

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduskond
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut

**„Tahan särada, teada, et ma olen ilus“:
Suvetüdraku konkursi diskursused osalejate ja Õhtulehe
tõlgendustes
Magistritöö**

Kadri Bank
Juhendaja: Maarja Lõhmus, PhD

Tartu
2010

Tänuõnad

Soovin tänada käesoleva magistritöö juhendajat Maarja Lõhmust, kes on mind õpetanud suhtuma teadustöösse rõõmu ning avatud meelega ning olnud töö valmimisprotsessi käigus igati mõistev argielust tingitud takistuste suhtes. Tänan retsensenti eelkaitsmisel jagatud nõuannete eest.

Suur tänu Õhtulehe projektijuht Anne-Mai Ehlbrechtile. Tema avatuse ja abivalmiduseta ei oleks olnud võimalik suvetüdrukutega kohtumine ning antud töö empiirilise materjali kogumine. Tänan ka viit suvetüdrukut, kes mind usaldasid ja leidsid aega jagada minuga oma mõttemaailmu.

Aitäh Annelisile, kellega kord vesteldes jõudsin käesoleva töö fookuseni. Suurim tänu Arturile kuudepikkuse kaasamõtlemise, innustuse ja igakülgse toe eest.

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1. Teoreetilised lähtekohad.....	6
1.1. Sissejuhatus teoreetilistesse lähtekohtadesse.....	6
1.2. Kultuuri seksualiseerimise mõistest ja definitsioonidest.....	13
1.3. Foucault´ repressioonihüpotees.....	19
1.4. Suvetüdrukud teoreetiliste lähtekohtade kontekstis.....	22
1.4.1. Suvetüdrukute uurimise olulisus.....	24
1.4.2. Meelelahutusliku meediasisu olulisusest.....	25
1.5. Suvetüdrukute rahvusvaheliskus.....	27
1.6. Suvetüdrukute varasemad uuringud.....	31
1.7. Sotsiaalne praktika, diskursus ja ideoloogia.....	32
1.8. Uurimisküsimused.....	34
2. Uurimismaterjal ja metodoloogia.....	36
2.1. Empiirilise materjali kogumine.....	36
2.2. Empiirilise materjali analüüs.....	37
2.3. Valim.....	39
3. Uurimistulemused.....	42
3.1. Iludiskursus.....	43
3.1.1. Photoshopi normaliseeritus.....	45
3.1.2. Võistlus kui „sotsiaalne peegel“.....	46
3.1.3. Ilu hindaja on mees.....	49
3.1.4. Visuaalse ja kirjaliku teksti suhe.....	50
3.1.5. Väärtused.....	52
3.1.6. Poseerimiskoodide tundmine.....	58
3.2. Julguse diskursus.....	58
3.3. Paljastuse diskursus.....	61
3.3.1. Bikiinid kui normaliseeritud riietus.....	66
3.3.2. Paljastuse ja iludiskursuse seos.....	68
3.4. Võrgustikudiskursus.....	69
3.5. Õhtulehe ja suvetüdrukute tõlgenduste võrdlus.....	73
3.6. Muud tähelepanekud.....	74
4. Järeldused ja diskussioon.....	77
4.1. Vastused uurimisküsimustele.....	77
4.2. Diskussioon.....	82
4.3. Meetodi kriitika.....	91
Kokkuvõte.....	96
Summary.....	98
LISAD.....	105
Lisa 1. Intervjuude kavad.....	105
Lisa 2. Intervjuu Õhtulehe projektijuhtidega.....	107
Lisa 3. Intervjuud O.-ga.....	125
Lisa 4. Intervjuud H.-ga.....	134
Lisa 5. Intervjuud J.-ga.....	138
Lisa 6. Intervjuud V.-ga.....	148
Lisa 7. Intervjuud S.-ga.....	157

Sissejuhatus

Kuue aasta jooksul on igal suvel Eesti meediasse, täpsemini Õhtulehte, ilmunud lehekülje suuruste fotodena tüdrukud, kelle koht meedias on justkui põhjendamatu. Nad ei ole seotud ühegi ajalehes käsitletud uudisega ega ole avalikkusele tuntud näod. Õigupoolest ei saa lugeja neist teada just palju – vaid nende eesnime ning vanuse.

Tüdrukute pildistamiskeskonnaks on päikeseline rand, roheline metsa all või muu paik, mis viitab sellele, et tegemist on suvel tehtud pildiga. Fotografeeritavad vaatavad lugejale laialt naeratades, huuli prunditades või kavalal ilmel otsa. Või unistavalt kaugusesse.

Fotodel on nad enamasti täispikkuses, nii et lugeja pilk võib rännata üle kogu nende keha. Enamasti kannavad nad napilt keha katvaid rõivaid või ainult bikiine.

Õhtuleht nimetab neid suvetüdrukuteks.

Tüdrukute fotod ilmusid aastaid ainult paberlehes ja ühe pildistatava kohta sai näha vaid üht pilti. Hiljuti avas Õhtuleht aga internetiportaali, kus leidub kõigist tüdrukutuest rohkem fotosid, samuti video pildistamisprotsessist.

Nüüd ei pea suvetüdrukute vaatamiseks olema enam Õhtulehe lugeja, vaid see võimalus on igaühel. 2008. aasta lõpul lisandusid suvetüdrukutele ka talvised n-õ suguõed, keda nimetatakse *topgirl*ideks. Nemad kannavad bikiinide asemel aluspesu.

Sarnaselt missivõistlustele – mis on küll tänaseks Eestis populaarsuse kaotanud –, selgitatakse ka suvetüdrukute hulgast teatud näitajate alusel välja parim osaleja. Kui missivõistlustel tegi seda žürii, siis parima suvetüdruku valimises võib osaleda iga Õhtulehe lugeja või Topgirl'i portaali külastaja.

Missivõistlustest erinevad suvetüdrukud veel seetõttu, et konkursil puuduvad osalejate tutvustamis- ja andekuse demonstreerimisvoor. Peale selle pole ka õhtukleidi vooru. Pigem vastupidi, väikest kleidikest võib küll kanda, kuid see langeb fotosessiooni käigus pärast esimeste piltide tegemist ja nähtavale tuleb suvetüdruku bikiinides keha. Vahel paljastatakse ülakeha täiesti. Seega missivõistlustest on järele jäänud vaid trikoovoor.

Igal suvel, ja nüüd ka teistel aastaegadel, leidub Eestis tüdrukuid, kes on nõus suvetüdruku valimistest osa võtma. Nad on valmis paljastama oma keha ulatuses, mida traditsiooniliselt on tehtud vaid mitteavalikult, ja näitama kehaosi, mida nad sotsialiseerumise käigus on õppinud varjama.

Peale enese paljastamise on ka tüdrukute kehaasendid seksuaalsuse ja seksikuse tähistajateks. Nad mängivad oma juustega, puudutavad end, seavad foto fookusesse büsti, tuharad või sääred. See kõik viitab tüdrukute seksuaalsusele rõhuvast eneserepresentatsioonile.

Viimatimainitud toetavad ka käesoleva töö teoreetilises peatükis käsitletud sotsioloogid ja meediaanalüütikud, kes on veendumusel, et ühiskonna – eelõige kapitalistliku ja lääne ühiskonna – arenguga üheaegselt on intensiivistunud kultuuri seksualiseerimine. Seekaudu toimub isikliku ruumi praktikate ülekandumine avalikku ruumi, sealhulgas peavoolumeediasse.

Kuid kas väide suvetüdrukutest kui näitest kultuuri seksualiseerimise kohta on suvetüdrukute konkursi ainus võimalik tõlgendus? Mille tähistajaks peavad Suvetüdruku projekti kui meediasõnumit aga selle loojad – Õhtuleht ja projektis osalevad tüdrukud? Ning miks otsustavad Eesti tüdrukud paljastada end avalikus ruumis – ajalehes ja internetiportaalis? Peamiselt just nendele küsimustele otsib vastuseid käesolev magistritöö.

Töö on jaotatud neljaks osaks. Neist esimeses kirjeldab töö autor, kuidas antud uurimisteamani jõuti. Samuti tehakse ülevaade eelpool mainitud sotsioloogide ja meediateadlaste kultuuri seksualiseerimise käsitluste kohta. Sellele lisaks põhjendab autor töö uurimisobjekti valikut.

Teises peatükis kirjeldatakse uurimismeetodit ja töö valimit ning sõnastatakse uurimisküsimused. Sellele järgneb kolmanda peatükina ülevaade uurimistulemustest. Neljandas peatükis teeb autor järeldused uurimistulemuste kohta ning diskuteerib nende olulisuse üle laiemas kultuurilises kontekstis. Sellele järgnevad eesti- ja ingliskeelne töö kokkuvõte.

1. Teoreetilised lähtekohad

1.1. Sissejuhatus teoreetilistesse lähtekohtadesse

“On pime õhtu ülikoolilinnaku kohal. On Halloweeni õhtu, mil nõiad lendavad oma luudadel ja vampiirid varitsevad igal nurgal. Kuid selle asemel, et kohata mõnd musta mantlisse riietunud nõida või kummitust, võib näha hoopis kümneid tüdrukuid miniseelikutes, sügava dekolteega toppides või lihtsalt aluspesus. Ülikoolitüdrukud, kes tavaliselt kannavad dressipluuse, lühikesi pükse ja plätusid, on muutunud seksikateks politseinikeks, tuletõrjajateks, naissõduriteks, Playboy-jänkudeks, miniseelikus kooliõpilasteks jne. Ööklubi tantsupõrandal hõõrutavad nad oma tagumikku meessoost tantsupartnerite vastu ja osalevad nn pepu raputamise võistlusel.”

Nii kirjutasin ma 2008. aasta hilissügisel, kui olin Ameerikas Lääne-Virginia osariigis West Virginia ülikoolis vahetusüliõpilaseks. Essees pealkirjaga “Walking the Line between Pleasure and Peril: the Culture that Worships Pornography”¹ käsitlesin kultuurilisi elemente Ameerika kolledžielus, mis minu väite kohaselt olid üle võetud Ameerikas nii mõjukast² pornograafiatööstusest.

Mind ajendas antud esseed kirjutama kogemus just nimelt Halloweeni õhtul ülikoolilinnakus nähtust. Mind pani imestama, miks oli selliste pidustuste lahutamatuks ja n-ö legitimeeritud osaks saanud tütarlaste enesepaljastus, napid riided ja rõhutatult seksuaalsete kostüümide kandmine, kuigi traditsiooniliselt on nende pühade raames riietatud end pigem kummitusteks, nõidadeks, haldjateks jm mütolooilisteks tegelasteks. Sealjuures noormehed nende kõrval polnud riietatud „seksikalt“ või paljastavalt, vaid multifilmitegelaste, sõdalaste ja luukerede kostüümidesse või kandsid näiteks tuntud poliitikute maske.

Asusin selle küsimusega otsima ameeriklaste endi debatti oma kultuuri üle ja leidsin järjest enam arvamusi ja kultuurikäsitlusi, mille järgi võis ka nähtut Halloweeni peol pidada üheks näiteks Ameerika massikultuuri laiemast arengust suunas, mida mitmed teoreetikud on koondanud kultuuri seksualiseerimise ja pornostumise (ing k *pornification*) mõistete alla.

---

¹ Eesti keeles „Kõndides naudinguga ja hädaoahu piiril: kultuur, mis kummardab pornograafiat“.

² Ajakirja Forbes arvutuste kohaselt oli 2001. aastal pornograafiatööstuse käive 2,6-3,9 miljardit dollarit (Ackman 2001), kuid on ka hinnanguid, mille järgi on käive ulatub 10 miljardi dollarini (samas). Peale selle on Ameerikas pornograafiatööstuse lobigrupid, kelle survestamise tulemusel on mõnedes Ameerika osariikides lubatud näiteks lapsi seksuaalaktides kujutav anima-pornograafia (Jhally 2007).

Suur osa neist arvamustest oli küll pigem publitsistlikud kui akadeemilised. Näiteks kolumnistina ja raadiosaadete juhina tegutsev 1984. aastal sündinud konservatiivsete poliitiliste vaadetega Ben Shapiro nimetas oma põlvkonna kaaslasi pornopõlvkonnaks³. Osa ameeriklastest oli avaldanud arvamust, et 2003. aastal toimunud Abu Gharibi vangla vangide seksuaalne alandamine ja ärakasutamise oli Ameerika sõdurite eeskujuks pornograafia (Rich 2004). Ajakirjanik Pamela Paul pidas samuti Ameerika ühiskonda pornostunuks (*pornified*), kui uuris oma 2005. aastal ilmunud raamatus, kuidas pornograafia mõjutab sotsiaalseid ja perekondlikke suhteid ja näiteks laste sotsialiseerimisprotsessi.

Ameerika kultuuri seksualiseerimisega on tegelenud aga ka arvukalt Ameerika sotsioloogid ja meediateadlased.

Näiteks Edwin Schur (1988) käsitles tarbimisühiskonna mõju seksuaalsusele juba üle 20 aasta tagasi, väites, et piir seksi ja tarbimise vahel on Ameerikas hägustunud ja et seksi nähakse võistlusena ning millenagi, mida peab alati püüdma saada. Tarbimisühiskonna pärisosa reklaamitööstus kasutab ära inimeste ebakindlust ja paneb inimesi end identifitseerima seksuaalsete võitjate või kaotajatena.

Ka nüüdisaegsed teoreetikud nagu 2007. aastal ilmunud antoloogias „Pop-porn: Pornography in American Culture“ uurivad, kuidas ameeriklased kasutavad pornograafilisi materjale, ning kus pornograafiat leidub ja milline on selle mõju kultuurile ja selle agentidele alates varasest lapsepõlvest (Hall & Bishop 2007). Samas ei paku autorid välja ühest definitsiooni pornograafia terminile, vaid ütlevad, et see – irooniliselt nagu ilugi – on defineeritav termini kasutaja enda poolt (Hall & Bishop 2007: 1).

On tähelepanuväärne – seda sealjuures ka antud töö raames –, et kogumiku toimetajad Mardia J. Bishop & Ann C. Hall defineerivad pornograafia peavoolumise selgelt meediasisu kaudu:

„Pornograafia peavoolumise muutumine seisneb Ameerika avalikkuse üleujutamises meediasisuga, mis seisab pornograafia piiril, kuid ei ole piisavalt eksplitsiidne selleks, et seda pidada vulgaarseks. /.../ Kui pidada meedias nähtavat lakmustestiks sugudevahelistele

---

³ Shapiro usub, et II maailmasõja järgse beebibuumi ja lilllaste põlvkond on vastutav ülesexualiseeritud meediasisu ja uut sorti „tolerantsuse“ eest, kuna suurem osa meediaettevõtete juhtidest on sellest põlvkonnast. Oma raamatus „Pornopõlvkond: kuidas sotsiaalliberalism korrumpeerib meie kultuuri“, väidab ta, et tema põlvkonna oluliseks meediumiks oleva muusikatelevisiooni MTV eesmärk on iga inimene seksuaalselt rahuldatud saada (ing k *to get everyone laid* (lk. 117). Samuti toob ta välja telekanal HBO jaoks toodetud seriaali „Seks ja linn“ kui näite meelelahutusseriaalidest, mis vaid seksile keskendub.

suhetele ja sotsiaalsetele väärtustele, siis on uus aastatuhat ärevust tekitav. On piisavalt teaduslikke ja mõjuvaid argumente väitmaks, et meedia nn ebamoraalne käitumine on ohtlik nii individuaalsel kui ka sotsiaalsel tasandil ja on vaja tegutseda, et seda suunda muuta“ (Hall & Bishop 2007: 26).

Nagu Edwin Schur 20 aastat tagasi, räägib ka Bishop (2007) tarbimisühiskonna ja pornograafia ühisosast. Ta väidab, et mood kui tarbimisühiskonna nähtus muudab eelpuberteeridealised pornostaarideks, pakkudes põhikooliealistele näiteks vooderdatud rinnahoidjaid (mis muudab nende büsti bioloogiliselt küpsevama näivaks) ja madala värvliga pükse (mis algavad napilt ülalpool häbemepiirkonda)⁴.

Viimaste aastate jooksul palju tsiteerimist leidnud ameeriklane Ariel Levy nimetab oma riigi kultuuri vulgaarsuskultuuriks (*raunch culture*) (Levy 2006). Tema pigem küll diskriptiivne kui analüütiline raamat „Female Chauvinist Pigs“ polemiseerib ameeriklaste väidetavalt hiljuti esilekerkinud veendumuse üle, et seksuaalsus ja seksikus saab põhineda vaid väga kitsastel patriarhaalsetel kaanonitel, mis julgustavad naisi välja nägema ja käituma nagu pornostaarid. See ideoloogia esineb näiteks meediatoodetes nagu Ameerika telesaade „Girls Gone Wild“ (kus noored naised representeerivad end sarnaselt striptiisitaridele ja pornostaaridele vaid saatesarja T-särgi nimel) või meesauditooriumile suunatud ajakiri Maxim. (Nii Eesti kui ingliskeelses kultuuriruumis kutsutakse selliseid ajakirju meesteajakirjadeks, inglise keeles on meediatööstuses ja tavakõnes kasutusel termin *lad mag*, mis tuleneb ingliskeelsetest sõnadest *lads* – poiss ja *magazine* – ajakiri, viidates sellele, et paljastatud naisekeha kui meediatoode on suunatud meestele.)

Levy kritiseerib kirjeldatud ideoloogia peamist argumenti, et sellised sotsiaalsed praktikad nagu antud telesaates osalemine, *lad mag*’is poseerimine või Playboy jätkuks riietumine vabastavad naisi ja annavad neile võimu (*liberating* ja *empowering*), mitte ei rõhu naisi (vt ka allpool Walter 2010). Levy hinnangul on tegu vaid uut liiki konformsusega.

Ka Roach (2007), kes uuris striptiisitaride tõlgendust oma tööst, toob välja, et viimased kasutavad oma ameti kaitsmiseks sama argumenti, mida need, kes teenivad seksuaalsete tekstide levitamise pealt raha (nagu „Girls Gone Wild“ tootjad või

---

⁴ Sama tendentsi on märganud sloveenia teadlane Urša Skumavc: „Isegi noortele suunatud mood rõhutab ja paljastab võrgutavaid kehaosi, et naised õpiksid juba varajases nooruses, kuidas saada atraktiivseks ja visuaalselt nauditavaks, kui palju oma keha salendada või ümardada“ (Skumavc 2002: 132; Murumaa 2006 kaudu).

Maximi väljaandjad). Roach nimetab nende argumentatsiooni seksi-positivismiks (*sex-positivism*). Selle järgi müüb iga kapitalistliku ühiskonna liige midagi. Seksi-positivistlikud feministid väidavad, et kui ühiskond mängib patriarhaalsuse mängu, siis üks viis antud mängu võita on kasutada seda, mida patriarhaalsus naistes kõige enam väärtustab – noorust ja ilu – et teenida niimoodi meeste pealt nii palju raha, kui võimalik (Roach 2007: 24).

Olles tutvunud Ameeriklaste ühiskonna ja -kultuurikäsitlusega ning väidetega, et pornograafia on tunginud peavoolukultuuri või toimub kultuuri seksualiseerimine, asusin Eestisse naastes otsima sarnaseid tendentse meie avalikust ruumist. Järgnevalt mõned näited, mida olen alates 2008. aastast üles märkinud.

Näited on pärit nii nn valgest kui ka kollasest meediast. „Dictionary of Media Studies“ defineerib kollast meediat kui sensatsioonilist ajakirjandust, mis on huvitatud kuulsustest, inimeste isiklikust elust, õnnetustest ja eelkõige seksist (Abercrombie, Longhurst 2007). Antud töö raamides ei ole aga oluline, kas tegemist on kollase või valge ajakirjanduse ega ka interneti- või trükimeediaga, kuna vaatlen antud meediume ühtse avaliku ruumina.

Reklaamid

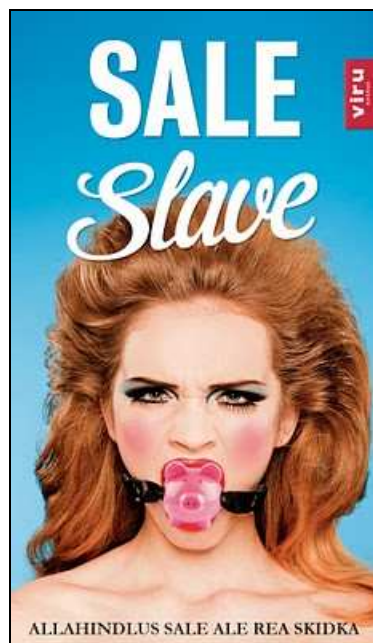
- 2009. aasta kevad-talvel olid Tallinna tänavatel üleval Medemise ilukirurgia välireklaamid, mis reklaamisid laser- ja fotoepilatsiooni. (Medemis nimetab end iluravikeskuseks, millest võib järeldada, et keskuses toimub koleduse kui haiguse ravi.)

PILT 1. Medemise reklaamikampaania. Allikas: www.optimist.ee/page.php?24

Plakatiitel paljastas Anu Saagim osa oma häbemepiirkonnast. Reklaami *slogan* oli „Siin pole enam midagi vaadata!“⁵. Seejuures on tähelepanuväärne, et 2008. aasta veebruaris oli näiteks Viljandi linn käskinud linnas lasteasutuste lähedalt võtta maha reklaamplakatid, kus Anu Saagim end tätoveerides reklaamis portaali elu24.ee. Viljandi ajalehe Sakala väitel ei meeldinud tätoveerimisreklaamid lapsevanematele, kes olid seega tookordse diskussiooni algatajaks (Sakala 2008; Raba 2008). Medemise reklaamidega ei kaasnunud aga mingit sotsiaalset avalikku arutelu. (Kultuuriliselt huvitav on märkida, et minu tutvusringkonnas tõstatas küsimuse Saagimi paljastatusest ja selle moraalsusest eestlasest noormees, kes oli viibinud viimase aasta Inglismaal.)

- 2010. aasta alguses reklaamib end Tallinna kesklinnas asuv Viru keskus reklaamikampaaniaga „Sale Slave“.

PILT 2. Viru keskuse reklaamikampaania. Allikas: annecreative.blogspot.com/2010/01/sale-slave.html

⁵ *Slogan* viitab sellele, et Anu Saagimi häbemelu on karvutu. Seda võib omakorda käsitleda ühe näitena n-ö igapäevakultuuri ristumisest pornograafiaga. Susann Cokal kirjeldab, kuidas häbemeluult karvade eemaldamine on muutunud pidevalt arutelu all olevaks teemaks nii naiste paber- ja veebiajakirjades kui ka internetifoorumides ja nõuandelehekülgedel. Cokal väidab, et see tegevus on popp-kultuuri n-ö üle võetud pornograafiast kui žanrist, mis on keskendunud selle vaatajale (tarbijale) – karvutu häbe muudab naise mehe pilgu ees n-ö rohkem alasti olevaks. Mehe pilgu (*male gaze*) teooria looja Laura Mulvey järgi asetatakse naised ekraanile (vm visuaalile) objektina ja asub objekti vaadates n-ö mehelikule võimupositsioonil olenemata sellest, milline on tema bioloogiline sugu (Abercrombie, Longhurst 2007). Igapäevakultuuri inimtiimpiirkondade karvutuse kui väärtuse ülevõtmist soodustab ka puhtuse ja hügieeni kui millegi ihaldusväärse turustamine (Cokal 2007).

Reklaamplakati kujutatav naine hoiab suus rihmadega ümber pea kinnitatud rahakassat. Suus olev ese ning orjusele viitamine kannab sadomasohhismi konnotatsiooni. Samuti viitab kampaania nimi naise orjastamisele.

- 2010. aasta kevadel reklaamib Eesti päevasärkide tootja Sangar end fotoga, kus kolm pesuväel naist, olles üheskoos voodis, vaatavad kavalal-looritatud pilgul kaamerasse.

PILT 3. Sangari reklaamikampaania. Allikas: www.sangar.ee.

Slogan ütleb: „Kvaliteetse särgiga saavutan rohkem. Isegi rohkem, kui arvata oskaks.“ *Saavutus* assotsieerib antud juhul selgesti kolme paljastatud naisega voodis.

Internet

- 2008. aasta sügisel alustas Eestis tegevust end meelelahutusportaaliks nimetav Toptop.ee. Muus meedias pälvis enim tähelepanu portaali loojate endi sõnul „uuenduslik rubriik“ „Alasti uudiseid“, kus uudiste lugemise ajal diktor end lahti riietas (toptop.ee). Samal internetileheküljel avas Tõehetke-Lilit (vt järgmist punkti) „isikliku blogi, kus plaanib rääkida kõigest avatult ja avameelselt“. Portaal lõpetas tegevuse 2009. aasta kevadel.

Telesaated ja trükimeedia

- Peale erinevate meelelahutusportaalide on ka Eesti päevalehtede ajakirjanikud aastate jooksul pidanud oluliseks kirjutada strippaeroobikast, sealjuures on tegu olnud nn valge meedia väljaannetega (Paavle 2008; Sander 2009; Süvari 2007), samuti on kahel korral sellest „igapäeva argitegevust lõbusaks muutvast“ aeroobikavormist rääkinud Kanal 2 saade „Reporter“ (Kanal 2 2008; Kanal 2 2009), mida võib pidada küll kollaseks meediaks.

- Igapäevasteks on muutunud meelelahutusmeedia uudised, kuidas Eesti ja välismaa staarid „paljastavad“, „välgutavad“ ja „näitavad“ oma rindu, kannikaid, aluspesu ja „seelikualust, jalge- või hargivahet“ – just nende märksõnadega võib kas või otsingumootor Google'i abil leida kümneid Eesti meedia artikleid.

PILT 4. Heidy Purga Õhtulehes. Allikas: <http://www.ohtuleht.ee/index.aspx?id=329535>

Omaette meediasündmuse tegi tabloid Õhtuleht sellest, et Eurovisiooni delegatsiooni juht Heidy Purga „paljastas helesinise aluspesu“ (Albers 2009). Järgmise päeva Postimehe Eurovisiooni reportaaži (Leivak & Repson 2009) juures ilmus seesama foto. Tekib küsimus, kas valge meedia väljaanne Postimees kasutas meelega sedasama fotot, mida eelmisel päeval Õhtuleht oli nn välgutamise-diskursuses representeerinud. Vähetõenäoline on, et meediaväljaannetel lihtsalt teist fotot ei olnud.

- Postimehe majandusteemaline veebiväljaanne tõlgib uudise Financial Timesist. Uudis räägib sellest, et Jaapanis käib igas kodus ajaleht (Harding 2009). Uudise juurde on lisatud foto Jaapani missist. Fotoallkiri ütleb, et ka miss tellib vähemalt ühte ajalehte. Teatud põhjusel on leht valinud välja aga missist just sellise foto, kus ta on bikiinides. Arusaamatuks jääb, kuidas seostub see ajalehe lugemisega. Küll võib aga väita, et pilku antud paljastav foto köidab.
- 2008. aasta sügishooajal alustas Kanal 2 ka imporditud saateformaati „Tõehetk“, milles osalejatel tuleb eitavalt või jaatavalt vastata 21 tema isiklikku elu puudutavale küsimusele ja võimalus on võita miljon krooni. Mida rohkem

küsimustega edasi liigutakse, seda isiklikumaks need lähevad⁶, seega mida rohkem inimene oma isiklikku sfääri paljastab, seda rohkem on tal võimalik raha võita.

- Hilisema näitena võib välja tuua, kuidas Eesti Ekspress konstrueeris seose majandussurutise ehk masu ja eestlaste seksuaalelu vahel (Sander 2010).

1.2. Kultuuri seksualiseerimise mõistest ja definitsioonidest

Ülaltoodud näited Eesti avalikust ruumist on vaid juhuslikud ning nende toel ei ole võimalik tõestada väidet, et – kui parafraseerida Halli & Bishopi (2007) – nagu Ameerikas toimub ka Eestis avaliku ruumi üleujutamine pornograafia piiril seisva meediasisuga.

Seejuures tuleb tähele panna, et nagu oli ka peatüki sissejuhatavast osast näha, kasutatakse samadele või sarnastele kultuurilistele trendidele viidates erinevaid termineid.

Eelpool käsitletud Hall & Bishop (2007) ning Paul (2007) kasutavad *pornostumise* mõistet, viidates eelkõige pornograafilise või seksuaalse sisuga meediatekstide laiale levikule, aga ka kättesaamise lihtsusele, mis muudab pornograafia osaks populaarkultuurist (siinkohal sünonüüm massikultuurile).

Ka Soome ja Ameerika uurijaid ühendavas antoloogias „*Pornification: Sex and Sexuality in Media Culture*“ on peatähelepanu samal mõistel. Paasonen et al (2007: 1) defineerivad pornostumist kui „pornograafilistele stiilidele, žestidele ja esteetikale – ja osaliselt pornograafia endale – viitavate tekstide muutumist lääne ühiskondade populaarmedia peamiseks osadeks“. Tekstid tähendavad siinkohal kõike, mis on ostetav ja tarbitav, aga ka eneserepresentatsioone ja otseseid pornotooteid. Seejuures nähakse pornostumist osana *kultuuri seksualiseerimisest* kui laiemast fenomenist.

„Kultuuri seksualiseerimine viitab küllalt laiale kultuurifenomenide ringile, samas kui pornostumine on spetsiifilisem termin, mis osutab *hardcore* ja *soft-core* pornograafia suurenenud nähtaval olekule ja pornograafia ning peavoolu vahelise piiri hägustumisele“ (Paasonen et al 2007: 8).

---

⁶ Esimeste saadete viimased mängijale esitatud küsimused on olnud näiteks järgmised: Kas sinu kõige pöörasem seksikogemus on olnud koos Marioga? Kas sulle on kunagi raha makstud alasti poseerimise eest? Kas usud, et teie abielu Lilitiga on veel võimalik päästa? Kas sa oled mõelnud, et hoiad oma suhet Andreiga vaid seni, kuni sinu ellu ilmub tõeline armastus? (<http://tohetk.elu24.ee>).

Artiklis keskenduvadki Paasonen et al pornostumise käsitlemisele, jätmata seejuures selgitamata, milliseid kultuurifenomene nad kultuuri seksualiseerimise all silmas peavad.

Kasutades nii *seksualiseerimise peavoolustumise* kui ka *kultuuri seksualiseerimise* terminit, ütleb Attwood (2009), et nendega viidatakse viisidele, kuidas seks on muutumas enam nähtavaks nüüdisaegsetes lääne kultuurides.

Pornograafia ja teised ilmselt seksuaalsed meediarepresentatsioonid on varasemast ligipääsetavamad, nagu ütlevad paljud kommentaatorid – vaid hiirekliki kaugusel. Pornostaaridest saavad peavoolu [kultuuri – K.B] staarid, kes kirjutavad bestsellereid, on seksikonsultantideks elustiili- ja staarideks meesteajakirjades. Pornograafia on muutunud šikiks ja kunsti, filmi, televisiooni, trükiajakirjanduse imetusobjektiks. Porno *stiilid* [Attwoodi rõhutus] esinevad nüüd tavapäraistes kohtades, eriti muusikavideotes ja reklaamides. Napilt riietatud, kirurgiliselt muudetud *porn look* esineb ilmselt nii meedias kui tänavatel (Attwood: xiv).

Attwood jätkab, et seksuaalsete materjalide levik ei ole vaid kommertsialiseerunud meedia küsimus, vaid ka tavalised inimesed valmistavad ja levitavad „järjest enam“ endast tehtud seksuaalseid pilte ja tekste, „sageli naudingu, mitte raha saamise eesmärgil“ (samas.)

Briti sotsioloog Brian McNair eristab kaht mõistet: *striptiisikultuur* (*striptease culture*) ja *pornoelegants*, mis on mõlemad osaks laiemast kultuuri seksualiseerimisest (2002: 81), kuid McNairi järgi tekkis pornoelegants varem, millele järgnes striptiisikultuur.

Pornoelegants defineerib ta kui seksuaalselt eksplitsiidsete materjalide levikut peavoolu-kultuuri artefaktidesse nagu reklaam, kunst, komöödia ja haridus. Pornoelegants ei ole ise porno, vaid porno representatsioon mitte-pornograafilises kunstis ja kultuuris (McNair 2002: 61). Termin ise viitab justkui „madala porno“ ja „kõrgkultuuri“ kokkuuutepunktile .

Striptiisikultuuri defineerib McNair kui „seksuaalset paljastamist ja ekshibitsionismi“, mis vohas 20. sajandi kapitalistlikes ühiskondades ja on 21. sajandi algusaastatel jätkuvalt üks nende ühiskondade nähtavamal olevaid ja vastuolulisemaid omadusi (2002: ix).

Striptiis tähendab antud kontekstis striptiisi nii sõna otseses mõttes (striptiisi kui akti – K.B.) kui ka metafoorilises tähenduses, hõlmates tekste ja pilte pornograafiast, seksualiseeritud keha kujutamisesest kunstis, dokumentaale ja tõsieluseriaale striptiisitaride eludest ja paljastuslikke *talk-show*’sid.“ Need meediaformaadid loovad kultuuri, kus avalikku alastiolekut, vojerismi ja seksuaalsust rõhutavat väljanägemist lubatakse ning, tõesti, ka julgustatakse (samas).

McNairi striptiisi metafooriline kasutamine sarnaneb seejuures Levy´ (2006) vulgaarsuskultuuri mõistele. Nende mõlema üheks iseloomustajaks on naiste *julgustamine* striptiisitaride ja pornonäitlejatega sarnasele, paljastatud, väljanägemisele ja seksuaalsust rõhutavale käitumisele.

Kui pornograafias kui žanris kasutatakse peaaegu alati professionaalseid näitlejaid jt artiste, siis striptiiskultuur tähendab muuhulgas seda, et n-ö tavalised inimesed räägivad seksist ja oma seksuaalsusest, paljastades intiimseid detaile nii oma tunnetest kui kehast avalikus sfääris (McNair 2002: 88). (Nagu näiteks eelpool mainitud „Tõehetke saade“ – K.B.)

Seega siinkohal tõmbab McNair piiri vahele kahele n-ö sotsiaalsete agentide grupile: professionaalsetele pornotööstusele ning nn tavalisele inimestele. Autor ei defineeri küll professionaalsust, kuid võib oletada, et see on seotud teatud väljaõppe, raha teenimise ning sotsiaalse legitimeeritusega seksuaalsuse ja seksiga seotud praktikatega tegelemiseks.

Kui see eeldus on see, mida McNair mõistab professionaalide all, sarnaneb tema käsitlus taaskord Levy´ vulgaarsuskultuurile, kuivõrd ka selle üks praktikaid on käitumine pornotööstuse kaanonitele vastavalt, näiteks nn tavaliste tüdrukute poolt seksuaalse naudingu teesklemine telesaate kaamerate ees.

Samas on McNairi striptiisikultuuri mõiste vulgaarsuskultuurist laiem, sest striptiis selle metafoorilises tähenduses ei pruugi alati kanda samu eesmärke, mida pornograafia ja kultuuri pornostumine. „Striptiisikultuuriks peetavad tekstid ja pildid ei ole ilmtingimata erootilised, vaid erotitsistlikud“ (McNair 2002: 88). See tähendab, et nad võivad sisaldada alastust ja enesepaljastust, kuid nende eesmärk ei ole alati auditooriumi seksuaalselt erutada. Näiteks isikliku elu paljastamine „Tõehetke saates“ sisaldab enesepaljastust, kuid ei mõju reeglina vaatajale erootiliselt.

Briti feminist Natasha Walter (2010) kirjeldab oma raamatus „Living Dolls: The Return of Sexism“ Levy´ Ameerika kultuurikäsitlusele sarnaseid tendentse Suurbritannias, nagu sületantsuklubide ja meesteajakirjades poseerida soovivate naiste järjest kasvavad arvud. Paasonenile (et al 2007) sarnaselt kasutab Walter nendele trendidele viidates terminit *kultuuri seksualiseerimine*, aga ka *hüper-* või *kõrgelt seksualiseeritud kultuur* ja *seksi peavoolustumine*, kuid ei defineeri neid otseselt.

(Nagu Levy, seab ka Walter kahtluse alla väite, nagu sellised praktikad oleks naisi vabastavad ja võimuandvad.)

Attwood (2006: 78-9) ütleb, et *kultuuri seksualiseerimise* mõiste võib akadeemilistes lähenemistes olla defineeritud väga erinevatel viisidel: tänapäevane seksuaalsete väärtuste, praktikate ja identiteetide valdava mõttesuunana; avalikkuse kaldumisena seksuaalsete väärtuste sallimisele; seksuaalsete tekstide vohamisena; uute seksuaalsete vormide esilekerkimisena; inimeste lembusena seksi puudutavate skandaalide, vastuolude ja paanikate suhtes; manifesteerimisena, et meie ajastul on seksist saanud n-ö kõige tähtsam teema.

Seejuures tõdeb ta aga, et kultuuri seksualiseerimise käsitluse n-ö baasmõisted – seks ja seksuaalsus – muutuvad järjest raskemini defineeritavateks. Eelkõige on mõistete hägustumine seotud internetiajastuga, mis võimaldab seksi kui n-ö kehavälist akti ning ajast ja ruumist sõltumatut kogemust.

Kuigi autorite argumentatsioon kultuuri seksualiseerimisest põhineb skaalal „varem-praegu“ vastandamisele, ei ole siiski enamike autorite puhul võimalik välja tuua, millal autorite meelest antud kultuuriline nihe ehk kultuuri seksualiseerimine täpsemalt algas. McNair peab striptiisikultuuri omaseks 20.-21. sajandi kapitalistlikele ühiskondadele, seejuures pornograafia peavoolustumine tõusis esile 1990. aastate populaarkultuuriga. McNair peab selle põhjuseks „laia avalikku huvi pornograafia vastu, mis oli järjest enam majanduslike huvidega ja kommertsialiseeruva meedia rahuldada“ (McNair 2002: 87) ja seega meedia poolt reprodutseeritav.

Schur (1988) väidab 1980. aastate lõpus, et tarbimisühiskond on oma liikmete seksuaalsuse kommertsialiseerunud.

Levy (2007) ja Walter (2010) peavad kultuuri seksualiseerimist viimasel paaril aastakümnel toimunuks, vastandades nende kirjeldatud tendentsidele 1970.-1980. aastate feminismi teist põlvkonda ja nende väärtusi (samuti nähes tänapäeva kultuuri seksualiseerimises feministide väärtuste väärastunud arengut).

Seega võib üldistatult järeldada, et kultuuri seksualiseerimine on intensiivistunud üheaegselt kapitalistliku (lääne) ühiskonna arenguga. Nagu ütleb McNair: „Porno-elegantsi võib näha kui tänapäevase kapitalistliku ühiskonna seksuaalse küpsemise indeksit (McNair 2002: 87).

Kokkuvõtvalt võib aga öelda, et käesolevas töös mainitud autorite erinevaid termineid ja nende definitsioone ühendab kolm väidet.

- 1) Teatud praktikad ja väärtused, mis kuulusid varem vaid ühele kitsale sotsiaalsele grupile (nagu striptiisitaridele, lõbutüdrukutele, pornotööstusele ja selle tarbijatele), on nüüd omaks võetud ja väärtustatud n-ö tavaliste inimeste seas. Veelgi enam, neid julgustatakse neid omaks võtma.
- 2) Need praktikad, aga ka muud traditsioonilises mõttes privaatsfääri kuuluvad praktikad, on saanud osaks avalikust ruumist.
- 3) Üks peamisi avaliku sfääri osi, kus toimub privaatse sfääri uuestidefineerimine, on (tarbimisühiskonnale iseloomulik kommertsialiseeruv) meedia.

Antud töö seisukohast on aga eelkõige oluline käsitletud autorite teine ühine väide, et isikliku ruumi praktikad on üle kandunud avalikku ruumi, sealhulgas peavoolumeediasse. Jättes kõrvale nn ideoloogilise võitluse (feminism vs patriarhaalsus; konsumerism ja kommertsialiseerumine) ja võimalikud sotsiaalpoliitilised ja demograafilised tagajärjed (naistevastane vägivald, ebavõrdsus tööturul, tõusev vajadus meditsiiniteenuste järele), on kultuurilisest ja meediauurimuslikust vaatepunktist oluline see, et toimumas on avaliku ja privaatse ruumi teisenemine ja n-ö piiride hägustumine.

Kuna see, mis oli traditsiooniliselt intiimne, on muutunud nähtavamaks ja avalikumaks nii siseruumides kui väljas (läbi ülestunnistusliku meedia diskursuste; kuulsuste nibudevälgutamiste; tavainimeste, kes eksponeerivad oma elu ja keha *online*-ajakirjades ja veebikaamerates), on intiimsuse tähendus ilmselgelt uuesti defineerimisel (Paasonen et al 2007: 14).

Terminid *avalik* ja *privaatne* ei viita tavakasutuses konkreetsele ruumile, vaid kahele erinevale viisile, kuidas ruumi tõlgendada. *Avalikku* ruumi tõlgendatakse kui avatud ja piiranguteta ligipääsetavat keskkonda. *Privaatne* viitab ruumile, mis on rohkem varjatud, eraldatud ja soovimatute „teiste“ ligipääsu eest kaitstud (Leap 1999: 9). Antud määratluste erinevusest tulenevad ka sotsiaalsed reeglid, mis ühes ruumis on aktsepteeritud ja normaliseeritud ning teises mitte.

Kui aktsepteeritud praktikad ja normid on antud kahe ruumi tähistajateks, siis nende vahelise *piiri* tähistajaks on ideoloogia, mis neid kaht omavahel vastandab. Seega kui näiteks Paasonen et al kirjeldavad traditsiooniliselt intiimsena enese keha ja elu paljastamist, siis privaatse ja avaliku ruumi vahelise piiri ületamine toimub hetkel, kui need praktikad leiavad aset avalikus ruumis.

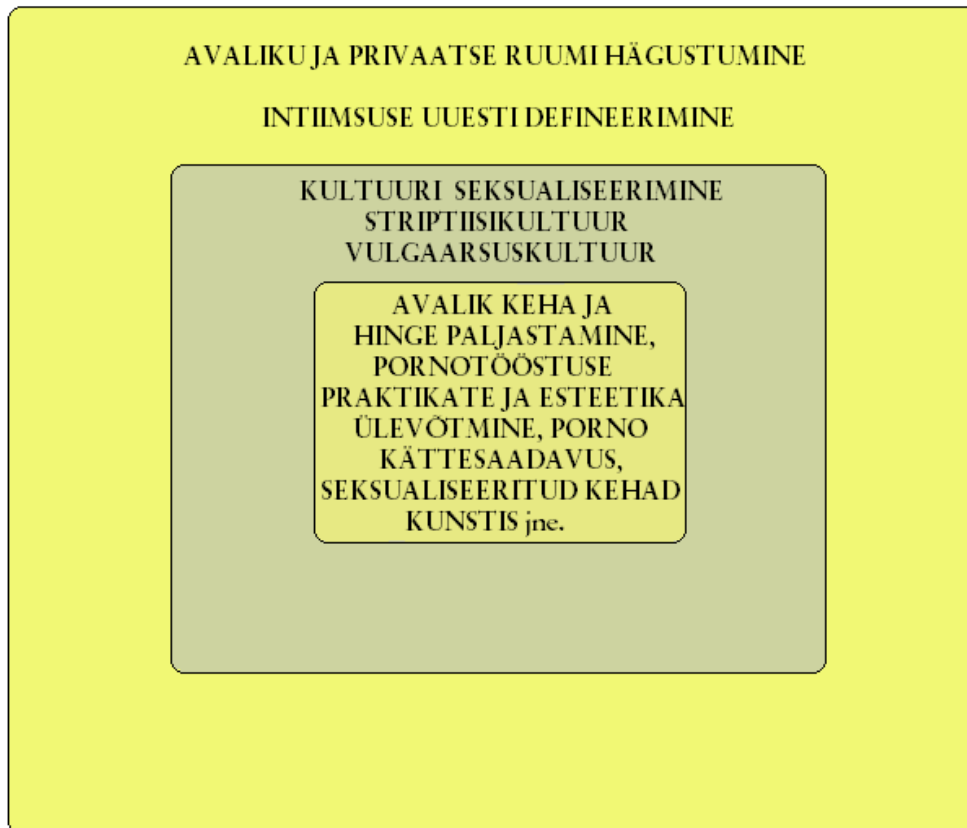
Kui siinkohal oleks alles kahe ruumi vaheline selge piir, pälviks sellised praktikad pigem sotsiaalse hukkamõistu. Piiri hägustumisele viitabki aga ideoloogia, kus privaatse ruumi praktikate kandumine avalikku ruumi käsitletakse kollektiivselt kas normaliseeritud või isegi tunnustust vääriiva praktikana.

Avaliku ja privaatse ruumi vahelise piiri hägustumist, eriti selle ülestunnistuslikke praktikaid, nimetab McNair „avalikuks intiimsuseks“ (*public intimacy*) (McNair 2002: 98).

Ta peab avaliku ja privaatse ruumi hägustumise positiivseks küljeks seda, et tema arvates on habermasilik avalikkus patriarhaaliselt kallutatud. Nagu ta ütleb, arvamuspatsioon on meeste poolt monopoliseeritud, kuid avaliku intiimsuse tekkimisel see muutub.

Kui traditsiooniline avalik sfäär on keskendunud meeste maailmale: poliitika, majandus ja välispoliitika („meeste“ selles mõttes, et neis valdkondades on senini domineerinud mehed), siis ülestunnistuslikes meediashowde prioriteediks on naiste kodune maailm (samas.)

Kui pornostumine on osa kultuuri üldisest seksualiseerimisest, siis kultuuri seksualiseerimist võib omakorda käsitleda aga osana privaatse ja avaliku sfääri piiri hägustumisest. Järgnevale joonisele on koondatud antud töös käsitletud lähenemised. Joonis selgitab, kuidas erinevad avalikkuse ja privaatsfääri hägustumise üheks osaks on kultuuri seksualiseerimine (või sellega küllalt sarnased teiste autorite mõisted). See omakorda hõlmab endas erinevaid kultuurilisi fenomene, millest üks peamine on pornostumine.

JOONIS 1. Kultuuri seksualiseerimise terminite ühisosad.

1.3. Foucault´ repressioonihüpotees

Loomulikult meie peame seda välja mängima, et näe, meil on siuke tüdruk seal, kes on paljalt. Ja-a no keha ju müüb.

Katkend intervjuust Õhtulehes

Seksikuse konstrueerimist internetiportaalis rate.ee uurinud Murumaa (2006) tõdeb, et väljend „seks müüb” on saanud käibetõeks, mille õigsuses ei vaevu keegi enam kahtlemagi (Murumaa 2006: 12). Turundajad arutlevad veebipäevikutes, kuidas seksi reklaamides toodet müüma panna (Laja 2008). Eesti Noorteühenduse Liidu juht kurdab, et nende seisukoht seksuaalelu alustamise alampiiri suhtes leiab suuremate päevalehtede poolt kohe meediakajastust, kuid seisukohad noorte osalusest ja kaasamisest ühiskonda jätavad meedia külmaks: „Tasus ainult võtta suhu sõna “seks”, ja kohe on kõik asjast rääkimas“ (Tarand 2008).

Millest tuleb see, et seksi ja inimeste intiimsusega seonduv püüab tähelepanu, tekitab elevust, toob ajakirjanike tähelepanu ja internetikülgedel klikke?

Prantsuse üks mõjukamaid filosoofe ja sotsioloogide Michel Foucault selgitab seda repressioonihüpoteesiga.

Kuigi Foucault (2005) on hiljem mõistnud, et seksuaalsuse ajaloo analüüsimist peaks alustama antiikajast, on tema põhiline väide tänapäeva („Seksuaalsuse ajalugu ilmus esmakordselt 1976) Lääne ühiskonna kohta, et seksuaalsus on endiselt allutatud viktoriaanlikule vagatsemisele, kus seksuaalsest rääkimine oli sündsusetu ja seks sai toimuda vaid järglaste toomise eesmärgil.

Foucault ütleb, et kui veel 17. sajandi alguses oli levinud teatav siirus seksuaalsusest rääkimises, siis sellest edasi ning eelkõige 19. sajandil pandi seksuaalsus "hoolikalt luku taha /.../ ning paljunemise funktsiooni tõsidus neelas selle kõige täiega endasse. /.../ Esile tõusis legitiimne, järglasi tootev abielupaar" (Foucault 2005: 10)⁷. Tekkis rahvastiku mõiste ja algas selle poliitiline ja majandusteadusest lähtuv suunamine, mis viis selleni, et "riik pidi teadma, milline oli tema kodanike seks ja kuidas nad seda kasutasid" (Foucault 2005: 33).

Et riik ja kirik saaksid säilitada oma võimu ja kontrolli oma kodanike isikliku elu üle, käivitati „masinavärk, mis hakkas tootma seksiga seotud diskursusi, mis pidid toimima ja mõju avaldama seksi kui süsteemi sees“ (Foucault 2005: 29). „[Masinavärk] ei jäänud seotuks vaid kristliku vaimsuse või individuaalsete naudingute süsteemiga, sest seda toetasid ja ergutasid teised mehhanismid, eelkõige „avalik huvi““ (samas).

Kui 17. sajandini levinud traditsiooniline patukahetsus kohustas tunnistama üles eksimused seksi reeglite vastu, siis nüüd tuli seksist rääkida võimalikult detailselt. Samas toimis terve piirangute süsteem, kuidas seksist rääkida (tsensuur, sündsuse reeglite karmistumine). Seega muudeti seks diskursuseks, mis sisaldas üheaegselt nii keelatusi kui õhutamise aspekti:

„Seksi ümbritseb terve võrgustik mitmesuguseid spetsiifilisi ja sunniviisilisi diskursuseks muutmise vorme - kas võime alates klassikalisel ajastul peale sunnitud verbaalsest siivsusest rääkida üleüldisest tsensuurist? Pigem on tegemist täpselt reguleeritud ja väga mitmeti avalduva diskursustele õhutamise. Ehk lastakse seksi silmapiiril terendada just selleks, et õhutada seksist rääkima, sellest ikka ja jälle rääkima? Võib-olla lastakse seksi just sellepärast

---

⁷ Utilitaarsuse kaudu räägitakse seksuaalsuse repressioonist, mis asetatakse ümber tootmisviiside ajalukku. „Tollest tõigast tuleneb ka seletus: kui seksi nii rangelt repressiooni, siis järelikult ei sobinud see kokku üleüldise intensiivse töölerakendamise“ (Foucault 2005: 29).

paista mis tahes diskursuse ääremail otsekui mingit saladust, mis tuleb iga hinna eest paljastada – kui nähtust, mis on vägivaldselt maha vaikitud ning millest on raske ja ohtlik, kuid vajalik ja hea rääkida? /.../ Tänapäeva ühiskondi ei iseloomusta mitte see, et nad oleksid seksi igavesse vaikusesse mõistnud, nad on mõistnud iseend seksist pidevalt rääkima, tehes seksist *kõige olulisema* saladuse“ (Foucault 2005:41-2).

Selle tänaseks tulemiks on Foucault sõnul see, et tänapäeval ei räägita seksist enam mingil muul moel, kui vaid eputades.

„...teadmine, et hakkame kehtivale korrale vastu, hääletoon, mis näitab, et oleme oma õõnestaja-positsioonist teadlikud, innukus, millega laostamine olevikku ja kutsume välja tulevikku... /.../ Õelda välja võimuvastaseid asju, rääkida tõtt ja töötada naudinguid; siduda üksteisega valgustus, vabanemine ja rohkearvulised ihad; kasutada diskursust, milles ühinevad teadmisjanu, tahtmine kehtivat korda muuta ja naudingute töötatud maa - ilmselt ju see panebki meid seksi nii innukalt repressiooni valguses kirjeldama; vahest seletab see ka kõrget turuväärtust, mida omistatakse mitte üksnes kõigele, mida seksi represseerimise kohta öeldakse, vaid ka pelgalt nende kuulamisele, kes tahavad repressiooni mõju kaotada (Foucault 2005: 14).

Kuigi Foucault mõtleb repressiooni mõju kaotajate all „ametimehi kes südamepuistamise eest tasu saavad“ (Foucault 2005: 15), siis nüüdisaegses ühiskonnas ei saa nendeks „ametimeesteks“ pidada vaid kirikut või riiklikke institutsioone, vaid ka näiteks meediat.

„Ülestunnistusi ei tehta enam kirikutes või psühhoanalüütikute diivanitel, vaid *talkshowdes* ja *kiss and tell* artiklites (olles intiimses suhtes mõne kuulsusega, räägitakse sellest meediale – K.B), ja seksuaalne paljastus on muutumas järjest valjemaks ja avalikumaks“ (Attwood 2009: xv). Attwoodi järgi muutub seks teemaks uutele „ekspertidele“, kelleks on sageli meedias töötajad. Nad muutuvad järjest enam ühiskonna seksuaalsete teadmiste allikaks, nõuandjateks ja seksuaalelu kujundajateks. Seksuaalsuse kultiveerimine põhjustab seda, et teadlikkus oma seksuaalsusest tundub tänapäeva inimesele rõhumisest vabanemisena, seksi peetakse üheks oluliseks hüveks ja seksuaalsuse „rõhumist“ ja „allasurumist“ paljastav diskursus näib valgustusliku, revolutsioonilise ja heroilise (Annus 2009: 761).

Seega võib lähtudes Foucault´st väita, et elevust seksi ja seksuaalsuse ümber ei tekita mitte see, et me elame seksuaalse revolutsiooni järgsel ajastul ning seksuaalsuse käsitlemine avalikus ruumis on legitimeeritud tegevus. „Seks müüb“ seetõttu, et me

näeme seda endiselt kui midagi keelatud, mistõttu seksiga seotu tundub igakordselt rõhumisest vabastavana.

Niisiis toetavad väited, nagu seksuaalsust rõhutavad praktikad oleksid naisi vabastavad ja neile võimu andvad (vt Walter 2010 ja Levy 2007), sama ideoloogiat, mida Foucault oma seksuaalsuse käsitluses dekonstrueerib. Seega võib ka eelnevas peatükis käsitletud kultuuri seksualiseerimist käsitleda kui repressioonihüpoteesi taastootmist.

1.4. Suvetüdrukud teoreetiliste lähtekohtade kontekstis

Nagu öeldud, koosneb eelpool väljatoodud loetelu tekstidest vaid juhuslikest näidetest, mis justkui viitavad ka Eesti kultuuri seksualiseerimisele. Sellele argumendile võib vastu väita öeldes, et tegemist on vaid erandlike või üksikute juhtumitega. Aga on ka võimalik, et seksualiseerimine toimub, kuid just nimelt mittesüsteemselt ja raskesti märgatavalt.

Eesti suurima tiraažiga tabloidlehe ja suuruselt teise päevalehe Õhtulehe Suvetüdrukute projekti võib aga käsitleda ühe n-ö süsteemse ja pideva tõestusena väitele peavoolukultuuri seksualiseerimisest.

Ka ilma üksikasjaliku analüüsita võib väita, et suvetüdrukute representatsioon Õhtulehes on seotud naise keha paljastamise ja seksuaalsusega. Esiteks on konkursil osalemise üheks eelduseks see, et poseerida tuleb bikiniides või muudes nappides riietes. (Nagu selgub antud töö tulemustest, on Õhtulehel huvi ka tüdrukuid järjest paljastatamana ja *toplessina* näidata.)

Teiseks kannab suvetüdrukute kehaasend ja ilme selgelt seksuaalseid konnotatsioone: paakil huuled, näo või kaela puudutamine, (reeglina pikkade) juuste pea kohale tõstmine, kaela paljastamine, jalgade esiplaanile seadmine; käed kuklal poseerimine nii, et fookuses on büst; seljaga kaamera poole seismine, nii et fookuses on tuharad; kumer selg, rõhutamaks tuharaid ja tagumikku, või kummargil, käsuli või kõhuli olek (www.topgirl.ee).

Portaalis tüdrukute n-ö profiilipildi juures asuvad lingid pealkirjadega „Tule mu lehele!“, „Loe mu saladusi!“, „Vaata kõiki kaunitare!“ Siinkohal on Õhtuleht asetanud tüdrukud aktiivsesse rolli. Tüdruk justkui meelitaks (meessoost) auditooriumi endaga

tutvust tegema. Seejuures viitab sõna „saladused“ otseselt enesepaljastuse diskursusele, mida käsitleti ka eespool.

Kuna antud konkursi tootja näol on tegemist päevalehega, mille tiraaž on olnud aastaid Postimehe järel teisel kohal (läbi aastate 50-60 000; www.eall.ee/tiraazhid), on selgelt tegemist osaga peavoolumeediast. Tänapäevaks on Suvetüdruku konkursi fotod kättesaadavad ka suuremaarvulisele auditooriumile Õhtulehe vastaval veebileheküljel www.topgirl.ee.

Seega eeldusel, et antud meediatoote sisu on selgelt seksuaalsusele apelleeriv, võib väita, et tegu on näitega Eesti meediaruumi (ja ka kultuuri) seksualiseerimisest.

Nagu eelpool kirjeldatud, on kultuuri seksualiseerimise kohta aga väga erinevaid lähenemisi, alustades sellest, mida selle termini all mõeldakse või millist terminit kasutatakse, lõpetades küsimusega selle sotsiaalsete mõjude kohta.

Kuid eesmärk antud töös ei ole tõestada, et suvetüdrukute puhul on tegu tõestusmaterjaliga mõnele neist teoreetilistest kontseptsioonidest. Pigem soovib autor astuda kultuuri seksualiseerimise diskursusest sammu tagasi, et vaadelda, kuidas kommuniqueerijad ise ehk Õhtuleht ning suvetüdrukud antud sotsiaalset praktikat ehk Suvetüdrukute projekti interpreteerivad.

Seejuures ei muutu töö teoreetilised lähtekohad tähtsusetuks, vaid seal käsitletu on abiks uurimistulemuste mõtestamisel, seadmata samas empiirika analüüsile või interpretatsioonile otseselt diskursiivseid piiranguid.

Samuti pidas autor oluliseks läbi eelpoolkäsitletud lähenemiste kirjeldada enda kui ühiskonnaliikme ja uurija kogemust, millest sai alguse käesolev uurimistöö. Ka Briti kultuuriuurija Ann Gray (2008) ütleb, et see, kes me oleme uurijana ja kuidas me suhestume uurimisprojektiga, on uurija jaoks üks põhiküsimusi. Gray väidab ka, et uurija enda subjektiivsus ja sotsiaalne identiteet ei määra ainult uurimisteema valikut, vaid otseselt ka seda, mida me näeme (Gray 2003: 84), st kuidas uurija interpreteerib uurimismaterjali. Ka ühe peamise massikommunikatsiooni protsessi kirjeldava mudeli, retseptsioonimudeli järgi on meediatekst alati mitmetähenduslik ning vastuvõtja tõlgendab seda kontekstist ja oma kultuurilistest eripäradest lähtuvalt (McQuail 2003: 51).

Seega kui ka töö teoreetilistele lähtekohtadele tuginedes võiks töö autor kui teksti vastuvõtja ja dekodeerija väita, et tegu on kultuuri seksualiseerimisega, siis selle

kõrval on tegelik eesmärk näha, kuidas tõlgendavad sedasama sisu meediateksti loojad ise.

Tuginedes Paasonenile (et al 2007), kes väidab, et toimumas on avaliku ja privaatsel ruumi ümbermõtestamine, on antud töö raames oluline vaadelda, kuidas suvetüdrukud tunnetavad antud kahe ruumi vahel n-ö liikumist ning nende vastuolusid. Seega huvitab töö autorit, millise tähenduse omistavad suvetüdrukud avalikkuses enese (osalisele) paljastamisele ning ennekõike – miks nad otsustavad seda teha.

1.4.1. Suvetüdrukute uurimise olulisus

Õhtulehe suvetüdrukute projekt käivitus 2003. aastal. 2010. aasta suvel käivitub konkurss seitsmendat korda, mida võib sellise meediatoote puhul pidada küllaltki pikaks perioodiks.

Seejuures on projekt teinud läbi mitmeid muutusi. Kui varem näitas Õhtuleht suvetüdruid vaid paberlehes, ühel aastaajal ja ühe fotoga, siis tänaseks on loodud internetiportaali topgirl.ee, kus tüdrukutest on üleval kuni paarkümmend pilti. Neid lisandub aastaringselt (erinevat nime kandvate konkursside raames) ja need on auditooriumile alati kättesaadavad.

Õhtulehe suvetüdrukute konkursi jooksul esitletakse lugejale suveperioodi jooksul teatud arvu noori Eesti naisi, kelle seast valitakse välja parim. Mille alusel „parim“ välja selgitatakse, uurib ka käesolev töö. Parimat ka premeeritakse näiteks soojamaareisiga või võimalusega poseerida kalendris. Viimast preemiat antakse välja Weekend.ee internetiportaali tüdruku valimisel.

Aastate jooksul on suvetüdrukute kõrvale tekkinud nii Õhtulehe enda poolt erinevaid sarnase sisuga konkursse (talvetüdruk, topgirl) kui seda on teinud ka teised meediaväljaanded, meelelahutusasutused ja kaupmehed/tootjad. Valitakse kalendritüdruid, klubitüdruid, rannapiigaid. Naised saavad kandideerida näiteks tiitlitele nagu Fizzi suvetüdruk, Playboy suvetüdruk, Weekendi kalendritüdruk, Club von Überlingeni klubitüdruk, Raadiojaama Power klubitüdruk, Sunseti rannapiiga.

Neid projekte ei seo ainult sarnase kõlaga nimi, vaid ka üldine eesmärk selgitada välja teatud näitajate alusel parim naine, kes pälvib teatud sotsiaalses grupis tunnustuse ja heakskiidu. Seejuures on eeldatavasti iga selline projekt ka osa korraldaja enda turundusest, positiivse kuvandi loomisest.

Eeldatavasti pälvib enamik selliseid projekte tähelepanu konkursist osavõtjate ja selle jälgijate seas. Kui tegemist on meediaettevõttega, on avalik tähelepanu ja auditoorium potentsiaalselt kõige suurem. Samuti sel juhul, kui tegemist on pikaajalise, korduva projektiga. Õhtulehe suvetüdruku konkurss on just seetõttu olulisim.

Kui suvetüdrukute projekt on kestnud Eesti kuus aastat, siis tähendab, et vähemalt osale ühiskonnast on sellel oluline tähendus, selle järgi on nõudlus (nagu McNairi järgi on alates 1990. aastatest peavoolukultuuris nõudlus pornograafiliste artefaktide järele). Järelikult kannab ja taastoodab see konkurss väärtusi, millega antud ühiskondlik grupp nõustub ja samastub.

See tähendab, et leiduvad tüdrukud, kes on nõus suvetüdruku projektis osalema – nagu selgub antud tööst, tehakse seda ka korduvalt –, ja laskma end võrrelda teatud kriteeriumide alusel teiste tüdrukutega. Ja leidub ka auditoorium, kes on valmis neid tüdrukuid võrdlema ehk hindama, kelle tähelepanu pälvib selline mäng (nii argitähenduses kui sotsioloogilise terminina).

Seetõttu ongi oluline uurida, kuidas suvetüdrukuks kandideerijad põhjendavad enesele selles protsessis osalemist ja kuidas nad seda reflekteerivad. Ehk piltlikult öeldes – mida mõtleavad need tüdrukud hetkel, kui otsustavad projektis osalemise taotluse ära saata.

1.4.2. Meelelahutusliku meediasisu olulisusest

2010. aasta kevadel kogus Tartu Ülikooli Pärnu kolledži sotsiaaltöö lektor Valter Parve allkirju TV3 tõsieluseriaali „Unistuste printsess“ vastu (Parve 2010). Parve kirjutas petitsioonis, et sarjas osalemine võib kahjustada noorte naiste mainet ning allakirjutanud ei tahaks, et nende lapsed end niimoodi avalikult pakuksid. Õhtulehele antud kommentaaris ütles TV3 programmijuht Leho Verk: "Meie arvates pole kuigi mõistuspärane tegevus ühe meelelahutussaate vastu tõsimeeli sõtta minna, aga – vaba maa ja kedagi keelata ei saa.“ Ehk teisisõnu ei tasu Verki väitel seda, mida kategoriseeritakse meelelahutuse žanri alla, tõsiselt võtta (Pauts 2010).

Verk kasutab siinkohal retoorilise võttena kultuuri hierarhiseerimist. Öeldes, et antud telesaade on vaid meelelahutus, väidab ta ühtlasi, et seda ei tasu tõsiselt võtta ehk omistada sellele tähtsust laiemas, kultuurilises kontekstis.

Nn elitaarsest vaatenurgast vaadates võib tõesti nii antud telesaadet kui ka Õhtulehte käsitleda osana meelelahutusmeediast, millel ei ole kultuurile sügavat mõju, sest selle sisu ei ole „tõsine“ või „päris“.

Roach (2007) kirjeldab striptiisitaride ühe argumendina oma ametit kaitstes seda, et tegu on lihtsalt illusiooniga, fantaasiaga, ja nende auditoorium on sellest teadlik. Nii toob Briti tabloidajakirjanduse tekste ja auditooriumit uurinud Johansson (2007) välja, et osa teoreetikuid peab tabloidajakirjandust normatiivsest lähtekohast vaadates „teiseks“ ajakirjanduseks. Selle lähenemise järgi on valge ehk „õige“ ajakirjandus sotsiaalselt vastutustundlik ja selle peamine eesmärk on edastada infot „mida kodanikkond saab kasutada teadmiste akumulatsiooniks ja vastutustundlike otsuste tegemiseks (Langer 1998; Johansson 2007 kaudu).

Johansson ise eelistab vaadelda ajakirjandust kui kultuurilist diskursust, mis käsitleb peale ajakirjanduse kui infoedastaja rolli ka selle struktuure, tähendusloomise protsesse ja seoseid sotsiaalsete ja kultuuriliste kontekstidega. „...tabloidajakirjandus on osa kultuurilistest diskursustest, mis on vormitud ühiskonna poolt ja osaleb ise ühiskonna vormimises ning seda saab analüüsida pigem kultuurikomponendi kui isoleeritud sotsiaalse või ajakirjandusliku fenomenina“ (Johansson 2007: 45).

Johansson esindab siinkohal lähtekohta, mis on omane kultuuriuurimustele uurimistöödele. Kultuuriuuringute seisukohast on oluline uurida kultuuri kui tervikut. Kultuuriuuringute tuumaks on igapäevase elu kriitika, viis uurida sotsiaalseid kontekste ja seda, kuidas inimesed n-ö teevad kultuuri (Gray 2003). Kultuuriuuringud defineerivad kultuuri kui tähenduste tootmist, ringlemist ja tarbimist (Storey 2006: 68).

McQuail defineerib kultuuriuuringuid kui teooriat ja uuringute haru, mis katab kogu meedia ja kommunikatsiooni valdkonda, kuid mis puudutab palju laiemalt kõiki kultuurilise kogemuse ja sümbolilise väljenduse vorme. Kultuuriuuringuid eristab kriitiline ja humanistlik suunitus ning suur tähelepanu populaarkultuurile, eriti noortekultuurile (McQuail 2003: 446).

Seega kuigi ka antud töö tulemustest selgub, et Õhtuleht liigitab Suvetüdrukute konkursi meelelahutuse alla (vt käesoleva töö 4. peatükk), on siiski tegemist osaga kultuurist ja selle väärtuste ja tähenduste (taas)tootmise protsessist.

Näiliselt mitte tähendust omavatel sotsiaalsetel praktikatel võib ühiskonnale tervikuna olla samaväärne või isegi laiaulatuslikum mõju kui nn kõrgkultuuri tekstidel. See ei

pruugi väljenduda ainult teatud väärtuste või muude kultuuriliste elementide domineerimises ja omaksvõtmises ühiskonnas, vaid ka näiteks selles, milliste tekstide ja praktikatega ühiskonnaliikmed on oma igapäevases elus on hõivatud – st millele nad oma aega ja muid ressursse kulutavad (kas vabatahtlikult või näiliselt vabatahtlikult).

Populaarkultuuri ja meelelahutustekstidele tähelepanu pööramisele viitab ka minu kogetu. Kõigil, kellele olen oma uurimisteema avaldanud – seda nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil – on suvetüdrukute kohta oma arvamus. Inimesed on olnud üllatunud selle teema teaduslikku vaatepunkti tõstmisest (mis taaskord viitab kultuuri hierarhiseerimisele), aga ka tundnud huvi uurimistulemuste vastu ning enamasti avaldavad nad ka oma seisukoha suvetüdrukute kohta. Järelikult püüab see meediatooe inimeste tähelepanu, tekitab põnevust (nagu eeldatavasti ka suve- vms tüdrukute vaatamine, vt eespool käsitletud Foucault).

Seega on sellised projektid suutnud püüda paljude ühiskonnaliikmete tähelepanu, see meediatooe on kultuuriliselt esil, kuigi samas ei pruugita selles kantavate väärtustega samastuda. Huvitava kombel pole see tekitanud aga sotsiaalset resonantsi⁸, nagu näitab ka eelpool mainitud Anu Saagimi juhtum.

1.5. Suvetüdrukute rahvusvahelisus

„Mõlemad UK tabloidpäevalehed – The Sun ja The Daily Star – pakuvad oma lugejatele midagi, mida iga päev oodata, ja ma ei räägi siin ilmaennustustest või jalkatulemustest. Millele ma viitan, on loomulikult need kuumad *topless*-tüdrukud, kes ilmuvad iga numbril esimestel lehekülgedel – armastatud lehekülge Page 3 Girls (the Sun´is) ja Star Babes (the Daily Staris).

Nendelt lehekülgedelt on mitmete kuulsate modellide ja televisiooni-inimeste karjäärid hoo sisse saanud ja sellest on kujunenud riiklik institutsioon. Kuigi feministid ja teised poliitilise korrektsuse üle virisejad on lobistanud aastaid, et Page 3 ideest loobutaks, pole õnneks keegi neile „aktivistidele“ eriti tähelepanu pööranud. Tänu Page 3 silmapaistvale populaarsusele on see saanud Briti trükimeedia pärisosaks.“

Nii alustab meeste suunatud ingliskeelne portaal askmen.com läbi aegade „kõige kuumemate kolmanda külje tüdrukute tutvustamist“ (askmen.com). Suvetüdrukute kui

---

⁸ Sotsiaalset resonantsi defineeritakse kui avalikkuse tähelepanu järsku koondumist mõnele teemale, millest saab alguse meediatekstide ja nende auditooriumi tähelepanu vastastikkune võimendumine ning laiapõhjalise avaliku arvamuse kujunemine selle teema suhtes (Rum 2006 kaudu Vihalemm 2005).

uurimisteema olulisust põhjendab sarnaste meediatoodete olemasolu ja pikaajalisus mitmetes riikides üle maailma. Järelikult on kõikjal maailmas sellisele tootele püsivalt tarbijaid.

Suvisedrukute sarnaste meediatoodete rajajaks peetaksegi Briti tabloidajakirjandust. Kui meediamogul Rupert Murdoch võttis 1969. aastal üle Briti tabloidi The Sun juhtimise, olevat ta päästnud selle majanduslikust kokkukukkumisest muude uuenduste kõrval just sellega, et pühendas iga numbri kolmanda lehekülje suurele pildile alasti büstiga tüdrukule (Miller et al 1982: 358).

„Murdochi konkurendid järgisid teda ning fraas „lehekülj kolm“ (*page three*) muutus osaks inglise keele sõnavarast nii nimisõna kui omadussõnana“ (samas.). Poliitikat ja Briti meediat analüüsisivas artiklis kasutavad Miller et al mõistet *page three* trükiajakirjanduse mittepoliitiliste, meelelahutuslike elementide sünonüümina. Samuti on kasutatud mõistet *page three journalism* kogu kollase ajakirjanduse sünonüümina (Parameswaran 2007).

Üle maailma leidub kümneid riike, mille meediaväljaanded on võtnud eeskujul eeldatavasti just nendest kahest Briti tabloidist⁹, sealjuures on seda mitmetes riikides teinud konkureerivad väljaanded.

Selline rubriik esineb vaid tabloidväljaannetes, kuid erineb ilmutumissageduse, nn mängulise ülesehituse (kas fotod on vaid n-ö lihtsalt vaatamiseks või saab hääletada lemmiku poolt) ja tüdrukute paljastuse astme poolest. Tabelist 1 leiab mõned näited rahvusvaheliste sarnaste meediatoodete kohta, mis on ka internetis kättesaadavad.

---

⁹ Oma eeskujuks peab Briti tabloidväljaandeid ka Õhtuleht (vt 4. peatükk käesolevas töös).

Riik	Väljaanne	Projekti nimi	Paljastuse aste
Austria	Kronen Zeitung	Girl des Tages	Alasti või <i>topless</i>
Horvaatia	24sata	NAJGLELANIJE DJEVOJKE	Alasti <i>topless</i>
Taani	Ekstra Bladet	Page 9 Girl	<i>Topless</i>
Soome	Iltälehti	Iltatyttö	Bikiinid vm napid riided
Soome	7 päivää	Tähtityttö	Bikiinid vm napid riided
Saksamaa	Bild-Zeitung	Bild-Girl	<i>Topless</i>
Rumeenia	Libertatea	Fata de la pagina 5	Bikiinid vm napid riided
Rumeenia	Click	Fata de la pagina 3	Bikiinid vm napid riided
Kanada	Enamik Sun ketti kuuluvatest lehtedest	SUNshine Girl	Bikiinid vm napid riided
Tšiili	La Cuarta	La Bomba 4	Alasti või <i>topless</i>
India	Mid-Day (ing. k.)	Mid-Day Mates	Bikiinid vm napid riided

TABEL 1. Näiteid Suvetüdrukute sarnaste meediatoodete kohta mujal maailmas. Allikas: vastavate ajalehede koduleheküljed.

Seega on suvetüdrukute projekti uurimine oluline ka seetõttu, et tegemist on rahvusvaheliselt levinud meediatootega, millele on aastakümnete jooksul jätkunud nii projektis osaleda soovijaid kui ka auditooriumi. Nagu väidab meesauditooriumile suunatud portaal (askmen.com) – see on midagi, mida iga päev oodatakse. Sellest räägivad ka briti lehelugejad.

Ronnie: Ma oletan et kõik mehed, kui nad selle [The Suni – K.B.] kätte võtavad, siis esimese asjana teevad nad nii [hoiab käes lehekülj kolme – Johansson]. Ja nii ongi. Tähendab see on see, mida mina teen, olgem ausad.

Tom: Jah sest naised jätavad lihtsalt selle lehe vahele. Kas pole nii?

/.../

Steve: Kui ma vaatan lehekülj kolme ja ma olen bussis, siis sirvin leheküljed kiirelt läbi. Ma ei taha, et inimesed arvaksid, et ma olen mingi... (Johansson 2007: 80).

Käesoleva töö üks eesmärke on Õhtulehe näitel uurida, kuidas põhjendavad meediaväljaanded sellise toote vajalikkust ning selles osalevad tüdrukud oma otsust.

Glamuurne modellindus ja *pin-up*id

Brittide hulgas on „suveüdrukute“ defineerimiseks kasutusel mõiste *glamour modelling*, mida Walter defineerib meesteajakirjadele poseerimisena, olles peaaegu alasti, kuid mitte paljastades genitaale (Walter 2010).

Tegemist on argikeeles kasutusel oleva, mitte akadeemilise mõistega, seepärast toon siinkohal välja ka Wikipedia definitsiooni:

Glamuurimodellindus on fotograafia žanr, kus subjekte, reeglina naissoost, portreeritakse romantilistel või seksuaalselt ahvatlevatel viisidel. Subjektid võivad olla täiesti riides või poolpaljad, kuid glamuurifotograafia [eesmärk on – K.B.] osaliselt meelega vaatajat erutada ja olla *soft-core* pornograafia. /.../ Glamuurifotograafia keskendub subjekti kehale ja seksuaalsetele vihjetele. /.../ Glamuurimodelle kasutatakse massitoodangu kalendrites, *pin-up*idena meesteajakirjades nagu Playboy.

Töö autor ei leidnud kasutatud allikatest põhjendust, miks kõne all olevat sotsiaalset praktikat peetakse glamuurseks. Võib oletada, et see on seotud naiste portreerimisega koos luksuskaupadega. Samas võib tegu olla ka ideoloogilise nimetusega, kus glamuursus peaks assotsieeruma ihaldusväärsega ning püüdma seekaudu võimalikult paljude naiste tähelepanu, kes nõustuvad ideoloogiaga, et kõik „luksuslik“ on ka ihaldusväärne.

Walter (2010) intervjuerib ka noori naisi, kes on kogunud kuulsust glamuurimodellidena ning teenivad sellega nüüd elatist. Seega kaasneb eduka karjääriga glamuurimodellinduse maailmas ka teatav sotsiaalne tähelepanu, aktsepteerimine ja heakskiit ning raha.

Glamuurimodellinduse kõrval on laialt kasutusel ka termin *pin-up*, mis viitab „peaaegu igale eeldatavalt seksikale, visuaalseks tarbimiseks mõeldud pildile, /.../ enamasti aga üldlevinud 1950. aastate Ameerika idealiseeritud illustratsioonile naistest“ (Epley 2007: 45).

Klassikalisel *pin-up*il representeeritakse naist, näidates kogu tema keha varjamatult seksuaalselt, kuid mitte ilmselgelt alasti. Nad on väljasirutatud, tahapoole kumera seljaga ja kikivarvul, imiteerides ülikõrgete kontsadega kingade kandmist (Epley 2007).

Samas viitab ingliskeelne väljend *pin-up* ka millegi seinale kinnitamisele või naelutamisele. Sellel on otsene seos suvetüdrukulike, üle terve ajalehekülje fotodega, mida saab seinale riputada.

Ka *pin-up* ide puhul räägitakse nende tähenduse ambivaletsusest. Ühelt poolt võib selliseid tekste pidada seksistlikuks, teisalt toob Buszek (2006) välja, et paljud kolmanda põlvkonna feministid kasutavad *pin-up* oma maskotina, suhtudes „plikalikku“ *pin-up* žanri üheaegselt nii kriitiliselt kui meeldivusega. Kitši käsitletakse kolmanda põlvkonna feministide seas kui soo ja seksuaalsuse kriitikat (Epley 2007).

Nagu näha, on igas riigis ajalehes poseerivate tüdrukute jaoks eraldi nimed. N-ö üldnimetusena kasutatakse neist *page three girls*i, aga ka glamuurimodelle ja *pin-up*e. Töö autori arvates võiks Eestis kasutada selle žanri sünonüümina ja üldnimetusena suvetüdrukut. Esmalt sellepärast, et tegu on kõige pikaajalisema antud žanri esindava konkursiga (nagu *page three* Suurbritannias). Teiseks kannab see endas *pin-up*idele sarnast „plikalikku“ ja samas seksuaaliseerituse konnotatsiooni.

1.6. Suvetüdrukute varasemad uuringud

Hoolimata sellest, et „suvetüdrukud“ on olnud eri riikide meedias olemas aastakümneid ja seetõttu eeldatavasti ka meediaprojektina edukad, ei õnnestunud töö autoril leida ühtki otseselt antud formaati käsitlevat uurimistööd. Põgusalt leiavad „suvetüdrukud“ käsitlemist Rootsi taustaga Sofia Johanssoni (2007) Briti tabloidide uuringus.

Tabloidlehele *The Sun* viidates nimetab Johansson lehekülge kolme „kõige kuulsamaks leheküljeks kogu ajalehes“. Johansson kirjeldab kolmandat lehekülge kui elujõulist kohta, kus konstrueeritakse ja (re)produtseeritakse sugudevahelisi erinevusi antud lehes. Kuid seda rubriiki võib käsitleda ka kui keskpunkti selles, kuidas tabloidid naisi üldiselt representeerivad ja naiselikkust interpreteerivad (Johansson 2007: 102).

Viidates ka käesolevas töös mainitud Laura Mulvey mehepilgu teooriale, võib Johanssoni järgi kolmandat lehekülge käsitleda kontrolli ja domineerimisena. „Kaamera vaatenurgad ja tavad kindlustavad auditoriumile, olenemata selle soost, et auditorium näeb naist kui kireobjekti läbi meessoost peategelase silmade“ (Johansson 2007: 103).

Tabloidide lugemist käsitleva uurimuse kokkuvõttes toob Johansson välja, et läbi kogu uuringu oli kõige tundlikum teema oli tabloidide *pin-up*¹⁰ tüdrukud. „Inimesed tundsid väga suurt häbi sellest rubriigist rääkides, osundades selle kultuurilise provokatiivsusele ja soo konstrueerimisele. Meessoost Suni lugejate puhul tundus olevat tugev seos „mehe pilgu“ läbi lehekülj-kolme tarbimises ja meheks *olemises*. Tabloidide *pin-up*id pakkusid seega võimalust maskuliinse identiteedi tugevdamiseks. /.../

Naissoost lugejad aga ühehäälselt halvustasid seda rubriiki, reageerides sageli sellele väga vihaselt ja kasutades sõnu nagu „vastik“ ja „vihkama“. Diskussioonis oli selgeid vastuolusid: näiteks imetlesid naissoost lugejad kolmanda lehekülje tüdrukuid kui „edukaid“ ja samas naeruvääristasid modelle (Johansson 2007: 184). Sellised vastused toetavad Pursehouse'i (Pursehouse 1992: 14; Johansson 2007 kaudu) väidet, et naised saavad The Suni lugeda ainult oma identiteediga „läbi rääkides“, sobitudes meessoost heteroseksuaalsesse perspektiivi või üldse seda rubriiki ignoreerides.

Kuigi järgnevat allikat ei saa käsitleda kui varasemat akadeemilist uurimust, võib siiski märkida, et inglase Tim Ireland on oma veebipäevikus mitme aasta jooksul kirjeldanud kolmanda lehekülje tüdrukuid The Sunis kui poliitilise propaganda vahendit (Ireland 2009). Nimelt lisatakse (või lisati teatud perioodil) tüdrukute fotodele nn jutumulli sees tekst, mida pildil olev tüdruk arvas mõnest poliitilisest teemast. Pealkirja all „News in Briefs“ – ehk inglise keeles kahemõtteliselt lühiuudised või uudised aluspükstes – räägivad tüdrukud näiteks sellest, et on veendunud, et Tony Blair tegi õigesti, kui Briti väed Iraagi sõtta viis.

Ireland nimetab tüdrukute kujutamist *soft-core* pornograafiaks, kuid tuleb arvestada, et the Sunis on naised paljastatud ülakehaga.

1.7. Sotsiaalne praktika, diskursus ja ideoloogia

Antud töös on kasutusel diskursuse ja ideoloogia mõisted, millest järgnevalt ülevaade antakse.

Fairclough (2009) kirjeldab teksti loomist ja analüüsi kolme erineva mõiste ja nende vaheliste suhete abil. Nendeks on sotsiaalne sündmus (*social event*), sotsiaalsed struktuurid (*social structures*) ja sotsiaalsed praktikad (*social practices*).

---

¹⁰ Vt käesoleva töö lk 29 Epley (2007) definitsiooni *pin-up* tüdrukutele.

Fairclough peab mistahes teksti sotsiaalseks sündmuseks, mis tuleneb sotsiaalsest struktuurist. Viimast defineerib ta kui abstraktset kooslust, mis koosnevad teksti loomise kõikvõimalikest variantidest. Kuid teksti ja sotsiaalsete struktuuride omavaheline suhe on vahendatud, ehk struktuuride ja sotsiaalsete sündmuste vahel on veel ühed organisatoorsed kooslused – sotsiaalsed praktikad.

„Sotsiaalsed praktikaid võib pidada viisideks, kuidas kontrollitakse valikut struktuurilistest võimalustest ja arvatakse teised (valikud – K.B.) välja ning hoitakse neist valikutest aegade jooksul kinni“ (Fairclough 2009: 23-4). Sotsiaalsed praktikad on erinevat tüüpi sotsiaalsete elementide artikulatsioonid. Nad väljenduvad diskursuste kaudu. Praktikad on omavahel seotud nn võrguks, mis moodustab sotsiaalse korra.

Diskursust defineerib Fairclough (2009) kui viisi representeerida maailma erinevaid aspekte: materiaalse maailma protsesse, suhteid ja struktuure, „mentaalset maailma“ mõtteid, tundeid, uskumusi ning sotsiaalset maailma. „Rääkides diskursustest kui erinevatest representeerimisviisidest, räägime me ka teatud kordustest, sarnasustest selles mõttes, et nad (diskursused – K.B.) on inimgruppide poolt jagatud ja on läbi aja stabiilsed (Fairclough 2009: 124).“

Diskursused representeerivad teatud osa maailmast ja teevad seda teatud perspektiivist. Seega diskursuste analüüs võimaldab 1) identifitseerida peamisi maailma „osi“, mis on representeeritud, ehk peamisi „teemasid“, ja 2) identifitseerida teatud perspektiive või vaatenurki, millest lähtudes nad on representeeritud (Fairclough 2009: 129).

Phillips ja Jørgensen (2002) pakuvad diskursuse käsitlemiseks ühe kõige üldisema ja ka neutraalsema definitsiooni: diskursus on maailmast või mõnest selle aspektist rääkimise teatud viis ja diskursuse analüüsi ülesanne on näha selle rääkimisviisi mustreid. „Diskursused, representeerides reaalsust ühel kindlal ja mitte mõnel teisel viisil, loovad subjekte ja objekte kindlal viisil, tõmbavad piire tõe ja vale vahel ning muudavad teatud tegevused asjakohasteks ja teised mõeldamatuteks“ (või kohatuteks – K.B) (Phillips, Jørgensen 2002:145).

Seda, mida Fairclough nimetab perspektiivideks ja vaatenurkadeks, mõistab Teun van Dijk ideoloogiana. Ideoloogia on poliitiline või sotsiaalne ideede, väärtuste ja ettekirjutiste süsteem, mis kuulub grupile või kollektiivile ning kannab selle tegevuse korraldamise ja legitimeerimise funktsiooni (van Dijk 2005:14). Seega võib ideoloogiat pidada Fairclough'i mõistes ka sotsiaalseks korrakaks.

Van Dijk asetab ideoloogia kontseptuaalsesse kolmnurka, mis ühendab tunnetuse, ühiskonna ja diskursuse. Ideoloogia on ideedesüsteem ja tunnetus on nende mõtete ja uskumuste sümboolne väli.

Ideoloogia võimaldab grupi liikmetel korrastada nende endi jaoks sotsiaalseid uskumusi oma elus ja ümbruses toimuvast, anda sellele hinnang ning käituda vastavalt.

Diskursusest rääkides märgivad nii van Dijk kui ka Fairclough, et selle reeglid ja normid on sotsiaalselt ühised. Diskursust analüüsid saame teada, kuidas ideoloogia tegelikult välja näeb, kuidas töötab, kuidas seda luuakse, muudetakse, taastoodetakse (samas.).

Nii Fairclough'i kui van Dijki liigitatakse kriitilise diskursuseanalüüsi esindajate hulka, kes usuvad, et sõnad on politiseeritud (isegi siis, kui rääkijad ei ole sellest teadlikud), sest kannavad endas võimu, mis peegeldab kõneleja huvisid (Laherand 2008: 325). Van Dijki (2005) järgi on ideoloogia enamasti omakasupüüdlik ning tingitud grupi materiaalistest ja sümboolsetest huvidest, millest tähtsam on sageli võimuhuvi.

Käesoleva töö raames ei ole primaarne aga nende kahe autori võimudiskursus, vaid diskursuse ja ideoloogia mõisted rõhuga nende sotsiaalsel jagatavusel. Töö eesmärk on eelkõige näha, milliste diskursuste ja ideoloogiate abil mõtestavad uurimisobjektid sotsiaalselt praktikat tingliku nimega „Suvetüdruk“.

Sotsiaalne praktika on sündmuse ja struktuuride vaheline seos – ehk teksti loomise protsess. Seega on minu küsimus, millised struktuurilised võimalused (diskursused) valitakse ja milliseid mitte ning kuidas seda tehakse.

1.8. Uurimisküsimused

Eelolevale tuginedes on sõnastatud järgnevad uurimisküsimused. Peamine ja ka kõige üldisem uurimisküsimus on:

1. Miks otsustavad tüdrukud poseerida Õhtulehe suvetüdrukutena?

- Kuidas otsus sünnib? Kuivõrd tunnevad nad end selleks „kohustatuna“?
- Kui palju võtavad eeskju juba olemasolevatest tekstidest ja toimub sotsiaalne jäljendamine?

2. Milliste diskursuste kaudu suvetüdrukud projekti kirjeldavad?

- Milliseid väärtusi ja ideoloogiaid projektis osalejad välja toovad?
- Keda peavad projekti sobivaks osalejaks, keda mitte?
- Keda peavad projekti auditooriumiks?
- Millisesse võrdlevasse konteksti nad projekti asetavad?

3. Kas suvetüdrukud on näide avaliku ja privaatse ruumi vahelise piiri hägustumisest?

Kuna defineerisin eelpool nende kahe kokkuleppelise ruumi vahelist piiri hägustumist mõtteviisina, kus traditsiooniliselt privaatse ruumi väärtuste ja praktikate kandumist avalikku ruumi käsitletakse normaalsena või ka positiivsena, annab antud töö raames sellele küsimusele vastuse alaküsimus, kas suvetüdrukud tunnevad paljastatult poseerimist suvetüdruku projekti lahutamatu osa ja normaliseeritud sotsiaalse praktikana?

Viimast küsimust võib käsitleda ka teise uurimisküsimuse alaküsimusena, kuna tegemist on otseselt uuritava sotsiaalse praktika ideoloogia analüüsiga. Antud küsimus on eraldi välja tõstetud lähtudes töö teoreetilise peatüki rõhuasetusest, kus peatuti süvenenumalt kultuuri seksualiseerimise polemiseerimisel ning teooriatel.

Siinkohal tuleb veelkord rõhutada, et töö peamine eesmärk ei ole autori poolt tõestada, kas kultuuri seksualiseerimine toimub ning kas suvetüdrukud on näide sellest protsessist. Töö fookus on sellel, kuidas tõlgendavad suvetüdrukute konkurssi kui sotsiaalset praktikat selle loojad.

2. Uurimismaterjal ja metodoloogia

2.1. Empiirilise materjali kogumine

Uurimisküsimustele vastuse saamiseks viidi läbi semistruktureeritud süvaintervjuud, mille kavad on töö lisas.

Vihalemm (2008) ütleb, et uurijate seas mõistetakse süvaintervjuud ehk standardiseerimata intervjuud „üldjuhul avatud küsimustega, sundimatus õhkkonnas toimuvat vestlust uurija-respondendi vahel, kus uurija eesmärgiks on saada infot uuritava fenomeni kohta läbi sellega seotud subjektide tõlgenduse.“

Seidman (1998: 3) peab süvaintervjuu põhiliseks eesmärgiks mõista inimeste kogemusi ja seda, milliseid tähendusi nad oma kogemustele annavad. Tema sõnul on süvaintervjuude tugevus see, et uurija võib jõuda detailideni, mis aitavad aru saada inimeste seisukohtadest, samuti näha, kuidas nende isiklik kogemus suhestub võimsate sotsiaalsete ja organisatoorsete jõududega, mis esinevad läbivalt kontekstis, kus uuritav elab ja töötab (Seidman 1998: 112).

Ka Potter (2000: 131) peab intervjuusid kasulikuks tööriistaks, et leida ühiselt kasutatavaid kultuurilisi repertuaare ehk vastuseid küsimusele, kuidas käesolev versioon maailmast (ideoloogia või struktureaalne kord – K.B) on muudetud pidevaks ja probleemituna näivaks. Teiseks seda, kuidas praktikas sotsiaalseid kategooriaid konstrueeritakse ja kasutatakse.

Töö autor pidas oluliseks viia läbi just silmast silma intervjuud, kuna see võimaldab uurijal eelnevalt püstitatud küsimustele lisaks küsida täiendavaid küsimusi. Eeldasin, et mitmete esitavatele küsimustele pole intervjuueeritavad ise mõelnud, seega võimaldab süvaintervjuu vaadelda intervjuueeritavate arutlemisprotsessi selle asemel, et vaid koguda deklaratiivseid vastuseid, mida oleks andnud näiteks kirjaliku küsimustiku koostamine.

Käesoleva töö raames on intervjuu uurimisobjektide jaoks ka lihtsam võimalus uurijale andmeid n-ö jagada. Kuna kirjalik vastamine nõuab vastajalt suuremat pingutust kui sundimatus õhkkonnas toimuv vestlus, oleks olnud mul uuritavaid ka raskem nõusse saada. Neil oleks olnud lihtsam keelduda või pealiskaudsemaid vastuseid anda.

Lisaks intervjuueerimiskavas ettenähtud küsimustele esitati intervjuueeritavatele küsimusi selle põhjal, mida intervjuueeritavad olid välja toonud esimesel kohtumisel

antud lühiintervjuus ja mis vajab pikemat selgitust. Küsimusi ei esitatud alati kavas ettenähtud järjekorras, vaid kohandati need vastavalt vestluse kulgemisele.

2.2. Empiirilise materjali analüüs

Empiirilise materjali analüüsiks kasutati kvalitatiivset sisuanalüüsi, mille tulemusel moodustusid peamised diskursused, mille kaudu suvetüdrukud ja Õhtuleht suvetüdruku konkurssi mõtestasid.

Hsieh ja Shannon (Laherand 2008 kaudu Hsieh ja Shannon 2005: 278) defineerivad kvalitatiivset sisuanalüüsi kui meetodit, mida rakendatakse sisu subjektiivseks tõlgendamiseks süstemaatilise liigendamise- ja kodeerimisprotsessi ning teemade või muustrite kindlakstegemise abil.

Mayring (2000) nimetab sellist kategooriate moodustamist induktiivseks kategooriate väljatöötamiseks. Selle protseduuri peamiseks ideeks on formuleerida teoreetilisele taustale ja uurimisküsimustele vastavalt kriteeriumid, mille aspekte tekstis võetakse arvesse analüüsis. Seejärel töötatakse tekst läbi samm-sammult, moodustades esialgsed kategooriad. Järgnevalt kontrollitakse nende usaldusväärsust ning moodustatakse neist pea- ja alakategooriad.

Laherand (2008: 291) toob induktiivsete kategooriate moodustamises välja peamised üksteisele järgnevad sammud, mida ka antud töös jälgiti:

- Teksti esialgne lugemine terviku tunnetamiseks ja materjali sisseelamiseks.
- Teksti sõnahaaval lugemine, et tuletada koode. Tõstetakse esile sõnad, mis näivad väljendavat kõige tähtsamaid mõtteid või kontseptsioone.
- Korduvatest võtmemõtetest koodide moodustamine, millele antakse nimetused – moodustub kodeerimiskeem.
- Koodide ühendamise tähendusrikasteks kogumiteks – kategooriateks, arvestades koodide vahelisi seoseid.
- Iga kategooria, alakategooria ja koodi definitsioon loomine ja nende iseloomustamiseks tekstidest näidete toomine.

Moodustatavaid analüüsiüksusi defineerib Tesch (1990:116-7) tekstisegmentidena, mis on iseseisvalt mõistetavad ja sisaldavad ühte ideed, episoodi või nn informatsiooni osa. Teschi sõnul tuleb tekstisegmentid muust tekstist võtta välja nii, et nad säilitaksid ka kontekstiväliselt oma tähenduse.

Teschi sõnul on vähemalt neli viisi, millest lähtudes analüüsiüksusi moodustama hakata: a) uurimisküsimused, b) uurimisinstrumendid, c) eelnevate autorite poolt kasutatud kontseptsioonid või kategooriad ja d) analüüsitav materjal ise. Kuna enamik kvalitatiivsetest uuringutest on aga induktiivsed, või juhul, kui kolm esimest allikat pole autori jaoks kättesaadavad, on materjal ise kõige sobilikum ja rikkalikum allikas organiseeritud süsteemi loomiseks (Tesch 1990: 141-2).

Tavapärase kvalitatiivse sisuanalüüsi lähenemise eeliseks on info saamine otse uuritavatel, ilma et juhindutaks eelnevalt vääratud kategooriatest või teoreetilistest lähtekohtadest (Laherand 2008: 291). Kvalitatiivne uurimus keskendub sageli väljaselgitamisele, kuidas uurimissubjektid kogevad ja tajuvad mitmesuguseid situatsioone ja sündmusi. Dey ütleb, et kvalitatiivse lähenemiseta oleks kindlasti keeruline kui mitte võimatu anda edasi neid kogemusi ja ettekujutusi, sest jääks võtmata arvesse, kuidas subjektid neid ise eristavad (Dey 1993: 98).

Ka antud töös oli eesmärk leida just kommuniqueerijate endi tõlgendusi, püüdmata neid esmalt kitsendada autori poolt sobivateks peetud teoreetiliste lähtekohtadega.

Tekstide sisu analüüsil lähtun ma seega vastajate repliikidest kui „aktiivsetest“ uut reaalsust loovatest diskursustest. Vihalemm (2008b) defineerib sellist analüüsi viisina võtta vastajate poolt öeldut kui dünaamilist mudelit või „mustrit“, eeldades, et nende kaudu (taas)luuakse sotsiaalseid suhteid, märkide tähendusi jms.

Käesoleva analüüsi puhul on tegemist ka vertikaal ehk *cross-case* analüüsiga, st et vaatlen teemat läbi kõigi vastajate hinnangute, kõrvutades neid ja otsides ühisjooni ja erinevusi (samas.).

Kui näiteks Tesch (1990) tegeleb pigem teksti makrostruktuuridega (vt tema tekstisegmendi definitsiooni), siis mina oma töös arvestasin ka mikrostruktuure, mille analüüsimine on eelkõige omane diskursusanalüüsile ¹¹.

---

¹¹ Teksti makrostruktuuri analüüs keskendub teemade struktuurile ja mikrostruktuur teksti skemaatilisele struktuurile. Makrostruktuuriks on teksti hierarhiliselt organiseeritud elemendid, mis identrifitseerivad kogu teksti temaatika (ja võtavad selle kokku kui üksiku väite). Kirjutava pressu uudiseid uurinud van Dijk toob makrostruktuuride näideteks pealkirja, juhtlõigu, loo põhisündmused ja kommentaarid. Mikroanalüüsis vaadeldakse väidete vahelisi semantilisi suhteid nagu kausaalsus, järeldused, samuti määratletakse süntaktilised ja leksikaalsed karakteristikud, retoorika jms (Fairclough 1995:29-30 kaudu). Mikroanalüüs uurib sõnade, väidete, lausete tähendust. Uuritakse vahendeid, millega tekst püüab olla usutav ja veenev. Makroanalüüsis eemaldatakse pisiasjad juhul, kui nad ei oma suuremat tähendust (Annist 1997: 53).

2.3. Valim

Kuigi kvalitatiivuuringutes ei kasutata enamasti juhuvalikut (Vihalemm 2008), valis autor küsitletavad suvetüdrukud siiski juhuslikult. Seda põhjusel, et antud töö uurimisküsimused ei eeldanud suvetüdruku konkursil osalejate eelnevat analüüsi näiteks sotsiodemograafiliste näitajate põhjal. Seega ei saanud moodustada valimit eesmärgipärase, näiteks äärmuslike või kontrastsete juhtumite põhjal.

Selliste juhtumite analüüs ei oleks olnud ka võimalik, kuna esimene kohtumine ja lühiintervjuu toimusid keset konkursi, seega kõiki võistlusel osalejaid ei oldud veel üles pildistatud. Ka polnud lõplik osalejate nimekiri ka teada.

Samas oli tegemist homogeense valimiga selles mõttes, et valimis olid tütarlapsed, kes olid otsustanud suvetüdruku konkursil kandideerida. See tähendab, et ei olnud näiteks ühtki mitteosalenut või konkursi vastast.

Valimisse sattusid viis tüdrukut, kes pildistati üles ühe päeva jooksul Tallinnas, 16. juulil 2009. aastal ja kelle fotod avaldati järgmisel nädalal veebileheküljel topgirl.ee. Kuna töö eesmärk ei eeldanud tüdrukute eelnevat n-ö segmenteerimist mõne näitaja põhjal, oli valitud nädal samuti juhuslik.

Küsitletud ei olnud teineteisega tuttavad. Nad sattusid samale pildistamispäevale suvetüdruku projektijuhi valikul ning endale sobival päeval.

Kuigi konkursil osales 60 tüdrukut, siis pidasin piisavaks ühe nädala tüdrukute valimisse võtmist. Seidman (1998) peab intervjuueeritavate piisava arvu leidmise aluseks kahte kriteeriumit: tõhusust ja uurija informatsiooniga rahulolu. Esimese puhul on oluline, kas antud valim esindab ülejäänud populatsiooni, st kas populatsiooni liikmed on valimisse sattunutega samastatavad.

Teise kriteeriumi järgi on valimisse sattunute hulk piisav, kui uurija hakkab intervjuueeritavatelt kuulma sama informatsiooni, millest juba varem on räägitud, ega saa teada midagi uut (Seidman 1998: 47-8).

Oma valimisse esmalt ühele pildistamispäevale sattunud tüdrukud valides pidasin võimalikuks valimit vajadusel suurendada. Kogutud materjali esmasel läbivaatamisel ning pidades silmas tõstatatud uurimisküsimusi ning eelpool mainitud kriteeriume, ei tekkinud seda vajadust. Intervjuude läbiviimise käigus hakkas joonistuma välja esialgne diskursuste kogum, millele viimased intervjuud ei lisanud sellist informatsiooni, mis oleks märkimisväärselt mõjutanud minu peamisi töö järeldusi.

Kõigi tüdrukutega viidi läbi kaks intervjuud – esmalt pildistamise järgselt ning teistkordselt, kui kogu võistlus oli läbi (sügisel 2009, viimased intervjuud jaanuaris 2010).

Valim varieerus nii vanuse, elukoha kui etnilise päritolu põhjal (allpool on lisatud tüdrukute lühikirjeldus).

Samuti tegin intervjuu Õhtulehe Suvetüdrukute ja Topgirli internetiportaali projektijuhi Anne-Mai Ehlbrechti ning tema eelkäijaga antud ametipostil Liina Valneriga, kes on Õhtulehe turunduse projektijuht.

Intervjuude kulgu käsitlen pikemalt 4. peatüki meetodi kriitika alapeatükis.

Valimisse sattunud suvetüdrukud on anonüümsuse eesmärgil tähistatud nende eesnimetähtedega. Kuna antud töö kirjutamise ajaks ei ole nende fotod enam internetis Topgirli lehel kättesaadavad, võimaldab see neil anonüümseks jääda. Järgnevalt mõned tähelepanekud uuritavate kohta, mida märkisin üles tüdrukutega kohtumiste järgselt.

- O, 18 a

O oli pärit Tallinna lähedal asuvast asulast, kuid praegu elab Tallinnas, kus õpib turismindust ja töötab baaridaamina. Tema nimi võib viidata vene päritolule, kuid ta rääkis Eesti keelt ilma aktsendita. Fotografeerimisel oli julge, leidis ise kohe „õiged poosid“ ja näoilmed (kaval-võrgutav pilk ja pruntis huuled) ning fotograaf juhendas teda vähe. On osalenud ka Topgirli võistlusel. Ainsana kõikidest võistlusel osalejatest poseeris *toplessina*.

- H, 18 a

18-aastane väikelinna abiturient, kes plaanis pärast keskkooli lõpetamist tulla Tartu Ülikooli ajakirjandust ja suhtekorraldust õppima. Pildistamisele saabus ta koos aasta noorema sõbrannaga. Ta oli esimesel kohtumisel kõige vähem jutukas, pigem pelglik. Teisel kohtumisel oma kodulinnas aga rõõmsameelne ja rahulik.

- J, 22 a

J omandas majanduses magistrikraadi Tallinnas. Tema nimi ja aktsent viitavad vene päritolule, kuid valdab eesti keelt soravalt. Teise vestluse käigus on ta fotode ja

võistluse korraldamisega (hääletamine) kõige rahulolematum. Nimetab seda petmiseks.

- V, 21 a

V omandas samuti majanduses magistrikraadi Tallinnas, kus ta samuti töötab. Ka tema nimi ja aktsent viitavad vene päritolule, kuid ta räägib ka hästi ja soravalt eesti keelt. Pildistamisele saabudes tundub ta rahulik, vestlusest selgus hiljem, et ta on Õhtulehele poseerinud (ja ka samale fotograafile) ka varem Topgirl'i konkursil. Pildistamise käigus murrab ta kotsakinga kotsa.

- S, 22 a

S oli Tallinnast pärit tüdruk, kes õpib täiskasvanute gümnaasiumis. Pildistamisele saabus koos oma peigmehega. S oli venelanna ega rääkinud eesti keelt, meievahelist vestlust aitas läbi viia ja tõlkis tema noormees.

S-i ei õnnestunud mul veenda minuga teistkordselt kohtuma. Tema noormees ütles, et kuna S ei pidanud võistlust enda jaoks nii oluliseks, ei soovi ta sellest ka enam rääkida. Pärast mitmekordset veenmist vastas ta mulle e-maili teel, kuid väga lühidalt. S oli ainus tüdruk valimis, kes pääses konkursi finaali.

3. Uurimistulemused

Uurimisküsimuste peatükis seati töö peamiseks küsimuseks, miks otsustavad Eesti tüdrukud poseerida Õhtulehe suvetüdrukutena. Otseselt sama küsimust osalenutele esitades jagunesid vastused kolmeks.

Kaks tüdrukut olid varem (omal initsiatiivil) osalenud talvisel Topgirl'i võistlusel, kust Suvetüdruku projektijuht neid kutsus osalema ka suvisele konkursile. Kolmanda tüdrukuga võttis projektijuht ühendust, leides tema pildid portaalist Rate.ee. Kaks tüdrukut leidsid internetist Õhtulehe reklaami, kutse osaleda Suvetüdruku konkursil, ning saatsid oma avaldused.

J1: Ma lihtsalt kogemata leidsin internetist, vaatasin tüdrukuid ja mõtlesin, proovin. Isegi mõtlesin, et tuhanded tüdrukud kirjutavad sinna ja saavad oma fotod. No lihtsalt et ennast rahuldada.

Otsuse osaleda langetasid tüdrukud ise, ühegi uuritava puhul ei saanud järeldada, et ta oleks tundnud selleks survet näiteks sõpruskonna või partneri poolt. Üks tüdruk mainis, et saatis osalemisotsuse koos sõbrannaga ning teine, et tema tuttavad olid varem konkursil osalenud.

Kaks tüdrukut mainisid sealjuures, et nad „lihtsalt ütlesid emale“, et plaanivad osaleda. Ühe tüdruku puhul, kes ei valda eesti keelt, oli Õhtulehega suhtlejaks tema poiss-sõber, kuid enda sõnul langetas ta osalemisotsuse siiski ise.

Kõik viis tüdrukut olid vaadanud eelnevate võistluste pilte internetist, kuid vaid üks neist ütles, et ta otseselt ka jäljendas varasemaid osalejaid:

O1: Ja siis ma nägin muidugi teiste piltide pealt ka, et aa, nad on kõik sellistes poosides, et ma olin sarnastes poosides täna ja nii.

Samas kirjeldasid kõik uuritavad pigem seda, kuidas nad konkursile sattusid, mitte miks nad seda tegid. Et sellele küsimusele vastata, tuleb pöörduda käesoleva töö teise peamise uurimisküsimuse poole, mis küsib, milliste diskursuste kaudu tõlgendavad tüdrukud antud sotsiaalse praktikat ja selle eesmärki.

Empiirilise materjali analüüsist tulenevalt võib välja tuua kolm domineerivat diskursust, mis esinesid nii suvetüdrukute kui ka Õhtulehe projektijuhtidega tehtud intervjuudes. Need on ilu-, julguse- ja paljastuse diskursus. Sealjuures tuleb märkida, et neist kaks esimest on domineerivamad, paljastuse diskursus kerkib esile pigem

intervjuerija teemavalikust. Uuritavate kõnes esineb see pigem normaliseeritud või mitte märkimisväärsel kujul.

Järgnevalt kirjeldatakse iga diskursust eraldi ning tuuakse seejärel kokkuvõtvalt välja nende diskursuste ühisosad.

Kuna iga suvetüdrukuga viidi läbi kaks intervjuud, on viitab järgnevalt väljatoodud tsitaatide juures omaniku eesnime tähe järgne number 1 või 2 sellele, kas tsitaat on pärit esimesel või teisel kohtumisel läbiviidud intervjuust.

Õhtulehe tsitaatide puhul on projekti esimene juht Liina Valner tähistatud ÕL(L) ning praegune projektijuht Anne-Mai Ehlbrecht ÕL(AM).

3.1. Iludiskursus

Et mitte anda etteulatuvalt endapoolset hinnangut, millega on suvetüdrukute kui sotsiaalse praktika puhul on tegemist, on töö autor nii intervjuusid tehes kui ka käesoleva töö esimestes peatükkides nimetanud uuritavat praktikast võimalikult neutraalse terminiga – projekt.

Suheldes intervjueritavatega sai järjest selgemaks, et nemad defineerivad projekti kui võistlust või konkurssi. Sellele viitab ka kogu projekti ülesehitus: esmalt valitakse teatud kriteeriumide alusel isikud, kes konkursile pääsevad. Seejärel toimub hääletus, mille alusel kuulutatakse välja n-ö vahevõitjad (nädalatüdruk, kuutüdruk ja finalistid) ning lõpuks, kogu suve kestnud võistluse järel, parim – võitja.

See, mille üle võisteldakse, on nii suvetüdrukute kui ka Õhtulehe tõlgendustes ilusaks olemine. Üks tüdruk nimetas projekti iluvõistluseks ja küsides, millistel sarnastel konkurssidel ta on osalenud, mainib ta Eesti-Vene Kaunitari missivõistlusi. Tema järgnevast lausest on selgelt näha, et võistlemis- ja võrdlemiskriteeriumiks on ilu – kõik soovi avaldanud tüdrukud saavad ehk osaleda, kuigi kõik ei ole ilusad:

V2: Aga nad võtavad võib-olla kõik tüdrukud, kes andsid soovi osaleda. **Minu meelest ei ole kõik need [konkursil osalenud] tüdrukud väga ilusad**, aga see on minu meelest.

Sarnase projektina toob missivõistlusi välja ka teine tütarlaps (ise ta seal küll osalenud ei ole). Kolmas tütarlaps teeb ettepaneku, et konkursil võiks olla peale „rahvahääletuse“ ka žürii, mille liikmeks olemise eeltingimus on see, et isik on ilus.

Ta nimetab ilusate inimestena Anu Saagimit ja meeste iludusvõistluste korraldajat Leo Tähte.

Kõige selgemalt avaldub ilu kui parima väljaselgitamise kriteerium siis, kui küsida tüdrukutelt võistlusega seotud hirmude kohta: neli tüdrukut viiest ütles, et nende suurim hirm on antud konkursil osaledes see, et fotod ei tule ilusad.

Ka tüdrukutega teistkordselt kohtudes, ilma intervjuerija poolse selleteemalise küsimuseta, hakkasid tüdrukud ise rääkima sellest, kas neile fotod meeldisid või mitte. Otsus meeldimise või mittemeeldimise kohta tegid nad just selle põhjal, kas pilt oli nende hinnangul ilus.

Ka siis, kui tegu on n-ö hälbelise ehk paksu osalejaga (vt pikemalt allpool väärtuste käsitlust), sobib ta tüdrukute meelest osalejaks juhul, kui tema fotod on ilusad. Samas kahtles üks tüdrukutes selles, kas paks tüdruk sobiks *ilukalendrisse*. Selle all pidas ta ilmselt silmas kalendrit, kus iga kuu fotol on üks tütarlaps. Sellist kalendrit ei anna Õhtuleht välja, küll aga internetiportaali weekend.ee, kes korraldab kalendritüdruku valimisi:

Aga näiteks see, kui see inimene on veidi paksem või selline, kas nad võiksid ka minna sinna?

J2: No **kui tulevad ilusad pildid**, üks seal oli selline paksukene. /.../ Ma arvan, et mõnele [auditooriumist ta] samamoodi meeldib. Muidugi no sellised, kui see on mingi **ilukalendri tüdruk**... Meil lihtsalt ei ole Eestis [sellised iluideaalid].

Tüdrukud leiavad ka, et neil endil võiks olla sõnaõigus, millised fotod neist Topgirli portaali pannakse. Praegu teeb otsuse, millised pildid interneti üles lähevad, Õhtuleht. Ilmselt tajuvad tüdrukud siiski seda, et need fotod avaldatakse avalikus ruumis ja nende jaoks on oluline püüda seda representatsiooni kontrollida. Kuna nende suurim hirm on, et pildid tulevad koledad, siis võib järeldada, et kontrollida soovitakse just seda, kas representatsioon on „ilus“.

O. soovib seejuures, et toimuks arutelu, kus mõlemad pooled – tüdruk ja Õhtuleht – avaldatavate fotode kohta oma arvamuse ütlevad. Seega kui fotografeeritule endale ei meeldi, kuid Õhtulehele pilt meeldib (st on potentsiaalne, et sotsiaalne heakskiit tuleb ka auditooriumi poolt), oleks pildistatu O. meelest siiski nõus pildi avaldama.

Ka Õhtuleht pidas projekti aluseks ilu, täpsemini naiste ilu. Seejuures seostas projekti eelmine juht konkursi käivitamist ajalehe peatoimetaja isiksuseomadustega – tegemist on „naistemaniakiga“. Maniaki defineerib sünonüümisõnastik kui maania all

kannatavat inimest või hullu (Õim 1991), millest võib järeldada, et projekti käivitanud peatoimetaja on projektijuhi meelest olnud naistest väga huvitatud. Teise asjaoluna mainib projektijuht lehe tabloidsust ning seejärel ärilist kaalutlust – naise ilu esiküljel müüb.

ÕL(L): No ühesõnaga kõik [peatoimetajad] nad on olnud suhteliselt nagu noh, naistemaniakid. /.../ Et keegi nendest oli siis tõenäoliselt see algataja, kes käis üldse välja sellise mõtte, et vot, me oleme nagu selline leht, tabloid onju, et **naise ilu on lehte vaja, et see müüb**, onju.

Peatoimetaja ja turundus üheskoos ning seda eelkõige kogemusepõhiselt, arvestades, et **ilusad tüdrukud (avaliku elu tegelased jms) esikaanel müüvad lehte rohkem** kui näiteks õnnetused, avariid jms. /.../ tabloidlehena on eesmärk siiski **pakkuda lugejatele silmailu**. /.../ Et võtab aega, et inimene saab aru, et pagan, et seal on nagu **ilusad Eesti tüdrukud ja ei ole mingid kuulsused ainult, et puhas, tavaline Eesti naise ilu**.

Seejuures on tähelepanuväärne, et Õhtuleht tõmbab piiri kuulsuste ja mittekuulsuste ilu vahele, vastandades „puhast“ või „tavalist ilu“ kuulsustele. Viimaste ilu on seega midagi ebatavalist ja ehk ka kunstlikku (võib-olla ka raha abil saavutatut). Vastanduse aluseks võib ehk olla ka eeldus, et kuulsused on niikuinii ilusad, tavalised inimesed aga mitte.

3.1.1. Photoshopi normaliseeritus

Iludiskursuses on tähelepanuväärne see, et vähemalt osade intervjueeritavate jaoks on oluline just ilus *foto*, mitte ilus olemine iseenesest. Üks tüdrukutest leidis, et tema fotosid oleks pidanud retušeerima, pehmendades silmaaluseid jooni ning muutes fotode värvi kirkamaks.

Teise tüdruku jaoks on fotode töötlemisprogrammi – Photoshopi – kasutamine samuti normaalne osa foto valmimise protsessist. Tema vastustest võib järeldada, et see ei ole tavapärane, kui foto õnnestub ilma Photoshopi kasutamata.

J2: mul on endal noh päris palju fotosid ja pilte, mis on täiesti nii **ilusad ilma mingi Photoshopita** ja mingite asjadeta. Ja täiesti no sellised loomulikud ja ilusad. /.../ näiteks mina võtan hakkab pildistama ja kui mingi *professionaalne* fotograaf hakkab pildistama, see on hoopis kaks erinevat asja. /.../ Ja siis ta kohe näeb, aha vot niimoodi, *vsjo*, ja siis sa **isegi ilma mingi Photoshopita näed – wow!**

Kolmas tüdruk vastab samuti jaatavalt (eelmistele tütarlastega vestlusest tulenenud) küsimusele, kas fotosid oleks pidanud töötlemata.

Suvelüdruku konkursi endine projektijuht kirjeldab lastekodust pärit tüdrukut, kes soovis osaleda ka suvelüdruku konkursil, kuid nägi tema hinnangul väga kole välja (ta võrdleb teda Quasimodoga). Ka järgnevast tsitaadist on näha, et piltide „koleluse“ varjamiseks on tavapärase kasutada retušeerimisprogrammi.

ÕL(L): Siis kõikvõimalikud tutvumissaidid [lastekodulaps AV] ja igal pool ta reklaamis ennast kui mingit hüper-super tüdrukut onju. Ja samasuguse pildiga, nagu tast oli tehtud – kole. Ta ei üritanud seda varjata, **ta ei photoshoppinud ega midagi**.

Kogu intervjuu jooksul mainisid Õhtulehe projektijuhid korduvalt, et fotode kvaliteet võiks olla parem. Hiljem vastasid nad töö autori palvel e-maili teel täpsustavalt, mida nad kvaliteedi parandamise all silmas pidasid. Esimesena märkis praegune projektijuht just „Photoshoppiga pildi kvaliteedi paremaks tegemist“.

3.1.2. Võistlus kui „sotsiaalne peegel“

Üks põhilisi ajendeid, miks Suvelüdruku konkursist osa võetakse, on soov saada n-ö sotsiaalset tagasisidet. Nagu eelpool selgus, käib võistlus ilu nimel ja seega otsitavad tüdrukud vastust küsimusele, kas nad on ilusad. Tüdrukute vastustest võib järeldada, et suvelüdruku võistluse näol on tegemist justkui Lumivalgekese muinasjutust pärit peegliga, mis selgitab välja objektiivse tõe, kes on osalejatest ilusaim, J. sõnastuses atraktiivseim.

J2: inimesed tahavad teada rohkem vist, millisena neid näevad teised inimesed. /.../ **No kas ma olen atraktiivne selle teistele inimestele või ei ole.**

Ühest küljest võib võistluselt saadud hinnang tüdrukutes tekitada lihtsal positiivseid (või ka negatiivseid) tundeid. Nagu väljendub kujukalt S. – ta saab võistluse n-ö rambivalguses ja vaatajate pilkude all särada.

Aga mis sellest võiks kasu olla, sellest, et sa osalesid?

S1: [Naerab.] Vist tahan särada, **teada et ma olen ilus.**

Teisalt annab võistluse tulemus aga aluse ka sügavamaks minapildi loomiseks ja enese kui ühiskonnaliikme positsioneerimiseks. Nagu väljendab suvelüdruk O. – võistlusel näevad sind teised inimesed ja sina näed omakorda, milline sa oled.

Aga mis sa arvad, et miks üldiselt tüdrukud lähevad sinna?

O: Mmm, ütlen nii: kes läheb lihtsalt tähelepanu saamiseks, kes läheb lihtsalt et *tahab* sellest osa võtta. Et on vabameelne, ei karda mitte midagi.

Jah, et seal ikka saad suurema tähelepanu.

O: Jah, et ikkagist **teised inimesed näevad ka sind. Näed, milline oled.**

Teiste hinnangut või?

O: Jah, et näiteks mis Eesti rahvas võib arvata. Et tegelt see arvamus üldse ei loe, et kõik seal iga kord kritiseerivad igat moodi, et issand, milline tüdruk ja mina ei läheks...

O. sõnad näitlikustavad kujukalt sotsioloogia teooriat peegelpildi-minast¹². Kuigi O. lisab, et teiste arvamus (teda) üldse ei mõjuta, ütleb ta siiski eelnevalt, et just *teiste pilgu* kaudu näeb tüdruk, *milline tema* on. Teisisõnu seab suvetüdruku konkursilt saadud hinnang piirid enesemääratlusele.

Seejuures võtavad tüdrukud omaks võistluse „mängureegli“, konstruktsiooni, et ilu – ja seeläbi sotsiaalse heakskiidu – mõõteühikuks on võistleja fotodele antavad punktid.

J2: Vist sellised asjad ka [ajendavad osalema], mis toob nagu enesekindel... kindel tunne. Kui kõik panevad sulle seal ma'i tea esimene koht, muidugi *wow!* Suur enese selline süripriis [naerab].

Punktide madal väärtus tekitab aga meelehärmi ja osad tüdrukud loobusid halbade punktide saamise pärast ka võistluse kulu jälgimisest.

S2: Peale pildistamist jälgisin konkursi lehekülge iga päev. Siis mul oli juba kopp eest sellest ning samuti nägin ebaõiglust minu piltide suhtes. Siis ma loobusin tulemuste jälgimisest.

Samas on aga tüdrukuid, kes leiavad, et võistlusel osalemise kogemus iseenesest annab enesekindlust. H. arvab, et kõik endast halval arvamusel tüdrukud võiksid seal osaleda, ning saaksid kindlasti enesekindlust. Samal arvamusel, et kogemus toob enesekindlust, on ka Õhtulehe projektijuht

ÕL(AM): Loomulikult on ka see [konkurss], et tüdrukule kogemust. Ta ei maksa ju mitte midagi selle eest, meie ise maksame selle kinni. Ta saab selle kogemuse juurde, ta saab enesekindlust kindlasti juurde, saab mingi emotsiooni meilt.

O. tajub, et pälvib sotsiaalset imetlust läbi enese paljastamise (vt ka allpoolt paljastamise diskursust). Ta kirjeldab, kuidas pälvib ööklubi klubitüdruku valimistel publiku imestuse ja korraldajate rahulolu, kuna valas laval oma maika veega üle¹³.

O [õhinal]: No esimene oli tutvustamisvoor klubiriides. Teine oli La Senza pesuvoor. Kolmas oligi see tantsimine, šouvoor, kus ää, rääkisin kõikidele, mida ma plaanin teha, keegi ei uskunud. Ja siis kui ma lasin täiesti ennast veega üle seal keset lava ja märg maika oli

¹² Ameerika sotsioloogi Charles Horton Cooley (Schubert 1998) järgi kujuneb inimese arusaam enesest tema arvamusel, kuidas ta teistele paistab, teiste hinnangust temale ning tema arvamusel teiste hinnangu kohta.

¹³ Märja T-särki võistlusi võib pidada üheks näiteks pornograafia piirimaile olevast praktikast. Reeglina valget või muud heledat värvi T-särk valatakse üle veega, mis muudab kanga läbipaistvaks ning võimaldab näha naise rindu. Naine oleks justkui riidetatud, kuid paljastab samas ta oma intiimse kehaosa.

seljas.../.../ siis kõigil oli suu lahti. Ütlesid, et me poleks uskunud, et sa tõesti sellist šõud teed. Et korraldajad olid ka täiesti rahul, ütlesid, et sellist tüdrukud ei ole eal seal neil olnud valimistel...

O. kirjeldab ka seda, kuidas ta pandi ööklubi klubitüdruku valimistel kohe finalistide hulka ilma, et tal oleks tulnud eelvoore läbida. „Ta [korraldaja] teab, et ilus tüdruk kõik, et võib kohe panna,“ põhjendab O. Seega ei anna ilusaks olemine (või täpsemini see, et naist ilusaks peetakse) mitte ainult head enesetunnet, vaid ka eeliseid.

Õhtulehe eelmine projektijuht meenutab, et „pigistas silma kinni“, kui üks võistleja oli alla 18-aastane. „Siis oligi see, et pagan, et jumala ilus tüdruk ka, et ei taha nagu kampaaniast eemaldada. /.../ et kui tuleb keegi kontrollima, siis okei, mina olen süüdi, aga ma ei saanud teda eemaldada, sest ta oli kogu aeg topis.“

Nagu eespool mainitud, annab ilusaks olemine võimaluse ka muutuda arvamusiidriks – O. leidis, et Suvetüdruku žürii peab koosnema ilusatest inimestest.

Erinevalt O.-st, kes koges heakskiitu selle eest, et ta end paljastas (tema oli ka suvetüdrukute seas ainus, kes poseeris *toplessina*) leidsid kolm intervjuueeritavat, et oluline on pigem *ilus* olla. Kui tüdruk seda ei ole, ei anna midagi juurde ka paljastamine.

S2: Tema puhul see ei aidanud. Minu arvates, kui neiu on piisavalt ilus, siis tal pole vaja riietest lahti võtta, niigi on kõik näha.

V2: Ei, arvan ei. See ei nagu ei mõjuta. Et kui tüdruk on ilus, ta on ilus nii riides kui ilma riieteta.

Samas on vestlustest tüdrukutega näha, et kuigi nad otsivad teatud sotsiaalset tagasisidet, on tüdrukud aga ka juba enne võistlust veendumusel, et nad on sotsiaalselt ilusaks peetavad. Näiteks V. ütleb, et ootas endale paremaid punkte, S., kes pääses finaali, leiab et talle antud punktid olid siiski ebaõiglased. J. tunnistab, et lootis, et võidab konkursi. O. ütleb klubitüdruku valimistel otse finaali jõudmise kohta, et korraldaja teadis, et ta on ilus tüdruk.

Seega võib oletada, et tüdrukud juba enne võistlust eeldavad, et pälvivad sotsiaalset heakskiitu. Võistlusel osalemine on nende jaoks kui rituaalne taaskinnitus nende ilust. Nagu ütleb ka J. põhjendades seda, miks ta võistlusele tuli: „No ma arvan ka, et ma olen sümpaatne tüdruk ja kui keegi teine veel räägib, on ju hea, kui sulle pööratakse tähelepanu ja räägitakse sinust kui [ilusast tüdrukust].“

3.1.3. Ilu hindaja on mees

Jätkates eelpool kasutatud peegli metafooriga, võib öelda, et nii tüdrukud kui ka Õhtuleht näevad „sotsiaalse peegli“ sees olevat mehi. Tüdrukud põhjendavad seda sellega, et portreeritavad on naised.

Aga mis sa arvad, kellele see mõeldud on? /.../

V: Vot, võib-olla kui loed ajalehte, siis klõpsad ja **näed „Oi, ilus tüdruk“ või midagi. Siis osalejate jaoks. /.../**

Aga kas see inimene, kes seda vaatab, võiks olla mees või naine?

V2: [Kiirelt]. Minu meelest **mees. Ainult tüdrukud ja siis ikka mees.** Seal on need hindamised, vot see „**Vaata Hindrek Raadiku toptüdrukuid**“, **ikkagi mehed valivad tüdrukuid, mitte naised.**

Seega on V. arvates n-ö ilusale tüdrukule klõpsajad mehed. Ka võtab ta omaks Õhtulehe konstruktsiooni, et ilusamaid tüdrukuid valivad just mehed. Nimelt avaldas Õhtuleht konkursi käigus meessoost kuulsuste poolt koostatud tüdrukute edetabeleid. H. arvates on tegemist meesterahvastega, kes on üksikud ning tahavad ilusaid naisi vaadata.

Kes võiks olla sinu meelest see lugeja, kellele see konkurss on suunatud?

H: Ma arvan, et see on **üksikutele meesterahvastele, kes... [muigab] tahavad ilusaid naisi vaadata.**

Kui vanad nad võiksid olla?

Ma isegi vanust ei ütleks, **aga lihtsalt need, kellel ei ole kaaslast.**

Asjaolust, et H. räägib üksikutest meestest muigel sui, võib järeldada, et ta peab silmas muuhulgas mehi, kes võivad kasutada fotosid seksuaalse erutuse saavutamiseks. Ka tema järgnev tsitaat viitab sellele, et suvetüdrukute fotodel olevaid võib auditoorium kasutada seksuaalobjektidena.

Aga mis sa ise arvad oma bikiinides piltidest?

Ma´i tea. Normaalsed nagu, aga mu poiss nagu... Tegelt see on suht loogiline, et ei meeldi, kui **teised oma tüdrukut... vaadatakse niimoodi.**

Ka Topgirl portaali auditooriumiuuringu (Topgirl kasutajad 2009) järgi on selle külastajateks enamasti mehed. Projektijuhtide vastustest on näha, et ka portaali tegevus on suunatud just meessoole. Kirjeldatakse, kuidas mehed hindavad kõrgelt tüdrukuid, kes järgivad moodi. Samuti küsib projektijuht ankeetküsimustiku koostamisel meessoost kolleegide nõu. Ka projektijuht nõustus H.-ga, et portaali külastajaks on *kaaslaseta* meesterahvad.

Kuigi põhiauditooriumiks peetakse mehed, ütleb konkursi endine projektijuht, et võistlusele sobivad tüdrukud valitakse välja naise pilguga, mida ta peab kaasasündinuks.

Aga mille alusel te neid tüdrukuid siis valite?

AM: Ikka oma silmaga...

L: Põhimõtteliselt lihtsalt nagu **selline keskmine standard**.

AM: Jah, just!

L: /.../ Või kuidagi noh, ma ei tea, **põhimõtteliselt selle pilguga, mida..., mida iga naine omab vist juba nagu geenides**.

AM: **Jah, et, et sobib küll nagu. Siukseid kindlaid kriteeriume ei ole nagu. Et nii pikk, nii palju peab kaaluma. Et sellist ei ole meil**.

Praegune projektijuht märgib, et naiste puhul vaadatakse esimese asjana nägu. Sellele järgnevalt hinnatakse keha.

Mille alusel see tüdruk, mis temas peab olema, et ta võidab ära selle?

ÕL(AM): Et kui mina läheks hääletama, siis mina vaatas **esimese asjana nägu** ju. **Et nais... [naistel]**. Kuna meil need esipildid on siuksed profiilipildid enamus, kus oleks tüdruku nägu kohe näha. Et siis kindlasti selle järgi vaatavad, et mis on esmane asi. Ja siis hakkavad edasi vaatama **keha ja need muud proportsioonid**.

Seejuures on tähelepanuväärne, et Õhtuleht positsioneerib end iluideaalide laiema kujundamise ja kujutamise juures kui olemasolevate diskursuste järgija ja taastootja, mitte nende potentsiaalne ümberkujundaja. Kasutatakse retoorikat, et sotsiaalse normi suhtes hälbelisele tüdrukule on endale parem, et ta antud praktikast kõrvaldatakse.

ÕL(L): ja siis muidugi keha suhtes, noh, et kui ma näen, et on kuskilt siit mingid sangad ja värgid – noh, sorry, ma ei saa. Et seal ei ole nagu midagi teha. Et **ei taha nagu naerualuseks ka teda teha. Noh, et [tema] iseenda pärast**, et...

Hälbelisuse äärmusliku variandina käsitleb endine projektijuht üht lastekodutüdrukut. Ka tema puhul jääb projektijuht passiivsele positsioonile, öeldes, et tema võimuses pole kokkulepitud iluideaale muuta. „Noh väga kahju tõesti, et sa oled nii kole, aga mida ma teha saan,“ ütleb ta lisades, et tegemist oli ka puuetega lastekodust pärit tüdrukuga. Sellised tüdrukud projektijuhi sõnul „muidugi osaleda ei saa“.

3.1.4. Visuaalse ja kirjaliku teksti suhe

Suветүdruku konkursil tuleb osalejatel täita ankeet, milles on hulk küsimusi, kuid osaleja võib valida, millele ta soovib vastata. Küsimused puudutavad tüdruku

kehamõõdmeid, perekonnaseisu ja tema jaoks olulisi väärtusi. Kuid suurem osa küsimustest puudutab aga vastassugu, nende tähelepanu püüdmist ning suve:

Kas ka mehed muutuvad suvel seksikamaks (kuidas)?

Kiireim viis võõra mehe tähelepanu saamiseks?

Mida oleksid nõus mehe pärast tegema?

Kellega Eesti kuulsustest läheksid kohtama?

Parim rand Eestis?

Mis muudab suve suveks?

Topless või bikiniid?

Miks peaksid suvetüdrukaks saama just sina?

(www.topgirl.ee).

Seega küsimuste kaudu representeeritakse tüdrukuid isiklikku elu, seksuaalsust ja paljastust puudutavate suvediskursust konstrueerivate (vt allpool suvetüdruku diskursus) küsimuste kaudu.

Arvamused selle kohta, kui tähtis on tüdrukute jaoks see eneserepresentatsioon teksti kaudu, olid küll veidi erinevad, kuid üldiselt leiti, et antud võistluse raames pole tekstil tähtsust. Oluline on vaid võistluse visuaalne pool.

V: Nad näitavad lihtsalt, kuidas need tüdrukud välja näevad ja kõik. Ma ei saa öelda, et ta on sõbralik, ta ei ole sõbralik. Iseloomust ka ei saa midagi öelda. Lihtsalt näen, et **see on ilus, see ei ole ja ongi kõik.**

H. leidis, et osalejatest võiks rohkem kirjutada, nagu kirjutati kogu võistluse võitnud tüdrukust. O. pidas vajalikuks ainult lühiiseloostust. Neljas tüdruk, J. ei pidanud aga teksti üldse oluliseks, ka lühiankeeti mitte.

J2: [seda et] **keegi seal midagi loeb, ma küll ei usu.** Et minu reaktsioon, kui ma näen mingit pilti, ma lihtsalt hindan seda pilti, ma ei hakka, no võib-olla väga harva kui, **no ma ei tea, mis peab juhtuma, kui ma hakkam veel lugema selle inimese kohta midagi.**

Ka Õhtuleht peab vaid visuaali, mitte tüdruku iseloomu oluliseks. Kui tüdrukust kirjutada, siis aga millestki põnevast.

ÕL(L): sa ei saa näidata seal oma isiksust. Sa võid olla sisemiselt jumal teab kui ilus või kui tark, onju, **aga seal ei huvita see mitte kedagi, et...**

ÕL(AM): ... seal oleks vajaks midagi löövet, et inimene üldse hakkaks lugema seda. Et see, millega tegelenud elu aeg ja mis talle meeldib – seda ei loe keegi. Et sellist ekstreemset ja

silmatorikavat – seda on vaja. /.../ ...midagi põnevat või millised on unistused, et näha, kuidas nad reageerivad sellele.

Sellele, et visuaalne tekst on selgelt domineeriv, viitab ka see, et Õhtuleht määratleb selgelt auditooriumit vaatajate, mitte lugejatena. Intervjuu jooksul nimetas intervjuueerija mitmel korral auditooriumit lugejaks, kuid Õhtulehe projektijuht n-ö parandas teda, nimetades ise auditooriumit vaatajateks.

Siinkohal oli ka näha, et Õhtulehe jaoks on põhiliseks suvetüdrukute meediumiks omuutunud internetiportaal topgirl.ee ja mitte enam Õhtulehe paberleht, kus ilmuvad vaid kord nädalas nädalatüdrukuteks valitud fotod.

3.1.5. Väärtused

Eelpool öeldust võib järeldada, et Suvetüdruku konkursi peamine diskursus on iludiskursus ning välimus/visuaal domineerib selgelt praktika tekstilise poole või selles osalevate n-ö sisemise ilu üle. Järgnevalt teen ülevaate, millistest väärtustest iludiskursus lisaks eelpool öeldule koosneb.

Esimesel intervjuul küsis töö autor tüdrukutelt, kuidas nad pildistamiseks valmistusid, mis võimaldas välja tuua, mida nad ise väärtustavad.

Meik

Meikimisse suhtusid tüdrukud erinevalt, kuid tõid selle ise teemana siiski välja. Kui J. ja V. ütlesid, et värvisid pildistamiseks natuke silmi või tegid natuke meiki, siis S.-il läks enda sõnul meigi peale „väga kaua – tund vähemalt“.

O. aga rõhutas, et kui „paljudel oli hästi palju krohvi peal, ehk meiki, [siis] mina läksin sinna üldse ilma meigita“.

H. ei maininud pildistamiseks valmistumise juures küll meikimist üldse, kuid tunnistas tagantjärele teises intervjuus, et teda häiris see, et talle ei antud aega ettevalmistamiseks. Kui ta uuesti osaleks, kammiks ta juukseid ja teeks „nägu endale rohkem.“

Juuksed

O. leidis ka, et konkursil on „pikemad juuksed ikka üks trump“. Kuigi seda kui väärtust ei toonud ülejäänud tüdrukud välja, tuleb märkida, et nii valimis olnud tüdrukud, aga ka enamik teisi võistlejaid, kandsid pikki juukseid. Järelikult nad just pikki juukseid ka väärtustavad.

Pikkade juuste kui väärtuse toovad esile ka Õhtulehe projektijuhid, sealjuures rõhutades just blonde juukseid kui osa Eesti rahva identiteedist.

ÕL(L): ... topis on ikka need, kellel on **pikad blondid juuksed**. Tegelt praegu on brünettidega sama, aga vaata paar tüdrukut, kes seal on olnud kas siilipeaga või lühikeste juustega...

ÕL(AM): **Ei, mkm.**

ÕL(L): ... **nad ei ole topis.**

ÕL(AM): No jah, pikajuukseline jah.

ÕL(L): Et kuidagi nagu on, et **selline mingi klassikaline... selline ilu siis nii-öelda, ikkagi siuksed standardid Eestis, et me oleme blondide maa, onju.** Ja nii on!

Riietus

Kuna võistlusel osalemise reegel oli, et bikiinides tuleb kindlasti poseerida, kirjeldati bikiinide väljavalimist kui loomulikku osa ettevalmistumisest (vt paljastuse ja iludiskursuse seostest pikemalt ptk 3.3.2.). J. ütles, et valis sellised riided, mis olid seksikad.

Viiest tüdrukust neljal oli pildistamisel bikiinidele lisaks ka napp kleit või tuunika. O. põhjendas tuunika valimist sellega, et on suvi ning „miks mitte sääri näidata“. Ka V. ütles, et suvel tuleb oma keha näidata.

Samuti kandsid kõik valimis olnud tüdrukud pildistamisel kotsakingi, kuid nende valimist märkis intervjuus vaid üks tüdrukutest. See võib tuleneda sellest, et Õhtulehe projektijuht rõhutatult soovib kanda kotsakingi ning seetõttu tundub see ka loomulik ja mitte märkimist väärt.

Valimis olnud viiest tüdrukust kolme kingadel silmapaistvalt kõrged kotsad. Imselt on väärtustatakse kotsakingi ühest küljest seetõttu, et need on iseenesest naiselikkuse tähistajaks. Seda binaarse meheliku ja naiseliku vastanduse kaudu: kotsakingad on midagi, mida mehed kunagi ei kannu. Teisalt muudavad kotsakingad kogu keha ja eriti jalad visuaalselt pikemaks ja saledamaks, mis viitab seega ideaalile, millised need peaksid välja nägema. Ka muudab kotsakingade kandmine kehaasendit nii, et esile tõusevad naise tuharad kui üks seksuaalsusega assotsieeruv kehaosa.

Keha

Osaliselt kotsakingadega seotud väärtus on ka tütarlaste pikkus, mida teistkordsel kohtumisel tõid välja kaks tüdrukut. V., kes kandis silmapaistvalt kõrgeid kotsakingi,

olles ise ka teistest märgatavalt pikem, märkis küsimusele, milline oleks ideaalne tüdruk, kes konkursi võidaks, esimese omadusena just pikka kasvu.

O. ütles, et konkursil osalevad tüdrukud peaksid olema vähemalt 1,6 meetrit pikad.

Kuigi kui on fotod, siis pikkus vist... et ei ole aru saada.

O2: Jah, kuigi tal on jälle see, et ta paneb **kotsad alla ja siis näeb pikem välja**.

Kaks tüdrukut kirjeldasid, et olid pildistamiseks n-ö ette valmistanud oma nahka – üks võimalikud palju päikest võttes ja teine sädelevat kreemi määrades. Kaks tüdrukut märkisid ka ära, et olid hommikul duši all käinud. Üks tüdrukutest tõi ka välja, et oli varbaküüsi värvinud.

Pruuni naha olulisus tuli välja ka intervjuust Õhtulehega, kui eelmine projektijuht meenutas talvetüdrukute valimist. Oli probleem, et kõik tüdrukud „olid täiesti valged“ ning enne pildistamist soovitas ta neil solaariumis käia või isepäevituvaid kreeme kasutada. Praegune projektijuht ütles aga, et tema ei pea tüdrukutele midagi soovitama, vaid pruuniks tehakse end ise, käies solaariumis, *spray*päevituses või kasutades isepäevituvaid kreeme.

Üheskoos rõõmustati, et ajad on paremuse poole läinud – tüdrukud on „ära haritud“ ja näevad rohkem välimuse pärast vaeva.

ÕL(AM): Jaa. Et konkurs oli uus ja siis nad ei saanudki aru, mida see täpselt endast kujutab, et mis pildid, onju. **Praegu ma arvangi, et kõik, kes juba tulevad, näevad nagu tervet ajalugu sellest konkursist. Ja nad juba näevad, aa, kurat, pruuniks peab ka ennast saama.**

ÕL(AM): Nad mõtlevad ise rohkem, **mitte et ütle neile ette kogu aeg.**

ÕL(L): Täpselt.

ÕL(AM): Selles suhtes on nad **ikkagi nagu julgemaks läinud.**

ÕL(L): Tundub küll.

ÕL(AM): Või näevad vaeva vähemalt.

ÕL(L): Tead, et kui ma praegu sind vaatan, siis ma mõtlen, et pagan, et praegu on tõesti nagu **midagi paremaks läinud**, et kuidagi nagu **Eesti tüdrukud on nagu ära haritud selles suhtes.**

ÕL(AM): Mhmh. Et nad **rohkem näevad välimuse pärast nagu vaeva.**

Paksus kui domineerivaim mitteväärtus

Üheks keskseks iludiskursuse väärtuseks on sale figuur ja seda kõigi intervjuueeritavate arvates. Kui esimesel kohtumisel mainis selle tähtsust vaid üks tüdruk viiest – öeldes, et ta kaks päeva enne pildistamist ei söönud midagi –, siis

järgmisel kohtumisel töid saleduse olulisuse välja nii kõik intervjuueeritavad, eriti aga Õhtuleht.

Kaks intervjuueeritust, V. ja K., leidsid, et konkursil võiks küll erineva figuuriga tüdrukud osaleda, aga ka nende (küllalt empaatilises) arvamusalalduses jäid paksud n-ö hääbeliseks ja mitteilusaks osalejate grupiks. Nagu näha H. paksukeste ja kenade tüdrukute vastanduses:

H2: Seal võiks osaleda iga inimene olenemata kehakujust või muus sellisest. Oleks armas vaadata ka selliseid, noh, tusedamaid. **Muidugi eelistatakse neid kes on kenad ja kellel on välimust.**

Mulle näiteks üks tüdruk ütles, et tema meelest võiksid osaleda ka noh, igasuguse kehakujuuga või figuuriga tüdrukud. Mis sina arvad?

V2: Ma arvan, et selline võimalus peaks olema. Miks mitte. Paljudele inimestele meeldivad sellised „kehalised“ [muigab] tüdrukud ja kui nad tahavad... Nad ka tahavad, *muidugi* nad tahavad ka osaleda või... See ei ole nagu standardid 90-69 [cm].

Lisaks toovad nad paksuks olemise kui mitteväärtuse välja enesekriitilises kontekstis, tundes ise teatavat ebamugavust bikiinides pildistades.

H2: Need bikiinidega pildid mulle üldse ei meeldinud, mul oli lihtsalt... **me just sõime ka ja mul siuke magu oli ees ka.**

No kas see pilt on ilus?

V2: Jalad on natuke... Ei meeldi jalad mulle. On nagu esiplaanil /.../ ja keha on nagu tagaplaanil ja siis on selline tunne, et **alakeha on natuke paksem.**

/.../

Aga kas bikiinides pildistamine oli ka selline, noh ei olnud ebamugav?

V2: ma ei saa öelda, et see oli ebamugav, **aga kui ma oleks täiesti rahul oma kehaga ja ükskõikne ka, siis... aga „Oi, siin on palju, siin tuleks maha võtta“.** Seepärast oli nagu, **noh okei.**

J. ja O. leiavad samuti, et paksud tüdrukud võiksid osaleda, kuid seda vaid äärmuslike juhtumite puhul. J. meelest *ilukalendrisse* paksud ka ei sobiks.

J2: ma ei arva, et **ma ei olnud [oleks olnud] mingi selline paksuke** [Naerab]. /.../ **Siis ma küll ei läheks, kui ma oleks** [Naerab]. /.../

Aga näiteks see, kui see inimene on veidi paksem või selline, kas nad võiksid ka minna sinna?

J2: No kui tulevad ilusad pildid, üks seal oli selline paksukene. Noo, ma ei tea, ma ei oska seda öelda. Ma arvan, et mõnelele samamoodi meeldib. **Muidugi no sellised, kui see on mingi ilukalendri tüdruk...** Meil lihtsalt ei ole Eestis [sellist iluideaali], /.../ **siis Õhtuleht ju ise peab teadma, keda ta valib et rohkem inimesi hakkab vaatama, et see nagu asi käib.**

O. leiab, et kui kõik saledad konkursil osalejad on juba osalenud, võiks vaadata ka paksude poole.

Kas on mingi selline piir, millest alates tüdrukud peaksid mitte minema sinna. Et on liiga paksud või mai tea, midagi muud on?

O2: No-oo... Tegelt see on täiesti iga inimese asi, kuidas ta ennast tunneb. Et kui ta on paks ja ta tunneb, et ta *tahab* poseerida, siis ta võib.

/.../ Aga kui ta on täiesti nagu... Mai tea... Tegelt võiks panna küll nagu mingid keskmised piirid. Ma ei oskagi öelda, et näiteks [maksimum] 60 kilogrammi ja siis pikkus mingi alates 60 ja niimoodi. /.../ No alguses võiks olla, et kui tuleb väga palju tahtjaid, siis võtta ikka selle ilusa figuuri järgi. Et on rahval ka hea vaadata. Et kui tõesti ei ole enam rohkem [võtta], siis hakata nagu sealt ka tasapisi välja noppima.

Seejuures on näha, et kõik neli tüdrukut vaatavad paksude tüdrukute osalemisele lubamisele vaatenurgast, kas nad meeldiksid *auditoriumile* (ehk meestele, kes on ilu hindajad). Kahe viimase meelest oleks võistluse publik oleks väiksem, kui osalejate seas oleks palju ülekaalulisi. O. arvamusest võib ka järeldada, et paksukesed osalevad n-ö oma lõbuks – rahval neid ei ole hea vaadata. Nagu eelpool toodud tsitaadis näha, eeldab samuti J., et veebikülje külastatavus oleks väiksem, kui paksemaid tüdrukuid oleks piltidel rohkem. J. lisab:

J2: Meil lihtsalt ei ole Eestis [sellised iluideaalid], näiteks kui ta osaleks Soomes, Soomes ju meeldivad sellised natuke rohkem [paksemad]. See ju on vaja ühiskond leida, kus nagu sa lähed sellise [naerab] oma figuuriga.

Paksuse kui mitteväärtuse retoorika osas paistab silma ka O. kirjeldus ööklubi klubitüdruku valimistest, kus osales üks alaealine tütarlaps. O. alustab oma mõtet, põhjendades tüdruku mittesobimist tema alaealisusega, kuid jõuab arutluse käigus välja n-ö tegeliku sobimatuse põhjuseni – tüdruk on paks.

O2: Kõik said lõpuks teada, et ta oli alaealine. Kellegi läbi vaata see info hakkas minema. Et no *mina* muidugi jätsin oma teada, et mul oli nagu savi. Ma imestasin ka nagu, et kuidas **alaealine** sinna sai. Jaa et tema tõesti **poleks sinna sobinud enda figuuriga. Et ta oli tõesti, natukene teistest tüse...** /.../ Et tal oli *päris palju*... Et ta tegelt oli seal lava peal väga täis ka, kui ta oli pesu väel, et see ei olnd väga ilus vaatepilt.

Aga ta oli nende piltide peal ka nagu...? [Soovisin küsida, kas ta oli poseerinud ka Weekendi piltidel]

O: **No seal oli ka jah näha [et ta oli] tüse**, aga see ongi see, et kui **tehakse ilge meik, siis on näha, et [näed] vanem välja ja.**

Et teised tüdrukud nägid nagu... kõhnemad välja seal?

O: Jah. **Kõik olid ilusa figuuriga. Tema oli lihtsalt alaealine ja siis... kõhus oli ikka ilusti üle** [muigab].

Õhtulehe eelmise projektijuhi sõnul on saledus kõige olulisem konkursile sobimise tingimus.

ÕL(L): Mina valisin selle järgi, et... **Kõigepealt vaatasin nägu.** Kuigi tingimustes oli see, et saada täispikkuses foto. No ei tule täispikkuses fotot. Siis ma nagu **näo järgi üritasin oletada, et no ei ole tegemist paksuga.** /.../ Ütleme jah, et mingi **selline kehakaal on üks olulisemaid kriteeriume.**

Projektijuhti sõnavõttus peegeldub saledaks olemine kui laiem normatiivne reegel. See tähendab, et tüdruk, kes antud reeglit ei järgi, ei tohi ka end hästi tunda – olla endast heal arvamusel.

ÕL(L): Aa, et ühekorra tulid tüdruk ja siis kaks sõbrannat. /.../ Istuvad seal diivani peal siis kolmekesi onju. Küsisin siis ka – no minul oli ainult see tema saadetud mingi mustvalge, mille põhjal ma tegin otsuse, et okei, sobib, onju -, et okei, kes teist on siis mingi see no... Tatjana. „Mina olen!“ Vaatan, et **no mis mõttes nagu. Et ma oleks küll lootnud,** et keegi kõrvalt. Et siuke **paksuke, aga hullult heal arvamusel endast.** Lõpuks oli niimoodi, et sellest tüdrukust tehti pildid kõhuli, eestvaates, **et jumala eest kõhtu ei jääks näha.**

See, et paks tüdruk võiks olla aktsepteeritav, on endise projektijuhi meelest pigem erand. Ta meenutab üht osalejat, kes „oli siuke paksuke, aga ta oli kuidagi armas.“ Projektijuht nimetab seda kõrvalekaldeks. Ka järgnevast sõnavõttust on näha, kuidas ta vastandab hea välja nägemist paksuks olemisele ja/või vanemaks jäämisele¹⁴.

ÕL (L): Topgirlis on nagu nii palju tüdrukuid, kes ongi nagu aastast 2003. nagu igal aastal osalenudki. Okei, ühe aasta jätavad vahele, sünnitavad lapse ära, onju, ja tuleb uuesti. Ja seal on kaks varianti, **et kas ta näeb hullult hea välja või siis sama hea,** teine variant on see, et vaatad, et aa [imiteerib pettunud häält], tüdrukuga on nagu midagi muutund, et **on nagu vanemaks jäänd ja paksemaks läind.**

Seega kui tüdrukute suurim hirm on see, et pildid tulevad koledad, ja enimmainitud mitteväärtus on paksuks olemine, võib järeldada, et piltide peal kardetaksegi eelkõige

---

¹⁴ Seejuures on tähelepanuväärne märkida, et eesti keelde on juurdunud väljend „vanaks jääma“, mis viitab arengu peatumisele, regressile. Samas näiteks inglise keeles kasutatakse väljendeid „to get old“, „to become old“ – eesti k vanaks saama, mis viitavad progressile, n-ö küpseks saamisele.

näida paksuna. Ka Õhtuleht püüab sellist „situatsiooni“ vältida, mitte valides osalejate hulka pakse tüdrukuid.

3.1.6. Poseerimiskoodide tundmine

Õhtulehe projektijuhid viitasid probleemile, mida kirjeldati sõnadega, et tüdrukud on „jäigad“, „nagu tukunuiad“ või et neid peab „üles sulatama“. See tähendab, et tüdrukud ei tunne või ei oska järgida nn õigeid poseerimiskode. Teisisõnu ei tohiks nad olla kanged, kramplikud või paindumatud. Samuti tuleb olla edev (või edvistada). Need märksõnad viitavad ühest küljest sellele, et pildistatav tütarlaps tunneks end fotode tegemise ajal mugavalt ja ei närveeriks. Teisest küljest aga soovile, et ta järgiks kindlaid koodi, kuidas pildile jääda (ja kuidas pildil tohib olla). Tuleks käituda nagu üldistatult venelannad – neil on kohe (õiged) „poosid sees“.

ÕL(AM): Jaa, nad [Vene tüdrukud] on julged. Nad ikka näevad vaeva, kui tulevad pildistamisele ja... **Kohe on poosid sees ja.** Mitte midagi ei ole mingit probleemi. **Eesti tüdruk enne sulab ja** [Naerab] **ja siis hakkab, lõpuks saab kätte asja.**

Õhtuleht soovib tüdrukute kehi näha seega pigem nõtkete, graatsiliste, voolujoonelistena. Tüdrukult oodatakse edvistamist. Kontsakingade kandmisele sarnaselt kuuluvad ka need adjektiivid pigem naise kui soo konstruktsiooni.

3.2. Julguse diskursus

Nagu ka eelmise peatüki lõpus öeldud, püüavad projektijuhid tüdrukuid „üles sulatada“, teisisõnu julgustada. Nad märgivad, et praegu tuleb konkursile osalejate otsimiseks varasemast rohkem ise vaeva näha (algusaastatel tulid osalejad pigem omal initsiatiivil). Põhjus, miks tüdrukuid ise otsida tuleb, on Õhtulehe arvates just see, et julged tüdrukud on juba konkursil osalenud.

Õhtulehega sarnaselt leidsid ka suvetüdrukud, et konkursil osalemine eeldab tüdrukult, et tüdruk ta oleks julge.

J2: ... **sinna nagunii lähevad need kes nii nagu kartlikud ei ole**, sest mingi kartlik kindlasti istub kodus ja ta ei lähe nagunii. **Sinna lähevad natuke rohkem, kellel on julgust, seda kindlasti.** Sest kui mina, ma ei tea [naerab] oleks selline kartlik, ma küll ei läheks sinna.

O. arvates korraldabki Õhtuleht antud konkurssi selleks, „rahvale näidata, et millised on Eesti julged tüdrukud.“

Juhul, kui osaleja ei ole juba enne võistlust julge, siis antud konkurss annab talle nii tüdrukute kui Õhtulehe meelest võimaluse julgeks n-ö kasvada.

H: **Ma arvan, et [võistlus] annab enesekindlust.** Või inimesed, kes on suht siuksed halval arvamusel endast, võiksid minna sinna, siis saaksid kindlasti kohe... noh, kogemus on ka hea, siuke, no tegelt on tore päris.

ÕL(AM): Loomulikult on ka see [konkurss], et tüdrukule kogemust. Ta ei maksa ju mitte midagi selle eest, meie ise maksame selle kinni. Ta saab selle kogemuse juurde, **ta saab enesekindlust kindlasti juurde**, saab mingi emotsiooni meilt.

Õhtulehe puhul esineb julguse diskursus ka Eesti ja Eesti-Vene tüdrukute omavahelises vastandamises, kus Eesti tüdruke kirjeldatakse argade ning Vene (temperamendiga) tüdruke julgetena. Ka ideaalse suvetüdruku omadustena nimetab projektijuht Vene temperamenti ja julgust.

ÕL(L): **Et oligi mõte, et meil on venkusid vaja, et need on julged.**

ÕL(AM): **Jaa, nad on julged. Nad ikka näevad vaeva, kui tulevad pildistamisele ja...**

Kohe on poosid sees ja. Mitte midagi ei ole mingit probleemi.

Eesti tüdruk enne sulab ja [naerab] ja siis hakkab, lõpuks saab kätte asja. Eks see on see kaamerahirm neil alguses. See on kindlasti neil alguses. Venelastel ei ole millegi pärast seda. Tulevad ja on ja nagu kõik.

AM: Jaa, ega tegelt ma nagu ka üritan siin Vene tüdruke nagu rohkem püüda.

Lähtudes väitest, et konkursil osalemiseks peab koguma julgust või konkurss õpetab osalejat olema julge (enesekindel), võib eeldada, et antud praktika puhul peab tegemist peab olema millegagi, mida on põhjust karta.

Kuna esimesena välja toodud ja domineerivaimast diskursusest selgub, et konkursi põhiline eesmärk on välja selgitada ilusaim tüdruk, võib siinkohal väita, et konkursil osaleja vajab julgust oma ilu n-ö kaalule panemiseks, sellele kollektiivse heakskiidu otsimiseks. Arvatavasti nimetab just seda projektijuht Anne-Mai Ehlbrecht kaamerahirmuks: kogemust, kus ühtäkki on tüdruku poole suunatud fotoaparaat ning fotografeeritav tajub tõenäoliselt selle taga juba kogu potentsiaalset auditooriumit ehk tema välimuse kriitikuid.

Julguse diskursusel on aga ka teine, latentsem pool, mis erinevalt esimesest ei ole seotud hirmu, vaid pigem millegi keelatuga. Näiteks üks suvetüdrukutest, O. märgib

mitmel korral, et tema tegevus – Õhtulehe konkursil ja klubitüdruku valimisel osalemine – on tema ema poolt heaks kiidetud.

O: ...**ema teadis, emale ma ütlesin, kui ma läksin pesu väel Topgirli** pildistama ja siis ma ütlesin... **Em** ei olnud üldse selle vastu ja siis isa nägi pilte ja ütles, oi kui toredad pildid ja. Kui ma ütlesin emale, et ma andsin enda nõusoleku sinna suvetüdrukuks, siis ema oli jälle rõõmus – **vaata kui tore, et saad igal pool käia pildistamas.**

/.../

O: Ja mu **ema isegi nägi** [paljastatud rinnaga fotot] ja ta'i öeld selle peale midagi, ütles, et selliseid asju juhtub. Et sa ei paljastand ennast tervenisti.

/.../

Sa ütlesid, et paljud helistasid, et mis su sõbrad või pere arvas?

O: Em, ema ja isa ütlesid, et, **ema juba ütles, et ma tean, et sa lähed igale poole.** /.../ Et ma käisin veel septembrikuus klubitüdruku valimistel, rääkisin emale, siis ema ütles, et ise tead, mis teed. Oled noor ja kasuta võimalust.

O. kirjeldab ka, kuidas ta klubitüdrukute valimisel šouvoorus lasi end „täiesti veega üle seal keset lava ja märg maika oli seljas“. Ta ütleb, et korraldajad olid temaga väga rahul ning sooviksid „rohkem selliseid pöörasemaid tüdrukeid, kes ei ole siuksed tagasihoidlikud, vaid julgevad kõike teha“. *Kõige* tegemine antud kontekstis viitab otseselt enese paljastusele.

O. oli ainus, kes poseeris suvetüdrukuna *toplessina*. Ta ütles, et seda ettepanekut ei teinud talle fotograaf, vaid ta mõtles ise, et „võiks midagi teha“. Seega poseerimine suvetüdrukuna ei ole juba iseenesest mingi tähelepanuväärne tegu, vaid „millegi tegemine“ algab hetkest, kui ta end paljastab.

Ka teise suvetüdruku, J. jaoks on julgus seotud paljastamisega, kuid tema näeb, et ka juba bikiniides poseerimine vajab julgust.

J: See juba ongi jälle mingi üks selline tüüp inimesi, kes nagu midagi ei karda, no mingid asjad. **Et nende jaoks see, et ma lähen bikiniides pildistan, see ei ole midagi.** Aga mõned täpselt ei lähe lihtsalt üldse mitte kunagi. Sa pead olema seal mingi mantlis ja neile *ei meeldi* tähelepanu, neile ei meeldi see et keegi hakkab mingi võõras inimene pildistama.

Küsites, kas *toplessina* poseerimine annab lisapunkte, seostab J. taaskord paljastust ja julgust omavahel.

J: No mulle ei meeldinud päriselt. Kuidagi ta on nii noor ja selline noor nägu ja selline veel *topless*. See kuidagi ei lähe kokku, et ta on täiesti mingi 18 või midagi, no või *liiga* noor selleks. /.../ võib-olla jaa mõned vaatavad: „**Oo, topless, nii julge tüdruk!**“ Võib-olla midagi mängis [rolli punktide saamisel].

Õhtulehe projektijuht kirjeldab Nelli Teataja fotosid tüdrukutest kui „julgeid fotosid“. Seejuures on meievahelises vestluses eespool jutuks olnud, et Nelli Teatajas on tüdrukud *topless*. Seega naise ülakeha paljastamine on ka Õhtulehe arvates seotud julgusega, teatud piiride ületamisega.

ÕL (AM): Mmm, vaata kuna see **Nelli Teataja teeb ka päris siukseid julgeid** pilte, kuigi neil seda kvaliteeti väga ei ole. Neil on lihtsalt kuhugi ... visatud jne.

3.3 Paljastuse diskursus

Julguse vajalikkus selleks, et end paljastada viitab ka ühisosale julguse ja paljastuse kui suuremate diskursuste vahel.

Eelpool käsitletud ilu ja julguse diskursus olid n-ö loomulikud antud sotsiaalse praktika tähendusvälja osad nii Õhtulehe kui suvetüdrukute jaoks. See tähendab, et neist räägiti intervjuu käigus ise, vastates üldisematele küsimustele.

Paljastuse diskursuse käsitlemist alustades tuleb aga rõhutada, et sellest kõnelemist pidi intervjuueerija suunama otseste küsimuste esitamise kaudu. Eelkõige küsimuste kaudu, kuidas tüdrukud end bikiniides poseerides tundsid ning kas nad leiavad, et mida rohkem paljastatud tüdruk on, seda enam teenib ta ka sotsiaalset heakskiitu.

Intervjuust Õhtulehega selgus, et nende huvi on näidata tüdrukud võimalikult alasti. Ka fotograafidega on kokku lepitud, et nad püüaksid tüdrukutele teha ettepanekut *toplessina* poseerimiseks.

Mis sa ise arvad, kas see tuleb neile nagu punktide poolest kasuks või et mida, ma ei tea, napim sa seal oled või...

ÕL(AM): Ma arvan küll, et tuleb. **Loomulikult meie peame seda välja mängima, et näe, meil on siuke tüdruk seal, kes on paljalt. Jaa no keha ju müüb.** Et-et kuna meil oli, seal oli noh reklaamid olid ju igal pool üleval meie enda veebis ja lehes, et siis see keha nagu püüdis pilke.

ÕL(AM): No sel ajal kui meie vist rääkisime, [fotograaf] Mati **sai ühe tüdruku vist toplessi**, onju. /.../ **Et me oleme ka ise fotograafidega rääkinud, et äkki saab ise ka kuidagi ka toplessi, kui tahate, võite proovida, onju.**

Kui küsida, kas oleks võimalik konkurss, kus Briti tabloididele sarnaselt oleks kõik tüdrukud paljastatud ülakehaga, leiab projektijuht, et see oleks võimalik küll, st et nemad seda teeksid, kui vaid tüdrukuid jaguks. Tüdrukuid tuleks osalema siis, kui neile selle eest makstaks.

Antud töö teoreetilistest lähtekohtadest vaadatuna on tähelepanuväärne Õhtulehe eelmise projektijuhi võrdlus Nelli Teatajat ja Õhtulehe vahel. Ta nimetab esimest pornoväljaandeks ja teist normaalseks väljaandeks.

ÕL (L): Ta [Nelli Teataja] ei ole päris sellise skeemiga asi. Ta on lihtsalt nagu **selline pornoväljaanne lihtsalt. Meie oleme normaalne väljaanne, kes lihtsalt sellist rida ajab, muude asjadega nagu segamini.**

Kui palun tal hiljem e-maili teel täpsustada, mis nende kahe väljaande vahe siiski antud piltide puhul on, vastab ta järgnevalt:

ÕL (L): Nelli Teataja pildistab **teadlikult alasti, meie aga mitte** :)

Seega peab ta pornoväljaandeks seda, kus tegemist on *teadliku* alastusega, ning normaalne väljaanne mängib paljastuse piiril.

Huvitav on ka praeguse projektijuhi vastus küsimusele, kas *topless*-tüdrukute näitamine päevalehes oleks mingi piiri ületamine. Vastuse annab ta lähtudes enda tööst.

Aga mis sa arvad, kui see olekski topless, kas see oleks nagu piiride murdmine või, ma ei tea, nagu üle piiri minemisega selles mõttes, et vaata tegemist on päevalehega ikkagi, eksju. Et meil on iga päev mingi paljas tüdruk.

ÕL(AM): Mmm, vaata kuna see **Nelli Teataja teeb ka päris siukseid julgeid pilte**, kuigi neil seda kvaliteeti väga ei ole. /.../ **Ma arvan, et see oleks kindlasti mingite piiride ületamine, suur saavutus. Et... no ma võtan praegu selle järgi, et kuidas mina praegu tüdrukuid saan, et pesuski nad oleks. Aga et topless saada... See oleks küll juba suur asi nagu. /.../ Et kui meie saaks nüüd aastaringselt seda teha, siis see oleks ikka võimas saavutus juba.**

Seega näeb Õhtuleht saavutusena seda, et tüdrukute alakehad *saada* paljaks – seda aastaringselt – ning vormida „kvaliteetsem“ meediatoode, kui seda on (osalisel) konkurendil Nelli Teatajal. Vähemalt esmapilgul (siinkohal oleks uurija pidanud küsimust uuesti täpsustama) ei paista Õhtuleht mõtlevat avalikule ruumile ja tüdrukute alastusele avalikus ruumis kui teatud kultuurilise piiri ületamisele või lõhkumisele.

Kuigi võib öelda, et bikiinides poseerimine on antud konkursi raames põhjapanev element ja seda nõuet käsitletakse ka tüdrukute poolt kui mitte tähelepanuväärset tingimust, võib täheldada, et osade tüdrukute jaoks assotsieerub konkurss siiski pornograafiliste väljaannetega.

Aga kui palju sa nende reeglitega tutvusid?

J1: Ma vaatasin, et esimene eelvoor tuleb nagu internetis, nad panevad kõik hinded, ja pärast siis finaalis tuleb juba SMS-hääletus. **Ei ole siin mingid pornopildid**, mida nad pärast kuskile edasi panevad [naerab], **aga tavalised sellised...**

Aga kuidas sa otsustasid, kas sa arutasid kellegagi ka või...Ema või sõbrannaga või...?

H1: Ei, ma ise otsustasin. Emale ma lihtsalt ütlesin, et ma lähen. Ta küsis, et kas kõik on ikka okei või noh nagu korras. Et pärast need pildid **ei läheks nagu niहुksesse teise portaali üles**. Ja ma ütlesin, et ei, kõik on korras ja siis ma läksingi.

Aga kas sul oli mingeid hirme ka?

S: Et foto ei õnnestu, et jääb mitte ilus. **No võib-olla muretsesin, et kas seal on kõik normaalne, puhas.**

S. mõtleb siin ilmselt seda, kas fotosid võiks kasutada tema loata mujal, kui antud konkursil ja n-ö vales – ilu asemel seksualiseeritud – kontekstis.

Seejuures suhtuvad tüdrukud erinevalt küsimusse, kas nad oleksid ka valmis end rohkem paljastama, kui seda tegid seda Õhtulehe jaoks. Kõige otsesemalt ütleb sellele ei H: „Ei. Nagu päris alasti ennast küll ei taha koorima hakata.“ Tema jaoks on pildistamine nii Playboys, FHMis kui weekend.ee-s välistatud. Kuigi ta viimatimainitud portaali võistlusel osalemisele oli kaalunud, otsustas ta, et ta „ei raatsi“ seal osaleda. „Seal on nad ka poolpaljad või rohkem paljad [kui Õhtulehes],“ ütles ta põhjenduseks.

„Mitte raatsima“ on siin kontekstis huvitav väljend, kuna millegi mitte raatsimine seostub eelkõige millegi ära andmisega. Seega tajub H. „poolpalja või paljana“ poseerimist enesest millegi ära andmisena. Tõenäoliselt on selleks tema intiimne ruum.

H. ütles teistkordsel kohtumisel, et ka tema poiss-sõbrale ei meeldinud, et ta bikiinides end pildistada lasi. „Üks inimene nagu, jah, ütles, et oleks võind ikka kleidi selga jätta. /.../ Tegelt see on suht loogiline, et ei meeldi, kui teised oma tüdrukut... vaadatakse niimoodi.“

H. paistis viie tüdruku seast ka kõige enam tundvat, et bikiinides pildistamise kaudu tungiti tema isiklikku sfääri. Ta nimetab fotograafi vanaks ja võõraks, st sotsioloogilises mõistes „teiseks“ ja see tekitab temas ebamugavust.

Aga kas see pildistamine oli ebamugav, kui sa pidid kleidi ära võtma ja...

H2: Jaa! No siis vaata... no vanamees [fotograaf] oli. No ok, ta ei ole mingi pervert või siuke, aga lihtsalt **ta oli vana ja siis... noh, ikkagi võõras inimene** ja siis **natuke vastik oli**.

J. ei ütle alasti poseerimisele kindlalt ei, kuid nagu H. jaoks, on ka talle oluline, kas selle kiidab heaks tema partner.

Aga kas sa oleksid valmis ka kandideerima ajakirjades FHM või Playboy või?

J1: No vot seda ma pean oma mehega juba kindlasti kokku leppima. Ei no kui on bikiinides, siis palun, aga seal on vaja... No ma ei arva, et mul on nii suured tissid, aga näiteks... No ma ei tea, ei saa seda vastust praegu öelda, ma peaks kokku leppima oma mehega.

Seejuures on tähelepanuväärne, et ta pöördub alasti poseerimise juures iludiskursuse poole – poseerija rinnad peavad olema ettenähtud suurusega. Ka bikiinides poseerimisest rääkimisel kasutab ta iludiskursust – kui sul on ilus keha, siis selle paljastamine on lubatud.

A-aga, aga kuidas sa end tundsid muidu, kui sind seal bikiinidel pildistati?

J2: A **ükskõik. No et ma paljas ju ei olnud** [Naerab]... siis ongi normaalne tundsin ennast.

Ma arvan, kui **sul on normaalne keha** ja on, mida näidata, siis ei pea sa midagi häbenema.

O. ütleb kindlalt, et plaanib minna poseerima ka Playboyle. Et tema plaan on kindel, näitab see, et esimeses intervjuus lisab ta intervjuuerija välja toodud ajakirjale FHM ise, et on olemas ka Playboy ja teises intervjuus selgub, et ta jälgib ka väljaande kodulehte.

Tähelepanuväärne on see, kuidas ta endale oma paljastamist põhjendab. Intervjuu jooksul kasutab ta korduvalt väljendeid, et ta on noor, tal pole midagi häbeneda ja et ta on vabameelne.

Aga nüüd need Topgirl'i pildid, sa ütlesid ka, et need olid siuksed pesu väel ja näiteks on erinevad ajakirjad ka nagu FHM ja...

O1: **ja Playboy...**

et kas sa nendesse ka oleksid nõus ise minema?

Miks mitte. **Ma olen noor, on mida näidata. Pole midagi häbeneda. Vabameelne.**

Aga kas need kuidagi sinu jaoks erinevad ka: Õhtuleht ja Playboy, FHM ja Weekend.

O1: Ei.

Aga kas pildid meeldivad sulle ühes rohkem kui teises?

O1: No ütleme nii, et Playboys ja FHMis on jälle sellised teistsugusemad pildid kui näiteks Õhtulehes ja Weekendis. Seal on jälle poolalasti... Heaküll ma näiteks praegu Suvetüdrukuku võtsin rinnahoidjad ära, olin ilma nendeta, **polnud midagi häbeneda**. Aga seal on nagu natuke teistmoodi, et seal on... Playboy on natuke teistsugune ajakiri kui Õhtuleht. Õhtulehte loevad kõik, aga Playboyd vanemad inimesed. Nooremad, 13-14aastased ei vaata seda.

Samas tõmbab ta paralleeli Kairit Tuhkaneniga, kes „ei olnud üldse alasti“.

O1: Sooviks Playboysse ka kunagi minna [naerab tagasihoidlikult]. Sest ma olen näind piltide järgi, et seal ei ole üldse täiesti paljad olnd. Näiteks Kairit Tuhkanen, kui ma ei eksi, on vist Playboys poseerind **ja-a ta ei olnd üldse alasti. Tal oli riided katsid kõik**.

Mhm. Et selliseid pilte võiksid teha?

O1: Jah. /.../ No jah, aga neil on praegu... Nad vist uuendavad seda kodulehte ja nii, mingi uuest aastast vist tuleb alles ajakiri välja ja nii et.

Küsimusele, mida ta suvetüdrukuna oleks teisiti teinud, vastas ta: „Võib-olla ma teeks sellist *toplessi*, et paneks juuksed ette ja ei oleks näha.“ Võib eeldada, et niimoodi sooviks ta ehk ka Playboys poseerida. Ja seda nimetab ta „üldse mitte alasti“ olemiseks.

O. vabameelsuse argument viitab ka julguse diskursusele. Vabameelseks olemist võiks defineerida kui midagi, millest meel on vaba. Antud kontekstis võib O. olla vaba piirangutest end paljastada. Seega on vabameelsus osaks julgusest neid piire ületada. Ka O. ise tõmbab paralleeli julguse ja vabameelsuse mõistete vahele.

Aga mis sa arvad, et miks üldiselt tüdrukud lähevad sinna?

O1: Mmm, ütlen nii: kes läheb lihtsalt tähelepanu saamiseks, kes läheb lihtsalt et *tahab* sellest osa võtta. **Et on vabameelne, ei karda mitte midagi**.

Kuna S. ei nõustunud minuga teistkordselt kohtuma, ei saanud ma temalt uurida ka, kuidas ta end bikiniides tundis. E-mailis lühidalt küsimustele vastates ütles ta, et talle meeldis, kuidas ta fotodel „välja tuli“. See võib tähendada, et bikiniides poseerimine ei olnud tema jaoks probleem.

Mõttest alasti poseerida tundis ta küll häbi, kuid ta oleks sellega võib-olla nõus siis, kui selle eest makstaks.

Aga selliseid konkursse on mujal ka – Weekend.ee ja siis noh ajakirjad on ka ju – FHM ja isegi Playboy. Et kas sa oleksid seal ka nõus osalema? Või miks sa just Õhtulehe valisid?

S1: Mind kutsuti, mind kutsuti nendesse ajakirjadesse aga **ma häbenesin, et täiesti alasti, vot nii**. /.../ No ma käisin ja sain teada Playboy-st, et selle eest ei maksta **ja ma ei nõustunud, et selle eest ei maksta, et oled täiesti alasti**. Playboy-s ei maksta.

Aga kui makstaks, siis?

S: Võimalik. [Naerab.] Võimalik.

V. leiab, et oleks valmis alasti pildistama ainult kunsti nimel. „Aga minu meelest see ei ole nagu selline kunst. Need on lihtsalt palju tüdrukuid, neid pildistatakse ja keegi võidab auhinna. Ja ongi kõik.“

Seega on Õhtulehe eesmärk tüdrukuid võimalikult alasti näidata, sest „keha müüb“. Tüdrukute hulgas on enesepaljastamise piiri suhtes aga erinevad seisukohad.

Tähelepanuväärne on aga see, et võistlusel osalemisele ei paista enamik tüdrukutest kuigivõrd tähtsust omistavat või nende huvi kaob võistluse käigus. Teistkordsel kohtumisel ei teadnud kolm tüdrukut, kes oli võistluse võitja. Neljas, S. ütleb, et lõpetas võistluse jälgimise siis, kui nägi enda piltide osas ebaõiglust. S. keeldus ka teistkordselt kokkusaamisest, põhjendades seda sellega, et võistlus ei olnud tema jaoks nii oluline, et sellest pikemalt rääkida.

Näiteks V. oletab, et mõned tüdrukud osalesidki konkursil lihtsalt ajaviiteks, st mingi olulise eesmärgita. „Võib-olla suvel polnud kellelgi midagi teha, et „Okei, lähen siis teen endale pildid.“ O. ütleb, et ei jälginud võistlust eriti, kuna tal ei olnud aega. Sellest võib järeldada, et ka avalikus ruumis poolalasti poseerimine ei ole tüdrukute jaoks midagi, mis oleks tähelepanuväärne või n-ö suur samm.

3.3.1. Bikiinid kui normaliseeritud riietus

Kuigi piir, milleni end avalikkuse ees ollakse valmis eksponeerima (ja millistel eeltingimustel seda tehakse) erineb tüdrukute vahel, võib öelda, et bikiinides poseerimine on suvetüdrukuteks saanute jaoks loomulik osa konkursi protsessist.

Kui küsisin tüdrukutelt, kuidas nad pildistamispäevaks valmistusid, ei käsitle nad bikiinide valimist kui midagi problemaatilist. Vastupidi, kuigi pildistamisele võis peale bikiinide kaasa võtta ka kleidi/seeliku, siis seda nad ei maini üldse või märgivad selle ära viimasena. Võib oletada, et bikiinides poseerimine on nende jaoks olulisem osa konkursi konstruktsioonist kui mõnes muus riietusesemes pildistamine.

O: Alguses oli probleem, et mis ma selga panen. **Bikiinid ma teadsin, et panen endale need, mis ma olin ostnud just hiljuti**, et ei viitsinud vanu panna. Kleidi valisin ka, valisin tuunika välja ja mõtlesin, et miks mitte sääri näidata - suvi on.

J. seostab nappe rõivaid otseselt seksikaks olemisega. Samuti viitab ta sellele, et Õhtuleht on öelnud, et peavad olema bikiinid (st järgib nende reegleid).

Aga kuidas sa riided valisid?

J1: Ma võtsin kapist lihtsalt, mis mulle kõige rohkem meeldib ja **mis on selline nagu seksikas** ja ongi kõik. No siin **nagu nad ütlesid**, et ainult ujumiskostüüm-tšik peab olema.

V. ei maini oma „suuremat kehakatet“ aga üldse. Kui pööran ise sellele tähelepanu, jätkab ta ise endiselt bikiinidest rääkimist.

Aga kuidas sa tänaseks valmistusid?

V1: Natuke meiki, siis **kõrged kontsad** (naerab) ja ongi kõik. **Ja bikiinid selga.**

Kuidas sa valisid, mis sa selga paned? Sul oli tuumika ka.

V1: Lihtsalt sellepärast, et praegu on suvi, ilm on ilus ja seepärast tuleb [panna selga] **bikiinid ja näidata oma keha** [naerab].

Vaid üks tüdrukutest räägib pildistamiseks valmistumisel kleidist, ega maini bikiine üldse. (Tema on ka see, kes end bikiinides pildistamisel tundis ebamugavalt.)

Mhmm, aga kuidas sa riided näiteks valisid, mis sa paned ja nii?

H1: No... Ma mõtlesin, et tahaks nagu mingit kleiti. Alguses mõtlesin, et panen seeliku, aga siis mõtlesin, et tahaks mingit kleiti. Ja siis vaatasin kapist ja siis võtsin selle. Ja bikiinid olid mul ammu olemas ja... Siis oligi nagu [valmis].

Võib täheldada, et bikiinides või pesus foto peal olekut käsitletakse normaliseerituse kõrval ka kui midagi paratamatut. Sellega leppimiseks võib mõelda n-ö lohutismõtteid või siis lihtsalt mitte võistlusel osaleda.

Aga mis sa arvad, et kas see, et sa üldse sinna lähed bikiinides poseerima, et ka see on... et kas tüdrukud peavad selleks olema veits vabameelsed?

O2: No-oo, kindlasti ta ei pea olema selline kinnine, mitte lihtsalt aa, seisab ühe koha peal. Ta ikka tunneb ennast mugavalt teiste ees näiteks pesuväel. /.../ Et, hea küll, *paljalt* sa ei pea, aga **pesu väel ei ole tegelt mitte midagi. Et sa oma mõttes võid mõelda, et sul on, mai tea jope ja püksid ja mida iganes...**

V2: suvi minu meelest assotsieerub bikiinidega. Soe ilm ja siis miks mitte. **Kui keegi ei taha, siis ära osale** [naerab].

Suветүdruku konkursi oluline osa konstruktsioonist on suветүdruku aladiskursus ise. See toimib kui paljastuse legitimeerija. Nagu eespool ütles O. – on suvi ja miks mitte

sääri näidata. Küsimusele, kas pesu väel või bikiinides poseerimiseks peab olema julge, vastab O. järgnevalt:

O2: **No kõik käivad tegelt suvel rannas bikiinides. Et see on tegelt üks ja sama.** Lihtsalt et kellele meeldib poseerida ja kellele mitte.

Ka V. seostab konkursi nimetust rangelt sellega, kuidas tüdrukuid representeerida.

Et mis sa arvad, kas see võistlus võiks olla ainult kleitides?

V2: No kui see on **suvetüdruk, siis see võiks olla bikiinides**. Aga näiteks *õhtukleidi-tüdruk*, või need kokteilikleidid, siis oleks põnev minu meelest. /.../

Mhm. Et see lihtsalt sõltub sellest, et mis nimega võistlus on?

V2: Jah, et mis teema on. Mis võistluse teema on.

Samal arvamusel on ka Õhtuleht ise – suvetüdruk kannab bikiine. Seejuures võib konkursi nimetada nii suve- kui rannatüdruks (on olnud ka rannapiiga nimi), kuid projekti pärisosaks jääb bikiinides poseerimine.

Aga kas see selline, mm, bikiinide kandmine on, ütleme, väga oluline osa sellest projektist, eksju? Et tüdruk näitaks oma... keha.

ÕL(AM): Jah, et see on sellepärast **oli suvel see, noh, rannariietus, et oli suvetüdruk**. /.../

Aga et ikka suvega seostub ikka see, et tüdruk on pesu... see tähendab rannariietes.

3.3.2. Paljastuse ja iludiskursuse seos

Nagu eelpool näidatud J. puhul, kelle meelest on bikiinides poseerimine aktsepteeritav juhul, kui keha vastab ilukaanonitele, pöörduvad paljastusest rääkides tagasi iludiskursusesse ka teised suvetüdrukud ning samuti Õhtuleht.

Üks tüdruk oli fotodel topless. Mis sa arvad, kas vähe riideid või topless toob rohkem punkte?

S2: **Tema puhul** see ei aidanud. Minu arvates, **kui neiu on piisavalt ilus, siis tal pole vaja riietest lahti võtta, niigi on kõik näha.**

Aga mis sa arvad, kas see selline, no nagu poolpaljas olemine tuleb kasuks? Kas see tõstab sind?

V2: Ei, arvan ei. See ei nagu ei mõjuta. **Et kui tüdruk on ilus, ta on ilus nii riides kui ilma riieteta.**

Seega avalikus ruumis oma keha teatud piirini paljastatuna näitamist ei kardeta (kui, siis ainult valesse konteksti seadmist), kui pilt vaid ilus on.

Samuti leiab Õhtulehe projektijuht, et proportsioonidest oleneb tüdruku paljastuse n-õ aste. Mida „ilusam“ keha, seda rohkem võib seda paljastada.

Mis sa arvad, et kui sa oled nagu täitsa topless, kas see on nagu hoopis kõvem sõna kui see, kui sa oled seal bikiinides või...

ÕL(AM): Tead see oleneb, ma arvan, täitsa tüdruku kehast ka endast. **Et oleneb, millised proportsioonid tal on kindlasti. Ja ja siis see oleneb, kas ta on siis on topless või bikiinid.**

Õhtuleht defineerib suvetüdruku projekti kui ajaviidet ja meelelahutuslikku osa meediast. Seejuures on oluline osa ka sellel, et tüdrukud on paljastatud.

AM: No eelkõige on see, **et me tahame pakkuda ajaviidet vaatajale. Seda mitmekülgsust. /.../ Sest vaat ei ole ju, sellist portaali Eestis ei ole ju. Et kus oleks lihtsalt tüdrukud ja nad on pesuväel. /.../ Ütleme, et pakume ajaviidet ja see ongi see.**

Ilu ja paljastuse diskursusest tuleneb käesoleva töö üks põhijäreldusi. Nii Õhtulehe kui suvetüdrukute tõlgendustes on suvetüdruku praktika keskmes ilu. Õhtuleht ütleb, et alustas projekti, sest leidis, et naise ilu, veelgi enam – puhast ilu – on lehte rohkem vaja, sest see müüb.

Millest ilu kõrval aga nii palju ei räägita, kuid mis intervjueri suunavate küsimuste abil siiski selgub, on see, et konkursi kohustuslik element on ka osaline enesepaljastus.

Seda tingimust ei sea küsimuse alla ka suvetüdrukud, vaid käsitlevad seda normaliseeritud osana kogu protsessist. Nad selgitavad endale bikiinides poseerimist suve kui ajaga, mil niikuinii bikiinides käiakse ja „tuleb keha näidata“. Seejuures jätavad nii nemad kui ka Õhtuleht argumentatsioonist välja asjaolu, et samasugune paljastamine toimub ka talvisel ajal, kui toimub aluspesus Topgirl'i võistlus (kus ka antud töö valimist kaks tüdrukut on osalenud.)

Olles intervjuu alguses öelnud, et naise ilu müüb, märgivad Õhtulehe projektijuhid hiljem ka seda, et alasti keha müüb.

3.4. Võrgustikudiskursus

Suuetüdruku konkursi võib suvetüdrukute endi ja Õhtulehe kirjelduste järgi pidada ka osaks diskursusest, mis seob omavahel meedia-, meelelahutus- ja ilutööstuse ning nendevahelise ringluse nii inimeste kui väärtuste mõttes. See on nii tööstustevaheline kui ka neis tegutsevate isikute vaheline võrgustik.

Konkursile tüdrukute kutsumise ühe põhilise allikana nimetavad aga mõlemad projektijuhid internetiportaali Rate.ee, samas kutsutakse osalema ka (end tõsieluseriaaliks nimetavates) telesaadetes osalenuid: suvetüdrukutena on poseerinud tüdrukuid nii TV3 saatest „Unistuste printsess“ kui ka „Õige valik“. Samuti on juba suvetüdrukuteks käinud läinud „Unistuste printsessi“ saatesse. Peale selle on suvetüdrukuid tulnud Playboy jänkude seast. Samuti kutsutakse osalema juba suvetüdrukuteks olnute sõbrannasid.

Suветüdrukuid on omakorda kutsutud osalema Õllesummeri üritustel, projektijuht ise on saatnud tüdrukute kontakte „Reporter“ ilmatüdruku valimisele.

Kui „Unistuste printsessis“ osalenud tüdrukud, kes poseerisid ka suvetüdrukutena, andsid Kroonikale intervjuu, oli ka Kroonika veebilehel link suvetüdrukute fotodele.

Samuti on reklaamitud suvetüdrukuid meelelahutusportaalil buduaar.ee.

Lisaks kasutab Õhtuleht ise tüdrukuid tarbijateemaliste artiklite juures fotodel.

ÕL(AM): Et oma lehes kasutame neid, kui on vaja mõne loo jaoks mingit pilti teha. Mingi pesuvahend või mis iganes, näopuhastusvahend või kosmeetikatoode. Et siis ma olen neilt tüdrukutelt palunud, et palun, et kas nad tulevad. **Ja no nad on paljud ise ka öelnud, et kui midagi on, siis kohe kutsu jälle, kui nagu positiivse tagasiside oled saanud.**

Tüdrukute n-õ ringlusprotsessi kirjeldab kujukalt O. näide. Ta osales esmalt omal initsiatiivil Topgirlis võistlusel, pärast mida kutsus projektijuht ta Õhtulehe fotole tervise- ning juuksehooldustoodetest rääkivate artiklite juurde. Seejärel kutsus projektijuht ta ka suvetüdrukuks. „Et kui juba Topgirlis olnud, siis miks mitte ka Suvetüdrucus, midagi pole karta ja,“ ütleb O. ise.

Esimesel kohtumisel ütles O., et on plaaninud osa võtta ka internetiportaali weekend.ee kalendritüdruku valimisest. Teistkordsel kohtumisel ütles ta, et sellest plaanist ta loobus, kuid märkis O., et on pärast suvetüdruku konkursi osalenud ööklubi Club von Überblingeni klubitüdruku valimisel. Ka klubitüdruku valimisele plaanis Õhtulehe projektijuht teda osalema kutsuda, kuid O. oli juba ürituse korraldaja kaudu finalistide seas. („**Ta teab, et ilus tüdruk kõik, et võib kohe panna.** Et seda rohkem... kiiremini saab finalistide kohad täidetud.“) Järgmisena oli O.-l soov poseerida Playboys.

Valimisse sattunud tüdrukutest leidis Õhtuleht rate.ee-st näiteks S.-i. Ka Playboy ajakiri oli ta leidnud Rate´ist, kuid ta ei nõustunud neile poseerima osaliselt seetõttu, et häbenes täiesti alasti poseerimist, teisalt seepärast, et selle eest ei makstud.

Ülejäänud kolmest valimisse sattunud suvetüdrukust oli V. osalenud samuti Topgirl konkursil, kust ta kutsuti ka suvetüdrukuks. Ise nimetas ta sarnase projektina veel Eesti-Vene kaunitari (missi)valimisi, millest ta samuti osa oli võtnud. Ka kandideeris ta Weekend.ee kalendritüdrukuks, kuid ei valitud.

H. nimetas „pildistamistena“, kus ta on osalenud, Kanal 2 reklaamklippi ja Baltic Models modellikonkurssi. Ka on ta plaaninud osa võtta ööklubis Sunset Eesti Suvemissi valimistest, kus tal mitmed tuttavad on varem osalenud. (Teistkordselt kohtumisel ütleb H., et sellest plaanist ta siiski loobus, kuna seal on vaja tantsida, mida ta enda hinnangul aga teha ei oska.)

Vaid J. ütleb, et tuli osalema seepärast, et tahtis võita reisi ja viia oma poiss-sõbra reisile, kuna viimane oli Sky+ raadiosaatest võitnud reisi Austriasse. Ka vastandab ta end teistele tüdrukutele, öeldes, et ta ei soovi erinevatel konkurssidel osaleda.

Aga kas sa loodad mingit kasu ka sellest saada, et... noh, siin eelmine tüdruk ütles, et Anne-Mai on kutsunud teda veel Õhtulehte mingeid iluprodukte katsetama või keegi teine märkab või...

J1: Ei no miks mitte. **Te võite küll kutsuda, aga enne ma mõtlen, kas mul on seda vaja või ei ole** või.

/.../

J2: **mul ei olnud sellist huvi, et igal pool [konkurssidel osaleda] mingi.** Ja siin... selline tuju lihtsalt oli, et, okei, saadan pildi ja oli vist kõige olulisem, kas nad saadavad vastuse või mitte [naerab].

Hüppelaua diskursus

Õhtuleht taastoodab diskursust n-ö uste avamisest. Suvetüdrukute endine projektijuht kirjeldab, kuidas ta kasutas tüdrukute konkursile kutsumiseks argumenti, et ka Kristina Bellanova on nende konkursilt osalemisest tuule tiibadesse saanud.

Ka praegune projektijuht arvab, et Õhtuleht võib „tüdruku jaoks ka palju uksi avada,“ pidades silmas näiteks eelpool mainitud Reporteril ilmatüdrukute konkurssi ja Õllesummerit.

Seda, et konkursil osalemine neile „tuule tiibadesse annab“, loodab ka osa tüdrukutest.

V: ...võib-olla mõni *producer* või keegi näeb – vot selline tüdruk – ja võib-olla isegi kutsub mind kuhugi osalema.

Mis sa arvad, kas sellest võib sulle mingit kasu ka tulevikus olla?

O: Kui kuhugi kutsutakse, siis juba tead, **nii, ma lähen sinna modelliks**, et teen sellised-sellised poosid.

Ka siinkohal vastandus teistele tüdrukutele J., kes nimetab lootusi, et tüdrukuid märgatakse, illusioonideks.

J: /.../ mõned mõtlevad, et oo, lähevad, **fotograaf näeb neid ja saavad täiesti pärast minna veel kuskile ja veel kuskile**. No mõned jaa mingite illusioonide pärast lähevad, on mingid unistused. Mina täiesti tahtsin võita seda reisi.

Suvelüdruku konkursi kui modellitöö

Suvelüdruku konkursist kui osast laiemast mitmesuguste tööstuste vahelisest ringlusprotsessist annab aimu ka, see, et nii suvelüdrukud kui Õhtuleht kasutavad kõne all olevast konkursist rääkides modellindusele ja ilutööstusele viitavat sõnavara. Õhtuleht kutsub Rate.ee-s oleval reklaamil tüdrukuid Suvelüdruku võistlusele sõnadega „Tule fotomodelliks“.

V. ja S. põhjendavad konkursist osavõtmist sellega, et modellitöö on neile hobi.

V: Sest mulle meeldib pildistamine. See on nagu **minu hobi, modellitöö**.

S: **See on minu hobi**. Ma ammu, juba unistasin lapsepõlvest juba saada **fotomodelliks**.

V. kasutab väljendeid nagu „aga ma ei saa öelda, et see on kõige parem pildistaja, **kellega ma töötasin koos**,” ja ütleb, et konkursil osalemisest sai ta „mõned head pildid /.../ **portfoolio jaoks**.“ J. kahtleb, kas teda pildistanud fotograaf „on Eestis noh, **palju tööd on teinud või** /.../ Lihtsalt ma võrdlen sellega, mis mul on sellised pildid ja tema **töö** mulle ei meeldinud.“ O. ütleb, et Suvelüdruku konkursi kogemuse põhjal teab ta mujale *modelliks* minnes, milliseid poose võiks teha.

Asjaolu, mis tüdrukuid kõige rohkem pildistamise juures häiris, oli see, et nende peale kulutati liiga vähe aega. Näiteks S.-l oli kaasas mitmeid riidekomplekte, lootes, et talle antakse aega poseerimiseks mitmetes riietes. H. oli pettunud, et ta tuli otse bussi pealt, ning ei jõudnud „isegi juukseid kammida“ ega end meikida.

Õhtulehe projektijuhi sõnul on neil ühe tüdruku peale aega maksimaalselt 40 minutit.

Võib eeldada, et tüdrukute ootused pildistamise pikemale kestvusajale tulenevad samuti ilutööstusest, kus pildistamine võib kesta tunde. Nagu ütleb üks suvetüdrukutest: „Aga see on niimoodi väga raske, et sa pead naerma. /.../ Natuke raskem kui modellidel, kes naeratavad kaheksa tundi. See on küll hullumaja.“

Modellinduse sõnavara kasutamine loob mulje, justkui konkursil osalejad peaksid end professionaalseteks modellideks ka selles tähenduses, et neile makstaks antud töö eest. Teisalt võib see tähendada, et kasutades sama sõnavara, jälgendavad nad oma eeskujusid ja n-ö proovivad enda peal üht võimalikest rollidest.

Kuna Eestis ajalehele poseerimise eest ei maksta, siis võib üldistatult öelda, et suvetüdrukuks olemist seostatakse pigem eelpool mainitud hüppelaua diskursusega lootuses teha end nähtavaks ja saada portfooliosse pilte.

3.5. Õhtulehe ja suvetüdrukute tõlgenduste võrdlus

Järgnevas tabelis on kokkuvõtlikult välja toodud väited, mis moodustavad neli eelpool käsitletud diskursust. Kuigi tüdrukute puhul võisid arvamused üksteisele ka vastanduda, on tabelis välja toodud domineerivaim seisukoht.

Diskursus	Suветüdrukud	Õhtuleht
ILU	Tegemist on konkursiga, mille võistlemise aluseks on ilu	
	Photoshopi kasutamine on normaalne osa foto valmimise protsessist	
	Võistlus annab aluse enesemääratluseks või kinnitab osaleja arusaama oma ilust	
	Võistlus annab enesekindlust	
	Ilu hindaja on mees	
	Oluline on pigem võistluse visuaalne külj, tekstiline pool on marginaalne	
	Iluideaal: Pikad juuksed, pruun, sale ja paljastatud keha, kotsakingad (pikad jalad)	
	Olulisim mitteväärts: paksus	
JULGUS	Osaleja peab olema julge, et panna oma ilu kaalule ning julgeda keha paljastada	
		Kasuks tuleb Vene temperament ja julgus
PALJASTUS	Paljastuse piir ja eeltingimused on erinevad	Huvi tüdrukuid võimalikult alasti saada
	Tüdrukud on bikiniidest, sest suvel käiaksegi bikiniides	
	Kui keha on ilus, on see ka riietes näha ega vaja paljastamist	Naise ilu müüb Paljastatud keha müüb
VÕRGUSTIK	Konkursil osalemine on tüdrukutele „hüppelaud“	

TABEL 2. Suvetüdrukute ja Õhtulehe diskursuste võrdlus

Kuigi võiks eeldada, et tüdrukute puhul on tegemist üksikisiku tasandi ning Õhtulehe puhul institutsionaalse vaatenurgaga, on tabelist näha, et enamjaolt konstrueerivad

tüdrukud ja Õhtuleht konkursiga seotud diskursusi teineteisele sarnaselt. Näiteks ollakse ühel meelel, et antud meediatoote puhul on visuaalne külg olulisem kui tekstiline ning sarnaselt kirjeldatakse ka seda, milline visuaalsus peab olema. Samuti leitakse sarnaselt, et naiste hindajateks on mehed.

Kuigi bikiinides poseerimine on ka tüdrukute jaoks normaliseeritud osa konkursist tekitab see tüdrukutes erinevaid tundeid. Kui osa tüdrukutest leiab, et ilusat keha võib paljastada ning plaanib seda teha edaspidigi teistel konkurssidel osaledes, siis üks tüdruk pigem kahetses, et ei olnud kleiti selga jätnud. Õhtulehe huvi on samas tüdrukuid võimalikult paljastatuna näidata. Seejuures nimetab Õhtulehe projektijuht käsitleb ainult kleidis poseerivaid tüdrukuid kui *tagasilööki*.

3.6. Muud tähelepanekud

Järgnevalt tuuakse välja mõned tähelepanekud, mis ei sobitu küll ühtegi ülalmainitud diskursusesse, kuid on siiski olulised suvetüdrukute konkursi või suvetüdrukute endi täpsemaks kirjeldamiseks.

Suuetüdrukute positsioon konkurentide kõrval

Kuigi Õhtuleht on projektiga alustades oma eeskujud võtnud Soome Iltalehtist (Iltatyttö) ja Brittide tabloididest (the Suni Page-3 Girl), mainivad neid Õhtulehe projektijuhid intervjuu jooksul vaid korra. Põhilised teised meediaväljaanded ja -tooted, mida välja tuuakse, on Eestis välja antavad Playboy, FHM ja Weekend.ee. Kord leiab märkimist ka Postimehe Elu24.ee, kuid seda pigem halvustavas toonis – selle võistlustele võivad minna nn hälbelised tüdrukud.

ÕL(L): Ja suht raske oli nendele [lastekodulastele] neid kirju kogu aeg välja mõelda ja siis... siis lõpuks ma sain nendest lahti. Ju nad siis leidsid **elu24**-s mingi sarnase konkursi, kuigi ma ei ole teda näinud kusil.

Ka Nelli teataja suhtes on Õhtulehe endine projektijuht pigem negatiivselt meelestatud. Nagu eespool märgitud, positsioneerib Õhtuleht ise end võrreldes Nelli Teatajaga „normaalse väljaandena“, sealjuures Nelli Teatajat nimetades „pornoväljaandeks“. FHM, Playboy ja Weekend pälvivad aga Õhtulehe heakskiidu. Need väljaanded on eeskujuks piltide kvaliteedi osas. Projektijuht ütleb, et Weekendis kulutatakse ühele tüdrukule kaheksa tundi, neil aga maksimaalselt 40 minutit. Samuti peab Õhtuleht konkureerivate meediatoodete eeliseks seda, et fotograafidel on kogemused ja oskused stuudio- ja portreefotode tegemiseks, samas kui Õhtuleht

kasutab uudisfotodele orienteeritud fotograafe. Projektijuht leidis näiteks, et fotograafid ei oska soovitada tüdrukutele „õigeid“ poose.

Samuti leiab projektijuht, et Playboy maine on Õhtulehest parem ning kuigi ka seal poseerimise eest ei maksta, eelistavad tüdrukud Playboyd Õhtulehele.

Ka osa tüdrukutest nägi mainitud väljaannetes eeskuju Õhtulehele. Kaks tüdrukutest olid plaaninud osaleda weekend.ee kalendritüdruku valimistel ning peale selle oli üks neist sinna ka juba avalduse saatnud.

Kommenteerimine ja hääletamine

Kui 2008. aastal sai suvetüdrukute (siis kandsid rannapiiga nime) fotosid kommenteerida ka Õhtulehe veebiküljel, siis sel aastal võis vaataja kommenteerida tüdrukut vaid siis, kui hääletas SMSi teel. Õhtulehe projektijuhti sõnul oli põhjus liiga solvavates kommentaarides, mis esiteks võivad häirida tüdrukuid, aga ka peletada eemale potentsiaalseid järgmisi osalejaid.

ÕL(AM): Ja-ja need inimesed panid ikka päris räigelt. Nad ei hoidnud tagasi, ma ainult kustutasin, et tüdrukuid lihtsalt päästa. Sest tegelt on vaata meie potentsiaalne osaleja võib seda lugeda. Ja ta vaatab selle järgi [kas osaleda], mis inimene räägib. /.../ Et kui tahavad, siis saadavad sõnumi ja kui on kole [kommentaari], siis on õigus meil see maha võtta. /.../ Et ei julgegi avalikuks teha seda kommenteerimist.

Lemmiktüdruku poolt sai topgirl.ee leheküljel anda punkte ühest viieni, SMSiga hääletades kogus tüdruk 10 punkti. Punktide alusel arvutati välja keskmine hinne. Hääletamissüsteem valmistas tüdrukutele aga pettumuse, kuna ühest arvutist sai hääletada järjest mitmeid kordi. J. nimetas seda petmiseks. Ta kirjeldas, et oli võistluse lõpusirgel esimesel kohal, kuid keegi hakkas talle järjest halbu hindeid panema.

J2: seal oli mingi iga kolme minu järgi sa saad mingi panna kõigile mingid „ühed“, endale viied ja ongi. /.../ Siis ma juba mõtlesin, et no mis, ma ei hakka saatma SMSi, et [endale 10 punkti panna]... Vot. Sest see, et keegi pärast läheb mingi sooja maa reisile, siis /.../ Õhtuleht jääb veel plussi [naerame], kui ta ostab [võitjale reisi].

Ka S. leidis, et tema piltide suhtes hääletati ebaõiglaselt ning ta kaotas võistluse jälgimise vastu huvi. H. ütleb, et ideaalset suvetüdrukut (kes võidaks tänu oma ilule) ei ole olemas, kuna „need kes finaali said, võitsid lihtsalt sellepärast, et ise hääletasid enda poolt.“

Ka Õhtulehe ütleb, et konkursi võitmiseks on vaja lihtsalt palju tutvusi.

ÕL(AM): Noh me saame ju näha, et kes saadab sõnumeid, mis numbrilt on tulnud ja. Et siis need ikka korduvad seal päris palju. Ma ei kujuta ette, mis selleks peaks tegema, et ei mängiks rolli tutvused. Et ma arvan, et see on igal pool nii, et tutvused loevad. **Et vaevalt et keegi seal niisama lambist hakkab hääletama.** No nad võivad panna, aga see ei ole mingi see oluline näitaja sellele. /.../ Vat ma ei teagi, mida nad [hindajad] vaatavad. Kas nad vaatavad seda loomulikku ilu või seksikust või... Eks me üritame neile ikka seda seksikust ka pakkuda. Aga tutvustest me üle ei saa, see on kindel [Naerab.]

Seega kuigi tüdrukud räägivad „rahva arvamusest“ ning ütlevad, et osalejad peaks olema sellised, keda meestel on hea vaadata, on parima osaleja väljaselgitamine pigem simulatsioon. „Sotsiaalsest peeglist“ ei selgu nn objektiivne tõde kellegi ilu või koleduse kohta – kuigi tüdrukud just seda loodavad kuulda –, vaid see, kui suure hulga inimesi suudab tüdruk enda poolt hääletama panna ning kui palju ise enese poolt hääletada.

4. Järeldused ja diskussioon

4.1. Vastused uurimisküsimustele

Järgnevalt tehakse ülevaade uuringutulemustest uurimisküsimuste kaupa.

1. Miks otsustavad Eesti tüdrukud poseerida Õhtulehe suvetüdrukutena?

Küsites tüdrukutelt otse, miks nad otsustasid suvetüdruku projektist osa võtta, vastasid nad pigem sellele, *kuidas* nad osa võtma sattusid. Viie tüdruku seas leidis nii neid, kes nägid Õhtulehe koduleheküljel kuulutust ning otsustasid osaleda, neid, kes olid varem Õhtulehe sarnases projektis osaleda ning kutsuti Õhtulehe poolt tagasi, kui ka tüdruk, kelle leidis Õhtulehe projektijuht Rate.ee-st ja tegi talle ettepaneku projektis osalemiseks.

Otsuse osaleda langetasid tüdrukud enda sõnul ise, mõned neist informeerisid sellest ka oma lähedasi – vanemaid, sõpru, poiss-sõpra. Ükski tüdruk ei öelnud, et oleks tundnud end sotsiaalse surve tõttu n-ö kohustatuna sellisest projektist osa võtma või et keegi oleks neile seda soovitanud.

Viiest tüdrukust vaid üks ütles otse, et imiteeris pildistamisel konkursil eelnevaid osalejaid (st toimus sotsiaalne jäljendamine). Teised tüdrukud ütlesid, et vaatasid ka varasemate osalejate pilte, kuid ei märkinud, et need oleksid neile eeskujuks olnud. Samas ei saa väita, et sotsiaalset jäljendamist ei toimu. Töö uurimistulemusteks olevad väärtused annavad tõestust teatud normatiivsusest, mida tüdrukud ka järgivad. Seda käsitletakse pikemalt teisele uurimisküsimusele vastates. Ka küsimusele, *miks* otsustavad tüdrukud konkursist osa võtta, saab vastuse teisele uurimisküsimustele vastates.

2. Milliste diskursuste kaudu suvetüdrukud projekti kirjeldavad?

Uurimistulemustest selgub, et suvetüdrukud ja ka Õhtulehe projektijuhid käsitlevad suvetüdruku projekti neljas eri diskursuses. Neist peamised on ilu- ja julgusediskursus. Samuti räägitakse võrgustikudiskursusest. Uuriija suunamisel kujunes neljandaks paljastuse diskursus.

Selgub, et suvetüdruku projekti defineeritakse ennekõike kui konkurssi või võistlust. Võistlus toimub ilu (sotsiaalse heakskiidu) nimel. Tüdrukute jaoks on olulisim olla fotodel ilus. Suurim hirm on seotud sellega, et fotodel nähakse kole välja. „Koleduse“ varjamiseks tundub osadele tüdrukutest, samuti ka Õhtulehele, loomulik kasutada

fotode töötlemisprogrammi Photoshop. Töötlusprogrammi kasutamist defineeritakse kui fotode *kvaliteetsemaks* muutmist.

Iludiskursusega on seotud ka see, keda peetakse suvetüdrukute peamiseks auditooriumiks. Selleks on nii tüdrukute kui Õhtulehe arvates (viimane on teostanud ka sellesisulise uuringu) mehed, mitte naised. Oluline on just sugu, mitte näiteks vanus. Naise ilu hindajaks peetakse meest.

Iluga seotult tuuakse välja mitmesuguseid väärtusi. Neist hinnatavaim on nii tüdrukute kui Õhtulehe arvates sale keha. Paksuks olemine on domineerivaim mitteväärtus. Paksud tüdrukud võivad konkursist osa võtta neil erandlikel juhtudel, kui nad on *armsad*, kui nende pilte ei kasutata *ilukalendris* või kui kõik saledad on juba konkursile osalema võetud. Kaks suvetüdrukut leidsid, et saledad tagavad projektile auditooriumi. Ka Õhtulehe projektijuhtide sõnul vaatavad nad konkursile osalema soovijate puhul esmalt seda, ega tüdruk paks ei ole.

Kaks suvetüdrukut leidsid samas, et osalejaid võiks olla igasuguse kehakujuga. Sealjuures olid aga nemadki oma kehaproportsioonide suhtes kriitilised.

Nii Õhtulehe kui suvetüdrukute arvates peab konkursil osaleja olema julge. Õhtulehe arvates võiks Eesti tüdrukud olla julgemadki – nagu seda on eesti-vene tüdrukud. Ühest küljest on tüdrukutel julgust vaja, et oma ilu kaalule panna ja lasta selle üle avalikult arutleda. Nagu väljendub üks tüdrukutest – näha, milline sa oled.

Teisest küljest on julgus seotud konkursi latentsema poolega – enese paljastamisega, mida käsitletakse lähemalt kolmanda uurimisküsimuse vastuses.

Oluline on konkursi läbimise juures ka see, et kui suvetüdrukul vajalik julgus puudub, siis usuvad nii tüdrukud kui Õhtuleht, et võistlusest saadakse enesekindlust juurde.

Ka avab konkursil osalemine tüdrukutele Õhtulehe sõnul mitmeid uksi. Suvetüdrukud võtavad osa telesaadetest ja meelelahutusüritustest. Toimub ka vastupidine liikumine – telesaadetest või meelelahutusüritustest tuntud tüdrukud kutsutakse suvetüdrukuteks.

Osa tüdrukutest lootis kas ise või arvas teisi tüdrukuid lootvat, et konkursil osalemine aitab neil silma jääda mõnele produtsendile. Kolm tüdrukut oli ka varem osalenud üritustel, mida nad ise suvetüdruku konkursile sarnaseks pidasid – modellikonkurss, Kanal 2 reklaamiklipp, Eesti-Vene kaunitari missivalimised, ööklubi klubitüdruku valimised ja kaks tüdrukut Õhtulehe talvisel Topgirli konkursil. Neljandat tüdrukut oli kutsutud poseerima ajakirjadesse FHM ja Playboy.

3. Kas suvetüdrukud on näide avaliku ja privaatse ruumi vahelise piiri hägustumisest?

Õhtulehe projektijuhid tunnistasid, et kuna paljas keha müüb, on neil ka huvi tüdrukuid pildile võimalikult alasti saada. Kui saaks korraldada *topless*-võistlust, oleks see projektijuhi sõnul suur saavutus. Eelmise projekti juhil pildistavad nad aga tüdrukuid „mitteteadlikult“ alasti. See tähendab, et leht laveeribki alastuse ja mittealastuse piiril.

Seda tajuvad ka osad tüdrukutest. Kaks tüdrukud mainisid, et kontrollisid enne osalemist, ega nende pilte kasutata mõnes pornograafilises kontekstis, kolmandal tüdrukul küsis sama küsimuse tema ema.

Bikiinid olid suvetüdrukute jaoks normaliseeritud riietus ja seda toetas nende argumentatsioonid nii Õhtulehe konkursi nimi ise kui ka suve kui aastaaja konnotatsioonid. Tüdrukud ütlesid, et suvel peabki keha näitama ning bikiine kantakse ka suvel rannas. Kaks tüdrukut väljendasid otse, et bikiinides poseerimine on Õhtulehe tingimus ning kes sellega ei nõustu, ei pea ka osalema.

Ise bikiinides poseerimisse suhtusid tüdrukud aga väga erinevalt. Kui üks tüdruk tunnistas, et tal oli ebamugav, sest tema ümber olid võõrad inimesed ja vanemaealine fotograaf, siis teine tüdruk otsustas poseerida paljastatud ülakehaga, käed büsti katmas. Tema käsitles oma käitumist ka osana vabameelsusest, mis taaskord seob julguse diskursuse paljastuse diskursusega.

Neli tüdrukut viiest olid aga ühel meelel, et paljastatud keha iseenesest lisapunkte ei too, vaid keha peab olema alasti olemiseks ka ilus. Samal arvamusel oli ka Õhtuleht. Seega paljastusest rääkides pöörduti iludiskursuse poole. Ka küsides, kas suvetüdrukutel on hirme seoses sellega, et pildid lähevad internetti (s.o avalikku ruumi üles), vastasid nad, et hirm on, et pildid ei tule ilusad.

Samuti varieerus tüdrukute arvamus paljastatud ülakehaga poseerimisest. Tüdruk, kes tundis end ka bikiinides ebamugavalt, seda ei teeks. Kolm tüdrukut esitasid selleks erinevad põhjused: poseeriks kunsti nimel, kui mees oleks sellega nõus või kui selle eest makstaks. Viies tüdruk, kes oli ka suvetüdrukute konkursil *topless*, ütles, et sooviks poseerida ajakirjale Playboy, kuid tema ideaalis kataks tema büsti pikad juuksed.

Seega kui võistluse eesmärk on selgitada välja ilus tüdruk ja konkursi normaliseeritud osaks on nappides rõivastes poseerimine, siis järelikult samastatakse antud sotsiaalses praktikas **naise ilusaks olemine tema (pool)paljaks olemisega**.

Tulles tagasi asjaolu juurde, et paljastada tohib vaid ilusat keha, võib öelda, et antud sotsiaalses praktikas toimub kahesuunaline argumentatsioon:

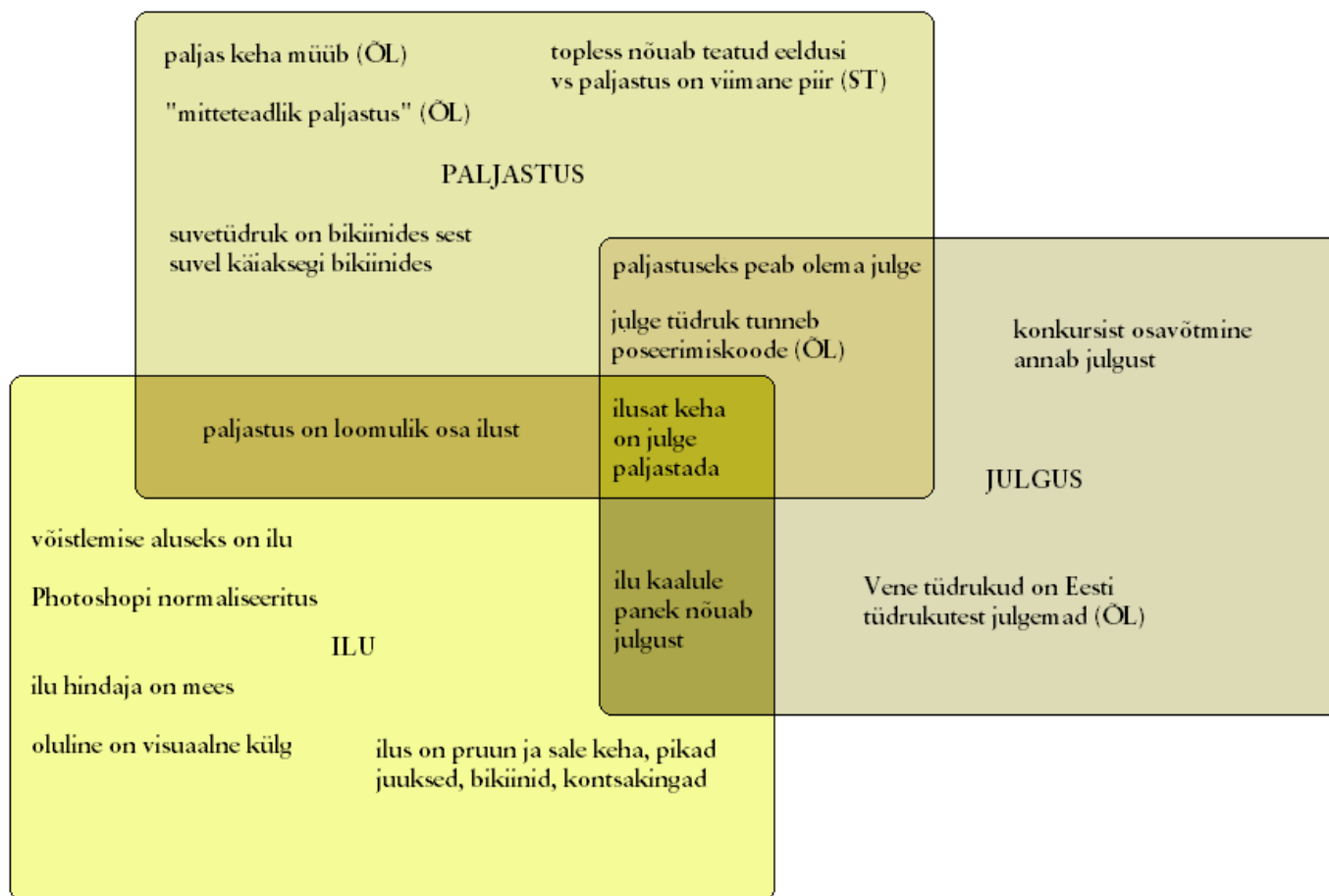
1. Et keha peetaks ilusaks, tuleb see paljastada.

2. Et keha paljastada, peab seda peetama ilusaks.

Olles intervjuu alguses öelnud, et naise ilu müüb, märgivad Õhtulehe projektijuhid hiljem ka seda, et alasti keha müüb. Seega võib öelda, et enese avalikus ruumis ilusaks pidamise eelduseks on privaatse ruumi praktika – paljastamine –, ning see viitab omakorda nende kahe ruumi vahelise piiri hägustumisele.

Järgneval leheküljel on ära toodud joonis, millistest põhilistest ideoloogilistest seisukohtadest koosnevad suvetüdruku konkursi domineerivad diskursused ning millised on nende ühisosad. Jooniselt on jäetud välja neljas, võrgustikudiskursus. Kuna joonise eesmärk on eelkõige näidata diskursuse ühisosi, kuid võrgustikudiskursusel oli seos teiste diskursustega kõige nõrgem, siis väljajätmine on tehtud skeemi lihtsuse huvides.

Seisukohad, mis kuuluvad kas ainult Õhtulehele või suvetüdrukutele, on tähistatud vastavalt lühendiga ÕL või ST.

JOONIS 1. Domineerivad diskursused ja nende ühisosad

4.2. Diskussioon

Mida vähem mul riideid on, seda rohkem mind vaadatakse. Seda paremini ma tean, mida minus vaadatakse ja seda kergem on mul endal olla, seda hõlpsamalt ma tean, mida nad minust arvavad. /.../ Pilgud katavad mu kehapiinna sätendava koorikuga, kust need põrkuvad rikošetina teiste naiste kehadele, rippuvatele pirntagumikele ja paksudele tädilike jalgadele ning tungivad nende sisse, pannes omanikud häbenema ning mind nautima kõige ürgsemat naudingut.

Sofi Oksanen „Stalini lehmad“

Toetudes töö teoreetilistele lähtekohtadele, võiks küllalt veendunult väita, et suvetüdrukute projekt Õhtulehes on üks paljudest näidetest, mis tõestab, et kaasaegses kapitalistlikus ühiskonnas, sh Eestis, on toimumas kultuuri seksualiseerimine.

Hall & Bishop (2007) väidavad, et selle trendi lakmuspaberiks on meedia, kus toimub üleujutamine pornograafia piirimail oleva sisuga. Ka suvetüdrukute projekt on olnud aastaid ühe Eesti suurima tiraažiga päevalehe osaks ja suvetüdrukute visuaalne representatsioon rõhutab nende seksuaalsust.

Kuid viited seksile pole antud praktikas kindlasti otsesed või ilmselged, vaid n-ö looritatud ilu(võistluse) ja meelelahutuse diskursustega. See, et suvetüdrukute eelmine projektijuht ütleb, et nemad ei pildista teadlikult, vaid „mitte-teadlikult“ tüdrukuid alasti, viitab just alastuse ja mittealastuse piiril mängimisele, millest räägivad Hall ja Bishop (2007).

Samas tuleb silmas pidada, et väide kultuuri seksualiseerimisest pärineb siiski eelkõige meedia tarbijalt, suvetüdrukute kui sõnumi dekodeerijalt. Käesolev töö annab võimaluse näha aga kommuniqueerijate – suvetüdrukute endi ja Õhtulehe projektijuhtide – tõlgendust ja eesmärke.

See annab laialdasemad teadmised uuritavast projektist, mis on üheaegselt tarbimisühiskonna meediatode kui ka laiemalt sotsiaalne praktika. Tüdruk, kes tahab antud konkursist osa võtta, langetab selle otsuse mitte ainult kui Õhtulehe lugeja või Topgirl'i portaali külastaja, vaid ka kui ühiskonna liige. Ta teeb otsuse iseenda sotsialiseerimisprotsessist lähtudes, oma väärtuste ja soovide põhjal. Seega pole suvetüdrukute ja Õhtulehe tõlgendused relevantssed ainult uuritava projekti raames. Nende väärtused ja ideoloogiad ei räägi mitte ainult veebilehe topgirl.ee sisu tootmisest, vaid ka ühiskonnas leiduvatest laiematest diskursustest.

Milliste ootustega otsustab tüdruk osaleda suvetüdruku konkursil? Nagu uurimistulemustest näha, ootavad tüdrukud enim, et neist tehtaks ilusad pildid. Ilusate

fotode abil teenitakse sotsiaalset heakskiitu, mis aitab end ühiskonnaliikmena positsioneerida või saada uuesti kinnitust juba valitud nn positsioonile – tüdruk saab loa end ilusaks pidada. Nagu ütleb suvetüdruk S.: „Tahan särada, teada, et ma olen ilus.“

Osadel juhtudel on eesmärgiks tõepoolest ainult pildi ilu, kuna võib märgata, et pilditöötlemisprogrammide kasutamine lõpliku foto valmimises on järjest normaliseerumas. See tähendab, et eesmärk on *paista* välja teatud ihaldusväärset viisil, olenemata sellest, kas tegelik keha eesmärgiks seatud normatiivsusele vastata võimaldab. Selline n-ö füüsilise reaalsuse moonutamine on levinud nii ilu-, moe- kui meelelahutusliku meediatööstuses ja ka antud praktikasse jõudmine lubab eeldada, et toimub järk-järguline *näilisuse* normaliseerimine.

Väljanägemisest rääkides olid töö autori jaoks kõige üllatavamad – aga kultuurilises mõttes ka problemaatilisemad – väärtused, mida tüdrukutelt oodati ning mida nad ise kandsid. Suvetüdrukute suhtes vastandmärgilise väärtuse konstrueerimise juures oli tähtsaim figuuriküsimus. Paksude kui konkursile sobimatute – sotsioloogilise terminiga „teiste“ – käsitlemisest iseloomustavad kujukalt Õhtulehe endise projektijuhhi sõnad, et sobilikke kandidaate välja valides püüdis ta pildi põhjal selgeks teha, ega konkureerija ole ülekaaluline. Sealjuures tolereeriks osa tüdrukutest võistlusel ka paksukesi, kuid nad jääksid endiselt „teisteks“ või erandlikeks. Vastuste põhjal võib ka oletada, et neid ei saadaks võistlusel tüdrukute ega Õhtulehe meelest edu.

Kuna Õhtuleht peab tüdrukute hindajaks mehi (ja on loonud ka rubriigi, kus meessoost kuulsused ilu hindavad), siis võib väita, et projektijuhid, kes ilunormist kõrvale kaldujaid elimineerivad, kasutavad selleks teoreetilises peatükis mainitud Laura Mulvey mõistes „mehe pilku“ – *male gaze*’i. See tähendab, et „sobimatute“ tüdrukute kõrvaldamine toimub sotsialiseerimise käigus omandatud patriarhaalse pilguga. Samas on tähendusrikas, et suvetüdrukute projekti endine juht nimetab seda just *naisele* sündides kaasa antud pilguks. Seega ei näe ta läbi ilu sotsiaalset konstrueeritust.

Nii taastoodab suvetüdrukute projekt patriarhaalseid iluideaale: piltidele pääsevad need, keda mehed võiksid ilusaks pidada või kellel arvatakse olevat midagi mehe pilgule pakkuda. Teised, iluideaali alternatiivid, jäetakse eos välja. Seejuures, nagu öeldud, kasutatakse ilukaanonitele mittevastavate tüdrukuid väljaselekteerimiseks retoorikat, et see toimub nendele endile kannatuste tekkimise vältimiseks.

Uurimistulemuste põhja võib järeltada, et suur osa tüdrukuid kasutab ka iseene hindamiseks sama Mulvey pilku. Nagu ütleb J. – kui ta oleks paks, siis sellele võistlusele ta küll ei läheks. Või V., kes leiab, et tunneks end bikiniides poseerides paremini, kui ta oleks oma kehaga rahul.

Neid väärtusi ei sea kumbki osapool – ei suvetüdrukud ega Õhtuleht – kahtluse alla. Asjaolu, et tüdrukute ning Õhtulehe diskursused omavahel suuresti kattusid, näitab, et nii meediatarbivate kui üksikisikute ning meedia kui institutsiooni vahel on ringlemas väärtused, mida mõlemad pooled aktsepteerivad. Tüdrukud teavad, millised nad peavad välja nägema ja Õhtuleht teab, milliseid tüdrukuid nad antud meediatootesse asetada tahavad.

Siiski on institutsionaliseeritud osapool antud praktikas domineeriv, kuna tema kehtestada jäävad normid, mille alusel sobivaid kandidaate võistlusele lastakse. Soovides konkursil osaleda, ei jäägi tüdrukutel üle muud, kui püüda neile normidele vastata.

Intervjuudest on näha, et osaliselt reflekteerivad tüdrukud nii end kui ka teisi võistlejaid just meedia kehtestatud ideoloogia abil: st nad peavad ebasobivaks neid tüdrukuid, keda „rahval ei ole hea vaadata“. Seega muretsedes selle üle, et nad fotodel piisavalt „ilusad“ välja näeksid, mõtleavad tüdrukud sellele, kas nende fotodele leidub auditooriumi. Nad tajuvad seega otseselt, et neil tuleb end kui meediatoodet müüa ning seda saab teha vaid meedia kehtestatud normatiivsuse raames.

Seega kuigi tüdrukute representatsioon nii Õhtulehe portaalis kui ka näiteks rate.ee-s ei pruugi teineteisest palju erineda¹⁵, seisneb nende kahe meediumi erinevus selles, et suvetüdrukuna poseerides jääb lõplik representatsioon Õhtulehe otsustada (rate.ee-s aga isiku enda). See, et tüdrukud ei saanud ise otsustada, millised fotod neist avaldatakse, häiris neid endid ka kõige enam.

Samas viitab Õhtulehe kui meedia valikute ning rate.ee kui isiklike valikute põhjal tehtud representatsioonide sarnasus siiski ka sellele, et väärtuste taastootmine on kahepoolne protsess. Näiteks pakse tüdrukuid käsitletakse ka meediast väljaspool hällbelistena.

Konkursi eesmärk on nii Õhtulehe kui tüdrukute tõlgendustes selgitada välja ilusaim tüdruk. Intervjuudest on aga näha, kuidas tüdrukutel endil on raske verbaliseerida

---

¹⁵ Ka juba 10-12aastased rate.ee-d kasutavad tüdrukud teavad, et populaarsust koguvad pildid, mille tüdruk kannab nappe rõivaid, seab fookusesse oma büsti ning prunditab huuli (Naumanis 2010).

sedas, mida nad foto juures ilusaks peavad. Ühest küljest ilu lihtsalt *on*, seda pole vaja olnud mõtestada. Nagu J ütleb: ta saab silmapilkselt aru, kas pildil olev inimene on ilus (ja annab selle järgi punkte). Ja nagu eespool mainitud, Õhtulehe projektijuht arvab naistel olevat teiste naiste hindamiseks *sündides* kaasa antud pilk.

Selle kõrval toimub aga suvetüdrukute konkursi raames ilu numbritesse-hinnetesse panek ja ratsionaliseerimine. Kellegi silmad ja keha on väärt hinnet „5“, aga kellelgi teisel „2“. Sellele lisanduvad V. nimetatud numbrilised standardid 69-90 või maksimaalne lubatud kehakaal ja minimaalne pikkus, mida nimetab O.

Paradoksaalne selle juures on, et kuigi sellega tahetakse „mõõta“ teatud suurema hulga inimeste arvamust, siis – nagu ütlevad nii Õhtuleht kui ka tüdrukud – mängivad tegelikult rolli tutvused. Nimelt võidab ilukonkursi mitte kõige „ilusam“, vaid kõige rohkem tutvusi omav tüdruk (kelle poolt tema tuttavad hääletavad). Seega tegu on vaid ilu mõõtmise simulatsiooniga.

On huvitav, kuidas see numbritesse teisendamine tundub tüdrukutele nii loomulikuna, kuidas nad lähevad hoolimata simulatsioonist selle mänguga kaasa. Osalt võib selle põhjuseks olla teadmatus. Näiteks O. paistis ka pärast võistlust uskuvat, et *Eesti rahvas* valib parima suvetüdruku, et toimuks justkui rahvahääletus. Samas leidsid kolm tüdrukut viiest, et Õhtulehe eesmärk on antud projektiga tõsta oma reitingut või teenida raha. Nad nägid projekti ärilist eesmärki, kuid olid siiski nõus sellest osa võtma.

Võib seega oletada, et kuigi konkursi osatakse ka kriitiliselt suhtuda ning tunnetatakse enese teatud mõttes kaubastamist, kaalub sotsiaalse tunnustamise vajadus – soov saada ilusaks tunnustatud – üles konkursi kommertsliku külje. See on see, mida peatüki alguses tsiteeritud Sofi Oksanen nimetab „kõige ürgsemaks naudinguks“.

Ilust rääkimine – ja sealjuures paljastuse ühest küljest eiramine või teistest küljest normaliseerimine – on oskuslik retoorika. Rääkides puhtast Eesti naise ilust, nagu teeb Õhtuleht, omistatakse sellele praktikale naisi ülistavat ja seeläbi ehk teatud õilsat eesmärki: esiteks väärtustada Eesti naist ja teiseks pakkuda (meestele) esteetiliselt naudingut, ka meelelahutus. Kuid see on kitsas ideoloogia naise ilust ja esteetikast. Esiteks, toimub ühtede naiste kõrvaldamine. Teiseks, on naise ilu pärisosaks paljastatus.

Seejuures on näha suvetüdrukute ambivalentne käitumine – nad lähevad kaasa nappide riiete ja bikiinimänguga – samastudes retoorikaga, et see on ju osa suvest ja

tuleb näidata keha. Teisest küljest tahaksid mitmekülgsemaid pilte või ei leia, et paljastamine oleks ilmtingimata vajalik. Nagu ütleb S.: „Kui tüdruk on piisavalt ilus, siis on niigi kõik näha.“

Kuid, taaskord vastupidiselt, on osa tüdrukuid valmis end mõnel eeltingimusel (raha, kunst, partneri heakskiit) paljastama. Ka enesele paljastamise põhjendamise jaoks võivad tüdrukud kasutada retoorikat, öeldes näiteks, et nad on vabameelsed ning neil pole midagi häbeneda, nagu tegi suvetüdruk O., kes ka oma ülakeha paljastas. Teisisõnu oli O. valmis teatud sotsiaalseid piire või keelde ületama. Võib väita, et ta kasutas siinkohal Foucault´ repressioonihüpoteesi: paljastades oma ülakeha hakkas ta „kehtivale võimule“ vastu, sest ta on vabameelne.

Suvelüdrukud kui näide kultuuri seksualiseerimisest

Töö käigus hoidus autor teadlikult väitmast, et suvelüdrukud on kindlasti näide seksualiseeritud kultuurist. (Eelpool ei seatud kahtluse alla mitte kultuuri seksualiseerimist kui toimuvat protsessi ennast, vaid seda, kas suvelüdrukud on tõestus sellele protsessile.) Töö teoreetilises osas tõi autor välja kolm punkti, mida erinevad autorid nimetavad ühiselt kultuuri seksualiseerimiseks ning järgnevalt vaadeldakse, kas suvelüdrukute projekt ka nendes tingimustes sobitub.

Esiteks väitsid autorid, et kultuuri seksualiseerimine on seotud varem vaid seksi- ja pornotööstuses levinud praktikate, stiilide ja esteetika levimisega nn peavoolukultuuri. Ilmselt nõuaks vastamine küsimusele, kas suvelüdrukute puhul võib sellest kultuuri seksualiseerimise tunnusest rääkida, siiski süvendatumat visuaalset analüüsi, sest seksuaalsed stiilid ja esteetika peaks eelkõige väljenduma just suvelüdrukute visuaalses representatsioonis. Siiski on ka praeguse empiirilise materjali põhjal võimalik väita, et suvelüdrukute praktika vastab eelmainitud tunnusele. Uurimistulemustes selgus, et projekti pärisosaks on oma keha paljastamine, seejuures Õhtulehe seisukohalt – mida rohkem, seda parem. Sellele lisaks poseeris üks osalejatest ka *toplessina*. Paljastamine on suvelüdruku konstruktsiooni üheks domineerivaimaks elemendiks.

Võib küll väita, et keha paljastamine on suvelüdrukute jaoks pigem osa iludiskursusest ning nende *eesmärk* pole representeerida end oma seksuaalsuse kaudu. Seejuures aga näitab, et seksuaalsuse rõhutamine on saanud ilukontseptsiooni normaliseeritud osaks. Lihtsustatult öeldes ei saa naist ilusaks pidada ilma, et ta end ka paljastaks.

Sellest võib omakorda järeldada, et antud paljastuse eesmärk ei ole pakkuda seksuaalset erutust, mis võiks omakorda tähendada, et tegemist ei ole kultuuri seksualiseerimise näitega. Töö teoreetilises peatükis kirjeldatud käsitluste järgi ei ole aga sel juhul pigem tegemist *pornostumise* näitega. Kuid võib öelda, et paljastuse samastamisel iluga on siiski ühisosa McNairi (2002) *striptiisikultuuri* käsitlusega. McNair ütleb, et osa striptiisikultuuri tekstidest ei peagi olema erootilised, vaid nende eesmärk on paljastus ise. Selliste tekstide kohta kasutab ta erotitsismi terminit. Ka ilukontseptsioon, mille osaks on paljastus, on erotitsistlik.

Striptiisikultuuri (aga ka kultuuri seksualiseerimise ja vulgaarsuskultuuri) käsitluste osaks on avalikkuse ja privaatse ruumi hägustumine. See tendents on märgatav ka suvetüdrukute projekti juures.

Enamik suvetüdruid, sh antud töö valimisse sattunud tüdrukud, ei ole avaliku elu tegelased. Avalikkusesse asetavad end nad just nimelt selle konkursi kaudu ja seega on nende esimene avalik representatsioon seotud enese paljastamisega rohkem, kui seda igapäevaelus tehakse.

Antud töö tulemused näitavad, et tüdrukud ei taju projektis osaledes ja oma keha paljastades kahe (sotsiaalselt kokkuleppeliste „avaliku“ ja „privaatse“) ruumi vahel liikumist. Nad leiavad, et bikiinides poseerimine on sama, mis liikuda bikiinides suvel rannas. Seejuures ei ole tähtsust, et ühel juhul toimub n-ö avalikkuse privaatse ruumi tungimine intensiivsemalt, kui võrd avalikkuses paljastatud keha jäädvustatakse ning edaspidi kaob isikul kontroll oma representatsiooni üle (vastupidiselt rannale, kus vajadusel saab oma keha avalikkuse, st võõraste pilkude, eest kaitsta). Taaskord – seni, kuni see representatsioon on ilunormidele vastav, ei näe tüdrukud selle levimises probleemi. Seega seisneb piiri hägustumine selles, et privaatse ruumi praktikate kasutamine avalikus ruumis on normaliseeritud.

Isegi siis, kui teatud piiri ületamist tunnetatakse, siis seda siiski tehakse. Üks valimis olnud tüdrukutest tundis ebamugavust, kuna teda pildistas võõras (ehk tema privaatfääri sissetungija). Ka tema poiss-sõber leidis, et „kleit oleks võinud selga jääda“ ning tüdruk tõdeb mõistvalt, et poistele ei saagi meeldida, kui tema tüdrukut „*niimoodi* vaadatakse“ – st objektistatakse võõraste (mees)pilkude poolt.

Teisedki tüdrukud möönavad, et bikiinides poseerimine nõuab julgust, st mingite piiride ületamist. Selleks võib olla just avaliku ja isikliku ruumi vaheline piir. Hägustumist iseloomustab niisiis ka see, et kuigi tunnetatakse mingi piiri olemasolu,

nõustatakse konkursil osaledes oma paljastatud keha avalikkuse ette seadma ja leitakse selleks ka ise õigustus.

Kolmanda käsitluste ühisosana toovad teoreetikud välja seda, et avaliku ja privaatsel ruumi piiride ning varem „tavainimestele“ mitteomaste praktikate teostamine toimub meedias, mis on kultuuri seksualiseerimise lakmuspaberiks. Olenemata sellest, kas suvetüdrukute fotod ilmuvad internetiportaalis või Õhtulehe paberlehes, on nad osaks avalikust ruumist ja meediast.

Seega võib kinnitada, et suvetüdrukute konkurss on näide nii avaliku ja privaatsel ruumi vahelise piiri hägustumisest kui ka kultuuri seksualiseerimisest. Täpsemini on ehk tegu näitega McNairi striptiisikultuuri kontseptsioonist, mille üks peamisi tunnuseid on keskkond, kus tavalised inimesed paljastavad end pidevalt nii füüsiliselt kui ka emotsionaalselt (McNair 2002: 89).

Kultuuri seksualiseerimise tagajärjedest ja tulevikust

Töö teoreetilises peatükis käsitletud enamik autoritest märgib, et kultuuri seksualiseerimine on omane tarbimisühiskonnale. On väidetud, et tarbimisühiskonda iseloomustab näiteks see, et ühiskonnaliikmed identifitseerivad end pigem oma tarbimistegevuse kui töö, sotsiaalse klassi või soo kaudu ning inimese kui tarbija võim on teatud juhtudel suurem võim kui inimesel kodanikuna (Abercrombie & Longhurst 2007: 77). Ühiskonnas, kus klient on kuningas, püüab tootja leida kõikvõimalikke viise tarbija tähelepanu võitmiseks.

Sageli päädivad „kõikvõimalikud viisid“ aga ühe ja sama resultaatiga – pöördumisega nn seksidiskursuse poole. See tähendab, et sõnum konstrueeritakse seksuaalsusele apelleerivalt. Eelpool toodud väljavõtted Eesti avalikus ruumis ringlevatest tekstidest näitavad, kuidas seksile apelleerides püütakse müüa kõike teenustest toodeteni, päevasärkidest meediaväljaanneteni. Teenus või toode (sh ka meediatekst) pakendatakse seksidiskursusesse, mille kaudu saab seksist toote müügiargument. Või teistel juhtudel on seksidiskursus ise korraga nii müüdiv toode kui müügiargument.

Selle näiteks on ka suvetüdrukute konkurss ning nendega sarnanevad teised meediatooted, sest tüdrukute abil ei müüda mõnda toodet (ajalehte), vaid paljastuse ja seksuaalsusele apelleerimise kaudu müüakse tüdrukuid endid. Samamoodi võivad oma seksuaalsust „müüa“ inimesed, kes avaldavad endast paljastavaid fotosid *online-*

suhtlusvõrgustikes (nagu rate.ee) või paljastavad oma isikliku elu detaile avalikus ruumis.

Kui nii suvetüdrukute kui internetivõrgustike puhul on võimalik pälvida eelkõige vaid sotsiaalset kapitali – teiste liikmete heakskiitu –, siis mujalt maailmast võib tuua ka näiteid, kus nn tavalised inimesed (st mitte striptiisitarid või pornonäitlejad) võivad oma keha abil seksidiskursuse müügist teenida majanduslikku kapitali. Walters (2010) kirjeldab, kuidas sajad Briti tüdrukud on valmis end meesteajakirjade jaoks paljastama, lootes alustada glamuurimodelli karjääri. Glamuurimodellindus on suvetüdrukute n-ö sünnimaal meediatööstuse kasvav haru ning võib öelda, et kultuuri seksualiseerimise tagajärjel on glamuurimodellide näol tekkinud uus amet. Seejuures kui n-ö traditsioonilised modellid müüvad oma keha abil mingit teist kaupa (rõivaid jne), siis glamuurimodellide kaup ongi nende endi keha.

Võib eeldada, et kultuur, mis manifesteerib, et meie ajastul on seksist saanud n-ö kõige tähtsam teema (Attwood 2006), mõjutab märkimisväärselt selle liikmete väärtushinnanguid, arusaamu soorollidest, ilust ja eelkõige seksuaalsusest endast. Paul (2005) kirjeldab näiteks, kuidas pornograafiat sagedalt tarbivatele meestel võib olla raskusi tunda seksuaalset erutust n-ö tavaliste naiste vastu. See paneb omakorda järjest enam naisi pöörduma ilukirurgide poole, et näha välja nagu pornotööstuse näitlejad.

Suветüdrukute kontekstis võib küsida, et kui ilukontseptsiooni lahutamatuks osaks peetakse naise paljastust, siis kas kujunemas on välja ilukontseptsioon, kus mittepaljastatud naist ei saagi ilusaks pidada.

Seejuures on vastamata küsimus, kas ilu ja seksikus on seksualiseeritud kultuuri liikmete kollektiivses teadvuses mõistetena võrdsustunud. Näiteks käesoleva töö kirjutamise ajal valis ajakiri Kroonika aasta seksikamaid. Kui võistluse võitjalt Tatjana Mihhailovalt saates „Ringvaade“ küsiti, miks ta arvab, et tema *seksikaks* valiti, vastas naine, et *ilu* on vaataja silmades. Ehk võib nende mõistete võrdsustamist omakorda pidada tõestuseks kultuuri seksualiseerimise kohta.

Käesoleva töö üks läbivaid mõtteid on olnud piiri hägustumine avaliku ja privaatse ruumi vahel, mille põhiliseks tõestuseks on nii enese keha kui ka isikliku elu paljastamine avalikus ruumis. Võib eeldada, et see tendents on järjest suurenemas, kuna järjest rohkem on inimestel võimalus täita avalikku ruumi enda toodetud

tekstidega ning kultuuri seksualiseerimine soodustab sellesisulisi praktikaid üha enam. Seega võib oodata järjest privaatse ruumi kokkutõmbumise jätkumist.

Samas on küsitav see, kas internetiajastu tulevikus, kus pea kogu ühiskond on järjest enam *online*, on avaliku ja privaatse ruumi vastandamine üldse relevantne. Või on tulevikus tegemist uue ruumiga, n-ö kahe ruumi sümbioosiga, mida McNairi (2002) järgi võiks nimetada privatiseeritud avalikkuseks.

Ka seksuaalsuse ja seksi kontekstis on järjest raskem tõmmata piiri antud kahe ruumi vahele. Näiteks Attwood (2006) küsib, kas küberruumi vahendatud seksuaalset kogemust võib nimetada seksiks. Kui jah, võib omakorda küsida, kas antud praktika toimub avalikus või privaatsetes ruumis.

Enamjaolt käsitletakse kultuuri seksualiseerimist kui lõpmatuna kesta võivat protsessi või ei vaadelda võimalikke edaspidiseid arenguid. Kultuuri seksualiseerimise käsitlused on enamjaolt ka kultuuripessimistlikud ning erinevad käsitlused jõuavad pea alati ühele järeldusele, et „kultuuri seksualiseerimine on meile halb – halb üksikisikutele, peredele, kogu ühiskonnale“ (McNair 2002). Enamasti räägitakse seksuaalsuse pühadusest, komertsialiseerimise halbade mõjudest ja seksuaalsest objektistamisest (samas.)

Ka käesolev diskussioon on osaliselt neid teemasid puudutanud, kuid kõne all olevale kultuurilisele protsessile üksnes positiivse või negatiivse hinnangu andmine oleks liialt lihtsustav. Headest ja halbade olulisem küsimus on see, kas seksualiseerimisprotsess võiks teatud ajal lõppeda. Teisisõnu, kas Lääne tarbimisühiskondades võiks millalgi tekkida küllastumus, kus väljend, et seks müüb, on käibetõde, milles keegi ei vaevu kahtlema (Murumaa 2006). Lähtudes Foucault' repressioonihüpoteesist, mille järgi toimub seksist rääkimise õhutamise ja keelamine korraga, on tõenäosus küllastumuseks väike. Seda põhjusel, et iga järgnev põlvkond õpib „keelatud, aga magusa vilja“ diskursuse sotsialiseerimise käigus eelmise pealt. Seksist rääkides tunneb uus põlvkond end küll revolutsioonilisena, kuigi ei suuda läbi näha seksidiskursuse retoorikat ja piltlikult öeldes klikib iga uudise peale, mis sisaldab sõna „seks“.

Sama tõenäoline on aga ka see, et postmodernistlikus ühiskonnas kui suurte narratiivide hääbumise ajastul¹⁶ „murdub“ ka manifestatsioon seksist kui olulisimast teemast inimeste elus. Tekivad väikesed kogukonnad, kelle jaoks peavoolumeedia (kui kultuuri seksualiseerimise lakmuspaber) ei ole kuigivõrd oluline sotsialiseerimisagent. See võimaldab esile kerkida alternatiivsetel ideedel ja tõlgendustel.

Kui rääkida pornograafiast kui peavoolukultuuri seksualiseerimise aluseks olevast praktikast, siis aastakümnete pikkuse küllalt sarnase pornoesthetika kõrval on täna juba märgata alternatiivsust. Näiteks *indie porni* nime all tuntud pornograafia aktsepteerib klassikalise pornonäitleja iluideaali kõrval inimkeha selle variatiivsuses. Kuivõrd aga tegemist on sageli amatöörnäitlejate ehk nn tavaliste inimestega, siis ei peata see samas kultuuri seksualiseerimisprotsessi. Seda seetõttu, et pornograafia praktikate ja esthetika ülevõtmine tavainimeste poolt on üks kultuuri seksualiseerimise tunnustest.

Seega võib üheks arenguvõimaluseks olla ka seksualiseerimisprotsessi jätkumine, kuid *postmodernsel* viisil, kus seksuaaliseeritud kultuuri tarbimine ja taastootmine toimub moel, mida McNair nimetab *pornosfääri postmoderniseerimiseks* ehk teadlikuks, irooniliseks, seksuaalselt laetud mänguks (2002:64). Nii tõlgendavad seksuaalsusele apelleerivaid visuaalseid tekste ka kolmanda põlvkonna feministid, nagu töö teoreetilises peatükis käsitletud Buszek (2006).

4.3. Meetodi kriitika

Käesoleva töö raames läbiviidud süvaintervjuid olid töö autori jaoks esimesed kogemused intervjuerimist kui uurimismeetodit kasutada. Autoril on kogemus küll fookusgrupi intervjuudega, kuid tagantjärele hinnates on need kaks küllalt erineva spetsiifikaga. Esmakordsest kokkupuutest tulevad ka ehk mõned vead, samas annab läbiviidu edaspidiseks kasuliku kogemuse.

Süvaintervjude eel ei viidud läbi prooviküsitlust, kuna intervjueritavatega oli plaanis kohtuda kahel korral ning esimesel korral küsitavaks jäänud infot oli võimalik

---

¹⁶ Postmodernset teadmist iseloomustab suurte narratiivide vastasus; suurte kehtestavate süsteemise vastasus, pluralistlikkus, pidev uuenduslikkus ning praktiline kohaline reeglite ja mikropoliitika väljakujunemine (Kraavi 2005: 79).

teistkordsel kohtumisel täiendada. Kaks korda kohtumine võimaldas eeldatavasti intervjueeritavatel end uurijaga kohtudes ka vabamalt tunda.

Intervjuude küsimused olid ettekatsetult võimalikult neutraalsed, et näha, millistes diskursustes tüdrukud ja Õhtuleht ise antud konkurssi tõlgendades räägivad. Seega mitte seda, millest nad *võiksid mõelda* (näiteks, kas tegu on *soft-core* pornograafiaga). Seega selgus, et nad räägivad ilust, suvest, modelliks olemisest jms, mitte seksist.

Tagantjärele kriitiliselt vaadates oleks uurija võinud esitada ehk ka otseselt seksuaalsust ja pornograafiat puudutavaid küsimusi, n-ö kontrolliks, et intervjueeritavad tõesti seost pornograafia ja seksuaalsusega ise ei näe (või seos on nõrk). Sellest hoidus töö autor aga põhjusel, et võib nii suruda intervjueeritavatele peale diskursuse, mida nemad ise kunagi ei kasutaks ning nõustuvad sellega vaid seetõttu, et intervjueeritav selle tõstatab.

Üldiselt kulges intervjuerija ja intervjueeritavate vaheline suhtlus tõrgeteta ja kulges vabas õhkkonnas. Tüdrukuid ei paistnud häirivat ka diktofon, kuigi Vene rahvusest tüdrukutest üks palus, et ma ta eesti keelt teksti maha kirjutades vajadusel korrigeeriksin. Uurijal tuleb tänulik olla tüdrukutele, kelle emakeeleks oli vene keel, kuid kes nõustusid andma intervjuud eesti keeles (ja rääkisid tegelikult eesti keelt ka väga soravalt, takerdudes vaid üksikute sõnade puhul). Võib oletada, et vene keeles intervjuud andes oleks nende sõnavara olnud tundlikum ja väljendusrikkam, samas ei saa öelda, et nad eesti keeles oleks end primitiivselt väljendanud.

Ainus tüdruk, kes ei nõustunud minuga teistkordselt kohtuma, oli venelanna, kes eesti keelt ei rääkinud üldse. Kuigi pöördusin tema poole hiljem kirja teel vene keeles ja lubasin vajadusel muretseda meile ka tõlgi, ei veennud see teda kohtuma tulema. Põhjenduseks tõi ta ise selle, et tema jaoks ei omanud antud võistlus suurt tähtsust.

Tüdrukutega, kellega aga teistkordselt kokku sain, tekkis kiirelt usalduslik suhe. Ka väikelinna tüdruk, kes oli pildistamisel arg (võib-olla tulenes see rahulolematusest, et talle ei antud aega enese sättimiseks), oli oma kodulinna keskkonnas rõõmsameelne ja avatud.

Arvatavasti kergendas teatud määral tüdrukute avatust asjaolu, et uurija oli samuti naissoost. Võib oletada, et meessoost uurija puhul oleks tüdrukud suhtunud intervjuudesse eelarvamusega ning pelglikumalt. Samuti olid intervjuu kaks osapoolt samast eagrupist. Võib ka eeldada, et kuna intervjuerija välimus – ja välimus oli antud sotsiaalse praktika keskmes – vastas osaliselt uuritavate kantavatele väärtustele ilust, oli „meie-tunne“ intervjuu ajal lihtsam tekkima kui näiteks juhul, kui

intervjueerija oleks olnud tüdrukutest vanem ja ülekaaluline (paksus oli olulisim mitteväärtus).

Et antud praktika uurimise raames oli uurija välimusel tõepoolest roll, näitas väike, kuid kõnekas detail ühel intervjuudest. Küsisin intervjueeritava käest, kas tema meelest peaks ideaalsel suvetüdrukul olema pikad või lühikesed juuksed. Intervjueeritaval olid pikad tumedad juuksed, intervjueerijal aga poolpikk poisipea. Vastust andes tundis intervjueeritav aga silmnähtavalt ebamugavust. Ta lõi pilgu maha ja ütles hästi kiiresti, et pikad juuksed on ikka üks trump. Kuna teema keerles tegelikult mitte ainult ideaalseks suvetüdrukuks, vaid üldiselt ka ilusaks naiseks olemise ümber, tundis intervjueeritav arvatavasti, et võib lühikeste juustega uurijat solvata.

Transkriptsioone lugedes märkas töö autor ka mõnes kohas intervjueeritavate liigset suunamist, näiteks öeldes „Ma vaatasin, et teil tulid ilusad pildid,“ suunates nii intervjueeritavat just iludiskursust valima. Siiski leiab autor, et neid juhuseid oli vähe ning need ei mõjutanud töö põhitulemusi.

Kuna töö põhilisi eesmärke oli leida korduvaid mõttemustreid, diskursusi, siis neist põhilised olid selgesti järeldatavad intervjuudest juba viie tüdrukuga. Suurem valim oleks võimaldanud ehk näidata nende diskursuste variatiivsust, kuid mitte otseselt muutnud töö põhijäreldusi.

Autor leiab, et empiirika analüüsiks kasutatud kvalitatiivne sisuanalüüs oli sobilik. Töö tulemuste peatükis toodi selgelt välja, milliste tekstiosade põhjal olid tehtud järeldused.

Tulevikus võib andmete analüüsi paremaks struktureerimiseks ja esitlemiseks kasutada ka kvalitatiivse andmeanalüüsi tarkvara, mis jäeti sel korral välja, kuna eeldaks programmi olemasolu (*demo*-versioonid ei võimalda töödelda nii suuri tekstihulkasid) ja teatavat kogemust selle kasutamisel.

4.4. Ettepanekud edaspidiseks uurimiseks

Selge on, et antud töö võimaldab teha vaid esimese sammu n-ö kaardistamiseks suvetüdrukute ja sellelaadsete sotsiaalsete praktikate tõlgendusvälja. Samuti analüüsib

töö vaid üht poolt suvetüdruku kui meediateksti loomisprotsessist. Välja on jäänud teksti visuaal- ja auditooriumi analüüs. Need on ühed võimalikud viisid jätkata antud sotsiaalse praktika uurimist. Siinkohal näide suvetüdruku representatsiooni muutumisest kuue aasta jooksul.

Pilt 5. Suvetüdrukute visuaalse representatsiooni muutumine kuue aasta jooksul.

Samas pakub mitmekülgset uurimismaterjali ka käesolevas töös analüüsitud tekstiline pool. Teksti tootmisprotsessist on praegu välja jäänud fotograafid, kelle tõlgendused annaksid täielikuma ülevaate suvetüdrukute visuaalse poole konstrueerimisest.

Kuna tegemist on rahvusvahelise meediatootega, on võimalik viia sarnane uuring läbi mõnes teises riigis, et leida kultuuridevahelisi erinevusi ja sarnasusi. Samamoodi võiks uurida rahvusvaheliselt suvetüdrukute visuaalseid representatsioone.

Antud töö uurija ise sooviks edaspidises töös kindlasti etnograafilist/ kultuuriuurimuslikke meetodeid kasutades uurida lähemalt, mis toimub suvetüdrukute fotosessioonil, et uurida, kuivõrd on sellele loodud kindel formaat, kuidas käituvad ja kui palju mõjutavad teineteist fotograafid ja fotografeeritavad jne. Antud töö raames

ei osutunud see võimalikuks, kuna samal ajal, kui üht tüdrukut pildistati, sain ma küsitleda äsja pildistamise lõpetanud tüdrukut.

Antud töö alusel saab moodustada ka kvantitatiivseks uurimiseks vajaliku küsimustiku, mis võimaldaks näiteks uurida suvetüdrukute sotsiodemograafilist tausta ja luua kategooriad, et kvantitatiivselt uurida väärtusi, mida projektis osalejad kannavad. Samuti on analüüsiv praktikum võimalikuks analüüsiobjektiks soorollide uurijatele.

Kuna üks antud töös domineerivaid diskursusi seostud sotsioloogias „teise“ konstrueerimisega, siis suvetüdruid annaks uurida ka interdistsiplinaarselt, vaadeldes käitumispühholoogia ja sotsioloogia perspektiivist, kuidas toimub teiste jäljendamine ja sotsiaalsete normidega mugandumine.

Kokkuvõte

Eesti üks suurima traažiga päevaleht Õhtuleht korraldab igal suvel konkursi, kus kolme kuu jooksul ilmuvad ajalehes, ning viimastel aastatel ka internetiportaalis, bikiniinides tüdrukute fotod. Pärast kolmekuulist võistlust valib konkursi auditoorium välja Õhtulehe suvetüdruk, kes võib reisi soojale maale.

Magistritöö „Suvetüdraku konkursi diskursused osalejate ja Õhtulehe tõlgendustes“ uurib, kuidas tõlgendavad konkursil osalejad ja võistlust korraldav Õhtuleht antud projekti eesmärki. Töö põhiküsimus on, miks otsustavad tüdrukud suvetüdrukuteks hakata. Teiseks, milliseid väärtusi kannab nende meelest antud sotsiaalne praktika.

Töö teoreetiline peatükk käsitleb erinevaid teoretikuid, kelle ühine veendumus on, et Lääne tarbimisühiskonnas on viimase sajandi lõpukümnenditel toimumas kultuuri seksualiseerimine. Peatükk tutvustab erinevaid sarnaseid trende iseloomustavaid termineid ning pornifikatsiooni ja kultuuri seksualiseerimise käsitlusi, tuues välja nende ühisosad. Antud töö kontekstis on lähenemiste üks olulisemaid järeldusi, et toimub avaliku ja privaatse ruumi vahelise piiri hägustumine. Töö kolmandaks põhiküsimuseks ongi, kas suvetüdrukud on selle protsessi üheks näiteks.

Viie suvetüdrakuga ning Õhtulehe praeguse ja eelmise projektijuhiga läbiviidud intervjuudest selgub, et konkursist räägitakse nelja põhilise diskursuse kaudu.

Iludiskursuse kaudu põhjendavad suvetüdrukud konkursil osalemist: nende soov on saada sotsiaalset tagasisidet, eelkõige aga saada ilusaks tunnistatud. Julgusediskursuse kaudu väljendavad tüdrukud vajadust olla julge selleks, et n-ö panna kaalule oma ilu (ja laiem enesemääratlus). Diskursuse latentsem pool on seotud kolmanda, paljastuse diskursusega: ka enese keha näitamine avalikus ruumis nõuab julgust. Samas käsitlevad nii Õhtuleht kui ka tüdrukud keha osalist paljastamist ehk bikiniinides näitamist normaliseeritud osana konkursist ning suvest. Kui iludiskursus annab ülevaate domineerivatest väärtustest ilu konstrueerimisel, siis paljastusediskursuse kaudu lisandub saledale ja pruunile kehale, pikkadele juustele ning siredatele säärtle neljas ilukontseptsiooni väärtus – keha paljastamine.

Neljas, võrgustikudiskursus puudutab osade tüdrukute lootust ja Õhtulehe veendumust, et antud konkursil osalemine annab tüdrukutele enesekindlust ning on kui hüppelaud teiste meelelahutus- ja ilutööstuse praktikateni.

Lähtuvalt sellest, et keha paljastamine avalikus ruumis on suvetüdraku konkursil (iludiskursuse kaudu) normaliseeritud, polemiseerib diskussioonipeatükk selle üle, kas konkursi puhul on tegemist näitega kultuuri seksualiseerimisest. Põhinedes kultuuri seksualiseerimise käsitluste kolmele ühistunnusele, vastab autor püstitatud küsimusele jaatavalt. Samas hoidub autor nõustumast kultuurikriitiliste autoritega, kes väidavad, et kultuuri seksualiseerimise protsessil saavad olla ainult negatiivsed tagajärjed.

Summary

Every summer Õhtuleht, one of Estonia's largest daily newspapers holds a summer girl competition where girls dressed in a bikini compete for a holiday trip prize. During three months pictures of half-naked girls are published in the paper and on a special website.

This dissertation is an analysis of the summer girl competition, putting its focus on the reasons that the participants and organisers give for what they are doing. The aim is to find out, why girls take part in the competition and what is their interpretation of this social practice.

The theoretical framework relies on different scholars who share the belief that for the last few decades the Western society has been going through what has been labelled "a sexualization of culture". The theoretical chapter gives an overview of what this concept means, as well as mentions other concepts that are used to mean similar trends – such as "pornification". One of the most important features of this process is that there is a blurring of the public and the private sphere. Whether the summer girl competition is an example of this is a question that this dissertation also addresses.

Interviews with five girls and two project managers from Õhtuleht show that the competition is mainly talked about in four discourses.

The beauty discourse is used to give reasons for competition: the girls want to know what others think of them, they want their beauty to be publicly recognized and confirmed. The courage discourse is used to express the need to be brave to expose oneself in public. The courage discourse is therefore connected to the third discourse – the exposure discourse. The girls as well as the organizers consider posing in a bikini to be a normalized part of the summer girl competition, especially as it is held in summer.

The fourth discourse, networking, is describing the girl's hope and the newspaper's certainty that the summer girl competition will open the doors for the girls to the different kinds of social practices in the entertainment and beauty industry, such as TV-reality shows or professional modeling career.

If an analysis of the beauty discourse gives an overview of the values involved in the social construction of beauty – such as a thin body, tanned skin, long hair and thin legs – then the exposure discourse adds another feature: partial nudity/body exposure.

Research results show that exposure of the naked body is a considered to be a normal part of the competition discourse. This leads into a discussion over whether the Õhtuleht summer girl competition is evidence of the sexualisation of Estonian mainstream culture. The author concludes that it is. However, she refuses to agree with the claim that the outcomes of the sexualisation process are entirely negative, which is the dominating view taken by cultural critics.

Kasutatud kirjandus

- Ackman, D. (2001). How Big is Porn? *Forbes*, 25. mai, URL (kasutatud 29.09.2009) www.forbes.com/2001/05/25/0524porn.html
- Albers, M. (2009). Uups! Heidy Purga paljastas helesinise aluspesu. *Õhtuleht*, 17. mai, URL (kasutatud 20.05.2009) www.ohtuleht.ee/index.aspx?id=329535
- Annist, A. (1997). "Teise" konstrueerimine: Noorte kujutamine Eesti meedias *Postimehe näitel*. Magistritöö. Tartu Ülikool, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond
- Askmen.com (2010). Top 10: Page 3. URL (kasutatud 21.03.2010) http://www.askmen.com/top_10/entertainment_300/338_top_10_list.html
- Annus, E. (toim.) (2009). *20. sajandi mõttevoolud*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
- Attwood, F. (2006). Sexed Up: Theorizing the Sexualization of Culture. *Sexualities*, vol. 9, 77-94
- Attwood, F. (2009). *Mainstraming Sex: The Sexualisation of Western Culture*. London & New York: I.B. Tauris.
- Bank, K (2007). *Ihaldusväärse elu representatsioon Arteri kaanelugudes*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond
- Buszek, M. E. (2006). *Pin-up Girls*. Durham: Duke University Press
- Bishop, M. (2007). The Making of a Pre-Pubescent Porn Star: Contemporary Fashion for Elementary School Girls. Hall, A. & Bishop, M. (toim.), *Pop-Porn: Pornography in American Culture*. London: Praeger Publishers, 45-56
- Cokal, S. (2007). Clean Porn: The Visual Aesthetics of Hygiene, Hot Sex, and hair Removal. Bishop, M & Hall, A. C (toim.) *Pop-Porn: Pornography in American Culture*, London: Praeger Publishers, 137-164
- Epley, N. S. (2007). Pin-ups, Retro-chic and the Consumption of Irony. Paasonen et al (toim.) *Pornification/ Sex and Sexuality in Media Culture*. Oxford & New York: Berg, 45-57
- Fairclough, N. (1995). *Media Discourse*. London: Arnold
- Foucault, M. (2005). *Seksuaalsuse ajalugu (1. osa)*. Tallinn: Valgus
- Harding, R. (2009). Jaapanis käib igas kodus ajaleht. *Postimees*, 29. november, URL (kasutatud 29.11.2010) <http://www.e24.ee/?id=194189>
- Hall, A. C. & Bishop, M. (2007). *Pop-Porn: Pornography in American Culture*. London: Praeger Publishers

- Ireland, T. (2009). *Model Propaganda: The Sun, The Girls, The Truth*,
URL (kasutatud 12.02.2010) www.bloggerheads.com/page_3.asp
- Jhally, S. (režisöör) (2007). *Dreamworlds 3: Desire, Sex & Power in Music Video*
(Film). Ameerika Ühendriigid, The Media Education Foundation
- Johansson, S. (2007). *Reading Tabloids: Tabloid Newspapers and Their Readers*.
Stockholm: Södertörns högskola
- Kalmus, V. (2007). *Standardiseeritud kontentanalüüsi kokkuvõtteks*. Kursuse "Meedia
ja kommunikatsiooni uurimismeetodid" materjal. URL (kasutatud 16.09.2009)
[www.jrnl.ut.ee/MKUM/tekstianalyys/Stats_loengud_ja_juhendid/Kvalitatiivn
e_sisuanalyys.ppt](http://www.jrnl.ut.ee/MKUM/tekstianalyys/Stats_loengud_ja_juhendid/Kvalitatiivne_sisuanalyys.ppt)
- Kanal 2 (2008). URL (kasutatud 22.01.2010)
[www.reporter.ee/2008/11/08/striptaerobika-aitab-igavaid-argitegevusi-
lobusaks-teha/](http://www.reporter.ee/2008/11/08/striptaerobika-aitab-igavaid-argitegevusi-lobusaks-teha/)
- Kanal 2 (2009). URL (kasutatud 22.01.2010) [www.reporter.ee/2008/09/23/vosa-
vaanutas-oma-vanu-konte-striptaerobika-trennis/](http://www.reporter.ee/2008/09/23/vosa-vaanutas-oma-vanu-konte-striptaerobika-trennis/)
- Kraavi, J. (2005). *Postmodernismi teooria ja postmodernistlik kultuur : ülevaade 20.
sajandi teise poole kultuuri ja mõtlemise arengust*. Viljandi: Viljandi
Kultuuriakadeemia
- Laja, P. (2008). *Kas seks müüb?* Veebipäeviku sissekanne, 13. detsember, URL
(kasutatud 24.03.2010) <http://internetmarketing.ee/kas-seks-muub/>
- Leap, W. (1999). *Public Sex/ Gay Space*. New York: Columbia University Press
- Leivak, V & Repson, K. (2009). Pidu Moskvast – sürrealistlikult mastaapne.
Postimees, 18. mai, 27
- Mayring, P. (2000). *Qualitative Content Analysis*. Forum: Qualitative Social
Research, vol 1, 2., URL (kasutatud 12.04.2010) [http://www.qualitative-
research.net/fqs-texte/2-00/2-00mayring-e.pdf](http://www.qualitative-research.net/fqs-texte/2-00/2-00mayring-e.pdf)
- McNair, B. (2002). *Striptease Culture*. London & New York: Routledge
- McQuail, D. (2003). *McQuaili massikommunikatsiooni teooria*. Tartu: Tartu Ülikooli
kirjastus
- Miller, W. L.(1882) & J. Brand & M. Jordan. On the Power or Vulnerability of the
British Press: A Dynamic Analysis. *British Journal of Political Science*, juuli,
357-373. Cambridge University Press

- Murumaa, M. (2006). Seksikuse konstrueerimine tutvumisportaalis Rate.ee. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond
- Naumanis, E. (2010). Eelteismeliste virtuaalne eneserepresentatsioon Rate.ee võrgustikus. Bakalaureusetöö (kaitsmisel). Tartu Ülikool, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond
- Paavle, S. (2008). Stripaeroobika teeb seksikaks. *Tartu Postimees*, 20. veebruar, URL (kasutatud 04.01.2010) tartu.postimees.ee/200208/tartu_postimees/tarbija/312874.php
- Parameswaran, R. (2007). *Tabloid News in the Film "Page Three": Gender, Generation, and the Decline of the Nation*, Conference Papers, International Communication Association; 2007 Annual Meeting, p1-1, 1p
- Parve, V. (2010). Hoiame ühiskonda kooshoidvaid väärtusi. Petitsioon. 19. märts, URL (kasutatud 20.03.2010) petitsioon.ee/hoiame-uhiskonda-kooshoidvaid-vaartusi
- Paul, P. (2005). *Pornified: How Pornography is Transforming Our Lives, Our Relationships, and Our Families*. New York: Times Books
- Pauts, K. (2010). Ennenägematu protest: õppejõud võitleb "Unistuste printsessi" vastu! *Õhtuleht*, 18. märts, URL (kasutatud 23.04.2010). www.oh tuleht.ee/index.aspx?id=371052&q=printsess
- Phillips, L. & Jørgensen, M.W. (2002). *Discourse Analysis as Theory and Method*. London: Sage
- Potter, J. (2000). Discourse Analysis And Constructionist Approaches: Theoretical Background. Richardson, J.T.E (toim.) *Handbook of Qualitative Research Methods for Psychology and the Social Sciences*. Leichester: BPS Books
- Rich, F. (2004). It Was the Porn That Made Them Do It. *The New York Times*, 30. mai, URL (kasutatud 11.11.2008) <http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9D01E0DC153EF933A05756C0A9629C8B63>
- Roach, C. M. (2007). *Stripping, Sex, and Popular Culture*, Berg: Oxford ja New York
- Pressiteade: Uus meelelahutusportaal TopTop.ee* (2008). URL (kasutatud 04.01.2010) www.balticmedianews.eu/ee/eesti-meediaaudised/artikkel/-/uus-meelelahutusportaal-toptopee.html

- Rum, P. (2006). Sotsiaalse resonantsi juhtumite analüüs: avalikkuse tähelepanu koondumine ning sellega arvestamine leheetoimetustes. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond
- Sakala (2008). Saagimi Viljandi-skandaal jõudis Soome lehte. *Sakala*, 28. veebruar, URL (kasutatud 27.09.2009)
www.sakala.ajaleht.ee/280208/esileht/5032144.php
- Sander, M. (2009). Unelmate töö – stripiõpetaja, *Eesti Ekspress*, 12. märts, URL (kasutatud 04.01.2010) www.ekspress.ee/news/paevauudised/elu/unelmate-too---stripiopetaja.d?id=27686585
- Sander, M. (2010). Eestlased seksivad masu ajal rohkem ja vähem. *Eesti Ekspress*, 26. veebruar, URL (kasutatud 26.02.2010)
paber.ekspress.ee/viewdoc/448722BB6ED745E8C22576D300531606
- Schubert H-J. (1998). *On self and social organization/Charles Horton Cooley*. Chicago ja London: The University of Chicago Press
- Schur, E. (1988). *The Americanization of Sex*. Philadelphia: Temple University Press
- Seidman, I. (1998). *Interviewing as Qualitative Research: A Guide for Researchers in Education and Social Sciences*. New York: Teachers College Press
- Süvari, A. (2007). Striptiisaeroobika harrastajad end paljaks ei koori, *Eesti Päevaleht*, 3. detsember, URL (kasutatud 04.01.2010) www.epl.ee/artikkel/410095
- Tarand, G. (2008). Taaskord, seks müüb, vaieldamatult. Veebipäeviku sissekanne. 30. mai, URL (kasutatud 24.03.2010) www.gerdtarand.eu/arhiiv/694
- Topgirl kasutajad (2009). www.topgirl.ee kasutajate uuring perioodil 11. mai – 20. mai 2009
- van Dijk, Teun A. (2005). *Ideoloogiad*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
- Vihalemm, T. (2008). *Intervjuu tutvustus*. Kursuse „Meedia ja kommunikatsiooni uurimismeetodid“ materjalid iseseisvaks lugemiseks. URL (kasutatud 29.07.2009)
http://www.jrnl.ut.ee/MKUM/2008_kevadsemester_Standardiseerimata_Intervjuu/Kursuse_materjal_iseseisvaks_lugemiseks/Intervjuu_tutvustus.pdf
- Vihalemm (2008b). Sissejuhatus suuliste tekstide kvalitatiivsesse analüüsi, kursuse “kvalitatiivne sihtrühmade analüüs” iseseisva lugemise materjal, URL (kasutatud 26.02.2010)
http://www.jrnl.ut.ee/MKUM/2008_kevadsemester_Standardiseerimata_Intervjuu/Kursuse_materjal_iseseisvaks_lugemiseks/Intervjuu_analyys.pdf

Õim, A. (2001). *Siinonüümisõnastik*. Tallinn: Ühiselu

LISAD

Lisa 1. Intervjuude kavad

I kohtumine tüdrukutega

Miks sa otsustasid suvetüdruku valimistest osa võtta?
Kas sa arutasid ka seda kellegagi või ise tegid otsuse?
Kui palju sa enne reeglitega tutvusid?
Selliseid valimisi on mujal ka. Miks sa näiteks ei läinud kuskile mujale? Kas sa oleksid valmis ka kandideerima ajakirjades FHM või Playboy?
Kuidas sa tänaseks valmistusid?
Kas sa vaatasid enne teiste osalejate pilte?
Kas sul jäi sealt keegi rohkem meelde või oli lemmik?
Millised ootused sul tänasele päevale olid?
Aga kas sa loodad mingit kasu ka siin käimisest saada?
Kas sa midagi kardad ka, kui need pildid avaldatakse?

II kohtumine tüdrukutega

Kohtusime viimati suvel pildistamisel. Kuidas pärast asi edasi läks?
Kui kaua sul tuli piltide avaldamist oodata?
Kas oli põnev ka?
Mis oli su esimene reaktsioon, kui pilte nägid?
Mida teised arvasid?
Kuidas sulle meeldisid pildid? (Sirvime koos läbi ja lasen kirjeldada, mis meeldib).
Kas sa mäletad ka millele mõtlesid, kui pildistamine käis?
Kuidas fotograafiga rahule jäid? Kui palju ta sind juhendas/ette ütles, mida teha?
Aga kuidas sa end tundsid, kui bikiinides pildistati?
Mis sa arvad, kas bikiinides pildistamine annab lisapunkte?
Mida sa arvad sellest küsimustikust?
- Mis küsimused meenuvad ankeedist?
- Kas see küsimustik üldse peaks olema või ainult pilt?
Milline võiks olla sinu meelest ideaalne suvetüdruku kandidaat?
Kes sinna ei sobiks?
Mida teeksid teisiti, kui uuesti läheksid?
Aga miks tüdrukud üldse sellele võistlusele lähevad?
Miks Õhtuleht võib seda võistlust korraldada?
Milline võib olla see inimene, kes seda võistlust jälgib?

Intervjuu Õhtulehes

Ajalugu? Mis aastast?
Kust idee tuli? Välismaised eeskujud?
Kuidas on see muutunud – põhimõtted, reeglid?
On lisandunud Topgirl. Kas praegu toimib? Mille poolest erineb?

Kuidas te tüdrukud leiate? Kui suur osa on neist on juba varem käinud? Kui palju on otsimisviisi muutunud? (Kui Ratest, siis mille alusel valid välja)

Mida te osaleja puhul vaatate?

Kui te pildistamisega kokku lepite, siis mis nõuandeid te neile annate?

- Kindlasti peavad olema kotsakingad?

- Pükse ei tohi olla?

Mille järgi valite küsimused, mida esitada?

Milline ideaalne suvetüdruk?

Bikiinides poseerimine. Kas see on kohustuslik osa? Kuivõrd see plusspunkte tüdrukule juurde annab?

Kuivõrd *topless* juurde annab? Kas neid võiks olla rohkem?

KONTEKST MEEDIAS

Võrrelda teiste projektidega. Sarnasused ja erinevused.

Millises teises Eesti leheks oleks sellele konkursile veel kohta? Või meedias?

Kas meestele võiks seda konkursi korraldada?

LEHE VAATENURK

Kes on lugeja? Mis see talle annab?

Kas olete ka saanud tagasisidet lugejatelt? Negat ja posit?

Kas ja kuivõrd aitab kaasa lehemüügile? Olete analüüsinud ka?

Kui palju teil siseselt räägite sellest projektist? Kas on keegi olnud vastu?

Mis oleks Õhtuleht ilma suvetüdrukuta? Kui igavam, siis mis teeb põnevaks?

Lisa 2. Intervjuu Õhtulehe projektijuhtidega

Osalejad: Anne-Mai Ehlbrecht, Suvetüdrukute projektijuht

Liina Valner, Suvetüdrukute endine projektijuht, Õhtulehe turunduse projektijuht

Koht: Õhtulehe toimetus,

Aeg ja kestvus: 22. oktoober 2009, 1h41´

Liina: Tegelt kui minna tagasi sellesse aega, kus Õhtuleht ilmus enne ühinemist ju ka Õhtulehena, siis tehti ka mingit Suvetüdruku asju, aga nendest ma ei tea mõhkugi. Ma tean, et see oli mingit moodi ainult leheveergude kaudu, ei olnud mingit... No veebi siis üldse polnudki, ma tean, et mingit moodi see asi käis. Igatahes ma tean seda, et see Kristina Raudsepp-Bellanova sai just sealt nagu oma tiivad.

Kadri: Aa.

Liina: Et seda nagu Väino, peatoimetaja, ma tean, meil kunagi rääkis.

Anne-Mai (edaspidi AM): Seda ma ei teadnudki niimoodi. Ma teadsin, et see on siit kuskilt saanud niimoodi...

Liina: Mina sain seda siis teada, kui ma hakkasin nende tüdrukutega tegelema, et oo, näe, Kristina Raudsepp-Beldanova sai ka nagu sealt just oma tuule tiibadesse, et vot et... Miks see nagu tuli üldse jutuks, oligi see, et oli vaja mingit argumenti, mida tüdrukutele nagu saata. Noh, samamoodi meili teel, et ma ei tea, reidist otsisin neid, ja mida iganes, ja siis paningi sinna juurde, et kas te muidu teate, et siuke asi oli, onju...

Kadri: Mhnh.

Liina: Et seda ma tean, et kunagi nagu oli veel [Suvetüdrukute konkurss], aga seda võib-olla ei tasu mainida. Et see pold päris nagu sellisel kujul, nagu me praegult teeme.

Kadri: Aga see ongi selles mõttes huvitav, et kuidas see nagu muutund on või et millised erinevad variandid on üldse nagu olemas.

Liina: Jah. Tead, kes selle kohta oskab sulle öelda? Väino, meie peatoimetaja.

Anne-Mai: Kes selle üldse välja mõtles, selle konkursi?

Liina: Ma arvan, et see võis olla tollel ajal, vaata, - ma seda, jah, arvan, ärge võtke seda tõsiselt -, aga peatoimetaja oli meil tollel ajal Tõnis Erilaid

Anne-Mai: Aa.

Liina: Kes on ju teadupärast niuke naiste lemmik, et jube, onju. Noh, pane ainult omale lühike pluus selga ja ta on praeguseski vanuses, katsub kõhtu siin koridori peal, kui siin mööda lähed. Sorry, et ma niukseks lähen, ma räägin kõik ausalt ära, ma ei oska valetada.

[Naer.]

Liina: Et see võis olla ka Tõnis. Aga see võis olla ka... Pärast Tõnist oli ka Hallar Lind, ja siis tuli Väino. Ja siis tuli vahepeal Hõbemägi. No ühesõnaga kõik nad on olnud suhteliselt nagu noh, naistemaniakid. Välja arvatud praegult Väino, onju. Et keegi nendest oli siis tõenäoliselt see algataja, kes käis üldse välja sellise mõtte, et vot, me oleme **nagu selline leht, tabloid onju, et naise ilu on lehte vaja, et see müüb**, onju. Noh, ilmselt ta sealt kuidagi sai. Aga kui sa tahad, siis ma võin Väino käest küsida ja panna sulle eraldi meili. Et kust selline, et selline lühike *description* lihtsalt sellest ajaloost nagu täiesti tagantpoolt alustades.

Kadri: Jah, see oleks väga hea. Sellepärast, et ma ise vaatasin, et selliseid, noh konkursse, või kuidas me seda nimetame...

Liina: Mhnh.

Kadri: ...et selliseid on nagu Briti tabloidides ja igal pool.

Liina: Jaa!

Kadri: Et ma arvan, et sealt see idee nagu...

Liina: Võis olla küll, vaata Iltalehtis on ka.

Anne-Mai: Vot seda ma tahtsin ka just öelda, et Iltalehti.

Kadri: Ja üks Taani tüdruk, kellega ma rääkisin, et millest ma kirjutan, tema ütles kohe: „Aa, lehekülg 9 tüdrukud,“ et neil nimetatakse neid... Põhimõtteliselt on sama projekt, aga nimetatakse lehekülg 9...

Anne-Mai: Aa, okei...

Kadri: ...tüdrukuteks.

Anne-Mai: Ma ei teadnudki, ma tean et page kolm on. [Naerab.]

Liina: Ei seda jah, et ilmselt igal pool Euroopas. Britid on ju need, kes kõige esimesena... Noh vaata esimene tabloidleht ju pärineb ka Inglismaalt ja see... noh, mis ta oligi... Daily Mail! Et võimalik, et meie saime selle ka Daily Mailist. Ma ei ole küll vaadanud, kas Daily Mail teeb seda, aga no kõige esimene tabloidleht, väga võimalik, et nad ikka teevad.

Kadri: Minu meelest küll. Ma uurisin ka veits seda tausta...

Liina: Et üks ta jah mingisugune, noh, meie leiutatud jalgratas kindlasti ei ole. Aga et noh, kes selle meil välja võis käia, on huvitav mainida.

Kadri: Just.

Liina: Et milline peatoimetaja siis oli.

Kadri: Sest et Eestis ta oli ju esmakordne. Et see kõik, mis on pärast tulnud, ongi, noh, Õhtulehe baasilt. Et võib-olla, no ma ei tea, et kus veel võib-olla on olnud, on mingi Nelli Teataja.

Anne-Mai: jajah.

Liina: Ta ei ole päris sellise skeemiga asi. Ta on lihtsalt nagu selline pornoväljaanne lihtsalt. Meie oleme normaalne väljaanne, kes lihtsalt sellist rida ajab, muude asjadega nagu segamini [kõrvalt].

Aga jah, oot, kust ma nüüd alustasingi, jumal teab, kust, onju. Et siis kui see meile nagu tuli, siis... Meil on turunduses olnud alates sellest ajast, kui Õhtuleht ja Sõnumileht ühinesid aastal 2000, kaks inimest. Meil ei olnud nagu online-toimetust. Meil ei olnud üldse paljusid asju, mis meil siin praegult on – inimesi suht vähe, mida ma tahan öelda. Et siis ta kuidagi nagu turunduse peale jäi.

Et kõigide muude tegemiste kõrvalt hakkasin mina seda asja ajama, alates, noh, köögipoolest lõpetades promoga, onju. Et... et sellest konkursist kuidagi nagu kasvas nii mahukas asi, et me alustasime teda nagu 2003. aastal niimoodi, et panime nagu selle avaliku kampaania lehte – tüdrukuid tuli! Niuke tunne, et oh, nii hea kampaania, tüdrukuid muudkui tuleb, onju. Aga selle peale ei mõelnud keegi, et aastal 2008 on nagu täitsa jama leida neid tüdrukuid.

Kadri: Mhmm.

Liina: Kõik on juba osalend, välja kasvand, need julged, onju. Et sihtgrupp on kuidagi nagu kitsaks tõmmand. Ja... ja alguses, ütleme 2003. aastal, võttis ta mul umbes tund päevast. Ja praegu, kui ma seda viimati tegin. [Anne-Maile:] Millal sina tulid?

Anne-Mai: Mina tegin eelmisel aastal esimest korda, vist.

Liina: Jah, 2007. aastal oli juba niimoodi, et ma reserveerisin selle jaoks päevi. Sest et oli kuidagi niimoodi, et kuidagi see kvaliteedinõue muutus ka juba kuidagi teistsuguseks. Et meil on vaja nagu ikkagi konkreetne valgustus, mingid stiilid. Riietus peab olema korrektne, mitte et tüdruk tuleb oma pesuga või oma mingite kulund kingadega.

Kadri: Jajah.

Liina: Et ma nägin tegelt hullu vaeva sellega, et fotostuudiosse tuua aksessuaare laenutustest. Mingid BonBonist pesu, jumal teab, kust, pesu, onju. Ja siis see tagasi viia, see oli nagu hull töö.

Kadri: Mhmh.

Liina: Et, issand, mai oskagi öelda... mida sulle veel rääkida. Sa peaksid küsima midagi. Mina võin sellest rääkida nagu alates ma ei tea, kust, ja lõpetades ma ei tea, millega.

Kadri: Et alguses, nagu sa ütlesid, et pesu ja... Et ta oli alguses nagu kodukootud ja siis ta läks, ütleme...

Liina: ...siukseks elegantsemaks. Et oli märgata juba, et see konkurss võtab vedu nii lugejate kui juba tüdrukute poolt, kes tahtsid osaleda. Et me juba tegime valikuid suurtest patakatest. Ja siis tekkis vajadus lihvida sellest suurest asjast nagu parem, millest siis tuligi nagu väga hea, ja millest sündis lõpuks Topgirl.

Et noh, praeguseks ma arvan, et meie Topgirli pildid on nagu võrreldavad täiesti mingite FHMidega. Noh, on nagu erandeid ka, sest me kasutame nagu piiratud ressursside juures oma fotograafe, kes ei ole harjund tegema portreefotosid ja...

Anne-Mai: Mhmh.

Liina: Et aeg-ajalt on meil on nagu see mõte, et pagan, et enamvähem siuksed tõk-tõk-tõk pildid [sarivõttega tehtud] ja kuidagi valgustus pole päris see ja... Aga ei, et me noh, oleme rahul. Et loomulikult on see, noh, sünnitusvalu suht raske. Et võtab aega, et inimene saab aru, et pagan, et seal on nagu ilusad Eesti tüdrukud ja ei ole mingid kuulsused ainult, et puhas, tavaline Eesti naise ilu. Aga ma arvan, et me oleme nagu hea asjaga hakkama saanud lõpuks läbi... üle kivide ja kändude.

Kadri: Aga kas need reeglid on ka muutunud. See noh... Kas ta oli alguses kohe võistlus või oli ta alguses niisama, et see, et tulge ja näidake ennast.

Anne-Mai: Eks erinev on kindlasti see, et on vaata SMS-hääletamine sees. Ma ei usu, et teil tookord üldse oli.

Liina: Alguses ei olnud üldse hääletamist, oli konkurss.

Anne-Mai: Mille järgi siis...

Liina: Ma ei mäletagi, mille järgi.

Anne-Mai: Kuidas võitja määrati? Punktide järgi äkki internetis või?

Liina: Ee... Hea küsimus. Ma ei mäletagi.

AM: Äkki vaadatavuse järgi.

Kadri: Sest alguses ta oli vaata lehes...

Liina: Ma ei mäletagi üldse.

Kadri: Ma mäletan, et mingi 2003. aastast, et siis oli ju iga päev [ühe tüdruku foto] lehes. Aga ma ei mäleta, kuidas hääletamine oli.

Liina: Tead sa, ma uurin välja sulle selle. Sest mul on sellest ajast arhiiv olemas. Et ma uurin välja, kuidas see konkursi asi on muutunud. Et kindlasti meil ei olnud veebis seda asja alguses. Et ma annan teada sulle. Kui sa viitsid, pane mulle meili ka see küsimus, kui sul jääb meelde.

Kadri: Jah. Et see ongi hästi huvitav, et noh enne ta oli suviti ainult ja siis nüüd on ta ütleme nagu aastaringne. Ja enne oli ta paberil ainult ja nüüd on ta nagu veebi kolinud.

Anne-Mai: ja eraldi portaal kohe selleks nagu.

Liina: Ja see oligi, tulenes sellest nagu, et tüdrukute kampaania läks nagu, tõi nagu mingil hetkel SMS-raha kõvasti sisse ja tundus siuke vahva asi ka lehes. Et oh, teeme nüüd veel. Et teeme lumetüdruku ja teeme kevadtüdruku.

Selle lumetüdrukuga oli veel eriti hea teema. No mida sa paned talvel nimeks, talvetüdruk tundus siuke nagu jõle nõme. Noh, talvetüdruk, okei [kurvalt]. Jõulutüdrukut ka ei tee, noh kestab ju kauem. Ja siis see lumetüdruk kõlas nagu, et noh, põhimõtteliselt jettid valitsevad [Naer.], nagu jumala õudne. Lõpuks jäi see lumetüdruk, et läks päris hästi onju.

Muidugi talvel oli nagu pildistamisega see probleem, et mitte mingeid pilte väljas teha ei saanud. Et kõik olid kuidagi siuksed... Noh tüdrukud sai ise valida ka stiili. Et mina ei saanud päris nii öelda, et kuule, võta see lumememm kaissu ja lumepall kätte. „Ei, mul on siin nagu oma idee.“

Aga lõpptulemus oli ikka et kõik olid üheülbalised. Et valge kostüüm, need inglisarved, või mis iganes peas ja. Et piltide mõttes selline...

AM: Üksluine.

Liina: Jaa, üksluine oli see. Et siis see kevadtüdruk tuli peale, et siis see päästis nagu kogu selle asja. Et siis olid uuesti värvilised ja mõned õuepildid ja nii. Et jah, võib-olla sa peaksid mõne fotograafi. Kui ma nüüd hästi mõtlen, et kelle käest sa võiksid küsida, et kuidas tema seda asja näeb, et kuidas on tüdrukud näiteks muutund ja kuidas tema nagu meie töö poolt näeb, on Mati Hiis. Et tema on nagu kõige kauem olnud. Tegelt Arno Saar on ka.

Kadri: Kas sellel päeval, sa vist ei mäleta, oli ka Mati?

AM: Jah, oli küll. Et ma võin sulle ta kontakti anda ja öelda, et sa võtad temaga ühendust.

Kadri: Okei. Et sellest oli juba juttu ka, et tüdrukuid alguses oli hästi palju, et ise tulid ja niimoodi. Ja nüüd on siis nagu raskemaks läinud.

Liina: No kui Anne-Mai tuli, siis oli nagu tõsine jama. Et noh oli küll, aga kuidagi nagu vähe.

AM: Ma arvan, et nüüd on see, et tulid nagu ise, aga nüüd tuleb ise otsida. Et tuleb ise nagu rohkem vaeva näha.

Liina: Just. Enam ei tule ise, vaid Anne-Mai ise otsib.

Mis on võib-olla hästi huvitav, on see, et vaata ma ei ole võib-olla sulle [Anne-Maile] ka kogu aeg öelnud, et vaata sul on seal sinu Topgirlis on nagu nii palju tüdrukuid, kes ongi nagu aastast 2003. nagu igal aastal osalenudki. Okei, ühe aasta jätavad vahele, sünnitavad lapse ära, onju, ja tuleb uuesti. Ja seal on kaks varianti, et kas ta näeb hullult hea välja või siis sama hea, teine variant on see, et vaatad, et aa, tüdrukuga on nagu midagi muutund, et on nagu vanemaks jäänd ja paksemaks läind. Et jah..

AM: Et mina kui ma projekti üle võtsin, siis ma alustasin Liina andmebaasist ju. Et siis ma võtsin sedakaudu ühendust ja siis hakkas see rada minema. Et kutsu sõbrannad, lähen reiti vaatama jne. Et sellepärast ka nad kindlasti korduvad nagu.

Kadri: Jah, seal selles lehekülg kolm, seal see Briti, seal ma vaatasin ka nagu, et nagu mitmetest aastatest on nagu ühed-samad.

AM: Nad vist väga nagu peale ei toodagi. Meil oli ka teemaks see, et neil on see nagu vana pildiandmebaas ja siis koguaeg uuendavad nagu [vana andmebaasi põhjal] seda nii-öelda. Et vist nagu uusi väga peale ei tulegi.

Liina: Jah.

Kadri: Aga miks te arvate, et on see, et huvi nagu ei ole enam nii suur. Või tähendab, et sa pead ise nagu vaeva nägema?

Liina: Mina arvan seda, et Eesti tüdrukud on lihtsalt jube arad. Et mingisugune teatud julgete sihtgrupp on läbi käinud, onju. Ja teiseks on nagu see...

AM: Kommentaarid, mis võivad ka paika panna asja.

Liina: Ma tahtsin just öelda – meie maine. Et nad kardavad seda. Oleks ta... Noh me nüüd üritame küll Topgirl [portaali] nagu Õhtulehega mitte siduda. Et kuskil Topgirl leheküljel pole logo ega nii. Aga see on suhteliselt palju mõjutanud ka Topgirl osalust.

Mis veel, noh... Ma arvan, et igapool teistes kampaaniates makstakse tüdrukule honorari. Et see on üks variant onju. Et nad teavad, uurivad välja, et okei, ma seal tulen poseerin teile alasti, et mis ma saan selle eest onju.

Kadri: Kusjuures seda ütles mulle üks tüdruk ka. Et me rääkisime sellest, ma küsisin, kas ta nagu, et kas ta oleks ka nagu topless poseerima. Ta ütles, et noh, kui makstakse.

AM: No sel ajal kui meie vist rääkisime, Mati sai ühe tüdruku vist toplessi, onju.

Kadri: Jajaa!

[Naerame.]

Liina: Mati on hea rääkija.

Kadri: Pärast ma vaatasin sealt sealt veebist, et ohoo.

AM: Mina vaatasin ka. Mati ütles, et vaatasid pilte vä. Noh? „No üks tüdruk oli paljaste tissidega.“

Liina: Oot, kes see? On üleval ka või?

AM: Jah.

Liina: Mis ta nimi on?

AM: O*** [nimi kustutatud].

Liina: Ahaa. No vot... Vene tüdrukud! Pagan! Me vahepeal üritasime ka, et saatsime, et panna mingid kirjad mingisse, vaata...

AM: Aa jaa, see on see mingi portaal.

Liina: Et jah, et eestlastel on mingi neti ja hot, kus tehakse meiliaadresse, noh otsimootorid, onju. Ja venelastel oli see jandeks.ru. Et sinna tahtsime panna. Aga pagan, no hullult kallid hinnad olid. Et oligi mõte, et meil on venkusid vaja, et need on julged.

AM: Jaa, nad on julged. Nad ikka näevad vaeva, kui tulevad pildistamisele ja... Kohe on poosid sees ja. Mitte midagi ei ole mingit probleemi.

Eesti tüdruk enne sulab ja [Naerab] ja siis hakkab, lõpuks saab kätte asja. Eks see on see kaamerahirm neil alguses. See on kindlasti neil alguses. Venelastel ei ole millegi pärast seda. Tulevad ja on ja nagu kõik.

Liina: Jaa...

AM: Jaa, ega tegelt ma nagu ka üritan siin Vene tüdrukuid nagu rohkem püüda. Et ikka proovid noh et mitte ainult venelaste seda portaali teha, ikka Eesti tüdrukuid ka.

Liina: Nimed tuleks ära teisendada. Et noh kui O*** on, peaks nimeks võtma endale...

AM: jah, et noh, eestipärane nimi.

[Naeravad.]

Liina: Et kui O***, siis Eesti nimi O tähega. Ei tule praegu... Tiina.

AM: O tähega [Naerab.]

Liina: Jah, et siis olekski meil lihtsam, et võtame kõik puruvenelased, kes eesti keelt üldse ei räägi, onju.

AM: Ja muudame nimed ära.

Liina: Topgirlis jah.

AM: No teeme ära [Naerab.]

Liina: Teeme ära [Naerab.]

Kadri: Aga kust te neid otsite. Et reidist...?

AM: Reit ongi põhiline. Ja siis ongi see, et kui ma saan tüdrukuga jutule juba ja ta annab mulle tagasiside, et olen huvitatud või mis iganes, et hakkab küsimusi küsima. Ja siis on see, et ma ütlen, et räägi oma sõbrannadega ja nii läheb see pall veerema. Et päris paljudega on ka nii olnud, et jah, ma leidsin ka sõbranna, kes on ka huvitatud. Ja siis tulevad koos sõbrannaga... Tegelt on see, et kui sa räägid tüdrukuga, kutsud pildistamisele ja siis ütled, et kui sul on sõbranna huvitatud, siis nad saavad seda enesekindlust juurde. Nad julgevad tulla, et no näed, et sõbranna kaasas, et nii tore. Et see on ka suht hea siuke tõmbenumber nende jaoks.

Et jah, enamus on ikka see Rate. Sest reidis on meil ka banner üleval, et tule fotomodelliks. Siis on ka lehes meil. Et sealt ka tuleb ikka. Et reklaami on meil ikka.

Liina: Aga sul ei ole olnud niimoodi, et mingi ema-isa või boyfriend tuleb kaasa vä?

AM: Oi, ema-isa ei ole, aga boyfriendid käivad.

Liina: See on täitsa jah, see on sul siis sama. Aga mul oli ükskord, et ema oli kaasas...

AM: Aa, ema on ühekorra olnud.

Liina: ...üks Ida-Virumaa tüdruk onju... No, täitsa lõpp, ütleme sellest tüdrukust ei tulnud ka väga head pildid. Ta oli nagu tukunui täiesti. No teda ei saandki üles sulatada, kuigi tal oli Mati. Ma ütlesin ka, et no sul on kõi-iige parem fotograaf, ära kardada teda, onju. Et noh, tee, mis ta ütleb, ja ära pabista, onju. Aga ei õnnestunud. Ja siis, ee... mis ma tahtsin öelda...

Aa, et ühekorra tulid tüdruk ja siis kaks sõbrannat. Noh, mina sain nendega alati selles mõttes nagu mitte toimetuse ruumides kokku, onju, vaid juba seal fotostudio juures, mis on nagu seal väljaspool toimetust.

Istuvad seal diivani peal siis kolmekesi onju. Küsisin siis ka – no minul oli ainult see tema saadetud mingi mustvalge, mille põhjal ma tegin otsuse, et okei, sobib, onju -, et okei, kes teist on siis mingi see no... Tatjana. „Mina olen!“ Vaatan, et no mis mõttes nagu. Et ma oleks küll lootnud, et keegi kõrvalt. Et siuke paksuke, aga hullult heal arvamusel endast.

Lõpuks oli niimoodi, et sellest tüdrukust tehti pildid kõhuli, eestvaates, et jumala eest kõhtu ei jääks näha.

Ja siis sellel samal päeval tehti sellest samast sõbrannast ka, kes polnud üldse valmistunud. Et kasutati selle sama, siis selle paksukese, kes oli siis kandideerinud, mingeid kontsakingi ja värke-särke, ja tegime temast ka pildid ära. Et põhimõtteliselt on ka juhtunud niimoodi, et tuled kaasa ja...

AM: Ja räägid ära.

Liina: ...jah, et räägid ära. Et Mati käis seal rääkimas, et no mis sa arvad, et võiks, onju. Noh kell oli juba mingi pool seitse. Ma mõtlesin, et pagan, tahaks koju ära minna. No see oligi nagu lumetüdruku raames, onju, mingit pikad talveõhtud. Ja siis oligi nii, et ma ütlesin Matile, et kuule, ma ei tea, aja siin oma asju ise, et ma lähen koju ära. Järgmine päev vaatan, et vabšee [Naer.], et okei... Tegime tagantjärele ankeedid onju.

No ma küsisin alati ju neid dokumente ka. Et oli küll paar korda, kus tüdruk oli nagu valetanud tahtlikult, et ei olnud 18 täis ja pildid juba ilmuvad. Siis oligi see, et pagan, et jumala ilus tüdruk ka, et ei taha nagu kampaaniast eemaldada. Et kampaania oligi nagu lumetüdruk. Mis ta jooksis siis detsember-jaanuar, onju, võib-olla november ka. Ja ta sai kas märts või aprill 18. Ja ma lihtsalt pigistasin silma kinni, et kui tuleb keegi kontrollima, siis okei, mina olen süüdi, aga ma ei saanud teda eemaldada, sest ta oli kogu aeg topis. Aga seda ära kuskile kirjuta [Naer.]

Kadri: Aga miks nad 18 peavad täis olema?

Liina: See oli see, et mh-mh-mm, mis õlletehas see oli, kas see oli A le Coq või Saku, kes kasutas seda blondi, kelle vanaisa riputas ka tema pornopildid omale seinale. Väandra Aveli! Et see oli ju 16 kui osales selle õllekastiga, siis tekkis sellest hull poleemika, et mis mõttes nagu – alkohol ja napis riietuses, onju. Sel ajal käis meil juba Suvetüdruk ammu. Me ei olnud küsinud mitte mingeid dokumente. Ja siis me mõtlesime, et okei, oleme siis seadusekuulekad ja küsime ka. Aga siis ta jälle vajus ära. Et kui keegi tuleb ja küsib ja...

Tegelikult ma ei ole seadusest praegu uurind, et mis seal nagu on aga tegelikult on nagu tüdruku enda vastutus. Ja ma ei usu nagu väga ka, et alla selle [18 aasta] tulevad siia.

AM: Aga mina praegu ei lase ka siia. Ma olen kohe tingimustesse kirja pannud, et 18 eluaastat. Endal ka lihtsam ju. Pärast hakkab, keegi siin võtab kinni, et näe, Õhtuleht pildistab lapsi.

Liina: Mhmh. Aga oli ka neid, kes tulid küsima, et ma olen 16, kas ma võin. No ei või, kahju küll, oota veel 2 aastat. Et vaatad, ilusad pildid, tahaks ju küll, näeb vanem välja ka, aga... Ütleme nii, et võib-olla siis kahe aasta pärast on nagu rohkem tüdrukuid, kui need kõik on nii huvitatud.

AM: Need noored tüdrukud [Naerab.]

Liina: Just [Naerab.] Noored kasvavad peale.

AM: Et me ootamegi neid praegu.

[Naerame kõik.]

Kadri: Aga mille alusel te neid tüdrukuid siis valite? Sa ütlesid ka vaata, et mustvalge pilt ja otsustasid, et sobib. Mis sellel tüdrukul olema peab?

Liina: Mina valisin selle järgi, et... Kõigepealt vaatasin nägu. Kuigi tingimustes oli see, et saada täispikkuses foto. No ei tule täispikkuses fotot. Siis ma nagu näo järgi üritasin oletada, et no ei ole tegemist paksuga – enamuses läks õnneks, ühe korra nagu ei läinud, nagu me rääkisime.

Aga üldiselt kui ma sain selle täispikkuses foto. Noh, ega mul seal... Mh, kuidas ma tulle seda ütlen...

AM: Ikka oma silmaga...

Liina: Põhimõtteliselt lihtsalt nagu selline keskmine standard.

AM: Jah, just!

Liina: Oli selliseid kõrvalekaldeid ka. Üks tüdruk oli näiteks siuke, et ta, tal oli nagu... Ta oli siuke paksuke, aga ta oli kuidagi armas. Või kuidagi noh, ma ei tea, põhimõtteliselt selle pilguga, mida..., mida iga naine omab vist juba nagu geenides.

AM: Jah, et, et sobib küll nagu. Siukseid kindlaid kriteeriume ei ole nagu. Et nii pikk, nii palju peab kaaluma. Et sellist ei ole meil.

Liina: Oli küll mingi lastekodu. Ma ei tea, kas sina [Anne-Maile] tead *** [nimi kustutatud]? Sa vist ei tea. Mul oli taga hull probleem. Ta tahtis iga kord osaleda kampaanias. Ta oli mingi lastekodu laps...

AM: Aa ei, minul ei ole olnd.

Liina: Mhmh, siuke punase siilipeaga, siuke täiesti. Noh, ma ei tee nalja, aga täiesti Quasimodoga võrdne. Nii kahju on ka nagu. Ja saadab oma pilte, mis on ise tehtud, igate pidi onju.

Pidin talle kirjutama, et noh... Ma ei teagi, mis ma talle ise kirjutasin, et miks ta osaleda ei saa. Aga noh, ei tahtnud talle haiget ka teha ja kirjutasin, et valik on juba tehtud ja jäid hiljaks. No mingeid selliseid asju. Aga sealt samast lastekodust – ma ei mäleta, mis paganama koht see oli – oli veel tüdrukuid, kes hakkasid siis saatma selle

A järgi, kes muidugi osaleda ei saanud. Noh väga kahju tõesti, et sa oled nii kole, aga mida ma teha saan. Et natuke vist mingisugune puuetega lastekodu ka.

Et see AV. Ma tegelikult natukene uurisin ka ta tausta, kui talle vastama hakkasin, et kas ta nagu on ikka hull, nagu ma arvan pildi pealt, et on ja ankeedi järgi ka. Ja siis ma avastasin, et ongi. Et kõik kontod ja portaalid, mis tal vähegi olla võisid, olid olemas ka, et... Facebooki tol ajal olemas ei olnud, aga Orkut, onju. Siis kõikvõimalikud tutvumissaidid ja igal pool ta reklaamis ennast, kui mingit mai tea hüper-super tüdrukut, onju ja samasuguse pildiga, nagu tast oli tehtud – kole. Ta ei üritanud seda varjata, ta ei photoshoppinud ega midagi. Et selles suhtes sattus ka siukseid. Mis selles suhtes oli raske, et nad ikkagi pommitasid. Noh *** ei saanud ka ikka aru, et... No kuidas sa saadki aru, kui sa oled ju hoopis teises maailmas, et sa ei sobi. Ja suht raske oli nendele neid kirju kogu aeg välja mõelda ja siis... siis lõpuks ma sain nendest lahti.

Ju nad siis leidsid elu24-s mingi sarnase konkursi, kuigi ma ei ole teda näinud kuskil. Vähemalt mina ei pidanud nagu vastama, et sorry, ei ole nagu aega ja... bläbläblä. Igasugu põnevaid asju on juhtunud, aga ma arvan, et sul ei ole uurimistöös neid vaja.

Kadri: Ikka on.

Liina: Või noh, paned nagu töö lõppu, et enamvähem nalja viluks paar head pala.

[Naerame kõik.]

Kadri: Et väike naljarubriik.

Liina: Jaa, nagu valesilainud kaadrid.

Kadri: Aga et kui see tüdruk on nagu nõusse saadud, siis mis te talle ütlete, et kui sa nüüd tuled pildistama, siis mis ta tegema peab?

AM: Eelnevalt räägid ära, et mis see pildistamine ette näeb. Palju aega võtab, siis – no eks sa üritad juba eeltöö ära teha, et ta rahul oleks seal – ja ütled ära, et fotograaf juhendab ja mis sa selga pead panema ja et ära karda, et kõik on korras ja nagu proovid kontakti kohe saada. Ja siis muud nagu midagi. Ütled ära, et kus tulema pead, kui küsimusi on, siis helista kohe...

Kadri: Aga mis riided nad näiteks peavad raudselt kaasa võtma?

AM: Topgirl on vaata pesus. Alguses kui me hakkasime tegema, siis me laenutasime ise pesu. Et siis ma võtsin neilt need mõõdud, mis neil, numbrid, mis nad kannavad. Aga nüüd olen ikka õelnud, et pane pesu selga. Et vali ise, mis sa tahad, mina ettekirjutusi ei tee. Et aksessuaare võid kasutada. Et mõtle nüüd ise, kui palju sa silma tahad paista nagu. Ja siis just kotsakingad ja saapad, et seda ma rõhutan ka.

Liina: Et jah, ma võin ajaloost nagu versus rääkida teile hoopis teistmoodi, et kuidas ma helistasin tüdrukutele, kes siis noh ütlesid, et mul ei ole kotsakingi või siis et...

No mida iganes ta nagu siis ütles, et.

No minu tingimus oli alati see, et bikiniid või noh pesu, et mingi paar erinevat varianti. Siis soovitasin, et kuna meil ei olnud juuksurit onju – noh jumestaja oli küll, aga juuksurit ei olnud – et võta kas lokitangid või noh, et sa saaksid nagu sättida, onju. Eriti kevade- ja lumetüdrukuga oli see, et noh, halb ilm, tulevad kuskilt bussi pealt, ma ei tea... Et siis ma päris sageli ikka käisin ostmas ise neid asju. Enamvähem raamatupidamisest läksid läbi nagu pesukaitsmed...

AM: Aa ja...

Liina: Ei no mida ma teha saan, ma pean ju lubama BonBon Lingerie'le ka, et ei, et midagi ei juhtu. Ja siis lumetüdrukuga oli see, et kõik tüdrukud olid täiesti valged. Ma

soovitasin ka, et minge käige kas või üks solaariumi kord, et vähemalt mingit jumet tekitada. No käis ära, aga mida see valgele nahale peale hakkab.

Siis ma soovitasin ka, et mingi selline pruunistav kreem, mis kohe mõjub. Ja siis oligi fotostuudio see, kuidas seda nimetatakse, foon vist, oli pidevalt neid pruune jälgi täis. Fotograafid pärast iga sessiooni tõmbasid jälle uue riba alla, aga vähemalt pildid tulid ilusad. Küll nad siis mätsisid seal ennast igasuguste kreemidega.

Ja mul oli endal ka päris korralik varustus olemas, et aa, sul endal pole, okei, võta siis, onju – kas siis juukselakki või kreemi või mida iganes.

AM: Aga minul on küll selles suhtes vedanud, et kes käib samal päeval siin spraypäevituses – isegi ma ei ütle neile. Ma ei ole kunagi neile öelnud, et näed, käi päevitamas enne või midagi. Kas nad tõmbavad ise endale mingid kreemid peale, noh ise tulevad selle peale. Või siis käivad tõesti solaariumis, mul ennem nagu.

Liina: Pagan, siis nad on ikka muutunud ka.

AM: On!

Liina: Vaata, kuidas naised muutuvad tegelt aastatega. Praegu me vaatame, et mingi 15aastane on siuke tädi, onju. Ma olin 15, ma mängisin nukkudega, ausõna. Ja praegu on kõik see nagu muutunud. Ja samamoodi nagu kogu see maailma arenguga nagu muutubki see, et spraypäevitust too aeg nagu polnudki, kuna see konkurss...

AM: Nad saavad nii ruttu täiskasvanuks.

Liina: Jaa. Et konkurss oli uus ja siis nad ei saanudki aru, mida see täpselt endast kujutab, et mis pildid, onju. Praegu ma arvangi, et kõik, kes juba tulevad, näevad nagu tervet ajalugu sellest konkursist. Ja nad juba näevad, aa, kurat, pruuniks peab ka ennast saama.

AM: Nad mõtlevad ise rohkem, mitte et ütle neile ette kogu aeg.

Liina: Täpselt.

AM: Selles suhtes on nad ikkagi nagu julgemaks läinud.

Liina: Tundub küll.

AM: Või näevad vaeva vähemalt.

Liina: Tead, et kui ma praegu sind vaatan, siis ma mõtlen, et pagan, et praegu on tõesti nagu midagi paremaks läinud, et kuidagi nagu Eesti tüdrukud on nagu ära haritud selles suhtes.

AM: Mhmh. Et nad rohkem näevad välimuse pärast nagu vaeva.

Liina: Ma nagu lihtsalt seisin mõne tüdrukuga seal fotosessioonil... Mati küll, või kes iganes fotograaf, ütles küll, et noh, proovi nüüd natuke naeratada ja keera siis üks puus ette. Ja mina siis lihtsalt seisin tal kõrval niimoodi [Imiteerib sõbralikku ilmet.] „Ja-jaa!“, sellepärast, et ta [fotograaf] ütles lihtsalt, et palun tule. Et mul ka tekkis alati selle tüdrukuga siuke oo-tšau suhe. Noh, never ei olnud mingit teietamist ja nii. Et hästi oluline on kohe see sõbranna-kontakt luua.

AM: On jah, see on hästi oluline.

Liina: Jah, et kui sul on ka praegult see oluline, siis see pole muutund, et eks hirm on natuke ikka sees.

AM: Sellepärast ongi ruttu vaja nendega sõbrannaks saada nagu, et siis nad ei karda, siis nad hakkavad... ise avanevad ja siis sa räägid täiesti... Ma ei tea, räägid koolist, millega sa tegeled, täiesti mingitest siuksetest asjadest. Aga see on hea, vaata see tüdruk jääb meelde, millega ta tegeleb. Kes teab, millal sul on vaja kasutada midagi. Ükstapuha. Et selles mõttes mul on meelde jäänud, kes millega tegeleb, kui ma näen teda. Et see aitab, kusjuures, jube kaasa, kui sa sõbrannaks saad ja seal juures oled. No see on muidugi muutund nüüd tingimustes veel see, et me filmime nüüd. Too aeg ei filmitud ju. Et noh mis nad veel võivad karta peale fotokaamera on videokaamera. Aga õnneks mina filmin, et seal rohkem muud ei ole. Et ma ütlen ka kohe nüüd, et

ärge mind üldse tähele pange, tegelege fotograafia nagu. Et see on nagu hea, et nad kaameranaist teavad juba nii-öelda [Naerab.]

Liina: Jaja.

Kadri: Et sõbranna filmib nagu.

AM: Just täpselt, et seda ta võtab rahulikult nagu.

Kadri: Aga sa rääkisid seda, et võtavad poosid sisse ja. Mm, et kuidas nad seda õpivad või, vaatavad eelmisi pilte või mõni ei oskagi või?

AM: Tead, mõned on rääkinud, et nad tulevad pildistamisele esimest korda, et nad pole kunagi käinud. Ja siis nad lõpetavad selle pildistamise ära – fotograaf küllaltki palju juhendab – ja siis nad ütlevad, et oo, kui äge, tahaks veel. Nii ruttu sai läbi, neile nii hullult meeldis. Ja nad ei ole krambis selle kaamera ees.

Ja mõned on rääkinud, et jaa, nad vaatasid, et mis poose seal tüdrukud teevad, et siis proovida järgi teha.

Aga muidu nad on vabalt nagu. Et fotograaf on ikka see, kes näeb vaeva nendega, juhendab, et võta selline asend ja siuke ja... aga nad saavad hästi hakkama nagu.

Lihtsalt poosi probleem, et mõni on siuke hästi jäik. Et-et see on... ütleb fotograaf ka seda. Aga need on üksikud olnud õnneks. Aga siis saab ikka pildid kätte sealt mingisugused. Aga noh tublid on [Naerab.]

Kadri: Aga milline see... Me rääkisime siin nendest variantidest, et milline ta umbes olema peab... Milline see ideaalne võiks olla – suvetüdruk, talvetüdruk, topgirl?

Liina: Tead, mida mina võin öelda kindlalt ühe asjana?

AM: Vene temperament [Naerab.] Vene julgus.

Liina: Mm, jaa, no isiksuse tasandil küll jah. Aga välimusest võin ma öelda küll, et topis on ikka need, kellel on pikad blondid juuksed.

Kadri: Aa.

Liina: Tegelt praegu on brünettidega sama, aga vaata paar tüdrukut, kes seal on olnud kas siilipeaga või lühikeste juustega...

AM: Ei, mkm.

Liina: ... nad ei ole topis.

AM: No jah, pikajuukseline jah.

Liina: Et kuidagi nagu on, et selline mingi klassikaline... selline ilu siis nii-öelda, ikkagi siuksed standardid Eestis, et me oleme blondide maa, onju. Ja nii on! Ja kui sul on pikad juuksed... Sa pead olema, sa ei saa näidata seal oma isiksust. Sa võid olla sisemiselt jumal teab kui ilus või kui tark, onju, aga seal ei huvita see mitte kedagi, et...

AM: Sa pead edev olema!

Liina: Jah, et siuke edev ja kaval, onju. Ja sa pead omama ikka mingit siukest ee... mingil moel nagu standardset välimust.

AM: Mhmm.

Liina: Et sa võid olla oma poisipeaga, vat, superluks, onju. Sa lähed tänavale, sul mehed nagu vaatavad järgi, aga pildi peal on nagu teine asi. Et sa pead tegema siukseid asju, mis on hetkel moes.

Kadri: Mhmm.

Liina: Et kui oli moes pikk Karolin Kuusiku tukk, onju – ilmselgelt on nemad topis. No ega mehed ka lollid pole.

AM: Jah, et see lähebki niimoodi ajaga kaasa.

Liina: Et... ja siis muidugi keha suhtes, noh, et kui ma näen, et on kuskilt siit mingid sangad ja värgid – noh, sorry, ma ei saa. Et seal ei ole nagu midagi teha. Et ei taha

nagu naerualuseks ka teda teha. Noh, et [tema] iseenda pärast, et... Et see... Ütleme jah, et mingi selline kehakaal on üks olulisemaid kriteeriume. Siis tulevad alles ütleme mingid pikad juuksed whatever värvi need sul on, onju... Ja siis võib-olla jah, see kavalus ja edevus, mis sealt pildi pealt välja paistab, onju. Et kes suudab nagu silmadega seda välja näidata, mis on oluline – pilt ju ei liigu, ta on staatiline – ja kes ei suuda. Vastavalt sellele on ka topis...

Kadri: Aga kas vanus mängib rolli vä?

Liina: Ei mängi...

AM: Vist ei mängi jah. Vanus ei ole kunagi...

Liina: Vat see Toini, Toini vist oli ka 24 vä. See Toini Peips, vaata.

AM: Nii?

Liina: Et ta on praegust neist sealt kõige vanem.

AM: Jaa, aga mul on veel üks vanem, üks mingi 28-aastane.

Liina: just, ei, mina ütleks pigem et...

AM: ...vanus ei ole üldse..

Liina: 22-23 näeb vahest nagu vanem välja, sõltub täiesti.

AM: Jah.

Liina: Jah, et täna see Lindsay Lohani lugugi, et...

AM: Et 23...

Liina: ...et kas ta on tõesti 23aastane. No tõesti ei ole, 25 pakuks, ää. Et nii on.

Paljud on siuksed vaiksed, keda sa ei usuks eluilmas, et ta läheb fotograafi juurde või tuleb mingisugusele konkursile osalema. Aga mõned on ka sellised, kes ikka näitavad ennast ja ise... no loomuselt on kohe sellised, et nad ei karda mitte midagi.

[Liina peab intervjuuerimiselt lahkuma, vestlus jätkub ainult Anne-Maiga.]

Kadri: Ma tahtsin veel selle bikiinides poseerimise või selle kohta küsida. Et vaata see Pärnu tüdruk ütles mulle, et sa ei ütelnud talle, et ta peab nagu raudselt võtma bikiinid. Võis olla ka napp riietus või midagi. Või see on, või see sinu arvates, teil on see, et sa pead ikka olema bikiinides seal suvetüdruku...

AM: Tingimustes oli meil kirjas, et tüdruk on bikiinides või mõnes muus nappis rõivastuses. See tähendas... vaata, mul mõned tüdrukud olid ka kleidiga. Et kes nagu, kellega ma suhtlesin ja nad ütlesid, et kas võib ka kleidiga tulla. Ma ütlesin, et okei, kui on siuke väljapaistev, et siis võid tulla. Et mõni oskab vaata kleiti ka ilusti välja mängida.

Aga enamus ikka ma nõudsin, et oleks päevitusriided. Et... ma ei kujuta ettegi, mis see muu napp rõivastus võiks olla peale päevitusriietuse või siis... okei, noh, trikoo, või siis tõesti kleit. Et ma lisan ka juurde vaata selle talle kindlasti, et muu napp rõivastus või võib ka kleit olla.

Et ma arvan, et nad ise vaatasid ka... Pärnis paljud küsisid mult ka, et ma vaatan, et siin tüdruk kleidiga, et kas ma võin ka tulla. Et siuksed erandjuhud lasin läbi. Et nagu tegin siukseid tagasilööke... aga jah, enamus oli ikka rannarõivastes.

Kadri: Aga kas see selline, mm, bikiinide kandmine on, ütleme, väga oluline osa sellest projektist, eksju? Et tüdruk näitaks oma... keha.

AM: Jah, et see on sellepärast oli suvel see, noh, rannariietus, et oli suvetüdruk. Et-et... miks me tegime seekord suvetüdruku, et mitte ainult olla rannas. Et eelmine aasta oli meil ju rannatüdruk, et siis me tegime igalpool randades. Ja suvetüdruk andis meile rohkem võimalusi kuskil mujal olla, mitte aint randades. Aga et ikka suvega seostub ikka see, et tüdruk on pesu... see tähendab rannariietes. Et siis me tegime ikka jah, et kõik on rannariietes.

Kadri: Aga kas see, et mida nagu... vaata see üks tüdruk oli ka seal topless...

AM: Mhmmh.

Kadri: et mis sa ise arvad, kas see tuleb neile nagu punktide poolest kasuks või et mida, ma ei tea, napim sa seal oled või...

AM: Ma arvan küll, et tuleb. Loomulikult meie peame seda välja mängima, et näe, meil on siuke tüdruk seal, kes on paljalt. Jaa no keha ju müüb. Et-et kuna meil oli, seal oli noh reklaamid olid ju igal pool üleval meie enda veebis ja lehes, et siis see keha nagu püüdis pilke.

Kadri: Mhmmh.

AM: Jaa... jah. Et ma usun, et see mõjub nagu väga hästi. Jah, paljas keha [Muigab.]

Kadri: Aga see piir, vaata see üks küsimus oli ka seal, mis seal küsiti nende käest, seal ankeedis, oli see, et „Bikiinid või topless?“ Et... et... Mis sa arvad, et kui sa oled nagu täitsa topless, kas see on nagu hoopis kõvem sõna kui see, kui sa oled seal bikiinides või...

AM: Tead see oleneb, ma arvan, täitsa tüdruku kehast ka endast. Et oleneb, millised proportsioonid tal on kindlasti. Ja ja siis see oleneb, kas ta on siis on topless või bikiinid.

Kadri: Aga on neid palju olnd, kes...

AM: Topless vä? Ei ole. Aga nad on vastanud mul küll, vaata on topless või bikiinid, onju, siis nad on vastanud küll, et pigem topless näiteks onju.

Kadri: Jah.

AM: ...või oleneb olukorrast. Et on ka vastatud konkreetselt ei, mitte kunagi, aga ma arvan enamus on ikka pannud siukse kõhkleva vastuse. Ei taha kohe jaa öelda, et jaa, et topless, onju, aga mingi kõhkleva, et jaa, oleneb asjaoludest või oleneb, mis eesmärk on. Siuksed need on küll. Et tähendab, et tüdrukud on nõus nagu...

Kadri: Mhmmh. Aga kas see, sa ütlesid, et ta oli Mati, eksju?

AM: Mhmmh.

Kadri: Et kas see, et tema nagu rääkis... Kas ta rääkis tookord selle O. ära või oli see see, et O. ise ütles, et tavai, teeme topless pilte ka?

AM: Tead, ma ei ole uurindki, aga millegipärast on mul nagu meeles, et... Ma jään vastuse vist võlgu praegu. Ma ei julge öelda, kas O. ütles ise seda. Et äkki Mati siis vä... Sa saad Matilt küsida, ma annan sulle kontakti ka. Küsi seda kindlasti tema käest. Ma ei olegi selle peale tulnud nagu. Ma millegipärast oletan, et Mati ise rääkis ära ta.

Et me oleme ka ise fotograafidega rääkinud, et äkki saab ise ka kuidagi ka toplessi, kui tahate, võite proovida, onju. Aga äkki ise võib-olla. Ma ei tea.

Kadri: Aga ma vaatasin, et seal Briti selles...

AM: Page kolm.

Kadri: jah, et seal nad ongi ju kõik nagu topless. Kas Eestis oleks see mõeldav?

AM: Kõik topless vä? Ikka oleks mõeldav. Eks me vaikselt mõtleme, et tahame tehagi midagi sellist, aga see kõik jääb praegalt selle taha, et palju soovijaid oleks ja see, kuidas leida neid. Et kui me näeme, et praegu osalejaid ei ole leida ka nii lihtne ja siis leia veel topless osalejad. Et siis ma ei kujuta ette, kuhu me otsima nagu minema peaks. Et noh loomulikult Playboyt [võib] midagi saada. Aga ma arvan, et see on ikka suur töö, et leida need... nii palju tüdrukuid toplessi. Siis on lihtsalt raha vaja [Naerab.]

Kadri: Vist küll [Naerab.]

AM: Siis nad kõik tulevad, eks. Ei, see on jälle maine taga, et vaata Õhtuleht ja maine. Et eks see on ka hästi palju... Et kui mingi muu sinna taha saada, siis võib-olla on lihtsalt. Ma ei tea, ei ole niimoodi testind nagu. Et mingit uuringut teinud, et mis peaks olema just. Sest ega Palyboy ei maksa ka ju neile tüdrukutele midagi seal. Et-et mul on käinud siin need tüdrukud, kes Playboys on olnud. Või noh, nad ei ole topless olnud, lihtsalt on olnud need Playboy jänku või mis iganes. Et siis nad ei paku ka mitte midagi, või noh mingit raha nad ei paku ju. Et lihtsalt tule pildistamisele ja kõik nagu... Ja nad lähevad, vaata. Kuna Playboyl on teine maine.

Kadri: Minu meelest seesama, see Vene tüdruk, minu meelest tema ka ütles, et temaga on ühenduses olnud Playboyst. Et minu meelest ta ütles, et sealt nagu... teda kutsuti, aga kuna ei makstud, siis ta nagu...

AM: Aa, okei.

Kadri: Aga mis sa arvad, kui see olekski topless, kas see oleks nagu piiride murdmine või, ma ei tea, nagu üle piiri minemisega selles mõttes, et vaata tegemist on päevalehega ikkagi, eksju. Et meil on iga päev mingi paljas tüdruk.

AM: Mmm, vaata kuna see Nelli Teataja teeb ka päris siukseid julgeid pilte, kuigi neil seda kvaliteeti väga ei ole. Neil on lihtsalt kuhugi ... visatud jne. Nead pole vist väga vaeva näinud seal, et... mh-mh-mm... Ma arvan, et see oleks kindlasti mingite piiride ületamine, suur saavutus. Et... no ma võtan praegu selle järgi, et kuidas mina praegu tüdrukuid saan, et pesuski nad oleks. Aga et topless saada... See oleks küll juba suur asi nagu. Ja nii suurelt ja nii palju nagu. Oletame mingi 50 tüdrukut ikka ju vaata, et kogu aeg oleks midagi peal, et kogu aeg oleks teha midagi.

Et vaata Nelli Teataja tegi minu arust ka ainult suvel seda. Et kui meie saaks nüüd aastaringselt seda teha, siis see oleks ikka võimas saavutus juba. Ja kui tüdrukuid kogu aeg jaguks, siis oleks jah...

Kadri: Tüdrukud saavad juba otsa... Eestist juba [Naerab.]

AM: Vat see ongi see. Praegu on kõik raha taga ka kinni, et tüdrukuid siia saada jne. Et kuna me pildistame praegalt aint Tallinnas, et siis ongi see... Noh, eks nad on rääkinud, et raha ei ole praegalt ja siis leiame mingi, alati tuleb mingi kompromiss leida. Aga jah, et siit Eestist välja murda... see oleks juba, see oleks piiride ületamine [Naerab.]

Kadri: Muidugi siis oleks juba see, et te saate sisse osta neid pilte. Aga see on nagu, ütleme see Eesti tüdruku...

AM: Just, praegult on jah, Eesti see...

Kadri: Okei. Aga mis sa arvad nagu mis selle mõte on või... Kuidas sina sõnastaks selle, et mis selle konkursi mõte on? Ükskõik on see siis suvetüdruk või talvetüdruk või topgirl või mis iganes?

AM: No eelkõige on see, et me tahame pakkuda ajaviidet vaatajale. Seda mitmekülgsust. Loomulikult on ka see, et tüdrukule kogemust. Ta ei maksa ju mitte midagi selle eest, meie ise maksame selle kinni. Ta saab selle kogemuse juurde, ta saab enesekindlust kindlasti juurde, saab mingi emotsiooni meilt.

Ja-ja ma arvan, et me võime tüdruku jaoks ka palju uksi avada. Sest meilt on tüdrukud läinud ju... Siin oli see... ah-haha... mis see oli see. Siin Õllesummeril valiti, mingid tüdrukud siin jooksid ringi. Vat seal olid meie tüdrukud.

Siis, kus meil veel on olnud. No nüüd on, siin on, mis see on see „Unistuste printsess“, mis nüüd hakkab jälle. Seal on meil tüdrukuid.

Kadri: Tänu sellele, et nad on teil olnud, jah?

AM: Ma arvan, et nad on meilt saanud ka selle enesekindluse juurde ja-ja... No meil on ka „Unistuste printsessist“ tulnud neid tüdrukuid.

Aga kus meil veel on tüdrukuid olnud? Ma ei tea, mul praegu kohe ei tulegi meelde.

Kadri: Ja sa ise oled ka neid kasutanud. Ma mäletan, et sa rääkisid nendest ilutoodete rubriikidest.

AM: Jaa. Et oma lehes kasutame neid, kui on vaja mõne loo jaoks mingit pilti teha. Mingi pesuvahend või mis iganes, näopuhastusvahend või kosmeetikatoode. Et siis ma olen neilt tüdrukutelt palunud, et palun, et kas nad tulevad. Ja no nad on paljud ise ka öelnud, et kui midagi on, siis kohe kutsu jälle, kui nagu positiivse tagasiside oled saanud.

Ja siis kasutad jälle, või siis on tõesti, kui keegi ütleb, et meil on tüdrukuid vaja. Näiteks kui otsis see „Reporter“ otsis uut tüdrukut suvel, siis ka meie saatsime sinna kontakte. Et nemad olid suht valivad, milline see tüdruk olema peaks. Ma küll saatsin kontakte ja nad võtsid ühendust jne, aga noh sealt keegi nagu sõelale ei jäänud, et ta ei vastanud nendele ikka. No et ikka jah, ma saadan ka kontakte ja eelnevalt ma ikka suhtlen tüdrukuga. Niisama ma ei anna midagi. Et ikka jah, et neile tuleb see kasuks kindlasti.

Kadri: Aga lugejale, on see siis selline ajaviide, jah?

AM: Vaatajale, jah?

Kadri: Mhmm.

AM: Ajaviide... jah. Sest vaat ei ole ju, sellist portaali Eestis ei ole ju. Et kus oleks *lihtsalt* tüdrukud ja nad on pesuväel. Et-et meil on see esimene ja üks siis näis, mis saab. Ka meie täiendame seda igapäevaselt.

Kadri: Praegu see topgirl käib, eksju?

AM: Jah, pildistamised.

Kadri: Aga kes see põhiline lugeja võiks olla? Olete te seda uurinud?

AM: Jaa, meil on täitsa selline uuring tehtud. Ma võin sulle isegi saata selle, kus on kirjas meie sihtgrupp.

Kadri: See on väga hea.

AM: Et ma võin sulle saata selle.

Kadri: Aga mis sul praegu sellest meeles on?

AM: Ausalt öeldes mitte midagi [Naerame.] Me tegime selle suht ammu.

Seal oli midagi, et meesterahvas ja vanus... kas tal oli mingi 24-28 vä ja 18-24.

Aga oli ka vanemaid. Ja päris oli... Minu meelest oli mingi väike protsent, kas oli üle 40 või 50 või. Mingi siuke oli ka. A rohkem ma niimoodi täpselt ei mäleta.

Kadri: Aga kas te olete saanud kunagi mingit tagasisidet, mingeid lugejakirju või sellist asja?

AM: Ei ole. Ei ole üldse...

Kadri: A seal ei saa neid tüdrukuid ka kommenteerida?

AM: Ei. Siis saad, kui saadad sõnumi, et siis paned... Eelmine suvi oli meil see rannapiiga, siis mul läks päevas mingi paar tundi, et lapata neid kommentaare läbi. Sest vaata tüdrukud loevad kommentaare, see läheb nii korda neile. Ja-ja need inimesed panid ikka päris rärgelt. Nad ei hoidnud tagasi, ma ainult kustutasin, et tüdrukuid lihtsalt päästa. Sest tegelt on vaata meie potentsiaalne osaleja võib seda lugeda. Ja ta vaatab selle järgi, mis inimene räägib. Inimesed üldjuhul ju midagi ei head ei ütle, nad ikka kritiseerivad ja sellepärast me ei pannud, ei teinudki seda avalikuks. Ja praegult on vaata see suht karm ka see kommenteerimine. Et kui tahavad, siis saadavad sõnumi ja kui on kole [kommentaari], siis on õigus meil see

maha võtta. Ja praegu ei olegi olnud, noh õnneks nad siis ei raiska raha selle peale. Et nii palju on ikka mõistust peas. Et ei julgegi avalikuks teha seda kommenteerimist.

Kadri: Aga kui on kommenteeritud, kas siis ei ole keegi öelnud midagi sellist, et see on... a la ebamoraalne või?

AM: Ee... Meil on vaata Õhtulehes on olnud see uudisena üleval, et „Tule vali suvetüdruk 2008“ või mis iganes. Või vali nüüd kuutüdruk. Et seal on küll olnud, et „Miks need tüdrukud lähevad sinna?“ või „Kas neil tüdrukutel mingit enesekriitikat ei ole?“ Noh siuksed jälle mingid mõttetud kommentaarid, noh, kes kuskil nurgas istuvad ja lihtsalt toodavad.

Kadri: Mhmh.

AM: Et sellist tagasisidet on tulnud. Noh see on täiesti loomulik, et... Tuleb ka head tagasisidet sealt kommentaaride kaudu, et kiidetakse mingit tüdrukut või nii edasi. Aga üldiselt öeldakse ikka, et miks need tüdrukud lähevad ja miks seda tehakse jne. Aga nagu näha, nad on vaatajad meil, kuidas nad muidu oskavad öelda siis, nad ei tule selle peale ju [Naerab.]

Kadri: No see on igapool nii. „Ma teie lehte ei loe, aga...“

AM: Just, „Aga miks tee niimoodi teete?“ [Naerame.]

Kadri: Aga kas see on kuidagi näiteks, tead sa või on see selles uuringus, et kas see on kuidagi näiteks teie lugejanumbreid suurendanud või...?

AM: Selles suhtes, et kui oli see eelmine „Unistuste printsess“, siis oli meil ju see Heili on meil Topgirlis.

Kadri: Jah.

AM: Ja see Kadi. Et kui see saade hakkas läbi saama, siis oli vist Kroonika tegi intervjuu selle Heiliga ja Kadiga vä... Igastahes meil oli Kroonika veebis ka mainitud, et vaata siin Topgirlil pilte. Ja minu arust oli Buduaar ka. Et sealt tuli meil päris kõvasti klikke sisse. Et jah, mujalt tuleb ka. Muidugi oleneb ka kui kuulus see inimene on. No O***l on tegelt Buduaaris meie pilt üleval, kuigi ta ei ole kuskil mainind seda, et see on meie pilt. Tegelt ei tohiks seda teha, aga las ta siis olla. Et ma ei hakka niimoodi näpuga järge ajama.

Kadri: Aga kas need tüdrukud, need kuulsad tüdrukud, tulid omal initsiatiivil siia või kutsusite?

AM: Ei, nemad tulid ise. Sest mina ei teadnud üldse... Mina pildistasin Heili... Ok, selle Kadi ma püüdsin niimoodi kinni, et ma teadsin, et ta on seal [saates], et ta on minu kandist pärit. Aga selle Heili, selle ma tegin üldse enne saadet vist aasta aega või pool aastat. Et Heili siis läks pärast seda läks sinna saatesse. Et teda ma üldse ei teadnud, et ta niimoodi läheb.

Kadri: Ja siis pärast tagantjärgi tuli neid klikke.

AM: Just täpselt et praegult läheb ju see Maris, vaata see Seksi-Maris nii-öelda.

Kadri: Mhmh.

AM: Vat see on meil ja siis on ka olnud need „Õige valiku“ tüdrukud. No see ei ole nii populaarne saade, et neid ära ei tunta. Ja siis need Playboy jänkud ja.

Kadri: Et ühesõnaga on palju tüdrukuid, kes on varem mingis saates või mõnes muus...

AM: Kas nad on eelnevalt meil olnud või siis ma proovin nad pärast saada. Et see on nagu hea. Et kui nad on kuskil saates olnud, siis mul on hea Õhtulehe kaudu välja mängida, et meil on see olemas. Et see on hea meediaga, või noh avalikkusega suhtlemise kanal meil. Ja me saame seda kohe kasutada. Et see on meil suureks plussiks praegult.

Kadri: Aga ma vaata küsisin seda, et kas keegi on öelnud midagi halvasti, onju. Et kas kui see projekt on käima läinud, kas teil nagu keegi toimetuse sees on öelnud, et talle ei meeldi see või et me ei peaks seda tegema või?

AM: Sa mõtled Topgirli üldiselt või?

Kadri: Jah, üldse et...

AM: Eee. Keegi nagu otseselt küll ei ole tulnud ütlema, et miks sa teed seda. Küll on küsitud, et mis see eesmärk on jne. Aga niimoodi, et ärge tehke, ei ole keegi öelnud. Me ikka pušime edasi ja teeme oma asju edasi ja ei lase pead norgu ja...

Kadri: Mis sa ütled neile, kui nad küsivad, et mis see eesmärk on.

AM: Ütleme, et pakume ajaviidet ja see ongi see. Noh nendele ma ütlen küll, et pakun ajaviidet, et saad vaadata ilusaid tüdrukuid. Et võid ka tüdruku kohta lugeda ja kui tahad võid kontakti küsida. Et oli ka kord, kui mulle kirjutas mingi Soome meesterahvas, et tahab kontakte. Ta hakkas neid lõpuks nii palju tahtma, et ma ei saanud arugi, miks ta neid nii palju tahab.

Et ma saatsin... ma suhtlesin ka tüdrukuga. Äkki see oligi seesama O***... Aa, ei olnud-ei olnud, see oli üks suvetüdruk, teine. Ja siis ma hoiatasin ka, et ole igaks juhaks ettevaatlik, et pärast kes teab, mis pervert on. Ütlesin otse välja. Ja ma nüüd ei olegi uurind... Ma küll küsisin, kas sa oled sellega ühendust võtnud jne ja mis ta tahtis. Aga ma nüüd ei olegi uurind. Vähemalt ma hoiatasin. Ma andsin ise talle selle kontakti, noh tüdrukule, et suhtle selle mehega, kui tahad. Aga rohkem ma ei teagi nagu...

Kadri. Hmm, huvitav.

AM: On jah, et siis kosjakontor vahepeal. [Naerame.]

Ei aga mul on ka niimoodi olnud, et kutsusid tüdruku pildistamisele ja siis on niimoodi, et ma olen, suvel nüüd suvetüdrukuga oligi, et helistas mulle tüdruku poiss kogu aeg. Et „tüdrukul on siuke rinnasuurus, et kas oleks võimalik, et ise võtad talle mingi pesu kaasa.“ Ma ütlesin, et okei, mul üks pesu on jäänud alles kunagi, et mis ma olen laenutanud. Et mis ta rinnakorv on ja kõik ja niimoodi, et suhtlesingi terve aeg meesterahvaga rinnakorvist ja et mis see pildistamine välja näeb ja kogu aeg niimoodi. Lõpuks tuli tüdruk kohale ilusti ja... Aga põhiline oligi, et tüdruk minuga ise suhelda ei tahtnud, et ainult meesterahvas tahtis minuga suhelda.

Et see oli nii tore, et räägid meesterahvaga rinnakorvist, et mis suurus su naisel on jne. „Et mul on see 80D on olemas muidu.“ „Ei no ma ei tea, et ma arvan, et see läheb.“

No niimoodi räägid täpselt. See oli päris huvitav. [Naerame.]

Kadri: Aga see, noh üldiselt mis sa arvad, kas nad tulevad nagu omal initsiatiivil või ongi... Äkki tookord oli ka, et see poiss ütles umbes „Mine-mine.“

AM: Enamus tuleb ikka enda initsiatiivil. Paljudel on ka see, et *boyfriend* ei luba. Et paljud on ka öelnud, et näe, *boyfriend* ei luba ja ei tule kohale. Paljudel on ka see, et tulevad kohale, ütlevad, et *boyfriend* lööb maha, aga tulevad kohale. Ja siis kui on käinud need mehed neil nii-öelda kaasas, siis nad ikka nihelevad niimoodi. Et ei saa vaadata ja on kurjad ja mis iganes. Aga on saanud tehtud ikka. Aga enamus tuleb ikka ise, et keegi ei *push* i neid, et nad ikka ise otsustavad.

Kadri: Mhmh. Aga palju üldse on neid, kes ei tule kohale?

AM: Õnneks ma olen ikkagi saanud nüüd niimoodi, et nad teatavad. Et ise ma olen ka õppinud vaata, et teavitam tüdrukut kohe telefoni teel, et sõbralikult, et kui midagi juhtub, ei saa tulla, et anna teada, sellest ei ole hullu. Paljud tüdrukud kardavadki seda, et kui ei saa tulla ja ei ütlegi seda. Et keegi siis kas karjub sulle vastu, et pahandab või mis iganes. Et siis ma ütlen, et sellest ei ole midagi, lepime uue aja kokku. Et selle ma olen kindlasti ära õppinud ja see mõjub. Et nad kas saavad sõnumi, kirja, helistavad mulle. Ja siis ma tänan neid selle eest ja.

Aga muidu tulemata jätavad, nagu alguses, alustasime ju eelmine kevad. Oli vist eelmine kevad vist alustasime üldse... Või ole üle-eelmine. Et siis ma sain vastu näppe ikka mitu korda. Et siis jättis no ma arvan mingi 20% tulemata. Nad ei tule kohale, nad ei vasta telefonile ja nad ei teavita mind. Aga nüüd on enamus kohale tulnud. Ptui-ptui-ptui.

On ka neid, kes ütlevad, et nad ei saa tulla. Aga see on parem isegi, sest ma tean jumestaja aega planeerida ja see kohta ja fotograafi ja enda aega et.

Kadri: Aga sain ma õigesti aru, et praegu [oktoobris, kui intervjuu toimus] tüdrukuid juurde ei tule.

AM: Ei noh praegalt ma teen nagu leian neid. Praegult ma olen teinud nädalas näiteks mingi neli tüdrukut. Ja ma panen nad korraga üles. Et siis nad seal ühes kohas on. Et nad ei pruugi kohe topi saada. Aga jah ikka iga päev täiendan... no mitte iga päev aga.

Kadri: Mis hetkel sa siis kokkuvõtte teed? See Topgirl on ju ka nagu võistlusena?

AM: Jaa, Topgirl on ka võistlus. See tähendab seda, et terve aasta me oleme nagu seda võistlust vedanud ja aasta lõpus on siis see reis Hispaaniasse. Et iga kuu nagu hinnete alusel siis selgub meil kuutüdruk, kes siis pääseb otse finaali. Et mina lisan kogu aeg tüdrukuid üles ja siis on tüdrukute tuttavad jne et ja meie külalastajad, kes siis hääletavad kuutüdrukuks. Et ma üritan ikka pidevalt uut materjali saada.

Kadri: Aga kui need erinevad võistlused on, siis mis sa arvad, kas see, kes hindab seda, kas nad vaatavad ühtesid asju seal [tüdruku] peal või... Mille alusel see tüdruk, mis temas peab olema, et ta võidab ära selle?

AM: Tutvusi palju. Seda on aeg näidanud, et tutvusi peab hästi palju olema sel tüdrukul. Et ma ei tea nüüd mida need teised inimesed seal vaatavad. Et kui mina lähaks hääletama, siis mina vaatas esimese asjana nägu ju. Et nais... [naistel]. Kuna meil need esipildid on siuksed profiilipildid enamus, kus oleks tüdruku nägu kohe näha. Et siis kindlasti selle järgi vaatavad, et mis on esmane asi. Ja siis hakkavad edasi vaatama keha ja need muud proportsioonid.

Ja kindlasti tänapäeval on ikka see, et palju sul tutvusi on ikka. Noh me saame ju näha, et kes saadab sõnumeid, mis numbrilt on tulnud ja. Et siis need ikka korduvad seal päris palju. Ma ei kujuta ette, mis selleks peaks tegema, et ei mängiks rolli tutvused. Et ma arvan, et see on igal pool nii, et tutvused loevad. Et vaevalt et keegi seal niisama lambist hakkab hääletama. No nad võivad panna, aga see ei ole mingi see oluline näitaja sellele.

Kadri: Me enne rääkisime veel sellest naturaalsusest. Et vaat suvetüdruku võitja kohta oli kirjutatud seksikas Helina. Et kas see on siis see ilu, mis võidab, või pead olema seal hullult seksikas?

AM: No meil on kogemus näidanud, et päris ilu ei ole see, mis võidab. Et on jälle tutvused, sest meil on ka siin meesterahvad toimetuses, kellega me oleme vaadanud neid kuutüdrukuid. Et siis nad ütlevad ka, et huvitav, et miks tema sai. Et see on hoopis palju ilusam. Täpselt samuti oli selle suvetüdrukuga, et nädalatüdruk oli... „Et siin niipalju ilusamaid tüdrukuid, miks niimoodi oli?“. Aga see on maitse erinevus ja tutvused.

Vat ma ei teagi, mida nad vaatavad. Kas nad vaatavad seda loomulikku ilu või seksikust või... Eks me üritame neile ikka seda seksikust ka pakkuda. Aga tutvustest me üle ei saa, see on kindel [Naerab.]

Kadri: Kas see, kes võitis, oli Tallinna tüdruk?

AM: Ei, Lõuna-Eesti tüdruk. Ta vist lähebki, 29 vist peaks mienma sinna reisile. Nädal aega. Tal on see luks-reis ka. Me lõpuks saime ta Türki ikkagi. Alguses oli, et Egiptusesse. Kuna me alguses ei tahtnud üldse Egiptusesse saata, kuna me oleme kõik ise nii negatiivselt meelestatud selle Egiptuse suhtes. Et me läksime kohe TopToursi rääkima, et me tahame Türki. Aga kuna nad ei teadnud, kas nii kaua Türki reiseid toimuvad.

Kadri: Mul on kaks küsimust veel. Et mis sa arvad, kas mõni teine leht võiks Eestis veel korraldada sellist võistlust. Et Õhtulehte võib ikkagi päevaleheks lugeda. Kas see sobiks kusagile mujale või...?

AM: Mh-mh-mm, no vaata Weekend teeb seda onju. Ta on lihtsalt portaal. Aga sa mõtled paberväljaannet või?

Kadri: Ei noh...

AM: Ma ei teagi, kellel see läheks oma olemusega niivõrd kokku, me oleme suht kollane ikkagi vaata ju. Et siin on kõike: klatši, uudiseid jne. Et meie maine ongi selline juba.

Et, et... Ma isegi ei tea, kes see võiks olla. No Elu24, aga see on ka nagu veebiportaal. Rohkem ma küll ei tea.

Äripäev ei ole sellise suunitlusega. Postimees... Postimees, hea küll, ma arvan, võiks olla. Aga ma arvan, et ta teeks midagi elegantsemat või nemad peaks rohkem vaeva nägema. Et meie teeme ikkagi suht konveierit siin suvel. Et see, mis meil on vaja saada nädalaks, et tuleb võimalikult lihtsalt hakkama saada ja kvaliteeti nõuda. Aga rohkem... Ma ei tea isegi, kas Postimees oleks nõus. Okei, nad saavad midagi sinna Arterisse panna, kui tahavad [Naerab]. Aga rohkem, mkm... Okei, Nelli Teataja teeb ja igasugused maakonnalehed võivad ka teha, oma maakonna tüdruk. Aga niimoodi otseselt ma ei oska küll kedagi välja tuua.

Kadri: Aga mis oleks Õhtuleht ilma selliste konkurssideta?

AM: Ma ei teagi, mis ta oleks. Ma arvan, et ta saaks ka väga hästi hakkama ilma selleta. Aga kuna Õhtuleht vaata alustas seda, siis ta on edasi läinud, ta on mingiks traditsiooniks saanud, et iga suvi me teeme midagi. Eelmine suvi oli ainult suvel. Et siis on ikka see, et mingil aastaajal tehakse seda. Et see on siis meelelahutuslik osa Õhtulehest.

Ja nüüd ongi see, et portaali oleme teinud ja sinna tahame siukseid suvetüdrukuid sisse tuua, mida me reklaamime jälle Õhtulehes. Et ikkagi me oleme Õhtulehega seotud. Et traditsioon jätkub ikkagi... Vaheldust on vaja lugejale. Et kui mingid teised konkursid on, siis lõpuks paneme nad ikka kokku kõik Topgirlis.

Kadri: Ma tahtsin veel nende ankeetide kohta küsida. Et kuidas te need olete kokku pannud?

AM: See ankeet on meil pandud sinna kokku kollektiivselt. Et mina olen siin küsimusi välja mõelnud, siis olen meesterahvastele saatnud, et mis teie tahaksite. Ja siis on mingid pinnale jäänud. Aga nii palju ma tean, et on ankeetides muutunud, et muidu oli 3-5 küsimust tüdrukutel. Nüüd on ikka rohkem, ma arvan mingi 8-9. On näha, et tema jaoks meesterahvad on selge sihtgrupp. Mitmes kohas mainib neid. Ma arvan, et see suvetüdruku punktid on sarnased läbi aegade. Et selles Topgirlis on siuksed julgemad küsimused. Et me tahaksime, et tüdrukud ikka rohkem vastaksid, mitte ühe sõnaga. Aga enamuse on siuksed napolisõnalised, et ei tule sealt midagi.

Loomulikult oleks parem, kui ma saaksin nendega suusõnaliselt teha, et kohe juurde küsida, miks nii ja naa. Aga sellist aega ei ole lihtsalt.

Et nagu Liina rääkis, et pesu laenutamine ja tagasiviimine ja. Tookord, kui me alustasime selle Topgirliga – mina muidu üldse alustasin sellega – et siis oli see, et me ei filminud, siis ma sain nagu jälgida ja sõnu peale lugeda, et pesu ja pesukaitsmed ja. Nüüd on see, et kui üks tüdruk läheb pildistamisele, siis mina lähen ära ja mind kahte kohta ei ole võimalik panna. Ja siis me lõpetasime selle pesu ka ära. Tüdrukud tulevad ja neil on olemas ja nad on rohkem vaeva näinud kui et mina võtan koguaeg. Et see oli õige otsus.

Kadri: Üks tüdruk ütles mulle, et nende tüdrukute kohta võiks ka rohkem kirjutada.

Kas oleks mõeldav, et mingi lugu oleks seal juures?

AM: Jaa kindlasti oleks, aga seal oleks vajaks midagi lõõvat, et inimene üldse hakkaks lugema seda. Et see, millega tegelenud elu aeg ja mis talle meeldib – seda ei loe keegi. Et sellist ekstreemset ja silmatorkavat – seda on vaja. Äkki peakski ankeeti

panema juurde, et kirjuta midagi põnevat või millised on unistused, et näha, kuidas nad reageerivad sellele. Et on ka inimesel huvitav seda lugeda.

Muidugi tagasiside mis me oleme ankeetide suhtes saanud on, et tüdrukute kohta... et kuidas need meesterahvad ütlevadki... „Et enamus tüdrukuid, kes siin poseerivad, on ju hõivatud. Miks nii nagu? Et miks nad võiks vabad ja vallatud olla?“ Et ongi nii, enamus meil on hõivatud ju. Et kes on abielus ja laste ema ja... Et siukseid singel on ikka vähem.

Kadri: Sellega mulle meenub veel, et see tüdruk ütles, et põhilugeja on mees, kellel ei ole kaaslast?

AM: Just täpselt, ma arvan küll, et on. [Naerame.]

Lisa 3. Intervjuud O.-ga.

I intervjuu

Koht: Tallinn, pildistamine Tallinna Linnahalli kõrval

Aeg ja kestvus: 16. juuli; 7 min

Kadri: Ma saan aru, et sa TopGirlis juba osalesid, jah?

O: No jah, tükk aega mõtlesin ja siis otsustasin [avalduse] ära saata. Ja siis tuligi kõne, lepiti kõik aeg kokku ja kellaaeg. Õhtulehe majas Pro Capitali majas toimus.

Kadri: See oli talvel või kevadel?

See oli märtsikuus minul pildistamine toimus. Ja siis muidugi küsiti, et kas ma olen nõus Õhtulehte veel eraldi minema. Et mingi tervisega seotud asi oli, oli valida kas pipraviina reklaam, et see aitab ravida tervist. Mina valisin endale lilled, et lill oli hambus, see oli nagu tervislik. Mina olin muidugi nõus. Ja peale seda tuli muidugi kohe pakkumine minna juuksurisalongi modelliks. No lihtsalt näidati natuke ja tegeleti juustega ja siis tehti pilti.

Kadri: Midagi maha ei lõigatud või?

O: Ei.

Ja siis muidugi nüüd see suvetüdruku värk oli, Anne-Mai helistas mulle ja ma tükk aega mõtlesin, kas minna või mitte. Ja siis kui ta helistas, ma ei olnud veel päris kindel, ütlesin, et paari päeva pärast helistage uuesti ja siis ma andsingi oma nõusoleku. Et kui juba TopGirlis olnud, siis miks mitte ka Suvetüdrukus, midagi pole karta ja...

Kadri: Ma vaatasin, et sa olid päris julge selles mõttes, et ma kujutan ette, et mõned tüdrukud - no ma pole küll veel näinud, kuidas pildistatakse. Aga sa juba teadsid..

O: jah...

Kadri: et nagu professionaalne modell.

O: Mitte professionaalne, lihtsalt et... Natuke ikka see naeratus on selline, et... eriti võltsi naeratus ei taha teha, siis ei ole ilus. Oleks keegi sõpradest või keegi kõrval, kes kogu aeg kommenteeriks midagi, vaata siis hakkaks naerma ja siis tuleksid kindlasti ilusamad pildid.

Kadri: Aga sa ütlesid, et sa kaalusid seda varianti [osalemist], et kas sa arutasid ka kellegagi seda või ise ainult...?

O: Ei. Selles suhtes et no ema teadis, emale ma ütlesin, kui ma läksin pesu väel TopGirli pildistama ja siis ma ütlesin... Ema ei olnud üldse selle vastu ja siis isa nägi pilte ja ütles, oi kui toredad pildid ja. Kui ma ütlesin emale, et ma andsin enda nõusoleku sinna Suvetüdrukukuks, siis ema oli jälle rõõmus - vaata kui tore, et saad igal pool käia pildistamas.

Kadri: Aga kuidas sa sinna TopGirli sattusid?

O: Sinna ma sattusin nii, et ma käin igal õhtul Õhtulehte netis lugemas ja seal külje peal olid need TopGirli tüdrukud. Ja siis ma lihtsalt vajutasin sinna lingile, siis vaatasin neid tingimusi kõik ja. Siis mõtlesin, et saadan pildid ära, vaatame, kas võetakse või ei võeta. Proovida võib.

Kadri: Ja võeti kohe?

O: Jah.

Kadri: Aga kui palju sa nende reeglitega tutvusid?

O: No seal oligi, et 18 pidi täis olema, ei olnudki midagi tähtsamat.

Kadri: Aga nagu me rääkisime, et mitmetes kohtades tehakse selliseid pilte. Nüüd on see weekend.ee-s vist ja...

O: Sinna ma olen küll mõelnud, et peaks Ardole [Kaljuvee] meili saatma, et sooviks tulla kalendritüdrukukuks, aga ei tea, mõtlen veel. Kes teab, äkki täna õhtul kirjutan talle kirja, saadan pildid ja võib-olla nädala pärast on pildistamine.

Kadri: Mhmh. Et selles mõttes sul vahet ei ole, et sa pead just Õhtulehes olema?

O: Ei.

Kadri: Aga nüüd need TopGirli pildid, sa ütlesid ka, et need olid siuksed pesu väel...

O: Jah.

Kadri: ja näiteks on erinevad ajakirjad ka nagu FHM ja... ja Playboy...

Kadri: et kas sa nendesse ka oleksid nõus ise minema?

O: Miks mitte. Ma olen noor, on mida näidata. Pole midagi häbeneda. Vabameelne.

Kadri: Aga kas need kuidagi sinu jaoks erinevad ka: Õhtuleht ja Playboy, FHM ja Weekend.

O: Ei.

Kadri: Aga kas pildid meeldivad sulle ühes rohkem kui teises?

O: No ütleme nii, et Playboys ja FHMis on jälle sellised teistsugused pildid kui näiteks Õhtulehes ja Weekendis. Seal on jälle poolalasti... Heaküll ma näiteks praegu Suvetüdrukukuks võtsin rinnahoidjad ära, olin ilma nendeta, polnud midagi häbeneda. Aga seal on nagu natuke teistmoodi, et seal on... Playboy on natuke teistsugune ajakiri kui Õhtuleht. Õhtulehte loevad kõik, aga Playboyd vanemad inimesed. Nooremad, 13-14aastased ei vaata seda.

Kadri: Mhmh. Aga kui sa täna tulid siia, siis kuidas sa tänaseks valmistusid?

O: No võtsin päikest ikka nii palju kui oli võimalik ja... mis siis ikka. Alguses oli probleem, et mis ma selga panen. Bikiinid ma teadsin, et panen endale need, mis ma

olin ostnud just hiljuti, et ei viitsinud vanu panna. Kleidi valisin ka, valisin tuunika välja ja mõtlesin, et miks mitte sääri näidata - suvi on.

Kadri: No vaimselt sa vist ei pidanud end ette valmistama. Juba teadsid, kuidas asi käib ja?

O: Noh, see ongi see, et TopGirlis oli juba pildistamine, et ma enamvähem teadsin. Ja siis ma nägin muidugi teiste piltide pealt ka, et aa, nad on kõik sellistes poosides, et ma olin sarnastes poosides täna ja nii.

Muidu oli kõik suurepärase.

Kadri: Sa ütlesid, et sa vaatasid teiste pilte ka. Kas sul on mõni väga meelde jäänud ka. Kas või mõni kuulsus sarnastel pildidel?

O: Ei, ma rohkem vaatasin neid sõbranna pilte, et mul endal kaks sõbrannat olid ka seal.

Kadri: Siin Suvetüdrukus?

O: Jah.

Kadri: Sel aastal?

O: Jah, üks on juba nädala tüdrukuks valitud, teine nädala tüdruk.

Kadri: Aa, okei. Ja kui sa tulid, siis sa nende arvamust ka küsisid või?

O: No ma ei suhtle enam nendega nii palju. Ühega natukene ja teisega... teine oli nagu endine töökaaslane.

Kadri: Ma saan aru, et sa nüüd oled juba mitu korda käinud, aga kui sa alguses olid seal pesu väel või bikiniides, kas sul oli alguses mingit hirmu ka, et nüüd pannakse pildid üles ja kõik saavad vaadata?

O: No mingit hirmu küll ei olnud, aga natuke teistsugune tunne... et lähed seisad ja ei oska nagu midagi peale hakata. Ja siis oli, et võta üks poos, siis võtsin ja. Mõned pildid olid ilusad aga mõned olid, mis mulle täiesti ei meeldinud. Aga [kui] läksid üles, [siis] läksid.

Kadri: Mis sa arvad, kas sellest võib sulle mingit kasu ka tulevikus olla?

O: Kasu? No kindlasti on kogemus olemas. Kui kuhugi kutsutakse, siis juba tead, nii, ma lähen sinna modelliks, et teen sellised-sellised poosid. Et [olen] julgem, aina julgemaks tegelt minnakse iga selle... Sest nagu Supermodellide saates on ka, et kõik on alguses niuksed arglikud, lõpus on sellised, et ei usu enda silmigi.

II intervjuu

Koht: Tallinna kesklinna kohvik

Aeg ja kestvus: 5. jaanuar 2010, 27 minutit

Kadri: Kui me suvel kohtusime, et mis siis pärast seda juhtus? Millal need pildid üles läksid ja?

O: See oli mingi nädala või kahe pärast läksid üles?

Kadri: Ootasid ka seda?

O: No ma teadsin, et nad vaata lähvad millalgi, et ma ei ootand, et oo, millal nüüd, vaata. Et ma teadsin, et ühe kuu jooksul ikka lähvad ülesse.

Kadri: Mhm.

O: Mõned kõned tulid ka: „Jälle sa läksid sinna suvetüdrukuks!“ [naerame.]

Kadri: Siis kui juba üleval olid, jah?

O: Mhm.

Kadri: Aga kas sa mäletad, mis su esimene nagu reaktsioon oli või, kui sa neid pilte nägid?

O: Ma... Tegelt ma oleks tahtnud neid pilte ise enne näha ja siis küsi... öelda, et millised võiks, vaata.

Kadri: Mhm.

O: Mõned olid tõesti sellised, et mida ma *oleks* pannud, vaata. Et ei olnud väga ilusad. Ja siis, ma *ei* tea, normaalsed pildid.

Kadri: Et üldmulje, nagu jäid rahule?

O: Jah.

Kadri: Sa ütlesid, et paljud helistasid, et mis su sõbrad või pere arvas?

O: Em, ema ja isa ütlesid, et, ema juba ütles, et ma tean, et sa lähed *igale* poole.

Kadri: [naeran.]

O: Et ma käisin veel septembrikuus klubitüdruku valimistel, rääkisin emale, siis ema ütles, et ise tead, mis teed. Oled noor ja kasuta võimalust.

Kadri: Ahah. Mis see klubitüdruku valimine... Kus see oli, Hollywoodis või kus?

O: Club von Überblingenis oli. Ja siis seal oli ka ütleme nii, et seal oli **neli tiitlit**. Üks oli Topgirli lemmik, seal ma jäin napilt teisele kohale. Mul sõber just ütles, et ta tahtis just viimasel hetkel hääletada ja siis mingi kaks minutit enne 12 jõudis ette minust. Ja siis oli La Senza pesuvoor lemmik, et La Senza omanik valis ise lemmiku. Ja siis oli nii-öelda ütleme jutumärkides žürii lemmik, mai näind ühtegi ütleme žürii liiget. Et õhtujuht ise ütles, et rahva lemmik ja žürii lemmik, et see on ütleme nagu üks ja sama. Et mis läheb rahvale peale ja mis läheb, vaata, žüriile.

Kadri: Aa.

O: Et kahte tiitlit ühele ei antud. Ja siis mina sain selle rahva lemmiku tiitli ja siis teine sõbranna sa selle klubitüdruku tiitli.

Kadri: Aa, novot, päris hästi läks siis vä?

O: Jaa. No öeldi ka, et mina tegin kõige suuremat šõud seal.

Kadri: Aa. Mis seal tuli teha, mingi tantsu-uu voor...

O [õhinal]: No esimene oli tutvustamisvoor klubiriietes. Teine oli La Senza pesuvoor. Kolmas oligi see tantsimine, šõuvoor, kus ää, rääkisin kõikidele, mida ma plaanin teha, keegi ei uskunud. Ja siis kui ma lasin täiesti ennast veega üle seal keset lava ja märg maika oli seljas...

Kadri: Mhm.

O: ...siis kõigil oli suu lahti. Ütlesid, et me poleks uskunud, et sa tõesti sellist šõud teed. Et korraldajad olid ka täiesti rahul, ütsid, et sellist tüdrukud ei ole eal seal neil olnud valimistel...

Kadri: [naeran].

O: ...et tahaks rohkem selliseid pöörasemaid tüdrukuid, kes ei ole siuksed tagasihoidlikud, vaid julgevad kõike teha.

Kadri: Mhm. Mis sa arvad, kas sa seal suvetüdrukus oli ka teistest veits... pöörasem või.

O: No see, mis ma seal peaaegu toplessi tegin, siis ma arvan küll. Sest ühtegi teist ei näinud seal sellist.

Kadri: jah. Ma vaatasin ka, et minu meelest ei olnud.

O: No oleks olnud... Oleks läind mere äärde, siis oleks ilusamad pildid tulnd kui selle kivimüüride juures.

Kadri: Aga kuidas sa muidu selle pildistamise selle sessiooniga rahule jäid, et...

Asukoht oli halb või?

O: Mmm, oleks võind tegelt olla kuskil ilusamas kohas, siis mingis looduses või... Et see oli suht selline, et öeldi, et oh, siin on ilus mingi kivi, särki-värki, et... Oli küll niuksed ilusad kivid, et kõik ilus vaata... Siis oleks pidanud riietus ka olema natuke kreisilikum ja niimoodi.

Kadri: Mhm.

O: Mitte niimoodi, et *kontsakingad* ja siis katkiste kivide vahel, et.

Kadri: Seal ühel tüdrukul ju murdus kontsaking pärast ära sealsamas kivide vahel. Aga kuidas sul selle fotograafia, meeldis temaga koostöö või...

O: Jah. Parem kui oli kevadel pesuväel siis stuudios see pildistamine, et siis oli naisterahvas. Siis oli nagu mingi... lihtsalt seisis ühe koha peal, siis ta tegi nagu mingi paar pilti ära ja siis oli kõik nagu, aga Matiga oli niimoodi igas kohas kohe nurga tagant tegi mitu klõpsu. Väga palju pilte läks ülesse võrreldes kevadega.

Kadri: Aa, et oli palju jah?

O: Jaa, mingi kaks-kolm korda.

Kadri: A-aga, sa oleksid tahtnud siis nendest mõned välja jätta?

O: Ma arvan küll, sest mõned pildid olid suht sarnased, et lihtsalt mingi pealiigutus või käeliigutus ainult. Või siis üks lähemalt või teine kaugemalt.

Kadri: Aga see... Sa korra rääkisid sellest toplessist, et kas [fotograaf] Mati tegi sulle selle ettepaneku.

O: [kiirelt ja õhinaga] Ei, ma see mõtlesin, et võiks midagi teha.

Kadri: Jah.

O: No ja siis ma tegingi. Hoidsin kätega ja siis ühe pildi peal oli näha, et ta pildistas vist liiga vara, et seal oli nibu väljas.

Kadri: Aa [naeran].

O: Ja mu ema isegi nägi ja ta i öeld selle peale midagi, ütles, et selliseid asju juhtub. Et sa ei paljastand ennast tervenisti.

Kadri: Mhm. Aga tegelikult nagu oli plaanitud, et sa lihtsalt hoiad, eksju?

O: Mhm. Aga lihtsalt ta kogu aeg pildistas vist... See pilt läks vist sinna, ta oli seal esilehe peal ka ja siis ma saatsin küll meili, et äkki saab ära muuta selle pildi. Ja siis lõpuks mõtsin, ah, las olla.

Kadri: Aga nad ei vastand sulle midagi?

O: Ei, nad ütlesid et enam seda ei saa ja...muuta. Ja siis ma mõtsin, et las ta olla siis seal, et midagi pole häbeneneda.

Kadri: Ahaa, ma mäletan ka, et sa ütlesid, et sa oled selline *vabameelne*.

O: Jah.

Kadri: Aga mis sa arvad, et kas see, et sa üldse sinna lähed bikiinides poseerima, et ka see on... et kas tüdrukud peavad selleks olema veits vabameelsed? Või noh, mis see vabameelne sinu arvates tähendab?

O: No-oo, kindlasti ta ei pea olema selline kinnine, mitte lihtsalt aa, seisab ühe koha peal. Ta ikka tunneb ennast mugavalt teiste ees näiteks pesuväel.

Kadri: Mhm.

O: Et, hea küll, *paljalt* sa ei pea, aga pesu väel ei ole tegelt mitte midagi. Et sa oma mõttes võid mõelda, et sul on, mai tea jope ja püksid ja mida iganes...

Kadri: Mhm. Aga see on natuke selline *julgustükk*, et sa pead pesu väel või bikiinides...

O: No kõik käivad tegelt suvel rannas bikiinides. Et see on tegelt üks ja sama. Lihtsalt et kellele meeldib poseerida ja kellele mitte.

Kadri: Aga seal oli vaat küsitlus ka, nagu ankeet. Et kas sa mäletad sellest midagi või mis sa arvad üldse? On see vajalik või?

O: No kindlasti, siis saavad teised inimesed rohkem teada sellest inimesest, et milline ta on. Ja ma arvan, et kõik ei kirjutaks sinna ausalt ka. Et kes paneb lihtsalt midagi, kes kirjutab täiesti ausalt ja.

Kadri: Mhm, aga need küsimused, mäletad sa, et mis üldse küsiti sinu käest?

O: Mm, üks oli kindlasti, et miks sa soovid saada Suvetüdrukuks. Siis oli, et ennast iseloomustada. No seal olid sellised, et mis sulle meeldib ja... Ma ei mäleta, ühes

ankeedis oli, et kas sa oled nõus poseerima toplessis. Mis on kõige hullem tegu, mis sa oled teinud ja.

Kadri: Mhm. Mis sa panid sinna?

O: Kõige hullemasse teosse ma panin, et hetkel ei tule meelde. Neil on nii palju, et ma ei hakanud kõik nimetama [naerame]. Mõtlesin, et jätan enda teada.

Kadri: Aga kas võiksid olla ainult pildid või...

O: No ikka mingi lühiiseloostus temast, et millega tegeleb näiteks.

Kadri: Aga üldiselt need pildid on ikka olulisemad?

O: Jah. Ei võiks tegelt niimoodi hakata olema, et ennem näeb see inimene, keda pildistati, näeb pilte. Et tema saaks ka võtta sellest osa, et mis võiksid ülesse minna. Et ütleb oma arvamuse ja siis lõpuks kõik otsustavad, et kui tõesti neile meeldib see pilt ja teisele ei meeldi, siis ma arvan, et pärast on ta ikka nõus selle ülesse laskma.

Kadri: Mhm, teised tüdrukud ütlesid ka, et nad oleksid tahtnud kaasa rääkida, et mis pildid üles lähevad. Et liiga palju pilte ja...

O: Jah, näiteks mul oli seal mingi võib-olla 25 pilti. Aga oleks 15, 17 oleks piisav olnud juba.

Kadri: Üks tüdruk ütles ka, et neid pilte oleks võinud fotoshoppida. Mis sina arvad?

O: Noo kindlasti.

Kadri: Aga samas võib öelda ju, et loomulik ilu, oled nagu oled.

O: Jaa, seda ka. No ma vaatasin ka, et suvel tehtud pildid ja siis paljudel oli hästi palju krohvi peal, ehk meiki. Et mina läksin sinna üldse ilma meigita. Kõik küsisid, et mitu kilo sina sinna peale panid, ma ütlesin, et mai pand mitte *ühtegi*. Lihtsalt beebiõli oli peal ja kõik.

Kadri: Aga kuidas sa kokkuvõttes nagu arvad, et sul läks?

O: Hästi. Tore oli. Ma arvan, et võtaks veel osa. Sooviks Playboysse ka kunagi minna [naerab tagasihoidlikult]. Sest ma olen näind piltide järgi, et seal ei ole üldse täiesti paljad olnud. Näiteks Kairit Tuhkanen, kui ma ei eksi, on vist Playboys poseerind ja-a ta ei olnud üldse alasti. Tal oli riided katsid kõik.

Kadri: Mhm. Et selliseid pilte võiksid teha?

O: Jah.

Kadri: Aga sa võid vist ise ka minna ja pakkuda end või kuidas see on.

O: No jah, aga neil on praegu... Nad vist uuendavad seda kodulehte ja nii, mingi uuest aastast vist tuleb alles ajakiri välja ja nii et.

Kadri: Mhm. Ma mäletan, et sa rääkisid vaata sellest Weekendist ka.

O: Jaa.

Kadri: Kas sa seal... sa nendega ei võtnud ühendust?

O: Ma tükk aega mõtlesin ja... mai tea lihtsalt otsustasin, et ei võta. Aga siis kui ma nägin neid tüdrukuid, finaliste, kes olid Hollywoodis, ja üks mu sõbranna, kes oli *alaealine*, muideks.

Kadri: Mmm?

O: Kõik said lõpuks teada, et ta oli alaealine. Kellegi läbi vaata see info hakkas minema. Et no *mina* muidugi jätsin oma teada, et mul oli nagu savi. Ma imestasin ka nagu, et kuidas alaealine sinna sai. Jaa et tema tõesti *poleks* sinna sobinud enda figuuriga. Et ta oli tõesti, natukene teistest tüse...

Kadri: Mm.

O: Et tal oli *päris palju*... Et ta tegelt oli seal lava peal väga täis ka, kui ta oli pesu väel, et see ei olnud väga ilus vaatepilt.

Kadri: Aga ta oli nende piltide peal ka nagu...? ...? [Soovisin küsida, kas ta oli ka Weekendil piltidel]

O: No seal oli ka jah näha [et ta oli] tüse, aga see ongi see, et kui tehakse ilge meik, siis on näha, et [näed] vanem välja ja.

Kadri: Ja-ja, jaa-ja. Et teised tüdrukud nägid nagu... kõhnemad välja seal?

O: Jah. Kõik olid ilusa figuurida. Tema oli lihtsalt alaealine ja sis... kõhus oli ikka ilusti üle [muigab].

Kadri: Aga mis sa arvad – sellest ma rääkisin Õhtulehes ka – et kas on mingi selline piir, millest alates tüdrukud peaksid mitte minema sinna. Et on liiga paksud või mai tea, midagi muud on?

O: No-oo... Tegelt see on täiesti iga inimese asi, kuidas ta ennast tunneb. Et kui ta on paks ja ta tunneb, et ta *tahab* poseerida, siis ta võib.

Kadri: Mhm.

O: Aga kui ta on täiesti nagu... Mai tea... Tegelt võiks panna küll nagu mingid *keskmised* piirid. Ma ei oskagi öelda, et näiteks 60 kilogrammi ja siis pikkus mingi alates 60 ja niimoodi.

Kadri: Mhm. Kuigi kui on fotod, siis pikkus vist... et ei ole aru saada.

O: Jah, kuigi tal on jälle see, et ta paneb kontsad alla ja siis näeb pikem välja.

Kadri: Ja-jaa. Et siis mingid siuksed reeglid võiks sees olla.

O: Jaa.

Kadri: Aga nendel kõikidel sellistel üritustel?

O: No alguses võiks olla, et kui tuleb väga palju tahtjaid, siis võtta ikka selle ilusa figuuri järgi. Et on *rahval* ka hea vaadata. Et kui tõesti ei ole enam rohkem [võtta], siis hakata nagu sealt ka tasapisi välja noppima.

Kadri: Mm. Aga kas mingid muud välimuse omadused võiksid ka olla. Milline see siuke ideaalne tüdruk võiks olla seal?

O: No selline mitte üleni tätoveeritud.

Kadri: [naerab].

O: Tätoveeritud võib olla, aga selline tagasihoidlik, et mitte selline terve käsi või siin kehal mingi suur tatokas.

Kadri: Mhmh, kas... miks ta *kole* on [naeran]?

O: Mai tea, kui hakata mõtlema, inimene teeb 20-aastaselt ja siis 30-aastaselt on ikka nagu. See ei ole tegelt nagu väga ilus vaatepilt.

Kadri: Aga sa ütlesid ka, et sa võtsid päikest, et peaks olema siuke pruun ja...

O: Tõmmu. Või no päevitunud.

Kadri: Mm. Aga juuste koha pealt on mingeid... Pikemad või lühemad?

O: Noo ütleme nii, et tegelt pikemad on ikka üks trump.

Kadri: Aga mis need sellised üritused, sa ütlesid, et need annavad kogemuse sulle juurde. Aga kas nad annavad veel midagi?

O: Ei tea. Kuna ma olen selline aktiivne inimene, käin klubides tantsimas. Sõbrannadega lähme ja siis mina olen see, kes ronib sinna puki peale, kus on need tantsutüdrukud, go-go tantsijad. Ja siis nad [sõbrannad] kogu aeg: „Tule alla, tule alla!“ Ja siis ma ei, et mulle meeldib. Ma olen siuke aktiivne, väiksest peale kogu aeg aktiivne olnud. Et jõuan igale poole, teen kõik asjad ära.

Kadri: Aga mis sa arvad, et miks üldiselt tüdrukud lähevad sinna?

O: Mmm, ütlen nii: kes läheb lihtsalt tähelepanu saamiseks, kes läheb lihtsalt et *tahab* sellest osa võtta. Et on *vabameelne*, ei karda mitte midagi.

Kadri: Jah, et seal ikka saad siukse suurema tähelepanu.

O: Jah, et ikkagist teised inimesed näevad ka sind. Näed, milline oled.

Kadri: Teiste hinnangut või?

O: Jah, et näiteks mis Eesti rahvas võib arvata. Et tegelt see arvamus üldse ei loe, et kõik sal iga kord kritiseerivad igat moodi, et issand, milline tüdruk ja mina ei läheks...

Kadri: Aga kas seal on kommenteerimisvõimalus?

O: Jah.

Kadri: Mis kommentaarid sul olid?

O: No seal oli lihtsalt et, armas ja... Siis keegi oli pannud, et ma olen selle tüdrukuga klubis pidu pannud ja [naerame]. Ja siis mul olid suured silmad, et öö-kes sa oled. Ei saa kõikidele helistada ka, et võib-olla see oli täiesti võõras inimene, et kellega ma olin, mai tea, võib-olla korra tund-kaks aint koos.

Kadri: Aga... Mis ma tahtsingi nüüd küsida. Aa, ma ise mõtlesin, et vaata kunagi olid sellised missivõistlused populaarsed.

O: Jah.

Kadri: Ja nüüd on just *sellised*. Aga... Aga seal ei ole enam seda mingit õhtukleidi vooru, vaid on ainult nagu pesuvoor ja sellised. Et kas võiks olla ka midagi sellist või see bikiinide voor ongi nagu okei?

O: Noo see on okei, aga võiks teha tegelt niimoodi neli, et kõikide tüdrukutega näiteks neli korda. Et talvel teevad näiteks talveriietes, selline lumelauaga. Siis kevadel midagi kevadist, suvel suvist ja sügisel on midagi muud, näiteks kummikud ja vihmavari. Et jaanuaris hakkaks ja detsembris lõppeks.

Kadri: Mhmh.

O: Aga see ongi see, et kesse viitsiks käia neli korda pildistamas, et kellel on aega. Või siis teha eraldi talvetüdruk, kevadetüdruk, suvetüdruk ja sügisetüdruk. Sest siis oleks neil endal ka *palju* rohkem tööd kui praegu. Et neil oleks kogu aeg tööd. Et pildistada, pildid ülesse...

Kadri: Mhm. Aga mis sa arvad, miks see Õhtuleht üldse korraldab sellist, seda topgirli ja suvetüdrukut.

O: Noh ma ei oskagi öelda [muigab]. Eks nad tahavad rahvale näidata, et millised on Eesti julged tüdrukud, näiteks. Et millised täiesti soovivad osa võtta ja.

Kadri: Aga kes seal mingi publik võiks olla?

O: Võiks tegelt olla, et on kaks hääletust. Üks on see, mille hääletab rahvas ja siis on nagu žürii, kes koosneb sellistest kuulsustest nagu Anu Saagim ja sellised. Et ilusad inimesed kõik.

Kadri: Mhm.

O: Siis see Leo Täht, kes on Manhunt mingi... [meeste iluvõistluste korraldaja] Tegeleb sellega, korraldab selliseid asju. Jah, see oleks väga huvitav.

Kadri: Aga mis sa arvad, kes need inimesed on, kes seal topgirli lehel käivad. Või kesse rahvas on?

O: Ee, ma arvan et enamus on sellised 18 kuni 30, 35. Et kes on Õhtulehe kodulehel juba, siis seal on külje peal, klõpsavad ja kellele meeldib, see hääletab.

Kadri: Aga on need rohkem mehed või naised?

O: Ma arvan, et mehed.

Kadri: Miks?

O: Sest naiste pildid on üleval [naerab]. Mehed vaatavad rohkem naiste pilte, kui naised. See on minu arvamus.

Kadri: Üks tüdruk arvas, et mehed, kes on üksikud.

O: No võib-olla mehed, kellel on naine olemas, lihtsalt otsib endale näiteks *armukest*. Et näiteks näeb pildi ära ja siis on näiteks samast linnast pärit ja siis kohtab teda. Või saab juba näiteks seal ankeedis nime teada, et ta võib ükskõik kuhu portaali panna otsingusse ja leida niimoodi.

Kadri: Mõned tüdrukud on ka sinna portaalidest leitud. Aga sina võtsid ise ühendust, eksju?

O: Kevadel [Topgirli jaoks] võtsin ise, aga siis suvel nad helistasid. Ja siis helistasid veel, et kas ma võtaks klubitüdruku valimistest osa ja siis ma ütlesin, et ma olen juba *finalistide* seas. Siis nad küsisid, kuidas nii kiiresti, siis ma ütlesin, et mul sõber korraldab. Ja sõber ütles ka nagu, et tule, ma panen sind finalistide... Ta teab, et ilus tüdruk kõik, et võib kohe panna. Et seda rohkem... kiiremini saab finalistide kohad täidetud.

Kadri: Aga kuidas see süsteem muidu toimub, et finalistid valitakse?

O: Saadetakse meil, et soovid osaleda, saada pildid. Siis nad saadavad vastu ankeedi, täidad ära. Et see aasta nad valisid ise välja, aga muidu, kui ma ei eksi, siis neil oli voorude kaupa, et ühes klubis oli voor, mingi eelvoor, teine eelvoor. Seal valisid välja.

Kadri: Okei. Aga kuidas sulle endale tundub, et kas see Playboy, klubitüdrukud ja suvetüdrukud, kas need on nagu kõik mingil määral ühesugused? Või on nende *eesmärk* näiteks üks ja seesama või?

O: No ma arvan, et nad on küll nagu mingis mõttes ühesugused. Et kõigis sa saad tähelepanu, et nagu näitad ennast rahvale. Näitad, milline sa oled ja oma ilu.

Kadri: Aga kas pärast seda on... on parem inimene näiteks see tüdruk või? [naeran]

O: Ma ei tea, et kas on parem. Ma olen samat rada pidi edasi elanud kui varem.

Kadri: Mul oli üks küsimus veel. Aa, et kui palju sulle öeldi ette, et mida sa selga pead panema või üldse anti juhiseid ette?

O: Mulle öeldi, et suveriidid peab panema. Ja siis ma vaatasin nagu teiste tüdrukute pealt veel, et mis neil seal oli. Ja siis ma mõtlesin, et miks mitte panna minikleit ehk tuunika ja siis veel bikiniid ka, et kahes voorus teha. Et mõndadel oli aint kleit seljas ja nii.

Kadri: Et sa said seda ise valida?

O: Jah.

Kadri: Aga kui palju sa üldse jälgisid seda?

O: Ma väga palju ei jälgind, ei jõudnud.

Kadri: Aga lõpuks seda võitjat oled näinud, et kes selle reisi võitis.

O: Ma ei tea, pole vaatand.

Kadri: Aga kas sul sõbrad ka hääletasid seal?

O: Ma ei tea, ütlesid küll, et me hääletasime sinu poolt.

Kadri: Mõned tüdrukud ütlesid, et nad ei olnud hääletamissüsteemiga rahul, et seal võis vist ühest arvutist mitu korda hääletada.

O: Seda ma tean jah, sest ma olen ise hääletasin nagu teiste tüdrukute poolt. Ma sain vist kolmele tüdrukule hääled anda, siis rohkem ei lasknud. Et paari tunni pärast uuesti. Et oleks võinud näiteks teistsugune süsteem olla, et üks kord päevas saab hääletada. Või ühe tüdruku poolt ühe korra ja kõik.

Kadri: Aga kas sa teeksid midagi teisiti, kui sa nüüd läheks?

O: Kindlasti midagi teeks. See nagu ma sinna läksin, oli nagu täiesti... Hommikul ärkasin, riidesse ja minek. Aga siis ma arvan, et ma teeks täiesti... Võib-olla ma teeks sellist toplessi, et paneks juuksed ette ja ei oleks näha.

Kadri: Aa, sul on nii pikad juuksed?

O: Ei, siis ma paneks pikendused. Mul olid enne seda pikendused, siis ma võtsin ära. Otsiksin ise koha, kus tuleks ilusamad pildid ja siis valiks ise pildid välja.

Kadri: Ahah. Okei, mul vist rohkem ei olegi midagi küsida. Aitäh!

O: Palun.

Lisa 4. Intervjuud H.-ga

I intervjuu

Koht: Tallinn, pildistamine Tallinna Linnahalli kõrval

Aeg ja kestvus: 16. juuli, 4.54 min

Kadri: Kõigepealt küsin, et miks sa otsustasid osaleda Suvetüdruku konkursil?

H: Lihtsalt lehest vaatasin ja siis lihtsalt mõtlesin... panin selle kodulehe sisse ja siis sõbrannaga mõtlesime, et saadame nagu niisama ära ja siis oligi. Tegelt ma üldse ei mõelnud, et ma tuleksin, lihtsalt niisama nagu... Aga siis ta ikka kirjutas mulle ja siis mõtlesin, et tulen.

Kadri: Mhmh. Aga alguses sa nägid seda nagu paberlehes...

H: jah...

Kadri: Ja siis läksid netti?

H: jah.

Kadri: Aga varem keegi ei olnud sul mõni tuttav võtnud ka osa?

H: Ei, Suvetüdrukust ei olnud. Aga kui eelmine aasta oli Sunsetis Pärnus see Eesti Suvemiss, siis mul ikka võtsid [tuttavad osa] ja siis ma mõtlesin ka, et peaks ka äkki see aasta proovima.

Kadri: Mm, okei. Aga kuidas sa otsustasid, kas sa arutasid kellegagi ka või...Ema või sõbrannaga või...?

H: Ei, ma ise otsustasin. Emale ma lihtsalt ütlesin, et ma lähen. Ta küsis, et kas kõik on ikka okei või noh nagu korras. Et pärast need pildid ei läheks nagu niukuksesse teise portaali üles. Ja ma ütlesin, et ei, kõik on korras ja siis ma läksingi.

Kadri: Aga kas sa tutvusid nende reeglitega ka, et kuidas see võistlus nagu toimub või?

H: Jah, ma lugesin need enne läbi ja siis...

Kadri: Okei. Aga su sõbrannad olid - seal oli selline nagu missivalimine?

H: Jah, suvemiss ja suvemister.

Kadri: Aga seal ei tehtud pilte?

H: Ei, tehti ikka. Aga ma eelmine aasta ei tahtnud sinna minna. Ja siis nüüd see aasta...

Kadri: Mhm. Aga kas sa oleks näiteks nõus osalema vaata seal weekend.ee-s on ka neil oma suvetüdruku valimine.

H: Aa jaa, see kalendritüdruk

Kadri: Jaa!

H: Ma ei tea, alguses ma mõtlesin, aga siis mõtlesin, et ma ei tea, ma ikka ei... ei raatsi.

Kadri: See Õhtulehe variant tundus parem?

H: Jah.

Kadri: Millepärast?

H: Ma ei tea, millepärast, aga weekendi ma eriti ei kippunud.

Kadri: Okei. Aga vaata mingid ajakirjad on ka nagu FHM ja Playboy...

H: jah...

Kadri:...kas sa seal oleksid nõus ka (osalema)

H: Ei. Nagu päris alasti ennast küll ei taha koorima hakata.

Kadri: Muidugi seal vist alati ei olegi nagu alasti.

H: Jaa, aga noh ikkagi.

Kadri: Okei. Aga kuidas sa tänaseks valmistusid?

H: [Naerab.] Ma ei valmistunudki. Lihtsalt nagu... Ma ei tea, tõusin üles ja... nagu tavaline päev oleks olnud. Aga lihtsalt et Pärnust tuln siia, lihtsalt see.

Kadri: Mhmh, aga kuidas sa riided näiteks valisid, mis sa paned ja nii?
H: No... Ma mõtlesin, et tahaks nagu mingit kleiti. Alguses mõtlesin, et panen seeliku, aga siis mõtlesin, et tahaks mingit kleiti. Ja siis vaatasin kapist ja siis võtsin selle. Ja bikiniid olid mul ammu olemas ja... Siis oligi nagu.
Kadri: Aga kas sa vaimu ka kuidagi pidid valmis panema?
H: Ei. Täiesti tavaline päev, ainult lihtsalt tulin Tallinnasse.
Kadri: Aa, okei. Mul siin üks tüdruk enne ütles, et ta võttis võimalikult palju päikest. Aa, ei. Ei ma ei ole võtnud.
Kadri: Okei. Aga kui palju sa varasemaid pilte vaatasid sealt (veebiküljelt)?
H: No mitte väga palju, aga ikka mõned vaatasin, mis seal topis olid. Aga eriti palju ei uurinud.
Kadri: Mhmh. No sa ütlesid, et niisama saatsite pildid, aga kas sul mingid ootused või lootused ka on sellega seoses, et noh nüüd kui pannakse need pildid üles?
H: Ei noh, ma arvan, et... No ma ei oska midagi oodata. Läheb nii, kuidas läheb.
Kadri: Aga kas sul mingeid hirme ka seoses sellega on? Et need pannakse üles ja lehte ja...?
H: Et noh, ma loodan, et väga koledad pildid ei tulnud, et siis [muidu] pole midagi.

II intervjuu

Koht: väikelinna raamatukogu

Aeg ja kestvus: 16. oktoober 2009, 42 min

Kadri: Kui me suvel viimati kohtusime, siis see oligi pildistamise ajal. Mis sa mäletad, kuidas see asi edasi läks?
H: Peale pildistamist pidin seal mingi ankeedi ära täitma sealt enda kohta. Ja siis oligi, nädala pärast tulid, vaata, need pildid netti ja nii läkski.
Kadri: Mhmh. Ja kas sa ootasid ka põnevusega..
Jaa! Ma täiega... No osad pildid mulle ei meeldind.
Kadri: Ahah, aga nädala aja pärast siis pandi juba ülesse?
H: Kuskil nädal vist oli jah.
Kadri: Said endale ka kohe need?
H: Jah, ei ma pidin kirjutama, kas ma tahan neid endale või ei taha ja siis ma kirjutasin ja siis nad saatsid postiga. Siis mingi kuu aega läks aega ja siis ma sain alles need pildid kätte.
Kadri: Ahah. Ja mis su esimene reaktsioon oli siis, kui sa neid nägid?
H: Ma vaatasin mitu korda üle. Sellepärast, et... mulle väga *ei* meeldinud.
Kadri: Miks?
H: Ma ei tea. Kuidagi... ma ei tea. Osad olid ilusad, aga osad ei olnd väga. Oleks pidand natuke, noh sättima, vaata. No tegelt oli suht kiire, kohe niimoodi, et pane riidesse ja... siis läks niimoodi.
Kadri: Mhmh, minu meelest oli ka, et kuidagi hästi kiiresti. Teised tüdrukud ütlesid ka, et nad võtsid umbes mitu paari erinevaid riideid kaasa..
H: Jaa, mul oli ka, aga sellega oligi nii, et [öeldi] tee-nii-tee-nii, kiiresti. Ma ei jõudnud isegi juukseid kammida. Tulin just bussi pealt ja suht kiiruga, noh kiirkõndisime. Siis juuksed olid kõik sassis ja mul pold meiki, mitte midagi pold ka näos ja see oli ka, noh, suht nõme.
Kadri: No ma arvan, et sa ise oled kriitilisem..
H: seda küll jah..
Kadri: sest kui ma vaatasin, siis mulle küll meeldisid sinu pildid. Aga ma võtsin su pildid arvutisse, ma ei teadnud, kas siin on netti. Et vaatame neid ja sa võid mulle

öelda, mis sulle meeldis ja mis sa nagu ise arvad nendest.

H: Ma arvan, et see oleks parem olnud, kui nad oleksid saatnud pildid ja sa oleksid saanud ise valida need, mis läheksid netti.

See [esimene, pilt kleidis] mulle meeldis, see oli üks parimaid.

Kadri: Miks sulle meeldis?

H: Ma ei tea, lihtsalt. [paus] Need bikiinidega pildid mulle üldse ei meeldinud, mul oli lihtsalt... me just sõime ka ja mul siuke magu oli ees ka.

Kadri: [Naerab] Ei ole midagi ju minu meelest. No, need pildid?

H: Selle [bikiinides] ma panin isegi Orkutisse.

Kadri: Panid jah? No mis reaktsioonid olid?

H: Ma ei tea, midagi väga erilist.

Kadri: Aga mis üldse sul tuttavad, vanemad ja sõbrad arvasid?

H: Kõik ütlesid, et ilusad on. Aga... üks inimene nagu, jah, ütles, et oleks võind ikka kleidi selga jätta. Aga noh, läks nii.

Kadri: Aga kas sa mäletad ka, et kui see pildistamine oli, siis mis sa mõtlesid või mis toimus, kui sa seal fotograafia kahekesi olid?

H: Naljakas oli. Ta oli siuke, noh, tegi hästi palju nalja ja siis oli endal ka lõbusam.

Kadri: Aga kas ta ütles sulle ka, mis sa pead tegema? Juhendas sind kuidagi?

H: Vahepeal jah, aga mitte eriti.

Kadri: Mhmh.

H: Palav oli, seda ma tean. See oli nii palav, jube lihtsalt, kuigi oli mere ääres.

Kadri: Aga mis sa ise arvad oma bikiinides piltidest?

H: Ma ei tea. Normaalsed nagu, aga mu poiss nagu... Tegelt see on suht loogiline, et ei meeldi, kui teised oma tüdrukut... vaadatakse *niimoodi*.

Kadri: Aga kas sulle öeldi ka, mis riideid sa peaksid kaasa võtma või mida selga panema?

H: Ta ütleski, et hästi palju erinevaid riideid ja siis kindlasti kotsakingad. Ja siis kui ma tahan, siis ka bikiinid. Et see ei ole nagu kohustuslik, aga ilusam on, kui on bikiinidega. ja siis ta ütles, et mingi kleit või asi võiks ka olla, et mitte nagu väga pükstega tulla. Ja see oligi kõik.

Kadri: Sa ütlesid, et poiss ütles, et oleks võinud ainult kleit olla. Kas sa ise tundsid end ebamugavalt, kui bikiinidega pilti tehti?

H: Alguses oli natuke vastik, kui ta [poiss] ütles, et tal noh... et ta ei olnud nagu väga rõõmus sellega, et mul nagu bikiinides pildid on üleval, aga siis ta ütles ise ka, et no päris ilusad on, jah. Ja siis läks nagu paremaks tunne.

Kadri: Aga kas see pildistamine oli ebamugav, kui sa pidid kleidi ära võtma ja...

H: Jaa! No siis vaata... no vanamees [fotograaf] oli. No ok, ta ei ole mingi pervert või siuke, aga lihtsalt ta oli vana ja siis... noh, ikkagi võõras inimene ja siis natuke vastik oli.

Kadri: Ma kujutan ette jah, et võõras koht ja võõrad inimesed. Aga mis sa arvad, kas selle konkursi juures, kuigi nad ütlesid, et bikiine ei pea olema, toob see sulle nagu plusspunkte?

H: Noh, tegelt ma ei usu nagu väga eriti, sellepärast, et ma vaatasin, et üks tüdruk oli seal päris puhta paljaste rindadega, et... minu meelest ta ei saanud finaali, et ma arvan, et see ei toonud nagu midagi talle kasuks.

Kadri: Tema oli tegelikult tollel päeval esimene, kui mina seal olin. Ja ma mäletan, et ta tuli ja kohe teadis, kuidas poseerida ja. Et kuidas sul oli? Kas olid krampis või kuidagi?

H: No natuke ikka. Aga ma olen nagu, ütleme nii, et see ei olnud nagu täiesti esimene pildistamine. Mul on enim ka olnud, et siis oli natsa kergem.

Kadri: Mis pildistamised sul on olnud?

H: Ma kunagi olin seal Kanal 2s, seal nendes reklaamiklippides olin seal. Seal siis pildistati ja siis filmiti ja. Siis mingi modellikonkurss või asi oli ka ja siis nagu kui tahtsid sest konkursist osa võtta, siis tehti ka hästi palju pilte. Pidi poseerima ja niimoodi. Et siuke asi oli ka.

Kadri: Kas see modellikonkurss oli ka Kanal 2s või mujal?

H: Mkm. See oli selles Baltic Modelsis või selles. No nad käivad iga aasta mingi noh, linnades. See siis oli ka.

Kadri: Aa, nii et sul väike kogemus oli juba olemas.

Jah.

H: Kadri: Vaata seal oli see ankeet ka, nagu sa ütlesid, pidi täitma. Mis sa sellest arvad? On see vajalik?

Ma arvan, et ikka on vajalik, aga... noh, selles suhtes oli normaalne, et kui sa ei H: tahtnud midagi vastata, siis ei pidand vastama. Et tava... mõndades kohtades on, et sa pead igale vastama. Aga mõned olid natuke totrad küsimused. Ma ei mäleta, mis, aga midagi oli. Ma ei mäleta enam täpselt.

Kadri: Kas sa jätsid vahele midagi ka või?

H: Jaa, päris palju jätsin. Seal oli ühel... üks tüdruk ei teinud üldse ankeeti. Mingi ma vaatasin, et ei olnud seal ankeeti all. [on tutvunud teiste kandidaatidega]

Kadri: Mul on meeles, et seal olid mingid küsimused meestega seotud...

H: jaa!

Kadri:...et kas suvel muutuvad mehed ka seksikamaks, või midagi sellist.

H: Jaa, naljakad olid.

Kadri: Aga milline üldse võiks olla ideaalne suvetüdruku kandidaat?

H: Ma arvan, et sellist ei olegi, sest see, kes võitis ja need kes finaali said, võitsid lihtsalt sellepärast, et ise hääletasid enda poolt.

Kadri: Aga milline tüdruk selle võistluse võitma peaks?

H: Lihtsus peaks viima võidule. Mõndadel oli seal küll väga tugev meik näos, aga inimene peaks olema loomulik.

Kadri: Nii et roosad küüned ei vii võidule?

H: Jajah, geelküüned ei vii. Iga inimene ise teab, mida ta ilusaks peab, aga paljud on öelnud, et puhtus ja loomulikkus on parimad.

Kadri: Kui sa lähleksid sinna võistlusele uuesti, siis mida sa teisiti teeksid?

H: Ma vaataks enne peeglitse ja teeks, et juuksed ei oleks nii sassis. Ja nagu teeksin omale ka rohkem.

Kadri: Kas nende tüdrukute iseloom on ka tähtis või pildistamisel ei ole?

H: No tuleks jääda iseendaks. Näiteks kui on selline ülbema olekuga tüdruk, kes näitab piltidel, et ta on hea ja tore. Pärast võib ajakirjandusest see välja tulla ja see on halb.

Kadri: Aga mis sa arvad, mis alusel sinna tüdrukuid valitakse? Kas kõik saavad, kes soovivad?

H: Seal võiks osaleda iga inimene olenemata kehakujust või muus sellisest. Oleks armas vaadata ka selliseid, noh, tüsedamaid. Muidugi eelistatakse neid kes on kenad ja kellel on välimust.

Kadri: Aga miks sa arvad, miks tüdruku sinna üldse lähevad?

H: Et ennast näidata. Tahetakse kuulsaks saada, et oleks tuntud. Aga see ei ole üldse hea, sul ei ole oma elu.

No mina osalesin niisama, arutasime sõbrannaga, et paneks end kirja, ja olin selle tegelikult üldse ära unustanud. Kuskil kuu läks mööda, kui helistati. Olin kuskil poe järjekorras ja ei saanud aru, mis suvetüdruk...

Kadri: Kas anti mõtlemisaega ka?
 Siis juba küsiti, et millal saan tulla.
 Kadri: Aga mida see võistlus sulle kokkuvõttes juurde andis?
 H: Põhimõtteliselt ei andnud midagi. Ma ei rääkinud eriti kellelgi, et sinna lähen, ainult sõpradele, poisile ja vanematele. Pärast tuldi juurde, et oo, sa olid seal Õhtulehes. Võib-olla enesekindlust natukene.
 Ma arvan, et [üldiselt] annab enesekindlust. Või inimesed, kes on suht siuksed halval arvamusel endast, võiksid minna sinna, siis saaksid kindlasti kohe... noh, kogemus on ka hea, siuke, no tegelt on tore päris.
 Kadri: Aga mis sa arvad, mille pärast Õhtuleht üldse sellist konkursi korraldas?
 H: No neil on praegu ka see... Topgirl, aga pesuväel. Et nad tahavad näidata, kui ilusad Eesti tüdrukud on, eriti suvel. See on tore üritus tegelt. Talvel näitavad sama, aga siis pesus.
 Kadri: Kes võiks olla sinu meelest see lugeja, kellele see konkurss on suunatud?
 H: Ma arvan, et see on üksikutele meesterahvastele, kes... [muigab] tahavad ilusaid naisi vaadata.
 Kadri: Kui vanad nad võiksid olla?
 H: Ma isegi vanust ei ütleks, aga lihtsalt need, kellel ei ole kaaslast.
 Kadri: Mida sa seal võistluse juures teisiti teeksid?
 H: Praegu oli nii, et nädala võitja sai lehte ja siis oli ka poolel leheküljel. Tegelikult võiks nendest tüdrukutest rohkem kirjutada, nagu sellest võitjastki. Mitte üle kahe lehe, nagu temaga, aga rohkem kui ankeedis, et võiks olla jutt ja küsimused ja siis tema vastab.
 Kadri: Ma tahtsin sult veel küsida, et sa ütlesid eelmisel korral, et sa Weekendi kalendritüdrukuks ei raatsi minna. Mis sa sellega täpsemalt mõtlesid?
 H: Jah, ma mõtlesin selle peale ka, aga siis otsustasin et mitte. Ma ei teagi, miks ei tahtnud. Seal on nad ka poolpaljad või rohkem paljad.
 Kadri: No tegelikult sarnane konkurss on ka Briti ajalehtedes, kus tüdrukud on üldse topless...
 H: Minu piir on bikiinides, ma nii madalale ei laskuks.
 Kadri: Eelmine kord sa rääkisid ka sellest suvemissidest Pärnus. KAs sa osalesid seal?
 H: Mu sõbrannad osalesid, aga ma ei ole nii julge. Seal peab publikuga suhtlema ja tantsima. Ma ei oska nii hästi tantsida.

Lisa 5. Intervjuud J.-ga

I intervjuu

Koht: Tallinn, pildistamine Tallinna Linnahalli kõrval

Aeg ja kestvus: 16. juuli, 7.32 min

Kadri: Miks sa otsustasid suvetüdruku valimistest osa võtta?
 J: Ma lihtsalt kogemata leidsin internetist, vaatasin tüdrukuid ja mõtlesin, proovin. Isegi mõtlesin, et tuhanded tüdrukud kirjutavad sinna ja saadavad oma fotod. No lihtsalt et ennast rahuldada. Ja siis Anne-Mai ütles, et davai, tule pildi peale. Mõtlesin, et no kui ma tegin juba esimene sammu, miks mitte nagu lõpuni minna.
 Kadri: Kas sa arutasid ka seda kellegagi või ise tegid otsuse?
 J: Ei, ise tegin otsuse. Ma olen juba täiskasvanud inimene, minu arust [naerab] ja mõtlesin miks mitte, äkki võidan reisi soojale maale.
 Kadri: Jah, miks mitte. Ma vaatasin, et teil tulid väga ilusad pildid siin.

J: No ma loodan. Kui ta ütles, et so davai, neljapäeval, siis ma olin paar päeva täiesti oh my god. Vot nüüd!

Kadri: Kas sa olid närvis ka?

J: No mitte niimoodi närvis... ma nii tihti ei käi pildistamas kuskil, ükskord tegi professionaalne fotograaf. See oli Egiptuses, me minu mehega käisime. Siis ta tegi meist mõlemist ja üksinda ja...

J: Aga see on niimoodi väga raske, et sa pead naerma. No see fotograaf niimoodi ütles, et davai, naera ja siis naersin [naerab], juba ise tuleb. Natuke raskem kui modellidel, kes naeratavad kaheksa tundi. See on küll hullumaja.

Kadri: Aga kui palju sa nende reeglitega tutvusid?

J: Ma vaatasin, et esimene eelvoor tuleb nagu internetis, nad panevad kõik hinded, ja pärast siis finaalis tuleb juba SMS-hääletus. Ei ole siin mingid pornopildid, mida nad pärast kuskile edasi panevad (naer), aga tavalised sellised... ma ei tea...

Kadri: Aga selliseid valimisi on mujal ka. Miks sa näiteks ei läinud kuskile mujale?

J: Ma ei ole vaadanud niimoodi, lihtsalt täiesti kogemata. Vaatasin, noh, ma ei tea... mul ei olnud sellist huvi, et igal pool mingi. Ja siin... selline tuju lihtsalt oli, et, okei, saadan pildi ja oli vist kõige olulisem, kas nad saadavad vastuse või mitte [naerab]. No et enda ego natuke kergitada [naerab].

Kadri: Ja siis oli hea meel?

J: No jaa. No ma arvan ka, et ma olen sümpaatne tüdruk ja kui keegi teine veel räägib, on ju hea, kui sulle pööratakse tähelepanu ja räägitakse sinust kui... no ma ei tea, kui palju seal oli neid tüdrukuid kokku, kes kandideerisid. Ja vot, see on väga lihtne.

Kadri: Aga kas sa oleksid valmis ka kandideerima ajakirjades FHM või Playboy või?

J: No vot seda ma pean oma mehega juba kindlasti kokku leppima (naer). Ei no kui on bikiinides, siis palun, aga seal on vaja... No ma ei arva, et mul on nii suured tissid, aga näiteks... No ma ei tea, ei saa seda vastust praegu öelda, ma peaks kokku leppima oma mehega.

Kadri: Aga kuidas sa tänaseks valmistusid?

J: No mis ma valmistusin... käisin duši all, värvisin natuke silmi, panin keha - no nagu peab olema - läiget, aga ta ei läigi midagi. Ärge ostke seda, mingi Nivea, vist, oma. Ja ongi kõik. Värvisin varbad ja... hea tujuga niimoodi. Ja olin natuke närvis.

Kadri: No ikka, see on loomulik. Aga kuidas sa riided valisid?

J: Ma võtsin kapist lihtsalt, mis mulle kõige rohkem meeldib ja mis on selline nagu seksikas ja ongi kõik. No siin nagu nad ütlesid, et ainult ujumiskostüüm-tšik peab olema.

Kadri: Ahaa, selle nad ütlesid ette jah?

J: Jah, ja no kui ma ise tahtsin veel midagi erilist. Ma mõtlesin, et võtan [pigem] midagi rohkem, kui et mitte midagi ei võta, et on valida.

Kadri: Aga sa ütlesid, et vaatasid teiste pilte ka. Kas sul jäi sealt keegi rohkem meelde või. Noh, nad ikka sulle pidid ju meeldima selles mõttes, et otsustasid, et ise ka tuled ju?

J: No, pff... isegi ma ei tea. Ma lihtsalt mõtlesin, et miks mina ka siis ei või proovida. Niimoodi keegi ei jäänud meelde. Kõik sümpaatsed tüdrukud on ja... no üks on rohkem, teine vähem ja.

Kadri: Aga millised ootused sul tänasele päevale olid ja kui nüüd need pildid üles pannakse?

J: Ma loodan, et teistele inimestele meeldivad minu pildid ja siis nad hääletavad ja võib-olla sellest tuleb veel midagi huvitavat välja. Aga niimoodi ma kunagi ei oota, et aaa, 100protsendiliselt ma võidan-ma võidan. Lihtsalt huvitav väike eksperiment selline enda elus, sest mulle meeldivad uued asjad, proovida midagi uut. Sest ma olen

selline aktiivne, hüperaktiivne, nagu teised räägivad, temperamentne – vot ongi vaja kuskil oma energiat kusagil toppida või kuidas eesti keeles öelda [naerab]. Andke andeks, minu eesti keel ei ole nii hea...

Kadri: Väga hea on, tegelikult ka. Aga kas sa loodad mingit kasu ka sellest saada, et... noh, siin eelmine tüdruk ütles, et Anne-Mai on kutsunud teda veel Õhtulehte mingeid iluprodukte katsetama või keegi teine märkab või...

J: Ei no miks mitte. Te võite küll kutsuda, aga enne ma mõtlen, kas mul on seda vaja või ei ole või. Aga ma räägin veel üks kord, et kõik, mis minu jaoks on uus, see on huvitav. Kui see kutse on mulle sobiv ja neile sobiv, siis võime koostööd teha, kui... seda on vaja kõik kokkuleppel ja kindlatel tingimustel. Muidugi mitte seal mingi pornosaitidel või sellistel asjadel küll mitte (naer). Sellised asjad, mis on täiesti mõistlikud.

Kadri: Okei. Ja viimane küsimus: kas sa midagi kardad ka, kui need pildid pannakse sinna ülesse ja..

J: No jaa, ma kardan ainult seda, ma loodan, et ta valib kõige ilusamad [naerame mõlemad] ja ei pane, kus ma mingi koba olen. No seda küll, et las ta valib kõige paremad.

II intervjuu

Koht: Tallinna kesklinna kohvik

Aeg ja kestvus: 27. jaanuar 2010, 31.50 min

Kadri (edaspidi K): Kui me suvel viimati kohtusime, et mis siis pärast seda edasi juhtus, pärast pildistamist?

J: Midagi [naerame]. Elu läks edasi.

K: Aga millal need pildid ülesse pandi?

J: Aa, ma ei tea, vist nädala aja pärast või midagi kahe nädala pärast. No ta [Õhtulehe projektijuht] kirjutas mulle mingi päev, et vot homsest päevast, see oli vist esmaspäeval, et sinu pildid tulevad ülesse.

K: Mhmm.

J: No ja siis ma vaatasin, aga ma ei tea, mulle ei meeldinud absoluutselt.

K: [Naerab]. Miks nii?

J: No vaatasin teisi... Ma ei tea, äkki see [asi on] fotograaf või *mina* selline [naerab] või ta ei leidnud õiget rakurssi, sest mul on endal noh päris palju fotosid ja pilte, mis on täiesti nii ilusad ilma mingi Photoshopita ja mingite asjadeta. Ja täiesti no sellised loomulikud ja ilusad. Ma ei tea, see fotograaf ei leidnud õiget rakurssi ja... Ma vaatasin teisi, mingid olid seal veel fotograafid, no nime järgi lihtsalt vaatasin, ja nemad nagu rohkem mulle meeldisid.

K: Mm.

J: See mingi Joosep või midagi sellist.

K: Ja-jaa!

J: No seal mingi teine oli mees. Vot tema **töö** mulle rohkem meeldis.

K: Minu arust olid küll väga ilusad pildid.

J: [naerab].

K: Ma just täna vaatasin neid. Et see oligi su esimene reaktsioon või?

J: Ei, see *ongi*, ma näen, et see ei ole nagu see, mis ma tahtsin, no mis ma *ootasin*, kui on selline... No ma ei tea, äkki ta ei ole nii tugev, see mees [fotograaf], või... Ma ei tea, kas ta on Eestis noh, palju tööd on teinud või... No vot. Lihtsalt ma võrdlen sellega, mis mul on sellised pildid ja tema töö mulle ei meeldinud [naerab].

K: Aga mis sa oleks nagu oodanud, et ta oleks paremini teinud?

J: No jaa ta kuidagi ei leidnud seda skeemi, kuidas mind on vaja pildistada. Iga inimene on ju nii erinev, et see, et sa lihtsalt võtad mingi kaamera ja hakkad, näiteks mina võtan hakkana pildistama ja kui mingi *professionaalne* fotograaf hakkab pildistama, see on hoopis kaks erinevat asja. Mina ju ei näe, kuidas paremini võtta seda, niimoodi või teistmoodi, aga professionaal kohe näeb, aha, kui mul on näiteks selline nägu, tüüp või kui mul on sellised, ma ei tea, no erinevad asjad. Ja siis ta kohe näeb, aha vot niimoodi, *vsjo*, ja siis sa *isegi* ilma mingi Photoshopita näed – *wow!*

K: Mhm.

J: Vot sellised pildid mulle meeldivad [naerab].

K: Aga kas me võiks korraks... Ma võtsin nagu arvutisse need pildid ja ma tahan iga tüdruku käest küsida ka, et ta korraks vaataks neid pilte ja mis talle nagu meeldis ja mis ei meeldinud. Nii, sinu pildid on meil siin.

J: Kas sul on kõik pildid või mõned?

K: Enamik peaks olema.

J: Ma ei ole võtnud seda üldse, ei ole käinud selle plaadi järgi. [Õhtulehe toimetusest saavad tüdrukud plaadi peal kõik pildid].

K: Aa, mina võtsin jah internetist need.

J: Aa, Topgirl.

K: Ma arvan, et sulle ta teeb rohkem neid.

J: Aa, no vot see plaat ootab mind seal mingi Narva maanteel, aga aega mul seni pole olnud ja ma mõtlen, et äkki nad juba viskasid ära.

K: Oi, ma ei usu.

J: No vot, on vaja üks päev käia.

K: See on see Pro Capitali maja.

J: Ma tean, ta rääkis.

K: No vot, sa võid ise siit edasi panna.

J: Mhm, ma nägin neid. Või sa tahad midagi küsida?

K: Ma tahan küsida. No ütle, millised pildid sulle endale nagu meeldisid?

J: Vot see on enamvähem. Sellised, mis mulle päriselt meeldisid... No vot, siin on samamoodi ta kuidagi keha võttis või ma ei tea, ma võib-olla ise olen kuidagi imelik [naerab]. No *nägu* siin normaalne oli. No need mulle *vobšje* ei meeldinud, kus see sall oli.

K: Mulle küll meeldivad.

J: Ei, no nagu mingi *invalid* on.

K: [naerab].

J: No päriselt. Niimoodi naersin kui ma nägin kõik need täiesti...

K: Minu arust sinul olid just huvitavamad pildid, kui teistel. Teistel olid lihtsalt...

J: No ma ei tea. No mul päriselt ei [paus] kuidagi *vobšje* ei meeldinud.

[Naerame].

J: Ma võin sulle enda pilte kuskilt internetist näidata, kus on *minu* meelest on... Vene popsait sulle kirjutati [trüüb arvutisse]. Seal on vääga palju...

K: Kas see tähendab klassikaaslased või?

J: Jaa. [Logib sisse]. Läks siis jaa. Kas sina vene keeles ei räägi, jah?

K: Ma olen õppinud küll...

J: No siin lihtsalt diletant tegi, oma kaamera, mingi seebikas. No see on professionaalne fotograaf, siin oli make-up ja erinevad asjad... See oli lihtsalt ka minu sõber pildistas. Egiptuses me oleme käinud. See ka oli lihtsalt, no mingi pidu meil oli. No ma ei tea, sellised *elavad* mingid pildid. Teistsugused.

K: Mhmh.

J: Aa see oli Vibe Sensation, need on vanad. Täiesti tavalised, aga...

K: Ühesõnaga sulle tundub, et ta nagu ei leidnud seda üles, mis *sina* oled vä päriselt?

J: No jaa, kuidagi... No ma isegi ei oska *seletada*, aga lihtsalt mulle ei meeldinud tema töö. Äkki teistele nagu meeldis. Sest isegi ma vaatasin mingeid teisi tüdrukuid, no on ilusad, aga kuidagi jälle pilt on niimoodi tehtud, et no... Ma ei tea.

K: Kas ta äkki kuidagi nagu liiga vähe aega kulutas ühele tüdrukule või?

J: Ma ei tea, ma lihtsalt ei ole sellel teemal nii suur professionaal, aga lihtsalt noh... Võib-olla vähe aega, võib-olla nemad... Ma lihtsalt ei näinud kõiki pilte... Kui ma võib-olla homme saan selle plaadi, siis ma vaatan äkki nad valisid need pildid mis näiteks mina oleks teised valinud. Nemad ju seda tegid ja nende valik oli selline.

K: Aga kas sa mäletad ka, et kui see pildistamine oli, et mis sa mõtlesid või...

J: Missis? Ma midagi ei mõtle... mõelnud. Lihtsalt pildist... No ma naersin, kui ma olin natuke närvis, et noh... Ma ei tea, nii palju oli võõraid inimesi [naerab] mind ei ole veel ennem pildistanud. Sellepärast.

K: Tundsid ennast nagu natuke *ebamugavalt* või...

J: No esimesed võib-olla kolm minutid küll, et nagu selline, ma räägin võõrad inimesed pildistavad, midagi see mees veel räägib [et teeme] niimoodi-niimoodi. Aga mees oli... tal oli ainuke asi, et see nagu, et ma naerda üldse ei tahtnud, ütles see mees kogu aeg, no tegi mingeid selliseid nägusid, et nagu unista, no teed sellise loomuliku naeratuse, mitte niimoodi, et keegi teeb seal suu lahti niimoodi.

K: Ja-jaa.

J: Et selles mõttes ta oli normaalne nagu kloun.

[Naerame].

J: Aga ma ei tea, äkki tal see päev ei olnud tuju või veel midagi... Mulle ei meeldinud.

K: Aga kas te veel kuidagi juhendas sind, ütles...

J: Ei no jaa rääkis, tee niimoodi, tee niimoodi. Tema rääkiski, et tee selle, ma ei tea, salliga või mis seal oli, mis pildid mulle ka... *Joookse*, mis ka [mulle ei meeldinud]. Natuke imelik küll onju. Nagu kõik asjad, mis sa proovid – esimene reaktsioon, sa seda veel ei tea, veel ei oska ja kuidagi mingi selline stopper siis hakkab töötama. Aga pärast juba normaalne oli.

K: Vaata sa ütlesid, et see Joosep tegi paremini pilte.

J: Mulle meeldis ta valis kuidagi paremad kohad või niimoodi.

K: Aga kas tüdruk oli ka kuidagi paremini pildile jäänud või?

J: No jaa ma ju vaatasin no mõned olid küll ilusad sellised, et isegi vaatad, tüdruk selline mingi keskmine, aga pildid on nii ilusasti tehtud, et väga ilus oli.

K: Aga kui sa sinna läksid, siis kas sulle öeldi alguses midagi ette ka?

J: No jaa, et võta mingid kontsad, siis võta mingid asjad, no mingid riided kaasa, et sa saad sellised-sellised riided panna, aga pärast tuli, et üldse ainult selles...

K: Bikiinides?

J: Jah, oligi.

K: Aga kas sul oli kleidis ka, vist ei olnudki?

J: Ei, ainult bikiinid.

K: Ja siis olid need lühikesed...

J: Šortsikud, jah.

K: Just. A-aga, aga kuidas sa end tundsid muidu, kui sind seal bikiinidel pildistati?

J: A ükskõik. No et ma paljas ju ei olnud [Naerab]...

K: Jah, jaa.

J: ...siis ongi normaalne tundsin ennast. Ma arvan, kui sul on normaalne keha ja on, mida näidata, siis ei pea sa midagi häbenema. Vot, ma ei arva, et ma ei olnud mingi selline paksuke [Naerab].

K: Jah.

J: Siis ma küll ei läheks, kui ma oleks [Naerab]. Vot, ei olnud probleeme sellega.

K: Okei, aga vaata seal on need kleitides pildid, siis on bikiinides pildid ja üks tüdruk oli üldse seal topless. Et mis sa arvad, kas see annab nagu lisapunkte ka, kui sa oled seal rohkem...

J: No see vist O. [nimi välja jäetud] oli, üks tüdruk...

K: Jah.

J: ...minu ühe tuttava õde.

K: Aa!

J: No mulle ei meeldinud päriselt. Kuidagi ta on nii noor ja selline noor nägu ja selline veel topless. See kuidagi ei lähe kokku, et ta on täiesti mingi 18 või midagi, no või *liiga* noor selleks. Ta kuidagi... Aga ma ei tea, võib-olla jaa mõned vaatavad: „Oo, topless, nii julge tüdruk!“ Võib-olla midagi mängis [rolli punktide saamisel], ma ei oska seda kommenteerida eriti [Naerame], mina ei olnud see, kes tegi.

K: Aga kui ühed tüdrukud on seal kleitides, teised on bikiinides, kas nemad saavad näiteks rohkem tähelepanu, kes bikiinides on?

J: Ei, see sõltub täiesti pildist, kuidas see üldse kokku nagu paistab. Võib-olla, ma ei tea, kui ma oleks mingis kleidis, oleks minu pildid võib-olla veel paremini tulnud [välja], kui [et] ma olen näiteks bikiinides. Ja siis täpselt samamoodi teistmoodi [vastupidi], et ma arvan, et see ainult fotograafi selline... No muidugi sa *ise* ei pea kartma ja kuidagi loomulikult tegema kõik liigutused. Aga fotograaf, see on ju, kui ta võtab sellist tüdrukut, kes üldse kunagi ei ole teinud mingisugust *fotosessiooni*, siis tema peab ju täiesti näitama ja juhendama kuidas ja mida, et see pilt tuleks saajaprotsendiliselt, või ma ei tea, 90 protsenti loomulik. Aga tal, ma arvan, ei tulnud.

K: Ja sa arvad, et sinu pildid nagu ka ei olnud loomulikud, jah?

J: Mkm. No sellised, no ma ei tea, võib-olla mina rohkem kart... Aga sellist ei... Ma isegi ei oska kommenteerida [Naerab].

K: Aga kas sa mäletad, palju sa seal punkte said?

J: Jaa, mingi see, kui oli... kui oli viimane päev mingi hääletus, siis kõik sõbrad mul saatsid ka SMSid mingi ja siis ma olin mingi hetk juba esimesel kohal, kui ma mõtlesin, et sai läbi.

K: Mhm.

J: Ja siis pärast mingi, no seal vaata see on ka selline süsteem, et mina mõtlesin alguses, et ühes arvutis saab ainult üks kord nagu hääletada, aga seal ju saab mingi iga kolme minuti pärast hääletada mingi sada miljonit korda. See on ka halb süsteem, et nagu ma võin öelda, et nagu mingi petmine.

K: Jaa.

J: Kui ausalt öelda, siis see, et sa okei, mingi üks kord nagu mingi 24 tundi [jooksul] sa saad hääletada ühes arvutis. Aga seal oli mingi iga kolme minu järgi sa saad mingi panna kõigile mingid „ühed“, endale viied ja ongi. No mis, see ei ole ju aus ka.

K: Jah, jaa, mhm.

J: No vot, siis pärast keegi hakkas täiesti seal panema mulle [naerab] halvad hinded...

K: Oi.

J: ... kui ma olin esimene. Siis ma juba mõtlesin, et no mis, ma ei hakka saatma SMSi, et... Vot. Sest see, et keegi pärast läheb mingi sooja maa reisile, siis see ongi mingi täiesti veel, et Õhtuleht jääb veel plussi [naerame], kui ta ostab [võitjale reisi]. See tuleb võib-olla sellest, et ma õpin finantsjuhtimist, mitte midagi muud [Naerame], et ma küll tean, kuidas need asjad käivad seal.

K: Ikka oskad mõelda kohe sellel...

J: No muidugi, ma teadsin, et see... no *mina* ju ei saanud ühtki SMSi endal. Ma rääkisin sõpradele, et no jaa *davaite*, kui tahate, saatke. Aga ise ma teadsin nagunii, et seal veel selliseid nagu mina ja mu sõbrad, oi, on veel tuhat inimest, kes täiesti teevad seda noh nagu ise [saadavad endale SMSe] reisi soojale maale. No natuke jah selline petmine, hääletamise võiksid nad natuke teistmoodi mingi... Ma ei tea, mingi rate.ee-s seal sa saad ju mingi, mingi 7 punkti, no kui sa tahad enda pilti midagi seal hinna...

K: Jah.

J: ... siis saab saata mingi üks kord midagi päevas, et sa ei saa seal mingi iga kolme minuti järgi hääletada. Seal [on] kuidagi õieti tehtud.

K: Mhm, süsteem on parem?

J: Jaa, ma arvasin, et üks kord, okei, *maksimum* üks kord 24 tunni jooksul sa saad. Või üldse oleks paremini, kui erinevad arvutid lihtsalt erinevad IP-aadressid, siis sa saad ühe hääle ainult anda. Sest muidugi nii sa saad istuda öö läbi ja panna teistele ühed ja... Mina mina ei ole teinud, vot. Aga juba keegi läks reisile?

K: Jah, läheb vist praegu, nüüd.

J: Aa.

K: Aga mis sa nendest küsimustest... Vaat seal oli ankeet, mis sa sellest arvad?

J: No ankeet oli täiesti tavaline, ma arvan.

K: Mäletad mingeid küsimusi või?

J: No täiesti tavalised. Milline sa oled? Mis sinust räägivad sõbrad? Midagi sellist. Mis on sinu positiivsed jooned, midagi sellist. No täiesti tavaline, mis nagu. Ma isegi arvan, [et] ankeeti pole vaja [naerab] seal.

K: Ei olegi vaja?

J: Jaa, lihtsalt sa vaatad, [seda et] keegi seal midagi loeb, ma küll ei usu. Et minu reaktsioon, kui ma näen mingit pilti, ma lihtsalt hindan seda pilti, ma ei hakka, no võib-olla väga harva kui, no ma ei tea, mis peab juhtuma, kui ma hakkam veel lugema selle inimese kohta midagi.

K: Jah, jah.

J: Lihtsalt pilt ja mis see esimene reaktsioon, mis see esimene tunne sul on, kas „üks“ või „viis“ või mingid veel seal hinded.

K: Aga kui sa nüüd oma kogemusele tagasi vaatad, siis mis sa said sellest kokkuvõttes, sellest konkursist?

J: Sellest konkursist ma arvan, ma lihtsalt mingi uus kogemus sellest, et kuidas ennast ei tohi... kuidas ei tohi käituda, kui sind pildistatakse. Sa pead ennast täiesti *lõdvaks* tunda, sa ei pea kartma... Et no mingid sellised, aga no kogemus ei olnud nii suur, et midagi suuremat seal välja võtta.

K: Kas sa arvad, et sa osaled veel sellistel konkurssidel või teed fotosessiooni või?

J: Võib-olla, ma ei tea [naerab]. Kunagi niimoodi ma ette ei oska öelda. Võib-olla.

K: Aga mis sa üldiselt arvad, et miks nagu tüdrukud sinna konkursile lähevad?

J: No mina tahtsin soojale maale sõita [naerame]. Oli niimoodi. Teised tahavad, ma ei tea, no miks kõik need leheküljed, noh saidid on tehtud? Sellepärast, et inimesed tahavad teada rohkem vist, millisena neid näevad teised inimesed. No näiteks, kuidas... No vot samamoodi panevad need hinded jaa... No kas ma olen atraktiivne selle teistele inimestele või ei ole.

K: Mhm.

J: Vist sellised asjad ka, mis toob nagu enesekindel... kindel tunne. Kui kõik panevad sulle seal ma ei tea esimene koht, muidugi *wow!* Suur enese selline sürpriis [naerab].

K: Ähäh. Et enesehinnang kohe tõuseb, jah?

J: No jaa, aga näiteks ma arvan, et mul on normaalne enesekindlus, no ma mõtlesin võib-olla [see kes] nalja ei tee, võib-olla võidan midagi, sest mul just vat mängis, no

eelmine aasta ta saatis Sky Plusile ühe SMSi, ka oli mingi reis Aus... Austriasse ja siis võitis selle.

K: Mm!

J: Ja me käisime kahekesi täiesti tausta reisiril, seal oli kolmetärnne hotell nagu ja hommikusöögiga ja siis pluss veel soojad püksid, soojad mütsid ja soojad joped. Noh nagu kingituseks.

K: Mhm.

J: No vot *ka* ma nagu mõtlesin äkki mul ka veab [naerab] ja mina viin teda nüüd kuskile [naerame]. Aga jah, no natuke ei läinud niimoodi.

K: Noh, järgmine kord siis.

J: Võib-olla.

K: Aga mis sa arvad, milline see nagu see *ideaalne* tüdruk on, kes selle võiks võita, nii et olekski nii, et tema saakski ainult neid plusspunkte seal „kümneid“ või...

J: Ma ei tea. Sellest, kes seal olid või üldse nagu?

K: Üldse. Mis sa ise arvad.

J: Ma ei tea, sellist vist ei ole. [Naerab]. Sest ideaalseid inimesi *pole*. Ja see on ainult maitseasi nagu. Mõnedele näiteks meeldib rohkem, aga mõnedele näiteks sama ilus tüdruk, aga ta meeldib mingi neljakümne... Kui noh võtta nendest protsentidest, näiteks kaks ilusat tüdrukut, ei saa midagi öelda, aga nagunii meie see... ma ei saa öelda – *obšestvo*.

K: Mm, mm, ma tean küll mis sa mõtled... Ühiskond?

J: Jaa meie ühiskond, et siis meie mingi 65% ütleb, et tüdruk number üks on ilusam ja siis mingi 35 [et on ilusam] number kaks. Või näiteks 45 ja 55 niimoodi. Sest see on lihtsalt, kui palju... No see täiesti ma ei tea, millest sõltub. Et ei ole ideaalset inimest. See sõltub sellest, vot ongi ühiskonnast, kus sa oled. Näiteks sellest, milline *tüüp* sul on [st sa oled]. Näiteks kui ma lähen Egiptusesse, siis ma meeldin seal kõigile. Meestele näiteks nad täiesti on seal blondi tüdruku hullud ja niimoodi käivad ja tirivad sind.

K: Jah [naerab].

J: See oli küll vastik [naerab]. Ja kui sa lähed veel kuskile näiteks... Aga mõnedele meeldivad *tumedad* näiteks. Noh, see on nii erinev, sa ei saa kunagi öelda. Ja samamoodi ma arvan ei saa kunagi öelda, oo, see tüdruk on *kole*. Seda ei saa öelda niimoodi sest nagu kellelegi ta kindlasti meeldib, aga näiteks sina ei meeldi jälle hoopis, vot.

K: Mhm.

J: Sellepärast. Iga inimese kohta on ju enda inimene, kellele sa täiesti hakkad *nii* meeldima, et ta ma ei tea [naerab] mis teeb sinu jaoks.

K: Jah, et see... Et seda ei ole õige öelda, et näiteks mõni tüdruk sinna üldse *ei tohiks* minna, ei tohiks osaleda? Või sobiks nagu *kõik*, lihtsalt ongi...?

J: Ei, ma arvan, et... No mis, ma ei tea kuidas need valivad, no näiteks samamoodi, kes valisid need tüdrukud. Talle *meeldisid* näiteks mõned tüdrukud. Näiteks samamoodi *mina* vaatan [et mõned tüdrukud on] no *täiesti*... No mulle ei meeldi need. No lihtsalt ma arvan nad ei sobinud. Nad ei ole koledad, aga lihtsalt nad ei sobinud. Vot niimoodi. Aga see inimene kes valis, talle meeldisid. No siis järelikult ei saa... mina ei saa öelda, et ta on kole, sellepärast, et teda ju *ka* valiti sinna.

K: Mhm, mhm.

J: Mitte ainult sellepärast.

K: Aga näiteks see, kui see inimene on veidi *paksem* või selline, kas nad võiksid ka minna sinna?

J: No kui tulevad ilusad pildid, üks seal oli selline paksukene. Noo, ma ei tea, ma ei oska seda öelda. Ma arvan, et mõnedele samamoodi meeldib. Muidugi no sellised, kui see on mingi ilukalendri tüdruk... Meil lihtsalt ei ole Eestis, näiteks kui ta osaleks Soomes, Soomes ju meeldivad sellised natuke rohkem. See ju on vaja ühiskond leida, kus nagu sa lähed sellise [naerab] oma figuuriga. A kui siin meil Eestis on ju selline sportlik tervislik elu, meile meeldivad siin täiesti pruunikad, ma ei tea saledad tüdrukud rohkem, no seda me kõik teame.

K: Mhm.

J: Vot, siis ongi, siis Õhtuleht ju ise peab teadma, keda ta valib et rohkem inimesi hakkab vaatama, et see nagu asi käib. Kui ta paneb mingi paksukesed, siis ongi, mine Soome ja seal võib-olla see konkurss leiab endal ka nagu noh mingi alguse.

K: Mhm, jah, ma arvan ka nii. [Naerame.] Aga kas see on oluline, milline iseloom sellel tüdrukul on või see pole üldse sellel konkursil oluline?

J: No ma arvan sinna nagunii lähevad need kes nii nagu kartlikud ei ole, sest mingi kartlik kindlasti istub kodus ja ta ei lähe nagunii. Sinna lähevad natuke rohkem, kellel on julgust, seda kindlasti. Sest kui mina, ma ei tea [naerab] oleks selline kartlik, ma küll ei läheks sinna. See juba ongi jälle mingi üks selline tüüp inimesi, kes nagu midagi ei karda, no mingid asjad. Et nende jaoks see, et ma lähen bikiinides pildistan, see ei ole midagi. Aga mõned täpselt ei lähe lihtsalt üldse mitte kunagi. Sa pead olema seal mingi mantlis ja neile *ei meeldi* tähelepanu, neile ei meeldi see et keegi hakkab mingi võõras inimene pildistama. See on ka üks tüüp inimesi nagu kes meil siin elavad [muigab].

K: Jah. Aga mis sa arvad, miks Õhtuleht üldse seda konkursi korraldab?

J: Miks ta korraldab? No et raha teenida ka. Ka väga selline lihtne *way* [naerab] *to make money*. Vot selle mõttega, sest kõik, mis meie elus tehakse, no mingid vot sellised ärikad, noh need osauhingud ja... Nad tahavad mida? *Kasumit*. On ju. Sellepärast. Aga siin on ju nii lihtne võimalus – saatke SMS, 10, 25 krooni. Muidugi, kes on... kes näiteks mõtlevad: „Oi, siin on nii *aus* kõik,“ tralalalaa, „saadan ja siis...“. Ja siis ongi, pärast tuleb üks reis võitjale läks ja veel mingi kolm [reisi] nad võiksid veel osta [Õhtulehes endale], et koos lennata selle tüdrukuga [naerame].

K: Aga kas siis... mulle tundub, et on niimoodi, et tüdrukud näevad *ühte* eesmärki seal selles konkursis, et noh ennast näidata, saada kogemust, ja ajaleht näeb hoopis teist eesmärki, et raha teenida?

J: Muidugi üks eesmärk on see, et nad saavad mingi raha nagunii, nad saavad no vähemalt selle auhinna nad peavad välja töötama, no nagu sellest, et SMSid tulevad, a teine, nad teevad nagu reklaami ka, et kõik hakkavad sellest rääkima, näevad, tulevad sinna leheküljele, kohe hop kogemata võib-olla Õhtulehte. Võib-olla näiteks mina ei loe Õhtulehte, aga siin noh kõrval aha vaatad mingi siis samamoodi mingi kuulutus, aha, juhtus eile see, siis hakkad vaikselt no niimoodi läbi vaatama. See on ju ka aga internet, see on teised reklaamid, siis saavad ka siis raha [selle pealt] mitu inimest tuli sinu saidile...

K: Jaa.

J: ... see on kõik nagu seotud. Muidugi esimene eesmärk – see on raha. Aga tüdrukud mõned on sellised kellel on roosad prillid ees, et: „Oi, ma lähen ennast pildistan, saan auhinna!“ [naerab]...

K: Jah, jaa.

J: ... ja ta ei mõtle sellele, et teised samad tüdrukud maksavad selle eest, et sa lähesid sinna kuskile. Vot selle mõttega ma ei saatnud ühtki SMSi – et ma ei maksa. [Naerame.]

K: No vot, jah, ma arvan, et niimoodi ei oska paljud tüdrukud näha seda asja.

J: No võib-olla küll, aga jah, see on kõik päris niimoodi, et see on ju ärimaailm.

K: Jah, aga mis sa arvad, kes see põhiline publik on. Kes need on, kes käivad seal saidil?

J: No ma arvan esimene on need tüdrukud, kes ise osalevad seal. See sõltub, noh seal oligi vanuserühm 18 alates ja kuni mingi 25 vist jah. Ma ei tea, võib-olla ma ei mäleta täpselt, ma vaatasin. Ja võib-olla ongi siis need tüdrukud suhtlevad enda keskkonnas ja niimoodi. Noh räägivad enda sõpradele ja sõbrad juba vaatavad... See sõltub ka, aga ma arvan, et 18 kuni 25. ja siis võib-olla mingid vanemad ja vaatasid ja panid hindeid ja niimoodi. See oligi niimoodi see hakkas kasvama nagu kuidas eesti keeles öelda...

K: Nagu lumepall või?

J: No jah nagu – üks vaatab, ütleb teisele ja siis ongi niimoodi.

K: Võrk, *network*?

J: Jaa, täpselt. Aga näiteks kui mulle ei meeldinud [mu pildid], siis ma [naerab] mõnedele täiesti ei rääkinud. Aga keegi ise teadis ennem ja siis vaatas, oo.

K: Aga mis...

J: Ei no kõik rääkisid et normaalsed ilusad pildid, aga võib-olla mina olen selline kriitik ja mulle ei meeldi, aga.

K: No eks inimesed on alati iseenda suhtes kõige kriitilisemad.

J: No vot, ongi.

K: Aga mis su poiss ütles?

J: No ta ka ütles, et viimased kus on jooks on vobšje, mis ta pani need pildid – et samamoodi. Aga muidugi ta ütles, et ma olen nagunii kõige ilusam [naerab].

K: No muidugi!

J: Ta ütles, et talle ei meeldinud ükski tüdruk sealt [naerame].

K: Väga õige! Aga kui sa saaks midagi korraldada organiseerida seal võistluse juures teisiti, siis mis sa teeksid?

J: No esimene osa muidugi et vot seda hääletamise süsteemi teistmoodi panna. Et nagu rohkem... Sest näiteks mina olin pettunud selles, et nagu mis mõttes sa saad ühes arvutis sada korda päevas. Üks tüdruk näiteks istub kodus, tal midagi muud ei ole teha, ainult paneb endale häáli. Muidugi siis ta ma ei tea, kas milline seal statistika ja kuidas need numbrid nagu kasvavad, kui sa paned ainult „viied“ ja kui sulle panevad ainult „ühed“. Aga muidugi sul ei ole isegi vaja SMSi saata, kui sa saad terve öö seal, terve nädala 24 tundi seal istuda ja siis ongi tasuta reis.

No seal oli pärast veel mingi hääletamine, no see ka ei käinud SMSi teel, see finaali. No see on vobšje raha väljapressimine! [naerab]. No aga muidugi, see on tublid, nii nagu tühja koha pealt raha teha. No muidugi nad maksid siis fotograafi aega, siis kes see veel korraldas mingit, nende palgad ja pluss kasu kindlasti tuli.

K: Aga mis sa arvad, kas tüdrukute huvi selle vastu on suur, et paljud tahtsid sinna tulla?

J: Ma ei tea, kas paljud tahtsid. Sul oli statistika, ei olnud?

K: Mul veel ei ole, nad saadavad mulle.

J: Aa, saadavad jah. No miks mitte proovida, mõned mõtleavad, et oo, lähevad, fotograaf näeb neid ja saavad täiesti pärast minna veel kuskile ja veel kuskile. No mõned jaa mingite illusioonide pärast lähevad, on mingid unistused. Mina täiesti tahtsin võita seda reisi, no mõtlesin üldse, kas see on mingi – kuidas seda öelda – kas mõtet on minna sinna. Et nagu kas päriselt keegi võidab seda auhinda. Aga pärast kui hakkas juba see hääletamine ja see, siis ma kohe sain aru, et see on petmine lihtsalt.

Vot.

K: mhm.

J: Et veel ükskord elus, et midagi tasuta meie elus ei ole. Kõike eest on vaja maksa.
K: Et õppisid, oli nagu õppetund sulle?
J: No, ei see ei olnud mingi halb õppetund, aga jaa, lihtsalt sain selgeks selle, kuidas petavad vot sellised konkursid ja mängud erinevad ja niimoodi. Näiteks vot mina ise käisin mängimas seda „Võta või jäta“, jah, saade. Vot seal oli niimoodi, et sa lähed sinna nagu täiesti tühjade kätega ja kas 50 senti või 10 kuni miljonini. Ja vot see on päriselt, aga vot seal on ka selline värk, et kui ma mängisin selle ära, ma võitsin seal 16 ja pool, 500 tuhat krooni ja seal kohe öeldi, et ei, teie kohe raha ei saa, igal mängul on enda värk, et teie saate raha alles siis, kui teie see mäng läheb eetrisse 8. jaanuaril, siis on 12 kuupäev järgmisel kuul. Noo see tähendab 12 veebruar ma alles saan raha. Aga muidugi see on tõsine selline, ei olnud mingit petmist selles mängus. Vot.
K: Okei. Jah, mul rohkem polegi küsimusi. Aitäh!
J: Väga hea. Siis loodan, et sa hästi kirjutad enda töö.

Lisa 6. Intervjuud V.-ga

I intervjuu

Koht: Tallinn, pildistamine Tallinna Linnahalli kõrval

Aeg: 16. juuli 2009

Kestvus: 4'15"

Kadri (edaspidi K): Miks sa otsustasid siia tulla?

V: Sest mulle meeldib pildistamine. See on nagu minu hobi, modellitöö. Nagu modellina meeldib väga... Ja siis tahtsin osaleda mingis projektis. Minu meelest see on väga huvitav. Miks mitte.

K: Kas sa oled osalenud kuskil mujal ka peale Topgirli (Õhtulehe talvine võistlus, kus ta oli ka osa võtnud)?

V: Osalesin Kaunitari... see oli Eesti-vene kaunitari mingi konkurss, ei tea täpselt. See oli eelmisel aastal, jah, aga finaali ei pääsenud. Aga see oli ka väga huvitav.

K: Kas seal ka tehti pilti või?

Ei, see on nagu miss Eesti-Vene Kaunitar. Siis mingist projektist olen veel internetis osa võtnud, aga praegu ei mäleta täpselt. No mingi oli, jah...

K: Aga kui sa otsustasid siia tulla, kaua sa kaalusid seda otsust? Kas sa küsisid kellegi arvamust ka, ema või...

V: Ei, lihtsalt nägin, et seal toimub selline projekt ja seepärast [mõtlesin], miks mitte, ma proovin ka osaleda. Lihtsalt saan pilte ja, kes teab, võib-olla isegi võidan pärast.

K: Okei, aga kas sa mõtlesid ka, et miks just osaleda siin või... No vaata on ju see weekend.ee lehekülg, näiteks seal on ka neil sarnane konkurss...

V: Mhmh...

K: et miks sa just otsustasid, et osaled Õhtulehes?

V: Lihtsalt leidsin selle internetist, ja seepärast võib-olla. Lihtsalt ma loen Õhtulehte väga tihti ja seepärast võib-olla.

K: Aga kuidas sa tänaseks valmistusid?

V: Natuke meiki, siis kõrged kontsad (naerab) ja ongi kõik. Ja bikiinid selga.

K: Kuidas sa valisid, mis sa selga paned? Sul oli tuunika ka.

V: Lihtsalt sellepärast, et praegu on suvi, ilm on ilus ja seepärast tuleb [panna selga] bikiinid ja näidata oma keha (naerab).

K: Aga kas sul oli mingisuguseid ootusi ka tänase osas? Näiteks kas sa kartsid ka midagi?

V: Ei kartnud midagi. Ma olen juba selle fotograafia töötanud ja mulle meeldib, kuidas tema teeb pilte ja seepärast ma ei kartnud üldse.

K: Kas sa said valida, et sa tahad selle fotograafia koos olla, teha tööd?

V: Jah.

K: Ahaa, väga tore. Aga mis sa arvad, et nüüd kui need pildid üles lähevad, siis juhtuma hakkab. Seal saavad kõik neid vaadata. Ma ei tea, kas sa saad näiteks kuulsaks (mõlemad naeravad)?

V: No kes teab, võib-olla mõni producer või keegi näeb - vot, selline tüdruk, ja võib-olla isegi kutsub mind kuhugi osalema.

K: Aga kas sa sellega seoses, et need pildid pannakse üles, kardad ka midagi? Ei karda. Ja kui üldse näiteks halvad hinded [pannakse], ei ole midagi hullu.

K: Mhmh, ei muretse?

V: Jah, ei muretse.

II intervjuu

Koht: Tallinna kesklinna kohvik

Kuupäev: 27. jaanuar 2010

Kestvus: 34'28"

K: Et kui me suvel nagu kohtusime...

V.: Jah.

K: ...pärast seda pildistamist, mis siis juhtus?

V: No sellega midagi pole juhtunud. Midagi uut ma ei teind. Ainult vaatasin vahepeal, et kuidas seal asi läheb. Kontrollisin nagu, mis kohal ma olen või palju mul punkte on. Aga seda, et keegi võtaks minuga ühendust, seda ei ole olnud.

K: Mhm, mhm. Aga kui kaua aega läks, et need pildid üles pandi pärast seda pildistamist?

V: Ää- umbes, täpselt ma ei mäleta, umbes nädal aega.

K: Ja olid põnevil ka või?

V: No oli selline tunne, kui sa midagi...

K: Jah.

V: ...ja okei, siis ma nägin. Vot ja, meeldisid pildid ka.

K: Olid rahul?

V: Jah, olin.

K: Kas me korraks võiks neid pilte vaadata...

V: Jah.

K: ...et ma olen lihtsalt kõikidel tüdrukutel... Ma panin, kuna ma ei teadnud, kas siin internetti on, siis ma võtsin need pildid arvutisse. Et lihtsalt me võime vaadata neid korra ja sa võid öelda, mis sulle meeldis ja niimoodi.

Huvitav on see, et sina oled esimene, kes ütleb, et talle meeldisid pildid. Teised kõik on, et ei-ei.

V: Ma ei saa öelda, et kõik pildid minu meelest on väga head. Vot see pilt mulle meeldib nagu...

K: Mhm.

V: ...aga mõned pildid jah, täitsa ei meeldi üldse.

K: Võid siin ise klõpsida.

V: Vot see pilt mulle üldse ei meeldi.

K: Mis siin vales on?

V: Keha [naerab].

K: [naerab] Miks?

V: No lihtsalt poos on, ma-ei. Ma ei saa öelda. Et... No ei ole ilus pilt.
K: No näiteks see?
V: Jah, normaalne ka.
K: Kõik on hästi?
V: No kõik on hästi, aga ma ei saa öelda, et see on kõige parem pildistaja, kellega ma töötasin koos.
K: Hmm, aga sa olid temaga enne ka, eksju?
V: Jah, kui... Seal on ka Topgirl. Suvetüdruk ja Topgirl.
K: Jaa.
V: Ja Topgirlis ka tema pildistas mind.
K: Aga tookord Topgirlis, kas ta oli kuidagi parem või?
V: Ee-ei, minu meelest need pildid on paremad.
K: Aa. [paus]. Kas sa mäletad ka, kas ta juhendas sind või...
V: Natukene, aga [paus] mitte nii palju enam nagu teised pildistajad. Ta ütles, et „Okei, seisa nii, jaa, nii on hästi.“ Ja mulle ei meeldi, et need pildid ei ole töödeldud, nagu.
K: Aa, Photoshopiga nagu jah?
V: Jah, et oleks parem, kui... No ma saan aru, kui palju tüdrukuid on ja palju pilte, et ei saa korraga neid...
K: Mhm.
V: ...läbi töötleda.
K: Kas sul oli nagu see tunne, nagu liiga kiiresti, et noh nagu konveieri...
V: Noo jah! Võiks olla, et natuke vähem tüdrukuid ja natuke huvitavam fotosessioon.
K: Mhm-mhm.
V: Et võiks olla. Nagu ma vaatasin ka Weekendi tüdrukud, et seal on... Vot nendel on väga ilusad pildid ja hästi pildistatud ja kõik on Photoshopis tehtud.
K: Mhm-mhm.
V: Et seal on natuke parem, jah.
K: Noh, kuidas sulle see pilt meeldib?
V: Noh, nii ja naa.
K: Mis-siin, mis siin on nii ja... Mis siin head ja mis siin halba on, mis sa arvad?
V: Ee [paus] Mulle ei meeldi minu suu [naerame].
K: Mis sulle ei meeldi?
V: No liiga, tead, liiga...
K: Lahti?
V: ...lahti on. Ja nagu seda võiks ka parandada, nagu need silma all...
K: Aa, need, need kohad. Aa, ma ei märganudki [naerame]. Ise on inimene kriitilisem. Et ahah, seda võiks siis Photoshopiga ka teha jah.
V: Jah, natuke võiks.
K: Mm... No see?
V: Natuke võiks värvi juurde panna, et oleks natuke värvi...
K: Kirkam, jah?
V: Jah, kirkam.
K: Noo, aga kuidas sulle see meeldib?
V: [Kiirelt] Ei meeldi [naerab]. Mulle ei meeldi jalad [naerame]. Nagu iks.
K: Ei ole! [naerab] Minu arust on küll väga hea pilt. Pikad jalad ja... Kuidas see, kui sa näiteks need poosid, mis sa tegid, kuidas sa tegid neid. Näiteks kas ta ütles sulle, et noh, ole niimoodi?
V: Ei-ei. See oli minu enda initsiatiiv.
K: Aga see, kuidas on?

V: Mmm, normaalne.
K: [naerab].
V: „Kahe“ võib panna.
K: Viie palli süsteemis?
V: Jah.
K: „Kahe“?!
[Vaatame veel mõningaid pilte, V. ei lisa midagi].
V: Kui kokkuvõtlikult öelda, siis oli rahuldav. Ei saa öelda, et need on suurepärased, kõige paremad fotod, mis mul on.
K: Aga-a. Sa oled, eksju, teinud peale selle foto... ee... Topgirlis ja siis Suvetüdruk...
V: Jah.
K: ... veel on sul tehtud pilte.
V: jah, noo Topgirlis ja Suvetüdrucus, kaks korda käisin seal.
K: Aha, jah. Aga kumbad pildid sulle rohkem meeldivad – kas kleidis, tuunikas, mis sul oli, või siis bikiinides?
V: Mõned nendest ja mõned nendest,
K: Mhm. Aga...
V: Aga...
K: ...jaa?
V: Aga kui nendest veel mingi konkurss tuleb, siis ma lähen osa võtma [naerab].
K: Õhtulehes?
V: Jah.
K: Järgmisel suvel nad vist teevad jälle?
V: Vist jah.
K: Miks sa... Miks sa arvad, et lähed?
V: Lihtsalt mulle meeldib see pildistamine, modellitöö ja... Teen natuke endale veel pilte [naerab].
K: Aga kas sa sinna, sa ütlesid, et Weekend, seal olid head pildid...
V: Jah.
K: Kas sa sinna ei taha minna?
V: Ma kandideerisin sinna, aga mind ei võetud.
K: Aa. Aa, seal oli vist rohkem... seal oli vist vähem tüdrukuid.
V: No seal oli ainult 20 või 25 tüdrukut.
K: Mm, ja-jaa.
V: Mitte nii palju kui siin.
K: Ahah, nii et sinna on keerulisem saada.
V: Jah.
K: Mhm, okei... No kas see pilt on ilus?
V: Jalad on natuke... Ei meeldi jalad mulle. On nagu esiplaanil...
K: Aa!
V: ... ja keha on nagu tagaplaanil ja siis on selline tunne, et alakeha on natuke paksem.
K: Aa, jaja, ma saan aru, mis sa mõtled. Kas sul siin on juba konts katki või?
V: [Naerab]. Ma ei mäleta. Ma mäletan, et Mati – oli vist tema nimi – ütles mulle, et kus su kontsad on. „Mis mõttes?“ ja vaatan – ei ole [naerab].
K: Aga kuidas sa end muidu pildistamise ajal tundsid? Hästi või halvasti, olid närvis või?
V: Ei olnud närvis. Vabalt. See pole nagu minu esimene selline asi. Modellitöö nagu. Ja seepärast ei olnudki.

K: Aga kas bikiinides pildistamine oli ka selline, noh, ei olnud ebamugav?

V: Ma ei saa öelda, et see oli ebamugav, aga kui ma oleks täiesti rahul oma kehaga ja ükskõikne ka, siis... aga „oi, siin on palju, siin tuleks maha võtta“. See pärast oli nagu, noo, okei.

K: Aa, okei. [Naerame.] Aga mis sa arvad, kas üldse on võimalik see, et inimene on rahul oma kehaga?

V: Ee... ei, ei. No ma arvan, et ei saa olla [Naerame.] Et kõigil, keegi iseendaga... kuidas sa ütlesid, et kõik liiga kriitilised on.

K: Jah, mulle tundub, et kõik on liiga kriitilised. Tegelikult on ju väga õnnestunud pildid, minu meelest.

Aga kui sa sinna läksid, siis kui palju sulle öeldi, et mida sa pead tegema või kaasa võtma?

V: Ütlesid, et tuleks bikiinid võtta, suveriided ja meigi ise endale teha. Ja siis soengut, kui sa tahad, siis tee endale. Aga kui ma käisin Topgirlis, siis nad ütlesid, et meigi nad teevad. Seal oli selline võimalus. Ja seepärast võib-olla need pildid natuke ilusam... mmm... [Osutab näole.]

K: Nägu.

V: Nägu. Et professionaalne make-up.

K: Mhmh. Aga kas oli veel millegipärast teistsugune tookord, kui sa Topgirlis olid. See kogemus ise või pildistamine?

V: Vot võib-olla ainult see, et mulle tehti seda meiki ja ongi kõik. Sellist erinevust ei saa välja tuua.

K: Okei. Aga ma saan aru, et see bikiinides pildistamine oli kindel, et kõik pidid olema bikiinides.

V: No mulle öeldi, et jah. Tuleb bikiinid kaasa võtta või panna või kuidas tahad.

K: Aga mis sa arvad, kas sa saad siis plusspunkte ka rohkem hääletajate poolt...

V: [Naerab].

K: ... kui sa oled selline bikiinides tüdruk?

V: No võib-olla jah, kui see on suvetüdruk, suvi minu meelest assotsieerub nagu bikiinidega. Soe ilm ja siis miks mitte. Kui keegi ei taha, siis ära osale. [Naerab.]

K: Jah. Aga ma vaatasin, et üks tüdruk oli seal ju täitsa nagu topless ka.

V: Oo, seda ma ei näinudki.

K: Mm. Ma võin sulle näidata. [Otsib arvutist.] Ma ei tea, kas ma saan siit ligi...

V: Mulle isegi ei pakutud seda võimalust [Naerab].

K: Aga kas sa oleksid vastu võtnud?

V: Ei.

K: Sest ma sain aru, et temal oli niimoodi, et fotograaf ütles talle, et, et... nagu pakkus talle seda võimalust. Vot see tüdruk.

V: Ei. [Naerab]. Seda mina ei hakanudki tegema.

K: Aga mis sa arvad, kas see selline, no nagu poolpaljas olemine tuleb kasuks? Kas see tõstab sind?

V: Ei, arvan ei. See ei nagu ei mõjuta. Et kui tüdruk on ilus, ta on ilus nii riides kui ilma riieteta. Ja see on selline projekt nagu suvetüdruk, mitte topless-tüdruk või mingi selline.

K: [Naerab.] Jah, selline konkurss võiks ju eraldi olla.

V: Kes teab, võib-olla järgmisel suvel nad teevad sellise konkursi.

K: Mis sa arvad, kas oleks tüdrukuid, kes osalevad?

V: Arvan, ikka jah. Vot mingid sellised tüdrukud nagu siin [Naerab. Osutab topless tüdrukule arvutiekraanil.], et kes tahab, miks mitte.

K: Ja sina niimoodi ei tahaks olla?

V: Mm, ei, sellel konkursil ei tahaks.

K: Aga kui oleks topp-less tüdruk?

V: Ei, nagu selle ajakirja või internetilehe jaoks ei tahaks.

K: Aga mingi teine, mis oleks selline...

V: No seal [küsimustikus] oli selline küsimus, kas sa võiksid alasti või topless pildistada ja ma ütlesin, et kunsti nimel ainult [Naerame]. Aga minu meelest see ei ole nagu selline kunst. Need on lihtsalt palju tüdrukuid, neid pildistatakse ja keegi võidab auhinna. Ja ongi kõik.

K: Jah. Aga, mm, kas sa oleks midagi nagu teistmoodi teinud, kui sa läheksid sinna uuesti?

V: Paneksin jalga teised kingad [Naerame]. Ei, teeksin samamoodi nagu tegin.

K: Ähäh.

V: Mida ei muudaks.

K: Aga mis sa arvad, mis sa nagu said sellest konkursist?

V: Mõned head pildid ja...ee... Ma ei saa nagu öelda, et... Kuna ma ei võtnud...

K: Võitnud? Võigratj?

V: Jah. Kuna ma ei ole võitnud, siis rohkem ma ei saanud midagi.

K: Jah, et oled kogemuse võrra lihtsalt rikkam.

V: Jah, portfoolio jaoks [Naerab].

K: Jah. Aga kui mõni tüdruk sinna läheks, näiteks oleks sinu sõbranna, siis mis sa talle soovitaksid? Milleks ta peaks valmis olema?

V: Ära karda, lihtsalt ütleksin, et kõik inimesed on head inimesed seal ja pole midagi karta. Ja ongi kõik.

K: Aga mis sa arvad, milline see... milline tüdruk on see ideaalne. Ma ei mõtle neid konkreetseid tüdrukuid, aga kes on selline tüdruk, milline ta välja näeb, kes oleks kindlalt võitnud?

V: Mm, võib-olla, mm... Lihtsalt, kuidas ta näeb välja?

K: [Noogutan.]

V: Pikk [Naerab.] Siis... mulle meeldivad rohkem brunetid. Vot sellised. Aga ma ei saa niimoodi öelda. Niipalju tüdrukuid on ilusaid, nende seast on väga raske valida, kes on nagu kõige ilusam. Ja ma üldse ei tea, kuidas nad iluvõistlused seda otsust teevad. Väga raske, sest sellist ideaali minul ei ole.

K: Mhmh. Aga kas on mõni tüdruk, kes nagu kindlasti ei sobi sinna. Ei peaks võtma osa?

V: Võib-olla mõned on. Et minu meelest nagu seda tüdrukut [Näitab ühele võistlejale arvutiekraanil] ma ei võtakski, kui ma oleks konkursi organiseerija või midagi sellist. Aga nad võtavad võib-olla kõik tüdrukud, kes andsid soovi osaleda. Minu meelest ei ole kõik need [konkursil osalenud] tüdrukud väga ilusad, aga see on minu meelest.

K: Aga kas sa... no siin need tüdrukud on ikkagi kõik väga kõhnad. Mulle näiteks üks tüdruk ütles, et tema meelest võiksid osaleda ka noh, igasuguse kehakujuga või figuuriga tüdrukud. Mis sina arvad?

V: Ma arvan, et selline võimalus peaks olema. Miks mitte. Paljudele inimestele meeldivad sellised „kehalised“ [muigab] tüdrukud ja kui nad tahavad... Nad ka tahavad, muidugi nad tahavad ka osaleda või... See ei ole nagu standardid 90-69.

K: Jah, et see ei ole takistus?

V: Jah.

K: Mhm, no okei. Aga kas sa oma punktidega jäid rahule?

V: Ei, ma tahaksin [oleksin tahtnud] natuke rohkem saada [muigab]. Et ma ei tea, võib-olla mõned teised tüdrukud ka nagu konkurendid panevad ka... muidugi panevad, isegi mina panin, „oi, liiga ilus“ ja panin ühe.

Võib-olla see ka, need sms-i punktid. Ma ei saatnud ühtegi. Võib-olla keegi saatis enda jaoks.

K: Või sõbrad või?

V: Või sõbrannad. Aga ma pole öelnud kellelegi, et kuule, hääleta. Lihtsalt vaatasin [punkte], et aa, okei. Võiks olla parem.

K: Mis need punktid olid sul?

V: Kolm koma nelikümmend või seitse... Aa, 3,7 või midagi seal. Normaalne.

K: Aa. Täitsa head punktid ju... või noh... Ah see punktide asu on nii suhteline, kõik sõltub ju.

Aga... aga kas sa mäletad seda ankeeti ka või mis sult seal küsiti. Või mis sa arvad, kas seda on vaja üldse?

V: Võib-olla ainult huvi pärast, et kui keegi vaatab pilte, siis loeb natuke infot ka tüdruku kohta. See on põnev, jah. Et mitte ainult pildid ja seal on videod ka, kuidas pildistatakse.

K: Jah-jah.

V: Minu meelest on hea mõte, et ankeedid tuua.

K: Kas see hindamisel võiks ka nagu oluline olla?

V: Võib-olla võiks, aga see ei olnud. Minu meelest kõik vaatasid ainult pilte ja... vot mina vaatasin näiteks ankeete, mul oli huvitav, mida tüdruk mõtleb sellest või selle kohta. Minu meelest see oli... minu jaoks see oli huvitav.

K: Mhm. Aga kas sa neist küsimustest mäletad midagi? Olid head küsimused?

V: „Sinu nimi?“ [Naerame.] Praegu ei mäleta... Ideaalne partner, kaaslane võib-olla. Või oli selline: „Eesti mehed on“ ja kolm punkti. Et kirjuta, millised nad on. Ja siis... mida ma veel mäletan? „Kas oled valmis alasti pildistama?“ Ee... praegu mul midagi muud ei oska öelda.

K: Aga igal juhul mitte sellised tõsised küsimused.

V: Nojah. *Sellised*. [Naerame.]

K: Aga kas nende tüdrukute iseloom on ka tähtis, kes seal osalevad? Kas see nagu mängib rolli või tegelikult on need pildid kõige olulisemad?

V: No sellel konkursil ma arvan, et ei mängi rolli. Aga kui teevad näiteks professionaalsed foto...

K: Fotograafid?

V: Jah. Ja kui nad näevad, et vot, näiteks see tüdruk näeb välja „Aii!“ [Imiteerib malbet tüdrukut], siis nad oskavad paremini seda kuju teha [kujutada] või vähemalt pildid temast teha. Võib-olla ta ütleb, et mulle meeldib, ma ei tea, raamatut lugeda ja siis ta hakkab raamatud lugema [fotol]. Aga selleks oleks vaja rohkem aega ja vähem tüdrukuid, et nende iseloomu tunda.

K: Et praegu... kuidas need tüdrukud... kuidas nüüd küsida... et mida need fotod praegu tüdrukute kohta räägivad, mida nad näitavad?

V: Nad näitavad lihtsalt, kuidas need tüdrukud välja näevad ja kõik. Ma ei saa öelda, et ta on sõbralik, ta ei ole sõbralik. Iseloomust ka ei saa midagi öelda. Lihtsalt näen, et see on ilus, see ei ole ja ongi kõik.

K: Mhmh.

V: See on hea pilt, see ei ole [muigab].

K: Mhmh. Et tegelikult saaks ka näidata nende sisemist...

V: Nojah, see oleks põnev. Ja siis näeks ka ankeet teistmoodi välja.

K: Üks tüdruk arvas, et isegi võiks neist rohkem kirjutada lehes.

V: Päris huvitav idee jah. Aga veelkord ütlen, et nii palju tüdrukuid ja kõiki jaoks artiklit teha, väga raske oleks.

K: Aga mis sa arvad, kellele see mõeldud on? Et kes on need inimesed, kes seda portaali külastavad, veebilehte, ja ajalehest loevad seda?

V: Vot, võib-olla kui loed ajalehte, siis klõpsad ja näed „Oi, ilus tüdruk“ või midagi. Siis osalejate jaoks. Siis võib-olla on mingid... No see ei ole nagu suhtlemisportaal või midagi sellist, seepärast ma ei tea, kas paljud inimesed vaatavad üldse seda või on ainult Õhtulehe lugejad, kes niisama vaatavad ja siis näevad ja siis klõpsavad.

K: Aga kas see inimene, kes seda vaatab, võiks olla mees või naine?

V: [Kiirelt]. Minu meelest mees. Ainult tüdrukud ja siis ikka mees. Seal on need hindamised, vot see „Vaata Hindrek Raadiku toptüdrukuid“, ikkagi mehed valivad tüdrukuid, mitte naised.

K: Jaa. Jaa. Aga naiste jaoks on ka võib-olla huvitav teisi naisi vaadata.

V: Minu meelest oleks huvitav suvemister...

K: Mm!

V: ...või midagi sellist poiste jaoks. Ja ka siis naised hakkaksid külastama.

K: Jah. Jah. Aga miks tüdrukud üldse üldiselt lähevad sinna?

V: Ee [ohkab]. Et võita, võib-olla jah. Et saada uusi pilte. Ja lihtsalt huvi pärast või lihtsalt proovida end modellina võib-olla. Võib-olla suvel polnud kellelgi midagi teha, et „Okei, lähen siis teen endale pildid.“

K: Ähäh. Aga miks need pildid nagu... Sina ütlesid ka, et sa tahtsid uusi pilte saada, et miks need [pildid] on olulised?

V: Noo lihtsalt mulle meeldib, et kui noh pilte teha ja vaadata neid ja kui mul on *palju* pilte ja võib-olla ma saan neid kuskil kasutada...

K: Mhm.

V: ... või isegi internetti panna. Ja lihtsalt huvi pärast meeldib mulle selline nagu.

K: Sa ütlesid, et sa tahad oma portfoolio jaoks...

V: Jah.

K: ... et siis kui keegi veel kutsub sind kuskile.

V: No võib-olla jaa, siis ma näitan, et mul on sellised pildid. Siis nad saavad aru, kuidas ma pildidel üldse välja näen. Olen selline fotogeeniline või ei ole. Ja siis, kes teab, võib olla kutsuvad siis.

K: Mhm. Nii et see on selle jaoks, nii kui isiklikult saad oma pilte...

V: Jaa.

K: ...panna internetti üles, aga samas ka...

V: Võib-olla keegi näeb neid, jah.

K: Mhm. Aga mis sa arvad, miks Õhtuleht üldse korraldab sellist konkurssi?

V: Eee... Vot seda ma ei oska öelda, võib-olla, et teha Õhtulehele reklaami.

K: Mhm.

V: Selle jaoks võib-olla, et võiks võib-olla mingi uus projekt lihtsalt teha... No jah, reklaami ja parem... arendada Õhtulehte.

K: Mhm. Nii et tüdrukute peale nad selles mõttes ei mõtle? Või ei ole eesmärgiks, noh, pigem ikkagi reklaami teha endale ja...

V: No minu meelest jah, et üks auhind on ja keegi saab ja ongi kõik, aga hakatakse rohkem Õhtulehte vaatama – isegi mina hakkasin natuke tihedamini lugema seda. Võib-olla jah, reklaam.

K: Okei. Ma arvan, et ma küsisin kõik ära, aga ühe küsimuse veel küsin, et kuidas sa hindad ennast teistega võrreldes seal?

V: Ma ei saa öelda, et mina olen *kõige* ilusam, aga tegelikult ei ole kõige viimane ka. No keskmine, võib-olla jah ongi 3,7... Või äkki neli koma viis, vot, oleks parem. Aga jah, seal olid täitsa ilusad tüdrukud, kes minu meelest oleks nagu... Kes pidi [oleks pidanud] võitma.

K: Et see, kes võitis, see tüdruk...

V: Aga kes võitis? Ma...

K: Aa, ma näitan sulle. Oota kus see oli, tema nimi oli mingi Helina... Jaa, näe, see tüdruk.

V: Minu meelest oli paremaid tüdrukuid ka. Ta ei olee kõige ilusam, aga.

K: No sa võid korra vaadata, kes oleks nagu temast parem olnud?

V: Vot selline... Mulle meeldivad *tema hambad* ja lihtsalt ilus selline nägu. Vot ja selline. No see on nagu modell, selline välimus. Mitte *sexy*-tüdruk vaid modell.

[Paus.] Vot see tüdruk on ilus. Ma ei saa öelda, et ilus, aga *pretty* nagu.

K: Aga mis sa arvad, kas oli palju tüdrukuid, kes sinna tahtsid saada. Kes kandideerisid ja öeldi, et aa, et ei saa.

V: Ei, ma arvan, et kõik need tüdrukud, kes tahaksid, nad on juba siin. Kõik osavõtnud. Võib-olla mitte kõik, et lihtsalt pole aega nii palju olnud, aga peamiselt rohkem nendest.

K: Vot siin on üks tüdruk, kes ainukesena... Talle vist meeldis poksida.

V: Vot siin võiks näha tema iseloomu selliste piltide kohta [pealt]. Seal oli üks tüdruk, kes oli koeraga võib-olla.

K: Aa!

V: Tal oli selline väike koer, tead? Nagu blondiinid käivad [naerab].

K: Ja-jaa. Chiuaua või...

V: Noo jah, midagi sellist. Ei palju on ilusaid tüdrukuid.

K: Okei, siis ma ei oskagi rohkem küsida [naerme]. Ühesõnaga sa kavatsed uuesti minna, kui sind kutsutakse.

V: Mhm.

K: Aga kas sind seekord kutsuti või...

V: Ei-ei, ise vaatasin. Ise leidsin, et aa, nendel on mingi konkurss, tuleb proovida osaleda.

K: Mhm, aga veel üks asi, et kas sinu jaoks on oluline see, et nendele tüdrukutele, kes seal osalevad, neile makstakse?

V: Selle projekti raames minu meelest nad ei pea meile maksma, see on nagu selline, mitte selline kommerts või selline võistlus. On selline interneti- teema. Sellepärast nad ei pea maksma.

K: Aga milline üritus võiks olla see, kus nad *peavad* maksma?

V: Tegelikult ma ei oska nii öelda, sest kui makstakse, siis makstakse, kui neid pilte nad müüvad ära. Aga ma arvan, et neid pilte keegi ei ostaks [naerame]. Et noh mille jaoks?

K: Et nendega ei ole nii palju vaeva nähtud või energiat kulutatud?

V: No võib-olla jah. Ma ei oska öelda. On väga professionaalsed, *töödeldud* ja müügiks valmis tooteid.

K: Aga ma ise arvan, et need tüdrukud on seal bikiinides selleks, et meeste tähelepanu võita ja nii. Et mis sa arvad, kas see võistlus võiks olla ainult kleitides?

V: No kui see on **suvetüdruk**, siis see võiks olla bikiinides. Aga näiteks *õhtukleidi-tüdruk*, või need kokteilikleidid, siis oleks põnev minu meelest. Et kõik need ilusates kleitides, soengutega ja siis meigiga. Vot siis oleks natuke vähem tüdrukuid, kes said läbi, siis oleks natuke huvitavam.

K: Mhm. Et see lihtsalt sõltub sellest, et mis nimega võistlus on?

V: Jah, et mis teema on. Mis võistluse teema on.

Lisa 7. Intervjuud S.-ga

I Intervjuu

Koht: Tallinn, pildistamine Tallinna Linnahalli kõrval

Aeg: 16. juuli

Kestvus: 6'31"

Kadri (edasipidi K): Miks sa tulid täna siia?

S: See on minu hobi. Ma ammu, juba unistasin lapsepõlvest juba saada fotomodelliks. Vot. Mulle on see huvitav. Vot. Midagi ebatavalist, midagi uut.

Isban: Saad aru?

K: Ma enamvähem. Kui ma ei saa, siis küsin. Aga kas nemad võtsid ühendust, helistasid ise?

S: Ja. Teate, Rates. Rates tutvumiste leheküljel nad kirjutaid, ise võtsid ühendust.

Isban: Ja siis nad helistasid.

K: Aa.

Isban: Ja mina rääkisin.

K: Aa, nendega ka. Aga kui kaua see otsustamine aega võttis?

S: Ei see oli umbes nii et: „Kuule mulle helistatakse, tahetakse mingi pildistada, ütle neile, et ma olen nõus.“ [Naerame.]

S: Jah, jaa.

K: Aga kas reeglitega ka tutvusite enne ja? Ei?

Isban: Aga ta [Õhtulehe projektijuht] rääkis ise ilusti kõik ära, mis põhimõtted seal kehtivad. Seal oli suht usaldusväärne tegutsemine.

K: Aga selliseid konkursse on mujal ka – Weekend.ee ja siis noh ajakirjad on ka ju – FHM ja isegi Playboy. Et kas sa oleksid seal ka nõus osalema? Või miks sa just Õhtulehe valisid?

S: Mind kutsuti, mind kutsuti nendesse ajakirjadesse aga ma häbenesin, et täiesti alasti, vot nii. See oli nii ammu.

K: Aga sealt võeti ühendust? See oli kust? Kes võttis?

S: Kutsuti FHM-i, minuarust ja Playboy-sse. Jah, vot. No ma käisin ja sain teada Playboy-st, et selle eest ei maksta ja ma ei nõustunud, et selle eest ei maksta, et oled täiesti alasti. Playboy-s ei maksta.

K: Aga kui makstaks, siis?

S: Võimalik. [Naerab.] Võimalik.

K: Aga kuidas sa valmistuksid tänaseks?

S: Oh [Naerab.] Hommikul vara tõusin. Alustasin, läksin duši alla. Siis värvisin, meigi peale läks väga kaua – kuskil tund vähemalt. Vot. Vaatasin, mida selga panna. No valmistusin tõsiselt.

K: Ahah, tore. Aga, jah nii. Aga kas sa kuidagi vaimu ka valmis panid? Ma ei oska seda...

S: Mkm.

K: Aga kartsid?

S: Noh, natukene, natukene [Ütleb eesti keeles].

K: Aga kas sa, kui palju sa enne...

S: Aa, kuidas veel valmistusin... kaks päeva – mitte midagi ei süüa [viimene fraas eesti keeles] [Naerame.].

Peigmees: Vaesekene.

K: Mitte midagi?

S: No jah.

Peigmees: Šokolaadi natukene.

[Naerame.]

K: Aga kui palju sa enne oled neid pilte näinud, sarnaseid teiste pilte, kas sa vaatasid näiteks sealt Topgirl.ee-st?

S: Ja, ja, ja. Mulle meeldisid. No ja. Ja, normaalsed.

K: Kas mõni meeldis teistest rohkem või oli mõni lemmik?

S: Aga ma nii tähelepanelikult ei vaadanud. Ma nii, ainult „ühe silmaga“. Natuke.

K: Aga millised olid su ootused tänasele päevale?

S: No ma ootasin, et veidi pikemalt läheb... Ja ikkagi ma riietun ümber...mõtlesin, et veel riietun, vot – mul on siin riietus kaasas [koti tõmbeluku ragin, näitab intervjuerijale]... Sortšid ja seelik, ma mõtlesin, et see ka...

K: Aga võibolla siis kui nad teevad seda Topgirl, võib-olla seal teevad kauem, ma ei tea. Aga kas sul oli mingeid hirme ka?

S: Et foto ei õnnestu, et jääb mitte ilus. No võib-olla muretsesin, et kas seal on kõik normaalne, puhas. Kas on arusaadav?

K: Aga kas see, kui need pildid sinna internetti üles lähevad, kas see ka kuidagi hirmutab või nii?

S: No see mitte, aga kui seal kuidagi mind lahti riietatakse

K: Aga mis sellest võiks kasu olla, sellest, et sa osalesid?

S: [Naerab.] Vist tahan särada, teada et ma olen ilus.

K: Okei. Aitäh!

S: Palun!

II intervjuu

Küsimustik saadetud e-maili teel

1. Mida mäletad suvisest pildistamisest? Kas jäid rahule (näiteks koostöö fotograafiga) või oleks võinud olla midagi teisiti?

Koostöö mulle meeldis, kuid ma tahtsin ise kaa poseerida, mitte teha ainult seda, mida ütleb mulle fotograaf.

2. Kas ootasid fotode internetis nägemist?

Jah ootasin

3. Kui esimest korda fotosid nägid, siis kuidas reageerisid?

Enamus pilte mulle meeldis, kuid võiksid olla ka paremad.

4. Kui palju jälgisid konkursi jooksul, kuidas sul läheb, milline on punktide seis?

Peale pildistamist jälgisin konkursi lehekülge iga päev. Siis mul oli juba kopp eest sellest ning samuti nägi ebaõiglust minu piltide suhtes. Siis ma loobusin tulemuste jälgimisest.

5. Mis sulle enda piltide juures meeldis ja mis mitte?

Üldiselt mulle kõik meeldis, kui piltide kvaliteet võiks olla parem. Samas, see kuidas ma seal välja tuln, mulle väga meeldis.

6. Kas finaali jõudmine oli sulle tähtis? Kas tuli üllatusena?

Ma ei ütleks, et minu jaoks oli omaette eesmärk finaali jõuda, kuid loomulikult ma seda tahtsin. See, et finaali sain ei üllatanud mind väga, sest ma ootasin paremat tulemust.

7. Aga milline on sinu meelest ideaalne suvetüdruk kandidaat?

Sale, ilus/sümpaatne ja korras hoitud neiu

8. Seal võistlusel osales näiteks ka üks tüdruk, kes oli topless. Mis sa arvad, kas napid riided või topless annavad punkte juurde?

Tema puhul see ei aidanud. Minu arvates, kui neiu on piisavalt ilus, siis tal pole vaja riietest lahti võtta, niigi on kõik näha.

9. Mis see võistlus kokkuvõttes sulle andis?

See konkurs ei ole mulle midagi andnud

10. Lõpetuseks: mis sa arvad, miks Õhtuleht sellist võistlust üldse korraldab?

Ma ei oska väga öelda, ma ei jälgi Õhtulehte. Ma arvan, et võib olla selleks, et tõsta lehe reitingut.